

T

ARZAN

DE GEWELDIGE

DOOR

EDGAR RICE

BURROUGHS

NEDERLANDSCHE

BEWERKING VAN

G. W. E. VAN BALEN

V. A. KRAMERS - RIJSWIJK (Z.-H.)

HOOFDSTUK I. UIT HET VERLEDEN.

De werkelijkheid overtreft vaak de verbeelding.

Indien dit verhaal u gedeeltelijk ongeloofwaardig voorkomt, denk dan aan deze uitspraak.

Het begon meer dan twintig jaar geleden, tenzij men nog verder terug wil gaan tot de eerste amoebe of zelfs tot de voor de cosmos noodlottige botsing van twee vergeten zonnen; maar we zullen ons bepalen tot het tooneel, de acteurs en de handelingen van het heden.

De verzengende zonnestrallen verschroeien een uitgedroogde vlakte een kleine vijf graden ten Noorden van den equator. Een man, gekleed in hemd en broek, die gescheurd zijn en waaraan geronnen bloed kleeft, dat in een roestig bruin is veranderd, strompelt en valt, om ten slotte roerloos te blijven liggen.

Een groote leeuw ziet op het tooneel neer vanaf de hoogte van een verwijderde rotsachtige steilte, waar een paar taaie boschjes zich vastklemmen aan den rotswand en schaduw verleenen aan het leger van den Koning der Dieren, want dit is Afrika.

Ska, de gier, cirkelt als een in de lucht schrijvend voortteeken in het hemelsche blauw, ver boven het lichaam van den gevallen man.

Niet ver naar het Zuiden, aan den rand van de uitgedroogde vlakte, beweegt zich een andere man met lenigen tred Noordwaarts.

De losse gang, de geluidlooze tred konden die van Sheeta, den panter zijn, maar hier geen sluipen.

Het is de houding van één, die twijfel noch vrees kent, van een heer in zijn eigen domein.

Hij wordt door slechts één enkel kleedingstuk in zijn bewegingen belemmerd: een lendedoek van hertevel. Een koord van gevlochten gras hangt over zijn eene schouder; een bos pijlen over de andere; een mes in een scheede slingert aan zijn heup, een boog en een korte speer voltooien zijn uitrusting.

Een lok zwart haar valt wanordelijk over heldere grijze oogen, oogen die het licht van een zomersche zee maar ook het flitsende staal van een rapier kunnen weerspiegelen.

De Heer van de Jungle is op pad.

Hij is ver ten Noorden van zijn oude verblijfplaats, hoewel dit geen onbekend terrein voor hem is.

Hij is hier reeds vele malen tevoren geweest. Hij weet de dichtstbijzijnde waterbron te vinden waar hij een maaltijd kan aanrichten en zijn buik vullen.

Hij is naar het Noorden gekomen op bevel van een Keizer om het gerucht te onderzoeken dat een Europeesche mogendheid bezig zou zijn te trachten een inboorlingenhoofd door omkoopning tot afvalligheid te bewegen.

Oorlog en geruchten van oorlogen hangen in de lucht, maar daarover zullen wij in dit verhaal niet spreken — hopen wij. Hoewel: we zijn geen profeten. Wij zijn slechts kroniekschrijvers van gebeurtenissen, zooals zij zich voordoen.

Wij volgen de handelingen van onze acteurs tot het bittere einde, zelfs tot oorlog als het moet, maar wij zullen er het beste van hopen. Evenwel alleen de tijd zal 't leeren.

Toen Tarzan met veerkrachtigen tred over de vlakte schreed, ontsnapte er

geen geluid aan zijn geoeffend oor, geen beweging ontging zijn oog, geen geur, gedragen op den zachten adem van Uscha, den wind, of het werd door hem herkend.

Heel in de verte zag hij Numa, den leeuw staan op zijn rots, hij zag Ska, den gier, cirkelen boven iets, wat Tarzan niet kon onderscheiden.

Uit alles wat hij zag en hoorde en rook las hij een geschiedenis, want voor hem was deze woeste wereld een open boek, soms een spannend, maar altijd een belangwekkend verhaal van liefde, haat, leven en dood.

Waar gij of ik misschien toevallig een letter of een woord zouden opvangen, omvatte Tarzan van de Apen den geheelen tekst en vermoedde hij onberekenbare verwickelingen, die wij nooit zouden gissen.

Thans, vlak voor zich, zag hij iets wits glinsteren in het zonlicht — een menselijke schedel; en toen hij dichterbij kwam ontwaarde zijn blik het geraamte van een man, de beenderen slechts weinig dooreengeworpen. Een lage woestijnplant, die er tusschen groeide bewees, dat het skelet daar al gedurende een langen tijd had gelegen.

Tarzan hield stil om een onderzoek in te stellen, want in zijn wereld was niets te onbelangrijk om er zonder vragen voorbij te loopen.

Hij zag, dat het 't geraamte van een neger was en dat het daar al geruimen tijd had gelegen, misschien zelfs al jaren, wat zeer goed mogelijk was op deze heete, droge vlakte. Hij kon niet weten, hoe de man daar gestorven was, maar hij vermoedde van dorst.

Toen zag hij iets naast de beenderen van de hand liggen, iets, dat half begraven was onder het verstoven zand, en hij bukte zich en raapte het op, nadat hij het zorgvuldig uitgegraven had.

Het was een gespleten stuk hout en in het gespleten einde was een dun pakje in geoliede zijde gestoken. De zijde was vuil geworden en gebarsten en droog.

Het scheen bij zijn aanraking te zullen verpulveren, maar dat was alleen de buitenkant.

Toen hij het voorzichtig uitpakte, bevond hij, dat de binnenste laag beter bewaard was gebleven.

In den zijden omslag vond hij, wat hij verwacht had: een brief.

Deze was geschreven in het Engelsch in een klein, buitengewoon vlot handschrift. Tarzan las hem met belangstelling, belangstelling, die groeide, nadat hij den datum boven aan de bladzijde gelezen had.

Twintig jaren waren verlopen sinds deze brief werd geschreven.

Twintig jaren lang had hij hier reeds gelegen naast het geraamte van zijn drager; een zwijgende getuige in de eenzaamheid van deze verlaten vlakte.

Tarzan las:

Aan Hem, Die Dit Eens Lezen Zal.

Ik schrijf dezen brief zonder veel hoop, dat hij ooit uit dit vervloekte land zal komen, noch dat hij eenigen blanke zal bereiken, maar als het zoo mocht zijn, stelt u zich dan alstublieft onmiddellijk in verbinding met den naastbijzijnden regeeringsvertegenwoordiger of eenige andere autoriteit, die ons spoedig hulp kan verleen.

Mijn vrouw en ik deden een onderzoekstocht ten Noorden van Lake Rudolph. Wij gingen te ver. Het was de oude geschiedenis. Onze dragers werden bang door geruchten over een wilden volksstam, die het land zou bewonen waar wij waren.

Zij lieten ons in den steek.

Daar, waar de Mafa Rivier zich in de Neubari stort, trokken wij, alsof wij door

een bovennatuurlijke macht werden gedreven, de vallei van de eerstgenoemde door en werden gevangen genomen door de wilde vrouwen van Kaji, toen wij het plateau bereikten.

Een jaar later werd ons dochttertje geboren en mijn vrouw stierf.

Die duivelinnen van Kaji doodden haar, omdat zij geen zoon baarde. Zij hadden blanke mannen noodig. Dat is de reden, waarom ze mij niet gedood hebben, evenmin als een dozijn andere blanke mannelijke gevangenen.

Het land van Kaji ligt op een hoog plateau boven de watervallen van de Mafa. Het is bijna niet te benaderen, maar men kan het bereiken als men het rivierbed van de Mafa volgt vanaf de Neubari.

Men zal een sterke expeditie van blanken moeten uitrusten, om mij en mijn dochttertje te redden, want ik betwijfel, of zwarten ertoe te bewegen zullen zijn het land te betreden.

Deze Kaji vrouwen vechten als duivels en zij beschikken over vreemde occulte krachten, van de een of andere soort. Ik heb hier dingen gezien die — wel, dingen die niet mogelijk zijn en toch gebeuren.

Geen enkele stam van inboorlingen wil dicht bij dit geheimzinnige, beruchte land wonen, daarom is er weinig bekend van de Kaji, maar geruchten over hun afschuwelijke practijken maken deel uit van de folklore van hun naaste bureu en het zijn deze gefluisterde verhalen, die de dragers van iedere safari, die binnen de sfeer van hun vervloekten invloed komt, vrees aanjagen.

De blanken hebben misschien nooit de oorzaak daarvan geweten, want de zwarten durven het hen nooit te vertellen, uit angst binnen het bereik van de zwarte magie der Kaji te vallen en vernietigd te worden, maar het resultaat is in ieder geval altijd hetzelfde: als de safari te dicht bij Kaji komt, gaan de zwarten er allemaal van door.

En dan gebeurt er, wat er met mijn vrouw en mij gebeurd is — de blanken worden op de een of andere mysterieuze wijze naar het plateau gelokt en gevangen genomen. Het is mogelijk, dat zelfs een groote krijgsmacht tegen hen het onderspit zou moeten delven, want de blanken zouden niet tegen natuurlijke krachten strijden, maar indien zij slaagden, zou de belooning een zeer groote kunnen zijn.

Het is de hoop op deze belooning, die ik in het vooruitzicht stel tegenover de dreigende gevaren.

De Kaji bezitten namelijk een enormen diamant. Waar deze vandaan komt, uit welke mijn, heb ik niet kunnen ontdekken, maar ik vermoed uit den schoot van hun eigen land.

Ik heb den Cullinan diamant gezien en zelfs in mijn handen gehouden, hij woog over de drie duizend karaat en ik ben ervan overtuigd, dat de diamant van de Kaji er ruim zes duizend weegt. Ik weet niet, wat de waarde ervan precies zou zijn, maar met de waarde van den Braziliaanschen steen, de Ster van het Zuiden, als maatstaf, moet hij ongeveer twee millioen pond waard zijn, — een belooning, die wel eenig risico waard is.

Het is onmogelijk voor mij te voorzien, hoe ik dezen brief uit Kaja zal wegekrijgen, maar ik hoop erin te slagen door een van hun zwarte slaven om te koopen, die van tijd tot tijd het plateau verlaten om in het laagland te spionneeren.

God geve, dat hij bijtijds afgeleverd wordt.

Mountford.

Tarzan van de Apen las den brief twee keer over. Mountford. Zoolang als hij

het zich kon herinneren, scheen de herinnering aan de mysterieuze verdwijning van Lord en Lady Mountford telkens op te leven door geruchten, dat zij nog in leven zouden zijn, totdat het ten slotte een legende van de wildernis was geworden.

Niemand geloofde, dat zij werkelijk nog in leven waren, hoewel van tijd tot tijd iemand, die uit de binnenlanden kwam, het gerucht weer oprakelde met meer of minder uitvoerige bewijzen.

Hij had de geschiedenis van het opperhoofd van een verafgelegen stam gehoord of misschien van de lippen van een stervenden blanke, maar nooit waren er duidelijke aanwijzingen te vinden geweest, die naar de verblijfplaats van de Mountfords leidden. — Zij hielden altijd verband met een heele reeks plaatsen, van de Soedan tot Rhodesia. En nu was ten slotte de waarheid voor den dag gekomen, maar te laat. Lady Mountford was reeds meer dan twintig jaar dood en het was heel onwaarschijnlijk, dat haar echtgenoot nog in leven was. Het kind zou natuurlijk ook gestorven zijn of vermoord door de Kaji. Het zou haar jeugd te midden van dit woeste volk wel niet overleefd hebben.

Voor den in de jungle opgegroeiden aap-mensch was de dood een gewoon natuurverschijnsel en heel wat minder belangwekkend dan de meeste andere natuurverschijnselen, want hij kwam tenslotte tot al wat leefde; daarom was de mogelijkheid van den dood van een man en een kind geen reden tot verdriet of spijt voor hem.

Het betekende hoegenaamd niets voor hem. Hij zou den brief aan de Engelsche autoriteiten overhandigen, zoodra hij daartoe in de gelegenheid zou zijn, en dat zou alles wezen, wat hij eraan doen kon. Tenminste, dat dacht Tarzan. Hij vervolgde zijn weg en zette de zaak uit zijn gedachten. Hij had veel meer belangstelling voor de manoeuvres van Ska, den gier, want zij verraadden dat Ska boven een of ander schepsel cirkelde, dat nog niet heelemaal dood was en dat hij in verband met zijn grootte of natuur aarzelde aan te vallen.

Toen Tarzan de plaats naderde, waarover Ska met gelijkmatigen wiekslag rondvlog, zag hij Numa, de leeuw, langs de helling van het plateau, waarop hij had gestaan, afdalen en voorzichtig het ding naderen, dat de nieuwsgierigheid van den man had opgewekt. Hoewel deze zich in het volle gezicht van den leeuw bevond, scheen Numa zijn tegenwoordigheid te negeren en ook Tarzan veranderde zijn koers niet voor den naderenden leeuw. Als niets hun rust of richting zou verstoren, zouden zij elkaar vlak bij het ding ontmoeten, waar Ska boven hing.

En toen de aap-mensch het voorwerp van zijn belangstelling dichter naderde, zag hij het lichaam van een man liggen in een kleine inzinking van den bodem — het lichaam van een blanken man.

Rechts ervan, een honderd meter verder, bevond zich Numa.

Nu bewoog de man.

Hij was niet dood.

Hij lichtte zijn hoofd op en zag den leeuw. Toen worstelde hij om overeind te komen, maar hij was heel zwak en kon zich slechts op een knie oprichten — achter hem was Tarzan, maar dien zag hij niet.

Toen de man oprees, gromde de leeuw; het was slechts een waarschuwing, waar geen onmiddellijke dreiging achter klonk. Tarzan herkende het als zoodanig. Hij wist dat Numa door nieuwsgierigheid was gedreven en niet door den honger. Zijn buik was gevuld. Maar de man wist dat niet. Hij dacht, dat dit het einde was, want hij was ongewapend en hulpeloos, en de groote carnivoor, de Koning der Dieren, was al bijna bij hem.

Toen hoorde hij een ander diep gegrom achter zich, hij wendde zijn blikken snel dien kant uit en zag een nagenoeg naakten man naar zich toe komen. Gedurende een oogenblik was hij verbaasd, want hij zag geen ander dier, toen hoorde hij opnieuw het gegrom en begreep dat het uit de keel van den gebronsden reus kwam, die hem naderde.

Numa hoorde het gegrom ook en bleef staan. Hij schudde zijn kop en bromde. Tarzan bleef niet staan, hij vervolgde zijn weg naar den man.

Er was geen schuilplaats, wanneer de leeuw zou aanvallen, geen boom om de veiligheid van zijn takken te bieden; daar waren alleen Tarzans wapens en zijn groote kracht en zijn ervaring; maar het grootste van alles was zijn overtuiging, dat Numa niet zou aanvallen.

De Heer van de jungle kende de kunst van het overbluffen en de waarde ervan.

Plotseling wierp hij zijn hoofd achterover en uitte den afschuwelijken strijdkreet van den mannetjes-aap. De man sidderde toen hij dit beestachtige geluid van de lippen van een menschelijk wezen hoorde. Numa, met een laatsten grauw, keerde zich om en sloop weg.

Tarzan naderde den man en boog zich over hem heen.

„Ben je gewond,” vroeg hij, „of uitgeput van honger en dorst?”

Het dierlijke geluid, komende van de lippen van dezen vreemden blanken reus, had den man niet zóó van zijn stuk gebracht als nu het feit, dat hij hem Engelsch hoorde spreken.

Hij wist niet of hij bang moest zijn of niet. Hij wierp een snellen blik in de richting van den leeuw en zag deze zich verwijderen naar den kant, vanwaar hij was gekomen, en hij werd vervuld van een nieuwe vrees voor dit schepsel, dat den Koning der Dieren van zijn prooi kon verjagen.

„Wel,” vroeg de aap-mensch, „versta je geen Engelsch?”

„Ja,” antwoordde de ander, „ik ben Amerikaan en ik ben niet gewond. Ik ben een paar dagen zonder voedsel geweest en ik heb vandaag nog niets gedronken.”

Tarzan bukte zich en tilde den man op zijn schouder.

„Wij zullen water en voedsel halen,” zei hij, „en dan mag je me vertellen wat je alleen in dit land doet.”

HOOFDSTUK II.

Een vreemde geschiedenis.

Terwijl Tarzan den man naar een veilige plaats droeg, vertelde het slappe, doode gewicht van zijn last hem, dat deze het bewustzijn had verloren. Van tijd tot tijd mompelde hij onsamenvangende woorden, maar het grootste gedeelte van den tocht leek hij meer dood dan levend.

Toen zij tenslotte bij een bron kwamen, legde Tarzan den man in de schaduw van een boschje, en, terwijl hij zijn hoofd en schouders oplichtte, goot hij met moeite een paar druppels vocht tusschen zijn lippen.

Weldra kon hij iets meer naar binnen gieten en tegelijk met zijn terugkeerende levenskrachten begon de man te spreken — gebroken, verwarde, meestal onsamenvangende brokstukken van zinnen; als iemand, die spreekt in delirium of bijkomt uit een narcose.

„Duivelin,” mompelde hij, „maar God, hoe mooi.”

Daarna was hij weer stil voor een oogenblik en Tarzan bette zijn gelaat en polsen met frisch water.

Dadelijk opende hij zijn oogen en keek naar den aap-mensch, terwijl hij verbaasd zijn wenkbrauwen optrok.

„De diamant?“, vroeg hij, „Heb jij de diamant? O ... zij moet door Satan zelf verwekt zijn — mooi — enorm — groot als ... wat? Het is onmogelijk, maar ik heb het — met mijn eigen oogen — oogen! oogen? ..

Wat voor oogen! ... maar een duivelin ... tien millioen dollar — dat alles ... groot ... groot als een vrouwenhoofd.”

„Kalm aan maar,” zei de aap-mensch; „en rust wat uit. Ik zal wat eten opscharrelen.”

Toen hij terugkwam, sliep de man rustig en de duisternis begon te vallen. Tarzan legde een vuur aan en maakte een paar kwartels en een haas gereed, die hij met pijl en boog had neergelegd.

Hij wikkelde de kwartels in natte klei en legde ze in de gloeiende sintels, den haas sneed hij in stukken, die hij roosterde aan scherp gepunte stokken.

Toen hij klaar was, ging hij eens naar den man kijken en zag, dat zijn oogen geopend waren en hem gadesloegen.

De blik was thans geheel normaal, maar de uitdrukking was nog steeds verbaasd.

„Wie ben je?“, vroeg de man. „Wat is er gebeurd? Ik geloof, dat ik me niet alles kan herinneren.”

„Ik vond je op de vlakte — uitgeput,” legde Tarzan uit.

„O,” riep de ander uit, „je bent de man waarvoor de leeuw op den loop ging. Nu herinner ik 't me weer. En je bracht me hier en haalde eten? — en heb je ook water bij de hand?”

„Ja, je hebt al een beetje gehad en je kunt nog meer krijgen. Er is een bron achter je. Ben je in staat om er zelf naar toe te loopen?”

De man draaide zich om en zag het water, toen kroop hij er heen.

Iets van zijn kracht was al teruggekeerd.

„Drink niet teveel opeens,” waarschuwde de aap-mensch.

Toen de man had gedronken, wendde hij zich weer tot Tarzan.

„Wie ben je?“, vroeg hij, „Waarom redde je me?”

„Je kon eerst mij wel eens antwoorden,” zei de Heer van de jungle; „Wie ben jij? en hoe kom je alleen in dit land? En wat voer je hier eigenlijk uit?” Zijn stem was zacht en diep. Zij vroeg, maar het klonk als een commando.

De vreemdeling voelde dat. Het was de welluidende en zelfverzekerde stem van een, die gewend is gehoorzaamd te worden. Hij vroeg zich af wie deze nagenoeg naakte blanke reus kon zijn.

„Een echte Tarzan,” dacht hij.

Toen hij den man goed bekeek, kon hij zich nauwelijks voorstellen, dat een dergelijk wezen in werkelijkheid bestaan kon, niettemin was hij er.

„Misschien kun je beter eerst wat eten,” zei de aap-mensch; „daarna kun je mijn vragen beantwoorden.”

Hij nam een bal van hardgebakken klei uit het vuur en schraapte dien wat af met een stokje; daarna brak hij hem open met het heft van zijn mes en de gebakken klei viel van den kwartel, terwijl de veeren eraan bleven zitten.

Hij stak den vogel op het stokje en overhandigde hem aan den man, „hij is gloeiend,” zei hij.

Dat was hij inderdaad, maar de half uitgehongerde vreemdeling riskeerde een verbrande tong voor den eersten hap. Ongetwijfeld had geen eten hem ooit zoo goed gesmaakt. Alleen de hitte ervan belette hem het voedsel te verslinden. Hij at een heele kwartel en den halven haas op, voor hij zich neerlegde, eindelijk

eenigszins verzadigd.

„Om nu je vragen te beantwoorden,” zei hij, „mijn naam is Wood. Ik ben schrijver — reisverhalen. Zoo maak ik mijn aangeboren nuttelosheid productief, die op die manier haar uitdrukking en excuus vindt in zwerflust. Het heeft me zelfs meer opgeleverd dan een eenvoudig bestaan; zoodat ik nu in staat ben expedities te ondernemen, die meer kosten dan een kaartje voor de boot en een paar stevige schoenen.

Dank zij deze betrekkelijke weelde, vond je me alleen en op 't punt er tusschen uit te knijpen in een ontoegankelijke wildernis, maar hoewel je me vond, verlaten en hulpbehoevend en zelfs zonder een korst brood, heb ik hier in mijn hoofd de stof voor een reisverhaal, zoals nog door geen sterveling ooit geschreven is. Ik heb dingen gezien, waarvan de beschaafde wereld niet heeft gedroomd en die men niet zal willen gelooven, en ik heb bovendien den grootsten diamant ter wereld gezien. Ik heb hem in mijn handen gehouden — ik was zelfs zoo vermetel te denken, dat ik hem mee zou kunnen nemen.

Ik heb de mooiste vrouw ter wereld gezien en . . . de wreedste; en ik had de vermetelheid te denken dat ik ook haar mee kon nemen, want ik hield van haar. Ik houd nog van haar, hoewel ik haar in mijn slaap vervloek.

Zoo na zijn liefde en haat aan elkaar verwant; de twee machtigste en vernietigendste gevoelens die menschen, volken en levens beheerschen — zoo na verwant, dat zij slechts gescheiden worden door een blik, een beweging, een woord.

Ik haat haar met mijn verstand; ik houd van haar met lichaam en ziel. Excuseer mij, als ik op de geschiedenis vooruit loop. Voor mij is zij het begin en het einde — het begin en het einde van alles. Maar ik zal trachten meer samenhangend en in volgorde te vertellen. Om te beginnen; heeft u wel eens gehoord van de geheimzinnige verdwijning van Lord en Lady Mountford?”

Tarzan knikte.

„Wie heeft dat niet?”

„En de aanhoudende geruchten, dat zij nog steeds in leven zouden zijn, twintig jaar nadat zij uit het gezicht van de beschaafde wereld zijn verdwenen?”

Welnu, hun geschiedenis had voor mij zoo'n tooverkracht van romantiek en geheimzinnigheid, dat ik jarenlang met de gedachten speelde, een expeditie uit te rusten, die ieder gerucht het zwijgen zou opleggen, totdat ik er de leugen of de waarheid van bewezen zou hebben. Ik wilde Lord en Lady Mountford vinden of in ieder geval te weten zien te komen, wat er van hen geworden was.

Ik had een goeden vriend, een schatrijken jongeman, die reeds eerder mijn avonturen financieel gesteund had.

Robert van Eyk, van de oude Van Eyks uit New-York. Maar dit zegt jou natuurlijk niets.”

Tarzan ging hier niet op in — geen schaduw van belangstelling of emotie gleed over zijn gezicht; het was nooit gemakkelijk om hem in vertrouwen te nemen, maar Stanley Wood was zoo boordevol opgekropte emoties, dat hij ze aan de doove ooren van een steenen Boedda zou hebben toevertrouwd, bij gebrek aan andere toehoorders.

„Welnu, ik bazelde zoo lang over mijn plannen tegen Bob van Eyk, tot hij er zelf voor in vuur en vlam geraakte, en er op aandrang er toe over te gaan en de kosten samen te deelen, wat betekende, dat we een heel wat beter plan konden uitwerken, dan wanneer ik het alleen had moeten doen en in ieder geval met veel meer kans, dat de onderneming zou slagen.

We besteedden een vol jaar aan de nasporingen, zoowel in Engeland als in

Afrika, met het resultaat, dat we er ten slotte tamelijk zeker van waren dat Lord en Lady Mountford verdwenen waren vanuit een punt aan de Neubari-rivier, ergens ten Noordwesten van Lake Rudolph. Alles scheen erop te wijzen, hoewel ieder spoor vrijwel alleen op geruchten steunde.

We trommelden een pracht van een safari bij elkaar en pikten nog een paar blanke jagers op, die aardig op de hoogte waren van alles wat er zoo al in Afrika te koop is, hoewel ze in dit speciale gedeelte van het land nog nooit geweest waren.

Alles ging goed, totdat we een klein eindje de Neubari op waren. Het land was dun bevolkt en hoe verder we doordrongen, hoe minder inboorlingen wij zagen.

Deze waren wild en schuw.

Wij konden niets uit hen krijgen, over wat ons te wachten stond, maar zij babbelden wel met onze dragers en zij maakten hen doodsbenuwd. Al gauw begonnen de deserties. Wij probeerden de achterblijvers op hun gemak te stellen en uit te hooren, maar zij wilden ons niets vertellen, zij deden ijzig — schrokken zich dood — en gaven zelfs niet eens toe, dat zij bang waren; maar ze bleven er tusschenuit knijpen.

Het begon er ernstig uit te zien. Daar zaten wij nu in een land, waar we niet het minste van wisten — een verduveld vijandig land bovendien — met een groote uitrusting en een hoop provisie en veel te weinig menschen om er mee door te gaan.

Tenslotte vertelde de hoofdman, waar zij zoo bang voor waren. De inboorlingen, waarmede zij gepraat hadden, hadden hun verteld, dat er verder de Neubari-rivier op een stam woonde, die iederen zwarte, die binnen hun gebied kwam, doodde of tot slaaf maakte, een stam die je met een geheimzinnig soort magie gevangen hield, je niet liet ontsnappen, of, wanneer je er toch vandoor ging, achtervolgde met zijn zwarte magie, en je doodde, voor je je eigen land kon bereiken, soms verscheidene dagreizen ver. Zij zeiden, dat je deze wezens niet kon doden, omdat ze niet menschelijk waren — het waren demonen, die de gedaanten van vrouwen hadden aangenomen.

Nu, toen ik Spike en Troll, de blanke jagers vertelde wat er aan de hand was, deden ze heel luchtig over het geval. Zij zeiden, dat het alleen maar een excuus was om ons te laten terugkeeren, omdat onze dragers er niets voor voelden ver van hun eigen land weg te gaan en dat ze heimwee kregen.

Dus begonnen ze de dragers stevig aan te pakken, ze vloekten ze stijf en joegen ze op als slaven. Zij maakten ze, zooals Spike het uitdrukte, zoo benauwd alsof de dood ze op de hielen zat, maar den volgenden nacht ging de rest er van door — allemaal, tot den laatsten man.

Toen we 's morgens wakker werden, waren we nog met ons vieren. Bob van Eyk, Spike, Troll en ik, vier blanke mannen, heelemaal alleen met een safari voor vijftig dragers; onze eigen jongens, onze geweerdragers, onze eskari's, allemaal er van door.

Spike en Troll gingen nog een eind terug, om te probeeren een paar van de jongens op te pikken, om ons er tenminste uit te helpen, maar we kwamen er achter, dat we er werkelijk leelijk in zaten, want zij vonden er geen een, hoewel zij twee dagen wegbleven.

Bob en ik waren juist van plan er maar op ons eigen houtje vandoor te gaan, toen ze terugkwamen; want geloof me, hoewel we er meer dan genoeg van hadden voor zij vertrokken, we hadden er dubbel genoeg van, toen zij weg waren.

Ik kan je niet zeggen, wat het was, want we zagen nooit een sterveling,

misschien waren we alleen maar bang, maar toch geloof ik niet, dat het dát was.

Van Eyk is heusch voor geen klein geruchtje vervaard — en ik ben al in heel wat lastige situaties geweest — alleen en verdwaald onder de koppensnellers in Ecuador, gevangen genomen in de binnenlanden van Nieuw-Guinea door kannibalen, voor een vuurpeleton gestaan tijdens een revolutie in Centraal-Amerika — het soort dingen, zooals je weet, waar een ontdekkingsreiziger in belandt, als hij boeiende stof voor zijn boeken opsnort en niet al te veel hersens heeft.

Nu, dit was anders. Het was alleen het *gevoel* —, het griezelige *gevoel*, dag en nacht door onzichtbare oogen bespied te worden. En er waren geluiden ook. Ik kan ze niet beschrijven, het waren geen menselijke geluiden, noch dierlijke, het waren alleen maar geluiden, die je kippenvel bezorgden en je haren ten berge deden rijzen.

Wij hielden krijgsraad den avond dat Spike en Troll terugkeerden.

Eerst lachten ze ons uit, maar al gauw begonnen zij ook dingen te voelen en te hooren. Toen waren zij het met ons eens, dat we maar het verstandigste deden, er van door te gaan.

Wij besloten niets mee te nemen als elk een revolver en een geweer, ammunitie en voedsel en de rest maar achter te laten. Wij zouden den volgenden morgen vroeg vertrekken.

Toen het licht werd, ontbeten we zwijgend, namen onze bagage op en zonder een woord te zeggen, gingen we de Neubari op!

Wij keken elkaar niet eens aan. Ik weet niet wat de anderen voelden, maar ik schaamde me. Daar gingen we nu, en deden juist het tegenovergestelde van wat we besloten hadden — staken ons dieper en dieper in de moeilijkheden — en wisten niet eens, waarom wij het deden. Ik probeerde mijn wil onder controle te krijgen en mijn voeten in de tegenovergestelde richting te dwingen, maar het ging niet. Een macht, die sterker was dan de mijne, beheerschte me.

Het was afschuwelijk.

Wij hadden niet meer dan vijf mijlen geloopt, toen wij een man op het voetpad zagen liggen — een blanken man. Zijn haar en baard waren wit, maar hij zag er toch niet zoo erg oud uit — even tegen de vijftig, zou ik zeggen. Hij scheen er tamelijk beroerd aan toe te zijn, hoewel hij lichamelijk in goede conditie scheen — geen teeken van verhongering, en ook dorst kon hij niet geleden hebben, want de Neubari-rivier was geen vijftig meter van de plaats, waar hij lag, verwijderd.

Toen wij bij hem stil hielden, opende hij zijn oogen en keek ons aan.

„Ga terug,” fluisterde hij.

Hij scheen heel zwak en het spreken kostte hem zichtbaar groote inspanning. Ik had een fleschje brandewijn, dat ik voor geval van nood had meegenomen, en liet hem wat drinken; hij leefde een beetje op.

„Om Hemelswil, ga terug,” zei hij, „jullie zijn met te weinigen. Zij zullen jullie te pakken krijgen, net zooals mij meer dan twintig jaar geleden en je kunt niet wegekomen. Na al die jaren, dacht ik dat ik een kans kreeg, en ik probeerde het. Maar je ziet het. Ze hebben me toch te pakken gekregen. Ik ben stervende. Door zijn kracht! Hij zendt hem achter je aan en hij krijgt je te pakken. Ga terug, en breng een groot leger blanken mee — zwarten willen in deze streek niet komen. Breng een groot leger mee en ga naar het land van de Kaji. Als je hem kunt dooden, is alles in orde. Hij alleen heeft de macht. Hij alleen.”

„Wie bedoel je met Hij?,” vroeg ik.

„Mafka,” antwoordde hij,

„Is hij het opperhoofd?“, vroeg ik.

„Nee, ik zou niet weten, hoe hem te noemen. Hij is geen opperhoofd en toch is hij oppermachtig. Hij is meer een tooverdokter. In de Middeleeuwen zou hij een magiër geweest zijn. Hij doet dingen, waarvan geen gewone tooverdokter ooit zou kunnen dromen. Hij is een duivel. Soms heb ik gedacht, dat hij de duivel is. En hij richt haar af — leert haar zijn helsche kunsten.”

„Wie bent u?”

„Ik ben Mountford,” antwoordde hij.

„Lord Mountford,” riep ik uit.

Hij knikte.

„Vertelde hij je van den diamant?” vroeg Tarzan.

Wood staarde den aap-mensch aan. „Hoe weet je dat?”

„Je bazelde er een beetje over toen je ijde, maar ik wist het toch al. Is hij inderdaad twee maal zoo groot als de Cullinan?”

„Ik heb de Cullinan nooit gezien, maar de Kaji diamant is enorm. Hij moet minstens tien millioen dollar waard zijn, misschien nog meer. Troll had in Kimberley gewerkt. Hij schatte hem tusschen de tien en vijftien millioen.

Ja Mountford vertelde ons er van, en toen wilden Troll en Spike met dol geweld naar het land van de Kaji, in de hoop den diamant te kunnen stelen.

Niets van wat Mountford zei, kon hen ervan terughouden. Maar tenslotte maakte het ook geen verschil. Wij hadden toch niet terug kunnen gaan, al hadden we gewild.”

„En Mountford?”, vroeg Tarzan, „Hoe liep het met hem af?”

„Hij probeerde ons iets te vertellen, over een meisje. Hij ijde een beetje en wij konden er niet achter komen, waar hij eigenlijk heen wou. Zijn laatste woorden waren: „Redt haar — doodt Mafka.” Toen stierf hij.

Wij kwamen er nooit achter, wie hij bedoelde, zelfs nadat we in het land van de Kaji waren.

Wij zagen nooit eenige vrouwelijke gevangene. Als zij er al een gehad hebben, hebben zij haar goed verborgen gehouden. Maar ook Mafka zagen wij nooit. Hij woont in een echte vesting, die daar eeuwen geleden gebouwd moet zijn, waarschijnlijk door de Portugeezen, misschien tijdens hun excursie in Abessinië. Van Eyk dacht, dat hij tijdens de Kruistochten was gebouwd, maar wat de kruisvaarders zouden moeten doen in deze afgelegen bosschen, kon hij niet verklaren. In ieder geval, de Kaji hebben hem niet gebouwd, hoewel ze hem heel behoorlijk gerestaureerd hebben en onderhouden. De diamant wordt bewaard in deze vesting en wordt bewaakt door Mafka en de Koningin der Kaji-krijgers, die voortdurend den eenigen ingang bewaken.

De Kaji schrijven al hun macht en die van Mafka toe aan den diamant, daarom bewaken zij hem natuurlijk zorgvuldig.

Den steen zelf behandelen zij niet met bijzonder respect. Zij nemen hem in de hand en staan dit ook aan anderen toe, alsof het een doodgewone steen is. Hun respect reserveeren zij voor de Koningin.

Ik ben er niet zeker van, dat ik de betrekking tusschen de Koningin en den steen op de juiste manier taxeerde, maar ik denk dat zij haar beschouwden, als de personificatie van den steen in wier lichaam de geest en de gloed van den brillant was overgegaan.

Zij is een prachtig schepsel. Verreweg de mooiste vrouw, die ik ooit gezien heb. Ik aarzel niet te zeggen, dat zij de mooiste vrouw ter wereld is, maar een wezen van zulk een tegenstrijdige natuur, dat je aan haar geestelijke vermogens gaat twijfelen. Het eene oogenblik is zij een en al vrouwelijk meegevoel en

vriendelijkheid, het volgende moment is zij een duivelin.

Zij noemen haar Gonfala, en den diamant Gonfal.

Het was gedurende zoo'n moment van vrouwelijke zwakheid, dat zij mij hielp ontvluchten, maar zij moet er spijt van gehad hebben, want het kan alleen Mafka's macht zijn geweest, die mij hier kon bereiken en te pakken kreeg. Alleen zij wist, dat ik weg was, dus moet zij het hem verteld hebben."

„Wat gebeurde er met de andere drie mannen?“, vroeg Tarzan.

„Zij zijn nog de gevangenen van de Kaji. Toen Gonfala mij hielp te ontsnappen, was ik van plan terug te keeren met een leger blanken, groot genoeg, om hen te verlossen,“ legde Wood uit.

„Zouden zij nog in leven zijn?“

„Ja, de Kaji willen hen houden en met hen trouwen.

Oorspronkelijk waren zij zwarten, die blanken wilden worden, daarom trouwen zij alleen blanke mannen. Het heeft iets met hun godsdienst te maken. Daarom lokken zij blanke mannen naar Kaji en jagen zij de zwarten op de vlucht. Dit moet al sinds generaties zoo gaan en er is geen enkele volbloed zwarte onder hen. Ze varieeren in kleur van bruin tot blank.

Gonfala is blond.

Zoo op het oog is er geen druppel negerbloed in haar aderen.

Als er een zwarte baby wordt geboren, wordt die gedood en ook alle mannelijke kinderen worden gedood. Zij gelooven dat de huidkleur van den vader wordt geërfd."

„Als zij alle jongens dooden, hoe komen zij dan aan hun krijgers?“

„De vrouwen zijn zelf krijgers. Ik heb haar nooit zien vechten, maar uit wat ik gehoord heb, maak ik op, dat ze geweldig woest zijn. Zie je, wij wandelden regelrecht haar land binnen als langverwachte vrienden, want wij vochten niet tegen haar. Alles, wat wij begeerden, was den diamant, tenminste twee van ons; Bob van Eyk verlangde avontuur en ik stof voor een nieuw boek. Als wij het langs vriendschappelijken weg konden verkrijgen, zooveel te beter. Dat is nu zes maanden geleden.

Bob heeft zijn avontuur gekregen en ik de stof voor een boek, meer dan mij lief is. Spike en Troll hebben den diamant weliswaar niet, maar zij hebben elk zeven Kaji-vrouwen.

Allemaal netjes getrouwd ook nog, door Gonfala in tegenwoordigheid van den grooten diamant.

Zie je, Gonfala, als Koningin, kiest de vrouwen uit voor de gevangen blanken, maar zij zelf mag niet trouwen. Dit toewijzen van de blanken is min of meer een loterij. De vrouwen brengen offers aan Gonfala en wie de kostbaarste offers brengt, krijgt de echtgenooten.

Nu, we zagen Gonfala dikwijls.

Zij scheen wat voor Bob en mij te voelen, en ik hield in ieder geval veel van haar. Voor ik wist dat zij een halfbloed was, werd ik verliefd op haar, en zelfs toen ik later de waarheid vermoedde, kon het me met veel schelen.

Zij hoorde graag vertellen over de buitenwereld en zij kon uren naar ons luisteren.

Je weet hoe de menschen zijn. Toen ik haar zooveel zag en zoo dikwijls bij haar was, verloor ik mijn afkeer voor haar wreedheden; zoodat ik altijd bezig was excuses voor haar te bedenken. En ik ging steeds meer van haar houden en ten slotte vertelde ik het haar.

Ze keek me lang aan, zonder een woord te zeggen. Ik wist niet of ze beleedigd was of niet.

Als je wist wat een buitenkansje die Koningin van Kaji was, zou je begrijpen, hoe arrogant het van me was, haar mijn liefde te verklaren. Zij is meer dan een Koningin, zij is een soort afgod, die zij aanbidden. En daarbij komt dan nog hun vereering voor den diamant, dien ze verafgoden.

„Liefde,” zei ze met een zachte, diepe stem. „Liefde. Dus dat is het.”

Toen richtte zij zich op en deed ineens erg ongenaakbaar.

„Weet je wel, wat je gedaan hebt,” vroeg zij.

„Ik houd van je,” zei ik, „dat is alles wat ik weet en wil.”

Zij stampte met haar voet.

„Zeg dat niet,” beval ze.

„Zeg dat nooit weer. Ik moest je eigenlijk vermoorden, dat is de straf voor hem, die Gonfala over liefde durft spreken.

Zij mag niet liefhebben, zij mag nooit trouwen. Begrijp je dan niet dat ik een Godin en een Koningin ben.”

„Dat kan ik niet helpen,” antwoordde ik. Ik kan er evenmin voor, dat ik van jou houd, als dat *jij van mij houdt*.

Zij uitte een kreet van schrik en verbazing. Er was een nieuwe uitdrukking in haar oogen, het was geen boosheid, het was vrees.

Ik had een veronderstelling geuit, die ik al eenigen tijd koesterde en ik had den spijker op den kop geslagen. Gonfala hield ook van mij. Zij had het zichzelf nog niet gerealiseerd tot op dit oogenblik. Zij had niet geweten, wat er in haar omging, maar nu wist zij het en zij was bang.

Zij ontkende het niet, maar zij vertelde me, dat wij beiden gedood zouden worden, en gedood op een verschrikkelijke wijze, als Mafka achter de waarheid kwam.

En waar zij bang voor was, is, dat Mafka alles reeds weten zou door zijn angstwekkende magische krachten.

En toen besloot ze mij te helpen vluchten. Het scheen voor haar den eenigen weg tot ons behoud; mij bood het bovendien een gelegenheid om mijn vrienden te verlossen met de mogelijkheid Gonfala over te halen, met mij mee te gaan, als ik succes zou hebben.

Met haar hulp kwam ik weg, de rest weet je.”

HOOFDSTUK III.

Mafka's kracht.

De aap-mensch had geduldig naar Stanley Wood's verhaal geluisterd.

Hoeveel hij er van gelooven moest, wist hij niet, want hij kende den man niet en de ervaring had hem geleerd iederen beschaafden man als een leugenaar en een bedrieger te beschouwen, totdat hij het tegendeel bewezen had.

Niettemin had hij een gunstigen indruk van 's mans persoonlijkheid gekregen en hij had iets van de instinctieve wetenschap der wilde dieren ten opzichte van iemands karakter, om het zoo eens uit te drukken. Misschien is het meer een instinctief gevoel van vertrouwen ten opzichte van anderen. Dat het niet onfeilbaar was, wist Tarzan heel goed, dus was hij altijd op zijn hoede. En daarin kwam het wilde dier weer bij hem voor den dag.

„En wat denk je nu te doen?”, vroeg hij. Wood krabde zich in verlegenheid het hoofd.

„Om de waarheid te zeggen weet ik het niet. Ik ben er van overtuigd, dat Mafka er achter kwam, dat ik er van door was en zijn tooverkracht mij

achtervolgde en te pakken kreeg. Misschien vertelde Gonfala het hem. Zij is een soort Jekyll en Hyde. Aan den eenen kant vriendelijkheid en teederheid, aan den anderen kant een duivelin.

Wat mijn toekomstplannen betreft, heb ik de overduidelijke waarschuwing ontvangen, dat ik geen vrijheid van handelen heb.”

„Wat bedoel je?”, vroeg de aap-mensch.

„Heb je sinds het donker is geworden geen ontastbare aanwezigheid gevoeld, heb je geen onzichtbare oogen gevoeld, en dingen gehoord, en zelfs dingen gezien? Dat zijn de manifestaties van Mafka.

Wij zijn in zijn macht.

Waar hij wil, dat wij heen gaan, zullen wij gaan, en daar hebben wij ons bij neer te leggen.”

Een vluchtige glimlach speelde om den mond van den Heer van de Jungle.

„Ik heb heel wat dingen gezien, gehoord en gevoeld, sinds we hier zitten, maar geen van allen hadden ze iets met Mafka te maken. Ik heb ze allemaal met mijn ooren en mijn neus weten thuis te brengen. Er is niets om bang voor te zijn.”

„Je kent Mafka niet,” zei Wood.

„Ik ken Afrika en ik ken mijzelf,” antwoordde de aap-mensch eenvoudig.

Er was geen bravour in zijn stem, alleen absolute zelfverzekerdheid. Het imponeerde den Amerikaan.

„Je bent een echte Tarzan,” zei hij.

De ander wierp een snellen, achterdochtigen blik op hem. Hij zag, dat de man sprak, zonder hem te kennen, en hij was gerustgesteld.

Zijn zending vereischte dat hij, indien mogelijk, onbekend zou blijven. Anders zou hij nooit de informaties kunnen inwinnen, die hij moest verschaffen. Hij had zich veilig voor herkenning gewaand, want hij was onbekend in dit district.

„Wat ik zeggen wou,” vervolgde Wood. „Je hebt me nog niet verteld, wie je bent. Ik heb zooveel ongelooflijke dingen gezien, sinds ik in dit land ben, dat zelfs het zien van een blijkbaar hoogst beschaafd man, nagenoeg naakt en alleen in de wildernis zwervende, me niet zoo verbaasd heeft, als het wel zou moeten doen. Natuurlijk wil ik mijn neus niet in je zaken steken, maar je prikkelt toch mijn nieuwsgierigheid. Ik vraag me af, wie je bent en wat je hier doet.”

Hij hield plotseling op en keek Tarzan doordringend aan. Zijn oogen beschouwden hem wantrouwend en bijna angstig.

„Zeg,” riep hij uit. „Je bent hier toch niet door Mafka heen gezonden. Ben je een van zijn spionnen?”

De aap-mensch schudde het hoofd.

„Je verkeert in een zeer ongelukkige situatie,” zei hij. „Als ik een van Mafka's spionnen zou zijn, of als ik dat niet zou zijn, zou mijn antwoord begrijpelijkerwijze het zelfde wezen — ik zou het altijd ontkennen, dus waarom zou ik je hierop antwoorden? Je moet er zelf maar achter zien te komen en intusschen zul je me moeten vertrouwen of wantrouwen, net wat je zelf het verstandigste vindt.”

Wood grinnikte.

„Er zal wel niet veel anders opzitten.”

Hij haalde zijn schouders op.

„Wel, wij zitten in het zelfde schuitje. Tenslotte weet jij niets meer van mij dan ik van jou. Ik kan je best wat op je mouw gespeld hebben. Ik moet toegeven, dat de heele historie nogal verdacht klinkt. Maar tenslotte heb ik je toch mijn naam gezegd.. En dát heb jij zelfs niet gedaan. Ik weet niet eens hoe ik je noemen moet.”

„Mijn naam is Clayton,” zei de aap-mensch.

Hij kon ook gezegd hebben: John Clayton, Lord Greystoke — Tarzan van de Apen, maar dat deed hij niet.

„Ik veronderstel, dat je graag uit dit land weg wilt zien te komen,” zei Tarzan, „en hulp halen voor je vrienden.”

„Ja, natuurlijk, maar daarvoor krijg ik nu de kans niet meer.” „Waarom niet?”

„Mafka — Mafka en Gonfala.”

„Ik kan je op het oogenblik niet helpen,” zei de aap-mensch, het bezwaar van den ander negeerend.

„Je kunt met me meegaan naar het Tana-meer, als je wilt. Je zult daar een avontuur beleven, maar een avontuur dat je nooit zult mogen opschrijven. Daarvoor zul je me je woord moeten geven.

Anders moet ik je hier achterlaten. Je zult zelf moeten beslissen.”

„Ik zal met je meegaan,” zei Wood. „Maar geen van beiden zullen we ooit het Tana-meer bereiken.”

Hij zweeg en tuurde in de vallende duisternis.

„Daar,” fluisterde hij. „Daar heb je 't weer. Ze bespieden ons. Hoor je het niet? Kun je het niet voelen?”

Zijn stem was gespannen, zijn oogen waren wijd opengesperd.

„Er is niets,” zei Tarzan, „je zenuwen zijn van streek.”

„Je wilt me wijsmaken, dat je het niet hoort, dat zuchten, dat steunen?”

„Ik hoor den wind, en ik hoor Sheeta, den panter heel in de verte,” antwoordde de aap-mensch.

„Ja, dat hoor ik ook, maar ik hoor nog iets anders. Je moet wel doof zijn.”

Tarzan glimlachte.

„Misschien,” zei hij. „Maar ga nu slapen, je hebt rust nodig. Morgen zul je geen geluiden meer hooren.”

„Ik zeg je, dat ik ze hoor. Ik zie ze zelfs, kijk! Daar . . . tusschen de boomen — net de schaduw van iets, dat geen vorm heeft.”

Tarzan schudde het hoofd.

„Probeer te slapen,” zei hij. „Ik zal de wacht houden.”

Wood sloot zijn oogen. De aanwezigheid van dezen rustigen vreemdeling gaf hem een gevoel van geruststelling, ondanks zijn overtuiging, dat er iets onheilspellends en afschuwelijks rondspookte daar ginds in de duisternis — loerende, al maar loerende.

Met het afgrijselijke geluid nog in zijn ooren, viel hij in slaap.

Langen tijd zat Tarzan in gedachten.

Hij hoorde niets anders dan de gewone nachtelijke geluiden van de wildernis, hoewel hij voldoende vertrouwd was met de mysteriën en de magie van donker Afrika, om te weten, dat Wood iets had gehoord, wat hijzelf niet kon hooren. De Amerikaan was intelligent, goed bij zijn verstand, en een man van ervaring.

Hij scheen niet tot het type te behooren dat dadelijk zijn hoofd verliest of aan visioenen lijdt.

Het was veeleer mogelijk, dat hij onder den ban was van een hypnotische suggestie — dat Mafka zijn krachten over grooten afstand kon uitzenden. Dit werd vrijwel bevestigd door de gebeurtenissen van de laatste uren — de dood van Mountfords boodschapper, twintig jaren geleden, de val van Wood op korten afstand van dezelfde plaats en de dood van Mountford, overigens vrijwel ongemotiveerd, op den drempel van de vrijheid. Mafka was inderdaad een duistere macht, maar het was een macht, die de aap-mensch niet vreesde.

Reeds te dikwijls was hij het slachtoffer geweest van kwaadaardige

necromantie of machtige tooverdokters, om hun magie te vreezen. Evenals de dieren van de Jungle, was hij immuun. Waarom wist hij niet. Misschien omdat hij niet bang was, misschien omdat zijn psychologie meer die van een dier was, dan van een mensch.

Hij zette de zaak uit zijn gedachten, strekte zich uit en viel in slaap.

De zon was reeds een handbreed boven den horizon verrezen, toen Wood ontwaakte.

Hij was alleen.

De vreemde blanke man was verdwenen.

Wood was niet erg verbaasd. Er bestond geen enkele reden, waarom deze vreemdeling over hem zou waken en de zorg op zich nemen voor een man, dien hij niet kende; maar hij vond, dat hij tenslotte wel had kunnen wachten tot hij wakker was, voor hij hem in den steek liet, tot een prooi voor den eersten den besten leeuw of luipaard, die de lucht van hem zou krijgen. En dan had je Mafka nog. Deze gedachte riep eenige vragen op bij den Amerikaan. Kon deze kerel, die zich Clayton noemde, niet een werktuig wezen van den toovenaar der Kaji?

Het feit alleen al, dat hij ontkend had de vreemde geluiden te hooren, of de ongewone tegenwoordigheid gevoeld te hebben, sterkte hem in dit vermoeden. Hij moest het hebben gehoord, hij moest het hebben gevoeld.

Waarom ontkende hij het dan?

Maar misschien was hij toch geen spion van Mafka. Misschien was hij zelf als slachtoffer gevallen aan de tooverkrachten van dien ouden duivel. Hoe gemakkelijk moest het voor Mafka geweest zijn, hem weg te lokken. Alles scheen gemakkelijk voor Mafka.

Hij kon hem hebben weggelokt, naar gevangenschap of vernietiging. Wood alleen achterlatende om te sterven, zooals Mafka dit gewenscht had — eenzaam en verhongerd.

Wood had Mafka nooit gezien.

Eigenlijk moest hij niet meer dan een naam voor hem zijn, niettemin was hij zeer reëel voor hem.

De man zou kunnen zweren, dat hij even werkelijk en tastbaar was als vleesch en bloed.

Hij zag hem als een zeer ouden en afzichtelijken neger, gebogen en rimpelig. Hij had gevijlde gele tanden, en zijn oogen waren dicht bijeengeplaatst en bloedbelopen.

Daar! Wat was dat? Een geluid in de boomen! Het lieve leven begon dus weer.

Wood was een dapper man, maar dingen als deze tasten de zenuwen aan van de dappersten.

Het beteekent ten slotte iets om een bekend gevaar moedig onder de oogen te zien, maar het is nog heel wat anders om voortdurend achtervolgd te worden door een onzichtbaar iets — een afschuwelijke onzichtbare dreiging, waarmee men den strijd niet kan aanbinden.

De Amerikaan sprong op en keek in de richting van het geritsel in de bladeren.

„Kom naar beneden!”, schreeuwde hij. „Kom naar beneden ellendeling, en vecht als een man.”

Uit het dichtst van het gebladerte kwam een gestalte lenig naar beneden gesprongen. Het was Tarzan.

Over zijn schouder droeg hij het lichaam van een kleinen reebok.

Hij keek snel om zich heen.

„Wat is er aan de hand?”, vroeg hij. „Ik zie niemand.” Toen gleed er een

vluchtige glimlach over zijn gezicht.

„Zie je weer spoken?“, vroeg hij.

Wood grinnikte dwaas.

„Ik geloof, dat ik ze een beetje zie vliegen,“ zei hij.

„Nou vergeet het dan maar voor een oogenblik,“ raadde de aap-mensch. Wij zullen eerst wat eten, dan knap je wat op.”

„Heb jij dien reebok gedood?“, vroeg Wood.

Tarzan keek verbaasd.

„Waarom? Ja, natuurlijk.”

„Dan moet je hem geschoten hebben met een pijl. Daar zou een gewoon mensch uren voor noodig hebben — een antilope besluipen en er dicht genoeg bij komen om hem met 'n pijl te dooden.”

„Ik heb geen pijl gebruikt,“ antwoordde de aap-mensch.

„Hoe kreeg je hem dan te pakken?”

„Ik doodde hem met mijn mes — minder kans om een pijl te verspelen, zie je.”

„En je bracht hem mee door de boomen over je schouders? Zeg, die snijboon Tarzan is niets bij jou vergeleken. Hoe ben je er eigenlijk toe gekomen, zoo te gaan leven, Clayton? En van wie heb je al die dingen geleerd?”

„Dat is een heele geschiedenis,“ zei Tarzan. „Wij moeten nu eerst wat van dit vleesch braden en dan gaan we weer op stap.”

Nadat zij hadden gegeten, zei Tarzan dat de ander wat van dat vleesch in zijn zakken moest doen.

„Je zult misschien honger krijgen, voor ik weer wat anders op den kop kan tikken,“ zei hij.

„We zullen de rest laten liggen voor Dango en Ungo.”

„Dango en Ungo? Wie zijn dat?”

„De hyena en de jakhals.”

„Wat is dat voor een taaltje?”

Ik heb die dieren nog nooit zoo hooren noemen, en ik ken toch heel wat negerdialekten.”

„Dit dialect wordt ook niet door negers gesproken,“ antwoordde de aap-mensch. „Geen mensch spreekt het.”

„Wie spreekt het dan wel?“, vroeg Wood, maar hij kreeg geen antwoord, en hij drong niet verder aan.

Er was iets geheimzinnigs aan hem, en iets in zijn houding en spreken, dat geen nieuwsgierigheid duldde.

Wood vroeg zich af, of de man niet een beetje gek was.

Hij had gehoord van blanke mannen, die een primitief leven leidden in de wildernis als wilde dieren, en die waren altijd een beetje geschift.

Niettemin zag zijn metgezel er normaal genoeg uit.

Nee, dat was het niet; desondanks was de man anders dan anderen.

Hij deed Wood aan een leeuw denken. Ja, dat was het — hij was de verpersoonlijking van de kracht en de majesteit en de wreedheid van den leeuw.

Het was weliswaar beheerschte wreedheid — maar het was er — dat voelde Wood. En dat was misschien de reden, waarom hij een klein beetje bang voor hem was. Hij volgde zwijgend den gebronsden blanken wilde naar de vallei van de Neubari, en toen zij dichterbij het land van de Kaji kwamen, voelde hij Mafka's kracht groeien, hem teruggedrijven in het net van intriges en betoovering, dat het leven in het land van de vrouwen, die blank wilden zijn, tot een hel maakte.

Hij vroeg zich af of Clayton het ook voelde.

Zij kwamen aan de plaats, waar de Mafa zich met de Neubari vereenigde. Hier, waar de smallere rivier zich in de breedere stortte, konden zij het pad, dat naar het land van de Kaji leidde, volgen tot aan den oorsprong van de Mafa.

Hier *moesten* zij de Mafa langs.

Tarzan liep eenige schreden voor Wood uit.

De laatste sloeg hem met belangstelling gade, toen hij bij den tweesprong kwam, waar de weg langs de Mafa naar rechts ging.

Hier, ondanks zijn voorgenomen plannen, zou hij den weg naar Kaji *moeten* inslaan.

De macht van Mafka zou zijn wil buigen naar dien van den boosaardigen tovenaer, maar Tarzan sloeg niet rechts af — hij vervolgde zijn weg, onverstoorbaar, de Neubari langs.

Was het mogelijk, dat Mafka onkundig was van hun komst?

Wood voelde zich plotseling opgelucht. Als een van hen beiden hier voorbij kon komen, konden zij het allebei.

Er was een prachtige kans, dat zij Mafka heelemaal konden ontsnappen

En als hij er voorbij kwam, dan zou hij ergens een groote expeditie kunnen organiseeren en terugkomen om Van Eyk, Spike en Troll te bevrijden.

Maar kon hij er voorbij komen?

Hij dacht aan de onzichtbare aanwezigheid, die hem voortdurend onder controle scheen te hebben.

Was dat alleen de vrucht van zijn overspannen fantasie, zooals Clayton beweerde?

Hij kwam aan den tweesprong.

Hij concentreerde al de krachten van zijn wil op zijn besluit, Clayton de Neubari langs te volgen — en zijn voeten wendden zich naar rechts, den weg op, die langs de Mafa leidde.

Hij riep Clayton, en er klonk wanhoop in zijn stem.

„Het gaat niet, ouwe jongen,” zei hij. „Ik moet de Mafa op — Mafka heeft me te pakken. Ga jij maar verder, als je er kans voor ziet!”

Tarzan keerde zich om.

„Wil je werkelijk met mij mee?”, vroeg hij.

„Natuurlijk. Maar ik kan niet. Ik probeerde dat vervloekte pad voorbij te komen, maar ik kon niet. Mijn voeten gingen vanzelf den anderen kant uit.”

„Mafka brouwt sterke medicijnen,” zei de aap-mensch. „Maar ik denk wel, dat we hem om den tuin kunnen leiden.”

„O, nee,” zei Wood. „Dat kun je niet. Dat kan niemand.”

„We zullen zien,” zei Tarzan, lichtte Wood van den grond, wierp hem over zijn breeden schouder en keerde terug naar het Neubari pad.

„Voel je het dan niet,” vroeg Wood. „Voel je dan geen neiging, de Mafa op te gaan?”

„Ik voel alleen maar een groote nieuwsgierigheid om eens nader kennis te maken met die snuiters — speciaal Mafka”, antwoordde de aap-mensch.

„Je zult hem nooit te zien krijgen — niemand krijgt daar de kans toe. Zij zijn bang dat iemand hem zal vermoorden en dat is hij zelf ook. Hij wordt altijd stevig bewaakt.

Als een van ons hem zou kunnen vermoorden, dan zou de grootste kracht van de Kaji gebroken zijn. Wij zouden allemaal een kans hebben om te ontsnappen.

Er zijn ongeveer vijftig blanke gevangenen daar. Sommigen zijn er al een heelen tijd. Wij zouden ons er uit hebben kunnen vechten, als Mafka er niet geweest was; en sommigen van ons zouden er heusch het leven wel afgebracht

hebben.”

Maar Tarzan gaf niet toe aan zijn nieuwsgierigheid. Hij ging verder Noordwaarts, met een lichtheid van tred die den zwaren last op zijn schouder scheen te logenstraffen.

Hij ging zwijgend verder, zijn gedachten hielden zich bezig met de vreemde historie die de Amerikaan hem verteld had. Hoeveel hij er van mocht gelooven wist hij niet, maar hij was geneigd den Amerikaan te vertrouwen, in zooverre zijn eigen geloof in deze geheimzinnige krachten hem dit toe liet; krachten die anderen zoowel verstandelijk als psychisch beheerschten; want de man scheen eerlijk en oprecht en hij imponeerde Tarzan door zijn volgzzaamheid.

Er was slechts een fase in de geschiedenis, die bevestiging scheen te behoeven — de blufferige weerbaarheid van de Kaji-amazones.

Wood gaf toe, dat hij haar nooit zelf in actie had gezien en dat zij hun gevangenen slechts overmeesterden door middel van Mafka's boosaardige magie.

Hoe was het dan mogelijk, dat zij zulke geduchte krijgers waren?

Hij legde zijn vraag aan den Amerikaan voor.

„Met wie vochten ze dan?”

„Er is een andere stam, iets verder naar het Oosten,” legde Wood uit — „voorbij de waterscheiding van de Mafa. Zij heeten de Zuli. Vroeger waren de Kaji en de Zuli een stam met twee medicijn-mannen, of tooverdokters, of hoe je ze noemen wilt. De eene was Mafka en de andere was een kerel dien ze Woorra noemden.

Ze werden jaloersch op elkaar en het kwam tot een scheiding.

De leden van den stam kozen partij en het kwam tot een knokpartij. Gedurende de herrie maakte Woorra zich meester van een van hun heilige fetisjen en ging er mee vandoor, terwijl hij alleen aan een paar volgelingen vertelde, waar hij heen ging en dat ze maar bij hem moesten komen, zoodra de ruzie achter den rug was. Je ziet, net als de lui, die in de beschaafde wereld oorlogen veroorzaken, deed hij er zelf niet aan mee.

Nu, het schijnt, dat die andere fetisj, die hij meepikte, de tegenhanger was van den grooten diamant, den Gonfal, maar gescheiden schijnt de kracht sterk te verminderen.

Daarom zijn de Kaji en Zuli nog al eens aan het bakkeleien, omdat elk de fetisj van de andere partij probeert te pakken te krijgen. En het waren de verhalen over de strooptochten en schermutselingen en knokpartijen om deze steenen, zooals Gonfala en de andere Kaji mij vertelden, die me den indruk gaven dat deze dames vrij gemeene vechtjassen zijn. Sommige van die verhaaltjes leken misschien wel een beetje overdreven, maar de litteekens van oude wonden bevestigden ze toch, net zoo goed als de griezelige trofeeën, die aan de buitenmuren van Gonfala's paleis hangen — de verschrompelde hoofden van vrouwen, die aan haar lange haren waren opgehangen.

Een interessant punt is de geschiedenis van de fetisj van de Zuli — een groene steen even groot als de Gonfal en even schitterend. Het lijkt er veel op, dat het een smaragd is, maar lieve hemel, stel je eens voor, een smaragd die zes duizend karaat zou wegen!

Dat zou de moeite waard zijn, om een robbertje voor te vechten, en ze kennen er niet eens de waarde van!”

„Jij dan wel?”, vroeg Tarzan.

„Nou niet precies — misschien twintig millioen dollars, ruw geschat.”

„En wat zou dat dan voor jou beteekenen? Weelde en macht! De Kaji weten waarschijnlijk van weelde niet veel af, maar uit wat je vertelt, schijnt macht alles

voor hen te beteekenen en zij denken dat het bezit van die andere fetisj haar die kan verschaffen, net zoo goed als jij denkt, dat twintig millioen dollars je gelukkig zouden maken.

Misschien hebben jullie allebei ongelijk, maar het feit blijft bestaan, dat zij er even goed de waarde van kennen als jij en tenslotte sticht hij hier minder onheil aan dan hij zou doen in een wereld, waar ze elkaar doodslaan om een dubbeltje.”

Dit was de langste toespraak die zijn vreemde metgezel tot nu toe had gehouden. Het wees op een levensbeschouwing, die een onbewoonde wildernis in de oogen van dezen man te verkiezen stelde boven het verkeer met de beschaving.

Een uur lang droeg Tarzan den Amerikaan, toen zette hij hem op zijn beenen. „Misschien kun je nu wel alleen verder,” zei hij.

„Ik zal 't probeeren, vooruit!”

Tarzan begaf zich weer op weg langs het pad Noordwaarts. Wood aarzelde. In zijn oogen en in zijn trekken weerspiegelde zich de geweldige kracht waarmede hij zijn wil trachtte te beheerschen. Met een vloek keerde hij zich om en begaf hij zich plotseling weer naar het Zuiden. De aap-mensch draaide zich snel om en spoedde zich achter hem aan. Wood keek om en begon te hollen. Een oogenblik aarzelde Tarzan.

De man beteekende niets voor hem, hij was hem tot last. Waarom zou hij hem niet kalm laten gaan, dan was hij hem kwijt?

Toen herinnerde hij, zich den angst op het gelaat van den man en opeens realiseerde hij zich, dat Mafka's macht den Heer van de Jungle uitdaagde. Misschien was het dit laatste, dat hem meer dan iets anders er toe deed besluiten, den vluchteling te volgen.

Mafka's macht was ongetwijfeld groot, maar kon toch niet voldoende snelheid verleen aan de voeten van Stanley Wood, om hem buiten het bereik van den aap-mensch te brengen.

In een oogenblik had Tarzan hem ingehaald en gegrepen.

Wood spartelde zwakjes tegen en tegelijkertijd bedankte hij Tarzan voor zijn redding.

„Het is afschuwelijk,” kreunde hij. „Denk je, dat ik ooit ontsnappen zal aan de macht van dien ouden duivel?”

Tarzan haalde de schouders op.

„Misschien niet,” zei hij. „Ik heb heel gewone tooverdokters gekend, die menschen na een periode van jaren en op afstanden van honderden mijlen doodden, en deze Mafka is ongetwijfeld geen gewone dokter.”

Dien nacht kampeerden zij aan den oever van de Neubari en toen de aap-mensch den volgenden ochtend ontwaakte, was Stanley Wood verdwenen.

HOOFDSTUK IV.

Ter dood veroordeeld.

Tegelijk met de realiseering dat de Amerikaan er van door was, kreeg Tarzan een beter inzicht in de macht van Mafka's necromantie; want hij twijfelde er geen oogenblik aan of de Kaji-toovenaar had de hand in deze vlucht van Wood, die dit toch heelemaal niet gewild had.

De aap-mensch moest toegeven, dat hij de handigheid en de macht van den toovenaar bewonderde, want hij had juist alle mogelijke voorzorgsmaatregelen genomen om deze vlucht te verhinderen.

Toen zij zich hadden neergelegd om te gaan slapen, had Tarzan het eene eind van zijn graslasso stevig om den enkel van den man gebonden, die onder zijn bescherming stond en het andere einde om zijn eigen pols; maar waar hij nog het meeste op vertrouwd had, was de kracht van zijn eigen onderbewustzijn, dat slechts weinig minder actief was als hij sliep dan wanneer hij wakker was.

Dat Wood in staat was geweest zichzelf van hem los te maken, had hij aan zijn eigen kracht te danken, maar dat hij het gewild had, was natuurlijk alleen te danken aan de praktijken van Mafka en dit was in de oogen van den aap-mensch een directe aanval op zijn eigen durf.

Misschien was dit grootendeels de reden, maar het was ook de wensch om den jongen Amerikaan te redden van een onbekend noodlot, dat hem ertoe deed besluiten terug te keeren en een achtervolging in te stellen. Hij volgde niet het pad naar de Mafa-rivier maar sloeg af in Zuid-oostelijke richting, naar het bergland, dat een bijna ontoegankelijke bescherming vormt voor de vesting der Kaji.

Diepe ravijnen en steile rotsen belemmerden den tocht van den aap-mensch zoodat het meer dan drie dagen later was, voor hij zijn doel bereikte: een punt dicht bij den oorsprong van de Mafa, een volle dagmarsch ten Oosten van de stad der Kaji.

Hij had er rekening mee gehouden dat Mafka zou voorzien, dat hij Wood zou achtervolgen, wat den toovenaar in de gelegenheid zou stellen Tarzan te laten bespieden en buiten gevecht te stellen op een of ander punt van den weg, waar hij hulpeloos zou zijn tegen den stormloop van een handig opgesteld detachement vrouwelijke krijgers, en daarom had hij besloten naar Kaji te gaan langs een niet te vermoeden weg en door op zijn dierlijke instinct en zijn groote kracht en beweeglijkheid te vertrouwen in de dichte nabijheid te komen van de boosaardige macht, van welks vernietiging de eenige kans op vrijheid scheen af te hangen voor Wood en zijn vrienden.

Maar bovenal hing zijn succes af van de bevestiging van zijn overtuiging dat hij immuun was voor de bovennatuurlijke macht van Mafka, hoewel er op dit punt één ding was, dat hem zorg baarde: het kwam hem voor, dat Mafka moest hebben geweten van zijn vriendschap met Wood.

Het feit, dat hij Wood van hem had weggelokt, wees daar reeds op. Misschien was dit nog bevestigd door spionnen, waarvan de Amerikaan had verteld, dat zij door de Kaji werden gebruikt. Ook bestond er de mogelijkheid dat Mafka's macht over zijn slachtoffers zoo groot was, dat hij zelfs op grooten afstand hun gedachten kon lezen, en zoo door hun oogen de dingen zien, die zij zelf zagen, zoodat, terwijl Tarzan in gezelschap van den Amerikaan was, Mafka even goed hem en zijn handelingen had waargenomen, alsof hij er zelf bij was geweest; maar nu Wood niet langer bij hem was, kon de toovenaar zijn telepatische controle niet meer over hem uitoefenen. Dit was de veronderstelling, waarop de aap-mensch zijn strategie baseerde.

Het was laat in den middag van den derden dag na Wood's verdwijning, dat Tarzan halt hield op een steile berghelling en de vlakte beneden hem in oogenschouw nam. In een vallei beneden en ten Zuiden van hem spoedde zich een onstuimige bergstroom voort.

Met zijn oogen volgde hij de kronkelingen naar het Westen waar, in de nevelige verte, hij een kloof ontwaarde in de gesloten keten, waarvan hij begreep, dat het de oorsprong moest zijn van de Mafa, die naar de Neubari stroomde.

Hij stond nu dus bij den bovenloop van de eerstgenoemde rivier, tusschen de landen van Kaji en Zuli.

Een Westenwind blies zwakjes van de lagere vlakke naar de toppen van den keten, en verried aan de neusgaten van den aap-mensch de tegenwoordigheid van ongeziene dingen — van Tongani, den baviaan, Sheeta den panter, van den rooden wolf en den buffel; maar wat er in het Oosten was, kon hij niet weten, met uitzondering van wat zijn oogen en ooren hem vertelden, en zoo, met zijn gezicht naar het Westen gekeerd, was hij onbewust van de oogen die hem bespiedden vanachter een top van den bergketen boven hem, oogen die verdwenen, wanneer de aap-mensch hun kant uitkeek. Het waren er een twaalftal en hun eigenaars vormden een bont troepje havelooze krijgers. Zeven van hen waren gebaarde blanken en vijf waren negers.

Allen waren zij gekleed in dezelfde versleten lendedoeken van wilde-dierenhuiden.

Zij droegen pijlen en bogen en korte zware speren; alle zwarten en enkele blanken droegen barbaarsche versieringen — halskettingen van dierentanden, armbanden en enkelringen.

Op hun ruggen hingen kleine schilden van buffelhuid.

Zij bespiedden Tarzan, toen hij naar de vallei van de Mafa afdaalde en zijn dorst leschte.

Zij zagen hem een stuk vleesch uit zijn pijlenkoker nemen en opeten, en ieder beweging, die hij maakte volgden zij. Soms spraken zij met elkaar met fluisterende stemmen, die tegen den wind in gesproken, niet de ooren van den aap-mensch konden bereiken.

Een, die de aanvoerder scheen te zijn, sprak het meeste.

Het was een blanke, wiens bruine haar aan de slapen grijs was en wiens baard met grijs was vermengd. Hij was goed gebouwd, met de harde soepelheid van een atleet. Zijn voorhoofd en oogen verrieden intelligentie. Zijn metgezellen noemden hem Lord. Tarzan was vermoeid. Drie dagen lang had hij bergen en rotsen beklauterd, in afgronden afgedaald en hooge toppen bestegen en den vorigen nacht was hij voortdurend gestoord, doordat hij jacht moest maken op luipaarden, die de lucht van hem hadden gekregen en hem beslopen.

Hij had er een, die hem aanviel gedood, maar de anderen hielden hem voortdurend op zijn hoede zoodat een geregelde nachtrust uitgesloten was. De zon stond al een uur lang hoog aan den hemel, toen hij zich te slapen legde achter een boschje op de helling, boven de Mafa.

Het feit dat hij zoo dood moe was moet de oorzaak wezen voor wat nu volgde, want gewoonlijk kon niets hem naderen, zonder dat hij wakker werd.

Toen hij ontwaakte was het nog dag, en een dozijn krijgers vormde een gesloten kring om hem heen; de punten van hun speren waren op zijn onbeschermd lichaam gericht.

Hij keek in de woeste onvriendelijke oogen van een neger, toen keek hij vlug den kring rond en nam de samenstelling van den troep eens in oogenschouw.

Hij sprak niet.

Hij zag, dat hij machteloos was en een gevangene.

Onder de gegeven omstandigheden was er niets, wat hij kon zeggen of wat tot eenig nut kon strekken.

Zijn zwijgzaamheid en zijn kalmte intrigeerde zijn belagers.

Zij hadden verwacht dat hij angst en opwinding zou toonen. Hij deed geen van beiden. Hij bleef daar maar liggen en sloeg hen met zijn vaste grijze blikken gade.

„Nou Kaji,” zei Lord ten slotte, „wij hebben je te pakken.”

De waarheid van dezen stand van zaken was te klaarblijkelijk om er nog

commentaar op te leveren; dus bewaarde Tarzan het stilzwijgen. Hij had minder belangstelling voor wat de man zei, dan voor de taal, waarin hij sprak.

De kerel scheen beslist een Angelsakser, hoewel hij een bastaard dialect sprak, waarvan de basis Gallisch was, maar zoo doorspekt met andere dialecten, dat het onverstaanbaar zou zijn geweest voor ieder ander, die minder thuis was in de Afrikaansche dialecten en Europeesche talen dan Tarzan.

In zijn korte toespraak, die vertaald kon worden in zes Engelsche woorden, had hij even zoo vele dialecten gebruikt.

Lord wiebelde van den eenen voet op den andere.

„Nou Kaji,” zei hij, na een korte stilte, „wat heb je te zeggen?”

„Niets,” antwoordde de aap-mensch.

„Sta op,” gebood Lord.

Tarzan stond op en rekte zich uit met de gemakkelijke onverschilligheid van een leeuw op zijn eigen leger.

„Neem zijn wapens af,” sprak Lord, en dan voor zich heen in 't Engelsch: „Bij Jupiter, wat een rare sijs.”

Toen, inderdaad, was Tarzans belangstelling gewekt. Dit was een Engelschman. En nu was er eindelijk een reden om te spreken, en vragen te stellen.

„Wie ben je?” vroeg hij, „en waarom denk je dat ik een Kaji ben?”

„Om dezelfde reden, als je weet dat wij Zuli zijn,” antwoordde Lord, „omdat er geen andere menschen zijn in deze bergen.”

Toen wendde hij zich tot zijn eigen mannen.

„Bindt zijn handen op zijn rug.”

Zij leidden hem over den bergrug en aan de andere zijde van de waterscheiding naar beneden, maar het was nu donker en Tarzan zag niets van de streek, waar zij doorheen trokken.

Hij wist dat zij een veelgebruikt wildspoor volgden, dat dikwijls steil naar beneden daalde langs den zijkant van de rotsachtige bergengte, totdat zij een gemakkelijker pad vonden, dat voortdurend kronkelde alsof het de bochten van een rivier volgde, die sputterde en klaterde en murmelde aan hun rechterzijde.

Het was heel donker in den bergpas, maar ten slotte kwamen zij op een open vlakte, en daar was het lichter, hoewel er nog steeds geen kenteekenen zichtbaar waren, die den aap-mensch een idee konden geven van de terreingesteldheid van dit onbekende land.

Een vaag flikkerend schijnsel vertoonde zich in de verte. Na een half uur schenen zij er dichterbij te komen, want het scheen nu helderder. En toen zag Tarzan, dat het van een open vuur kwam, dat achter de palissaden van een dorp brandde.

Toen zij de poorten naderden, schreeuwde Lord „Hallo”, en nadat hij zich bekend gemaakt had, werden zij binnengelaten, en Tarzan bevond zich weldra in een dorp van steenen hutten, gedekt met gras. Het schijnsel van het vuur, dat in het midden van de hoofdstraat brandde, verlichtte slechts een gedeelte van het dorp, dat blijkbaar vrij groot was, de rest ging verloren in de schaduwen achter de lichtgrens.

Voor hem, precies tegenover de hoofdstraat, doemde een groot, twee verdiepingen hoog steenen gebouw op. Aan de dorpsstraat stonden verscheidene vrouwen, gekleed en gewapend als zijn belagers. Bij het niet al te heldere schijnsel van het vuur bleken het blanke vrouwen te zijn, en er waren nog andere, die in de deuren van haar hutten of bij het vuur rondgingen.

Er was ook een aantal blanke mannen aanwezig, en allen, maar speciaal de

vrouwen, legden een groote belangstelling aan den dag voor Tarzan toen Lord hem door het dorp geleidde.

„Hé, Kaji!” riepen ze hem na.

„Je zult er gauw geweest zijn, Kaji!”

„Het is jammer dat het een Kaji is,” schreeuwde een vrouw. „Het zou een fijne echtgenoot zijn.”

„Misschien geeft Woorra hem wel aan jou,” schertste een andere, „als hij met 'm klaar is.”

„Dan deugt-ie niet meer voor echtgenoot. Ik trouw geen leeuwenvleesch.”

„Ik hoop dat Woorra hem levend aan de leeuwen geeft. We hebben sinds den laatsten regen nog geen lolletje gehad.”

„Hij zal deze niet aan de leeuwen geven. De kerel heeft 'n te goeie kop. Hij ziet er uit oft'ie hersens heeft, en Woorra verdoet nooit goeie hersens aan de leeuwen.”

Door deze haag van commentaar leidde Lord zijn gevangene naar den ingang van het groote gebouw, dat het middelpunt van het dorp vormde. Aan de deur stond een twaalftal vrouwelijke krijgers, die den toegang versperden.

Een van haar trad Lord tegemoet met de punt van haar speer op 's mans buik gericht.

Lord hield halt.

„Zeg Woorra, dat we een gevangen Kaji brengen,” zei hij.

De vrouw wendde zich tot een van haar krijgers.

„Zeg Woorra dat Lord een gevangen Kaji meebrengt,” beval zij.

Daarna gleden haar blikken keurend over den aap-mensch.

„Dat 's een beste, hè,” zei Lord — „Zou wel een goeie voor jou zijn, Lorro.”

De vrouw spuwde nadenkend.

„Mmmm, ja,” gaf zij toe.

„Hij ziet er goed uit, maar hij is een beetje te donker. Nou als je er van op an kon, dat hij alleen blank bloed had, zou hij best de moeite waard zijn om voor te vechten. Denk je, dat hij heelemaal blank is? Maar wat doet het er ook toe. Het is een Kaji, en daarmee houdt alles op.”

Sinds zijn gevangenneming had Tarzan slechts een paar woorden gesproken en dan nog in het Gallische dialect. Hij had niet ontkend, dat hij een Kaji was om denzelfden reden, waarom hij geen poging had gedaan om te ontsnappen: nieuwsgierigheid, om meer van deze Zuli te weten te komen — nieuwsgierigheid om wat meer te weten van deze vijanden van Kaji, dat hem te pas zou kunnen komen bij zijn bevrijdingspoging van de twee Amerikanen en hun metgezellen uit hun gevangenschap en hen voor goed te verlossen uit de boosaardige macht van Mafka.

Terwijl hij voor den ingang van het paleis van Woorra wachtte, constateerde hij, dat hij plezier in het avontuur begon te krijgen.

De openhartige lof van Lorro vermaakte hem. Het idee, dat een vrouw wou vechten om hem te bezitten, sprak tot zijn gevoel voor humor. Momenteel wist hij niet precies wat de woorden van de vrouw beteekenden, maar hij maakte een vage veronderstelling, gebaseerd op wat Wood hem had verteld van de gewoonten der Kaji.

Onverschillig nam hij de vrouw op. Zij kon een halfbloed zijn of een blanke, met een bruin gebrande huid. Haar gelaatstrekken waren niet die van een negerin. Met uitzondering van het donkere haar had men haar gemakkelijk voor een Scandinavische kunnen houden.

Zij was een goed gevormde vrouw van ongeveer dertig jaar, goed

geproportioneerd en met de gespierde gestalte van een athlete, verfijnd door vrouwelijke bevalligheid. Haar gelaatstrekken waren regelmatig en volgens den maatstaf van de beschaafde wereld zou zij voor een knappe vrouw gegolden hebben.

De gedachtengang van den aap-mensch over dit onderwerp werd onderbroken door den terugkeer van den krijger, dien Lorro weggezonden had om Woorra van Lord's terugkeer met een gevangene op de hoogte te stellen.

„Lord moet de Kaji bij Woorra brengen,” kondigde zij aan. „Let er op, dat de gevangene ongewapend is, dat zijn handen gebonden zijn, en dat een sterke lijfwacht hem en Lord bewaakt — een vrouwelijke lijfwacht.”

Met zes van haar krijgers escorteerde Lorro Lord en zijn gevangene in het paleis, een paleis, alleen omdat het door een heerscher werd bewoond — een paleis zoo genoemd uit beleefdheid, zou je kunnen zeggen.

Zij gingen een donkere gang door, die vaag verlicht werd door een brandende pit in een ondiep steenen bord; een primitieve toorts gaf meer walm dan licht.

Aan iederen kant van de gang waren deuropeningen, die afgesloten waren, en toegang gaven tot een zaal waar een aantal vrouwelijke krijgers bijeen was, sommigen lagen op lage, met huden bedekte britsen, anderen hurkten in een kring op den vloer, verdiept in een of ander spel.

Aan de muren van de zaal hingen speren, schilden, bogen en pijlen. Het was blijkbaar een wapenzaal.

Juist daar even voorbij eindigde de gang bij een zware deur, die bewaakt werd door twee krijgers.

Het was duidelijk, dat de lijfwacht het gezelschap verwachtte en haar instructies had gekregen, want toen zij naderden, zwaaide de deur open om hen binnen te laten.

Tarzan zag een groote zaal, aan 't uiterste einde waarvan een gestalte op een estrade zat. Een paar walmende toortsen verlichtten het vertrek, onthulden de wanden, waaraan een zonderlinge verzameling huden, wapenkleeden, zijden en katoenenlappen hing — een waar museum, stelde Tarzan vast, uit de plundering van menige safari bijeengegapt.

Maar het meest opvallende en indrukwekkende onderdeel van de versieringen was wel de rij van menschenhoofden, die langs de wanden liep — de gemummificeerde hoofden van vrouwen, opgehangen aan het lange haar, terwijl er van de zwartberookte balken aan de zoldering nog honderden meer hingen.

Deze dingen nam de blik van Tarzan in een oogopslag waar, toen keerde hij zich naar de gestalte op de estrade.

Een paar vrouwelijke krijgers flankeerden de verhooging, waar een eenzame figuur zat op een kolossalen troonzetel.

Bij den eersten aanblik zag Tarzan slechts een enorm hoofd, begroeid met dun grijs haar, en toen onder het hoofd, een ineengedrongen lichaam, dat bijna alleen maar buik was — een griezelige afschuwwekkende gestalte, naakt op een lendedoek na.

De huid van gezicht en hoofd was als geel perkament over de schedelbeenderen gespannen — een levende doodskop, waarin twee diepliggende, loerende oogen smeulden en brandden als tweelingpitten uit de Hel. En Tarzan wist dat hij in de tegenwoordigheid was van Woorra.

Op een tafel, vlak voor den tovenaer, lag een enorme smaragd, die het schijnsel van de dichtstbijzijnde fakkels opving en weerkaatste in schitterende stralen, die het vertrek met een spookachtigen schijn verlichtten. Maar het was meer de man, dan de smaragd, die Tarzan interesseerde. Woorra was geen neger,

en toch was het moeilijk uit te maken, tot wat voor ras hij dan mocht behooren. Zijn huid was geel, maar zijn gelaatstrekken waren niet die van een Chinees. Hij kon van alles wezen.

Gedurende eenige minuten zat hij Tarzan aan te staren, nadat deze voor de estrade was komen te staan. Langzamerhand kwam er een trek van verbazing en teleurstelling op zijn gezicht.

Toen sprak hij.

„Hoe gaat het met mijn broeder?” vroeg hij, met een stem, knarsend als een roestige scharnier.

De uitdrukking op Tarzan's gelaat verried geen emotie, hoewel hij zich inwendig met verbazing afvroeg, wat de vraag kon beteekenen.

„Ik ken Uw broeder niet,” antwoordde hij.

„Wat?” vroeg Woorra. „Je wilt me wijsmaken, Kaji, dat je dien koning der leugenaars, dien dief, dien moordenaar, dien ondankbare, mijn broeder niet kent?”

De aap-mensch schudde het hoofd.

„Ik ken hem niet,” herhaalde hij. „En ik ben geen Kaji.”

„Wat!”, schreeuwde Woorra, Lord woedend aanstarende, „is hij geen Kaji? Vertelde jij mij niet, dat je een Kaji meebracht?”

Wij vingen hem bij de waterscheiding van de Mafa, O, Woorra, en wat voor een man zou daar anders zijn dan een Kaji?”

„Het is geen Kaji, jou gek!”, zei Woorra. „Ik dacht het al, zodra ik hem zag. Hij is niet als de anderen. Mijn verdorven broeder zou over hem geen macht hebben. Je bent een idioot, Lord, en ik heb geen zin nog meer idioten in Zuli te kweken — er zijn er al genoeg. Je zult gedood worden. Neem hem zijn wapens af, Lorro. Hij is van nu af aan een gevangene.”

Toen wendde hij zich tot den aap-mensch.

„Wat deed je in het land van de Zuli?”, vroeg hij.

„Ik zocht naar een landgenoot die verdwaald is.’

„En dacht je dien hier te vinden?”

„Nee, ik was niet op weg hierheen. Ik was op weg naar Kaji.”

„Je liegt,” beet Woorra hem toe.

„Je kunt niet aan de waterscheiding van de Mafa komen zonder door het land van de Kaji te gaan; er is geen andere weg.”

„Ik kwam langs een anderen weg,” zei Tarzan.

„Geen mensch kan de bergen en ravijnen oversteken rond Kaji en Zuli, er is geen anderen weg dan langs de Mafa-rivier,” hield Woorra vol.

„Ik stak de bergen en ravijnen over,” zei Tarzan.

„Ik zie het al,” riep Woorra uit. „Je bent geen Kaji, maar je bent in dienst van mijn vervloekten broeder Mafka. Hij heeft je hierheen gezonden om me te vermoorden. Nu,” hij lachte spottend. „Wij zullen zien wie machtiger is, Mafka of ik. Wij zullen zien, of hij zijn dienaar kan onttrekken aan den toorn van Woorra. En wij zullen hem er den tijd voor geven.”

Hij wendde zich tot Lorro.

„Neem hem mee, met den anderen gevangene,” hij wees naar Lord. „En let er op, dat ze er niet van door gaan, hij is een gevaarlijk man, maar hij zal sterven, op dezelfde wijze als Lord.”

HOOFDSTUK V.

De Zwarte Panter.

Tarzan en Lord werden opgesloten in een kamer op de tweede verdieping van het paleis van Woorra. Het was een kleine kamer met een enkel raam, dat stevig voorzien was van houten tralies. De deur was zwaar en solide, en aan den buitenkant verzekerd met zware bouten.

Nadat de wacht de deur had gesloten en gegrendeld liep Tarzan naar het raam en keek naar buiten. De maan was opgekomen en de lichte wolken die in 't begin van den avond de lucht hadden bedekt, waren verdwenen. In het vage licht van den nacht ontdekte de aap-mensch een ommuurde binnenplaats onder het raam; in de schaduw van den muur bevond zich iets, wat zoo op het eerste gezicht niet te herkennen was, maar niettemin wist Tarzan wat het was aan den geur, die zijn neusgaten binnendrong. Hij greep de spijlen vast en probeerde ze; toen keerde hij zich om en wendde zich tot Lord.

„Als je het me gevraagd had,” zei hij, „zou ik je verteld hebben dat ik geen Kaji ben, dan zat je nu niet in de misère.”

Lord schudde het hoofd.

„Het was alleen maar een excuus om mij uit den weg te ruimen,” zei hij. „Woorra heeft allang op een gelegenheid gewacht. Hij is bang voor me. De mannen hebben hier meer te vertellen dan in Kaji. Wij mogen allemaal wapens dragen en zijn eigenlijk gewone krijgers. Dat komt, omdat Woorra weet, dat we er toch niet vandoor kunnen gaan, omdat de eenige weg naar de buitenwereld door Kaji gaat. En die zouden ons toch tot slaven maken of vermoorden.

Woorra heeft gehoord, dat we met een paar een plan hebben gemaakt om te ontvluchten. Het plan sloot in, om eerst Woorra uit den weg te ruimen en dan de groote smaragd te stelen, waarvan verondersteld wordt, dat hij de bron van zijn tooverkracht is. Met deze smaragd, die Mafka meer begeert dan iets anders ter wereld, hoopten we onzen weg door Kaji vrij te koopen.

Woorra weet, dat ik de aanstichter van het complot ben en wil me uit den weg ruimen. Natuurlijk kon hij dat toch wel doen, wanneer hij maar wilde, maar hij is een listige ouwe duivel en hij probeert het feit te verheelen dat hij eenige vermoedens heeft. Op die manier hoopt hij alle medeplichtigen een keer in de val te lokken om hen één voor één onder het een of andere voorwendsel van kant te maken.”

„Hoe weet je dat allemaal?”, vroeg de aap-mensch.

„Zelfs in dit land van verschrikking en ongerechtigheid bestaat er soms zoo iets als liefde,” antwoordde Lord, „en er is altijd begeerte. Een vrouw die veel met Woorra verkeert, is in werkelijkheid verliefd op een van ons. Woorra heeft teveel met haar gekletst — dat is alles. Hij wordt verondersteld boven vleeschelijke begeerten verheven te zijn, maar hij is het niet. Maar nu is alles bedorven.

De anderen zullen bang worden en zij zullen de zaak uitstellen tot hun eigen dood.”

„Je bent een Engelschman, nietwaar?” vroeg Tarzan.

Lord knikte.

„Ja,” zei hij. „Ik was een Engelschman, maar de hemel weet alleen, wat ik nu ben. Ik ben hier twintig jaar geweest, hier en in Kaji. De Kaji namen mij oorspronkelijk gevangen en toen kregen de Zuli mij te pakken bij een van hun strooptochten.”

„Ik dacht dat Woorra alle Kaji doodde, die hij gevangen nam,” zei de aap-mensch. „Hij vertelde mij dat ik gedood zou worden omdat ik een Kaji was, of in ieder geval ving ik zoo iets op, toen we hier in het dorp kwamen.”

„Ja, nu doodt hij ze allemaal, omdat we mannen genoeg hebben, maar toen

waren er niet genoeg mannen. Wij kunnen maar een beperkt aantal menschen onderhouden. Er is genoeg vleesch, want er valt hier genoeg te jagen, maar fruit en groenten zijn schaarsch. En we planten ons voldoende voort om de bevolking op peil te houden — eigenlijk teveel. — De meeste kinderen worden afgemaakt.

En bovendien zijn de vrouwen tamelijk blank. Daar hebben ze de hemel weet hoeveel generaties al aan gewerkt — zoodat ze nu geen blank bloed meer nodig hebben. Er wordt nog maar zelden een kind geboren met negerkenmerken, maar natuurlijk is er van tijd tot tijd wel eens een terugval.”

„Waarom willen zij eigenlijk blank zijn?“, vroeg Tarzan.

„Dat weet Hij alleen. Zij zien niemand anders dan elkaar en dat zal altijd wel zoo blijven. De werkelijke reden is verloren gegaan in het verleden, gestorven met degenen, die het uitdachten.

Of misschien dat Woorra en Mafka het weten. Ze zeggen, dat die hier altijd geweest zijn, dat ze onsterfelijk zijn, maar dat is natuurlijk onzin. Ik heb er een theorie over, gebaseerd op brokstukken van verhalen en inlichtingen die ik gedurende die twintig jaren hier en daar oppikte. Zij zijn blijkbaar tweelingbroeders, die jaren geleden uit Columbia zijn gekomen, en ze brachten den grooten smaragd mee, dien ze natuurlijk gestolen hebben. Hoe zij in het bezit van den Gonfal zijn gekomen weet ik niet. Ongetwijfeld hebben ze iemand vermoord, die ermee vandoor probeerde te gaan. Dat zij over geheimzinnige occulte krachten beschikken lijdt geen twijfel en de werkelijke reden dat zij erin gelooven, in verband met den grooten diamant van de Kaji en den smaragd van de Zuli, is natuurlijk ook waar; als een van beiden, Mafka of Woorra van den steen beroofd zou worden, zou het uit zijn met zijn macht.

Maar hen dooden zou zekerder zijn. Wij wilden geen risico loopen, wij wilden Woorra uit den weg ruimen. Maar nu, in ieder geval voor zoover het mijzelf betreft, is het uit met den droom. Ik ga voor de leeuwen en jij zult doodgemarteld worden.”

„Wat is het verschil?“ vroeg Tarzan.

„Ik zal Woorra tot amusement dienen in den leeuwenkuil, maar jou wil hij niet heelemaal riskeeren. Zij zouden je misschien aan stukken trekken, hoofd en al, en Woorra heeft je hersens nodig. Reken daar maar op.”

Waar heeft hij die voor nodig?”

„Je intrigeerde hem, dat kon ik zien, en hij verbeeldt zich, dat ieder die dat doet, een helderen kop heeft, dus wil hij dien hebben.”

„Maar waarom?“, drong de aap-mensch aan.

„Om op te eten.”

„O, ik begrijp het al,” zei Tarzan. „Hij gelooft dat als je iets opeet, waar de ander in uitblinkt, dat je het dan zelf erbij krijgt. Ik heb daar al eens iets meer van gehoord. Een krijger eet het hart op van een dapper tegenstander, om zijn eigen moed te vergrooten of de voetzolen van een hardlooper om zijn eigen snelheid te vermeerderen of handpalmen van een knap handwerksman.”

„'t Is natuurlijk allemaal nonsens,” zei Lord.

„Ik weet het niet,” zei Tarzan. „Ik heb mijn heele leven in Afrika gewoond en er zijn veel dingen, waarvan ik geleerd heb ze niet te verwerpen, omdat ik ze niet begrijp. Maar ik heb een vermoeden van één ding.”

„En dat is . . .?”

„Dat Woorra mijn hersens niet zal eten en jij niet voor de leeuwen gaat, als je er wat voor voelt om er van door te gaan.”

„Er van door gaan?”, spotte Lord. „Daar krijgen we de kans niet toe.”

„Misschien niet,” gaf de aap-mensch toe. — „Ik zei ook alleen maar dat ik

vermoedde; ik zei niet, dat ik er zeker van was.”

„Hoe kunnen wij hier weggkomen?” vroeg Lord. „Kijk naar die deur, kijk naar die raamspijlen en onder het raam ...”

„De panter,” concludeerde Tarzan voor hem.

„Hoe weet jij, dat daar een panter is?”, Lord's stem klonk verbaasd.

„De geur van Sheeta is sterk,” antwoordde de aap-mensch. „Ik merkte het zodra ik de kamer binnenkwam, en toen ik naar het raam ging, wist ik, dat hij op die binnenplaats hier beneden is — een mannetjes panter.”

Lord schudde het hoofd. „Nou ik weet niet, hoe je het klaarspeelde, maar je hebt gelijk.”

Tarzan slenterde naar het raam en onderzocht de tralies, en de holten, waarin zij bevestigd waren.

„Stom,” zei hij.

„Wie is stom,” vroeg Lord.

„Degene die dit maakte — kijk!”

Hij greep twee tralies beet dicht bij de vensterbank en trok ze achteruit met al zijn kracht en heel zijn gewicht. Er klonk het geluid van versplinterend hout en het heele raamkozijn gaf mee, toen legde hij het kozijn met tralies en al op den vloer.

Lord floot.

„Kerel,” riep hij uit. „Jij bent zoo sterk als een stier, maar vergeet den panter niet, en het lawaai zal misschien de bewakers hierheen doen komen.”

„Wij zullen ze ontvangen,” verzekerde Tarzan.

Hij had het raamkozijn weer gegrepen en een oogenblik later had hij het uit elkaar gehaald. De tralies vielen uit hun holten. Tarzan raapte er twee op en overhandigde er één aan Lord.

„Die kun je mooi als wapen gebruiken,” zei hij.

Zij wachtten een oogenblik zwijgend, maar er kwam geen bewaker.

Blijkbaar was alleen de panter in zijn rust gestoord. Hij gromde en toen zij naar het raam toegingen, zagen ze hem in het midden van de binnenplaats staan en naar boven kijken.

Het was een groot dier en koolzwart. Tarzan wendde zich tot zijn metgezel.

„Zou je weg kunnen komen, als we het dorp uitkwamen?”, vroeg hij.

„Of heeft Woorra dezelfde macht om zijn slachtoffers op een afstand te beïnvloeden, als Mafka?”

„Dat is het 'm juist,” zei Lord. „Dat is de reden waarom wij hem wilden dooden.”

„Hoe is zijn verhouding tot de Zuli? Zijn ze erg op hem gesteld?”

„De eenige vat die hij op hen heeft, is gebaseerd op angst. Zij vreezen en ze haten hem.”

„De vrouwen ook?”

„Ja, zonder uitzondering.”

„Wat zou er hier gebeuren als hij dood was?”, vroeg Tarzan.

„De neger-slaven en de blanke gevangenen zouden slaags raken met de vrouwen en zich een weg naar de buitenwereld banen. De negers en blanken, dat zijn allemaal mannen, willen naar hun eigen huis terug. De vrouwen, de echte Zuli, hebben zooveel over die wereld, die ze nog nooit gezien hebben, gehoord, dat zij ook weg zullen willen. Zij weten, uit wat de blanken haar verteld hebben, dat zij rijk zouden kunnen worden door de opbrengst van den grooten smaragd en hoewel ze geen eerstehands kennis hebben van geld, hebben zij er van de blanken genoeg van gehoord om te weten, dat het haar alles kan

verschaffen, wat haar hartje begeert.

Speciaal meer blanke mannen. Hier is elke blanke getrouwd met zeven tot twaalf Zuli-vrouwen, omdat we met zoo weinigen zijn, dus is het toppunt voor iedere Zuli-vrouw om een echtgenoot voor haar alleen te hebben.”

„Waarom maken ze Woorra dan zelf niet van kant?”

„Angst voor bovennatuurlijke krachten. Niet alleen, dat zij hem zelf nooit zouden vermoorden, maar zij zouden zijn leven zelfs in bescherming nemen. Maar als hij eenmaal dood was, zou dat wel verschil maken.”

„Waar is hij?” vroeg Tarzan. „Waar slaapt hij?”

„In een kamer vlak achter den troon,” antwoordde Lord. „Maar waarom? Waarom wou je dat weten? Je bent toch niet van plan ...?”

„Ik ga hem uit den weg ruimen. Er zit niets anders op.”

Lord schudde het hoofd.

„Het is niet te doen. Man, hij is zoo buitengewoon machtig, en hij bemerkt bijna alles. Maar waarom wil je het ook eigenlijk?”

„Een van mijn landgenooten is gevangen genomen door de Kaji. Met de hulp van de Zuli kan ik hem verlossen, met de rest van de Kaji gevangenen. Ik ben er niet zoo zeker van, dat ik het alleen zou kunnen. Het zou niet makkelijk zijn in Mafka's tegenwoordigheid te komen. Hij is banger en voorzichtiger dan Woorra.”

„Je bent ook niet in Woorra's tegenwoordigheid geweest dan met gebonden handen,” herinnerde Lord hem.

„Is er nog een manier om in zijn kamer te komen, behalve vanuit de troonzaal?”

„Er is nog een weg, maar daar kom je niet doorheen. Woorra's kamer' heeft een raam, dat uitziet op de binnenplaats hier onder. De panter is daar om Woorra te bewaken, zoowel als om gevangenen het vluchten te beletten. Je zoudt de ruimte moeten oversteken om bij zijn raam te komen.”

„Dat ziet er leelijk uit,” mompelde de aap-mensch. „Ik zou veel te veel leven moeten maken. Ik zou Woorra wakker maken, als ik de tralies uit zijn raam brak.”

„Daar zijn geen tralies.”

„Maar de panter dan? Hoe zorgt Woorra dan dat de panter niet naar binnenkomt, en hem doodt? ’

„Woorra's macht over den panter is nog grooter dan over de menschen. Hij kan iedere beweging van het dier controleeren.”

„Weet je zeker dat er geen tralies in het raam zijn?”, vroeg Tarzan.

„Absoluut zeker, en het raam is altijd open, zoodat Woorra den panter bij zich kan roepen als er gevaar dreigt voor een overval.”

„Prachtig. Dan zal ik door het raam gaan.”

„Je vergeet nog steeds dien panter.”

„Ik vergeet hem niet. Maar vertel me het een en ander van Woorra's gewoonten. Wie is er bij hem? Wanneer staat hij op? Wat eet hij? Wanneer gaat hij voor het eerst naar de troonzaal?”

„Er is niemand bij hem in zijn slaapkamer, nooit. Niemand, voor zoover ik weet, is er zelfs ooit geweest, behalve hijzelf. Zijn ontbijt wordt hem aangereikt door een kleine opening in den muur aan den kant van de kamer tegenover de troonzaal.

Hij staat op kort na zonsopgang en eet dadelijk daarna. Hij heeft een suite van drie kamers. Wat hij daar doet, weet de Duivel alleen. Soms komt een van de vrouwen in zijn kamer, maar zij vertellen nooit, wat zij daar zien of wat er gebeurt. Zij zijn bang.

Misschien een paar uur na zijn ontbijt komt hij in de troonzaal. Daar zijn dan een heeleboel Zuli aanwezig. Je hoort bevelen geven, straffen uitdeelen, en de dagelijksche zaken regelen. Dat wil zeggen, jachtpartijen en strooptochten worden georganiseerd en er worden aanwijzingen gegeven voor het zaaien, verzorgen of inhalen van den oogst.

Rapporten en klachten worden door Woorra aangehoord.

Dan gaat hij terug naar zijn vertrekken en blijft daar tot het avondeten, dat hij in de troonzaal gebruikt. Dat is zijn dagindeeling, tenzij er onvoorziene dingen gebeuren, zooals het inspecteeren van een gevangene die onverwachts bij hem wordt gebracht, zooals jij."

„Mooi," riep de aap-mensch uit. „Alles kan kloppend gemaakt worden met mijn plan."

„Behalve de panter."

„Misschien heb je gelijk," gaf Tarzan toe. „Wij zullen zien."

Hij liep naar het raam. De panter was weer gekalmeerd en lag weer in de schaduw van den muur om de binnenplaats. Tarzan luisterde. Toen wendde hij zich tot zijn metgezel.

„Hij slaapt," zij hij en zwaaide zijn eene been over de vensterbank.

„Je gaat toch niet naar beneden," riep Lord uit.

„Waarom niet? Het is de eenige weg naar Woorra, en de panter slaapt."

„Maar hij zal niet blijven slapen."

„Dat verwacht ik ook niet. Al wat ik verlang is, dat hij daar blijft slapen totdat ik goed en wel op mijn beenen sta."

„Het is zelfmoord," zei Lord, „en je wint er niets bij."

„Misschien niet, maar laten we afwachten."

Hij zwaaide nu ook het andere been over de vensterbank, toen keerde hij zich op zijn buik.

In zijn rechterhand hield hij een van de zware spijlen, die hij uit het raam had genomen. Voorzichtig liet hij zich zakken, tot hij alleen nog maar met zijn hand aan het kozijn hing. Lord sloeg hem ademloos gade. Hij zag de vingers een voor een loslaten, toen keek hij naar buiten. De man was recht neergekomen en draaide zich bliksemsnel om, om den panter te ontmoeten, maar het dier had zich niet bewogen en sliep nog. Tarzan kroop er heen, zacht als de schaduw van Usha, den wind. De aap-mensch had de helft van den afstand naar den panter afgelegd toen het dier ontwaakte; toen — vóór het heelemaal wakker was, rende de man er naar toe.

Voor het raam boven hield Lord zijn adem in. Hij moest den moed van dezen medegevangene wel bewonderen, hoewel hij hem een dwaas vond. Juist op dat moment viel de panter aan.

HOOFDSTUK VI.

In de Val.

Van alle katten heeft er geen enkele zoo'n slechte reputatie als de panter. Zijn bloeddorstigheid is spreekwoordelijk, zijn listigheid angstwekkend, de kracht en het vuur van zijn aanval demonisch.

Maar al deze dingen wist de aap-mensch, hij was er op voorbereid. Hij had zijn kansen tegen den panter afgewogen tegen die van Woorra, en hij had de minste van twee kwaden gekozen, in de hoop ze beiden te kunnen ontgaan. En nu moest in enkele seconden zijn oordeel juist blijken, of hij was verloren.

Het zwarte dier viel aan met al de heftigheid van zijn soort en het viel zwijgend aan. Geen gegrom verbrak de doodsche stilte van den nacht. Een heldere maan keek neer op het dorp der Zuli en achter de muren van de binnenplaats bleef men onkundig van het drama.

Lord keek neer op de zich snel afspelende tragedie, met een zekere minachting voor dien waanzin, die een man zijn leven zoo waardeloos deed wegwerpen en vanuit het andere raam sloegen twee diepliggende vurige oogen boven hoonende lippen hem gade, loerden uit het venster van Woorra's kamer. Terwijl hij de ijzerhouten staaf met beide handen vastgreep, zwaaide Tarzan deze boven zijn hoofd in een wijden cirkel, die begon aan zijn rechterzijde, de snelheid van zijn zwaai in de fractie van een seconde opvoerende, zoodat hij den panter juist op het moment van zijn grootste snelheid zou treffen, gedreven door de kracht van de reusachtige spieren van den aap-mensch.

Hij trof den harden, platten schedel nog voor de uitgeslagen klauwen en ontbloote slagstanden van den panter het vleesch van zijn vermeende prooi konden bereiken. Er klonk een geluid van versplinterend hout en been, de plof van het zware lichaam op den harden grond, daarna stilte.

Lord hield zijn adem in. Hoewel hij alles met eigen oogen had gezien, kon hij het nauwelijks gelooven.

De oogen voor Woorra's venster waren plotseling vervuld van vrees — van vrees en sluwheid. Zij sloegen ingespannen gade, wat de volgende handeling van den gevangen vreemdeling zou zijn.

Tarzan plaatste een voet op het lijk van zijn slachtoffer en hief zijn gelaat op naar Goro, de Maan. Een oogenblik stond hij zoo, maar de overwinningskreet van den mannetjesaap verbrak de stilte van den nacht niet, om zijn vijanden te waarschuwen, dat hij op pad was.

Toen begaf hij zich in de richting van het raam, dat toegang verschafte tot de kamer van Woorra, den tovenaer, en toen hij dit deed, verdwenen de oogen in de duisternis van het interieur.

De aap-mensch wachtte even voor het open raam, terwijl zijn neus en ooren de donkere kamer verkenden.

Zijn ooren hoorden een zwak ritselend geluid, alsof gesandaalde voeten over een vloer gleden en het zachte sluiten van een deur.

Zijn neusgaten vingen duidelijk den geur van Woorra op.

Terwijl hij het raamkozijn vastgreep, sprong Tarzan geruischloos de kamer binnen. Hij stond een oogenblik stil te luisteren, in één hand de versplinterde overblijfselen van de ijzerhouten staaf.

Hij hoorde geen geluid, zelfs niet het zwakke geluid van ademen, dat zijn ooren stellig zouden hebben opgevangen, als er iemand in de kamer was geweest.

Toen begreep hij, dat Woorra hem had zien aankomen en dat de zwakke geluiden, die hij had gehoord door den vluchtenden tovenaer waren veroorzaakt. Nu moest hij dubbel op zijn hoede zijn.

Lord had hem verteld, dat er drie kamers waren in Woorra's suite.

En dan was er vlak naast ook nog de troonzaal. Naar welke kamer kon de man gevluht zijn?

Was hij hulp gaan halen?

Dit was niet onmogelijk, hoewel Tarzan geen enkel geluid hoorde, dat er op wees, dat er iemand in aantocht was.

Het maanlicht verspreidde slechts een zwakke glans in de duisternis van de kamer, toch was het voldoende voor de geoefende oogen van den aap-mensch

toen hij eenmaal gewend raakte aan de schemering. Hij sloop geruischloos door het vertrek, en nu zag hij een deur in den muur voor hem, en een andere rechts. De laatste, dacht hij, moest naar de troonzaal leiden. Hij ging naar de andere en vond de klink. Voorzichtig trok hij de deur open, terwijl hij er gedeeltelijk achter bleef staan om zich te beschermen tegen de verrassing van een mogelijken slag of projectiel.

De kamer was aarde-donker. Hij luisterde gespannen, maar hoorde niets. Zijn neusgaten vertelden hem, dat Woorra daar kortgeleden nog geweest was, maar zijn ooren verzekerden hem, dat hij weer weg was — misschien in het achterste vertrek. Hij stapte de kamer binnen en besloot om de volgende te gaan onderzoeken. Hij wist dat Woorra hierheen gegaan was, en dat hij hem achter de volgende deur zou vinden. Hij bespeurde iets onder zijn voet, dat aanvoelde als touwen, die op den vloer lagen.

Onmiddellijk was hij op zijn hoede — de voorzichtigheid van een dier dat een val vermoedt.

Hij besloot om terug te gaan, naar de kamer die hij juist verlaten had — maar te laat.

Touwen sprongen rondom hem omhoog. Zij kropen tegen hem op en grepen hem, zoodat hij viel.

Toen voelde hij, hoe ze aan alle kanten aan hem trokken en vasthielden. Hij worstelde om los te komen, maar zij waren overal. Hij was omstremgeld door een net van touwen. De deur van de derde kamer ging open en liet licht door. In de deuropening stond Woorra, een toorts in de hand. Zijn doodskopgezicht was verwrongen in een spottende grijns, achter den toovenaar ving Tarzan een glimp op van een kamer, die het laboratorium had kunnen zijn van een middeleeuwschen alchimist, behalve de afzichtelijke tros van menschenhoofden, die van de zolderbalken afhing.

Het vertrek was verlicht door verscheidene toortsen, en op een tafel in het midden lag de groote smaragd der Zuli, zijn spookachtig en verderfelijk licht verspreidende, terwijl de heele kamer vervuld was van een bijna tastbaren geur, dien op de een of andere manier geheimzinnig en boosaardig aandeed.

„Je zoekt vrijwillig een vroegeren en wreederen dood, dan wij voor je bedoeld hadden,” piepte Woorra. De aap-mensch gaf geen antwoord. Hij onderzocht de val, die hem verrast had. Het was een stevig net van ruw materiaal, waarvan de opening van den vloer af opgetrokken kon worden en gesloten met een touw, dat door een blok ging, dat aan de zolderbalken was bevestigd en door een gat in den muur naar de kamer er naast ging, waar Woorra op den loer had gelegen, om zijn prooi te verschalken.

Tarzan was ervan overtuigd, dat deze kamer alleen diende voor het gebruik van het net, dat de laatste bescherming bood aan den toovenaar tegen een eventueelen bezoeker, die het op zijn leven had voorzien.

Hierin had hij slechts ten deele gelijk, want voor dien tijd waren zijn slachtoffers alle eerst in het binnenste heiligdom van den toovenaar uitgenoodigd en daarna weerloos in het net gevangen en eenvoudig afgemaakt. Vanavond diende het een nieuw doel.

Tevreden met het succes van zijn strategie om den vreemdeling naar deze kamer te lokken, was Woorra in een opgewekte stemming. Vrees en woede waren uit zijn oogen verdwenen. Hij sloeg den aap-mensch met belangstelling gade.

„Je intrigeert me,” zei hij, „ik zal je hier een poosje houden om je te bestudeeren. Misschien zul je honger en dorst krijgen, maar iemand, die toch gauw moet sterven heeft geen eten en drinken noodig. En je zult mij kunnen

zien eten en drinken, en je zult je kunnen vermaken met de verschillende manieren, waarop je een langzamen marteldood kunt sterven. Ik beloof je, dat ik iets heel nieuws en langdurigs voor je zal uitkiezen, al was het alleen maar om den moord op mijn lievelingsdier te wreken — het eenige wezen in de wereld, waar ik werkelijk van hield. Je zult daarvoor vele dooden sterven en ook nog een paar voor je poging om mij te vermoorden of den grooten smaragd te stelen. Ik weet niet wat je van plan was, en het kan me niet schelen ook.

Het een zoowel als het ander eischt den gruwelijksten dood, dien ik kan bedenken. Ondertusschen zal ik je laten zien, dat Woorra ook vriendelijk kan zijn voor een vijand. Je mag blij zijn dat ik niet wreed of wraakzuchtig ben. Ik wil je onnodig lijden besparen en de geestelijke kwelling van het zien van afzichtelijke of suggestieve voorwerpen besparen. Let goed op”.

Nadat hij uitgesproken was, begaf hij zich naar de aangrenzende kamer, waar hij het houtskool in een komfoor begon aan te steken. Het duurde even voor het vuur goed brandde, maar toen dat in orde was, pakte hij een lange ijzeren staaf met een scherpe punt en een houten handvat. De punt duwde hij in de gloeiende kolen, toen wijdde hij al zijn aandacht weer aan den aap-mensch.

„De menschenhoofden aan de muren van mijn kamer, de sieraden van mijn ambt, de voorbereidselen, die ik moet maken voor je marteling en je dood, het zien van al deze dingen zou heel onaangenaam voor je zijn en je lijden onnoodig vergrooten, daarom ga ik je oogen uitbranden, zoodat je ze niet meer zien zult.”

En nog steeds sprak de aap-mensch niet. Zijn koele blik bleef gericht op de gebochelde gestalte van den ouden magiër en de afzichtelijke omgeving waarin hij zijn boosaardigheden bedreef, alles baadde zich in het helsche licht van den grooten smaragd.

Wat zijn gedachten waren, wist hij alleen, maar het is zeker, dat zij niet op den dood gericht waren — niet op zijn eigen dood.

Waarschijnlijk waren zij op ontsnapping gevestigd. Hij beproefde de stevigte van het net. Het gaf mee, maar brak niet.

Woorra zag het, en lachte.

„Een olifant zou het niet stuk kunnen krijgen,” zei hij.

Met zijn groteske hoofd op één schouder staarde hij zijn slachtoffer met belangstelling aan. De lach bestierf op zijn lippen, een grijns bleef achter. Hij was boos, omdat de aap-mensch geen vrees toonde. Hij keek naar het ijzer en mompelde en sputterde voor zich heen. Het was heet geworden en de punt gloeide.

„Kijk voor het laatst nog eens rond mijn gast,” kakelde Woorra. „Want over een oogenblik zul je nooit meer iets zien.” Hij trok het ijzer uit de kolen en naderde zijn gevangene.

De mazen van het net zaten stijfgesnoerd om het lichaam van den aap-mensch zijn armen in hun bewegingen belemmerend, zoodat hij ze noch snel noch veel kon bewegen. Het zou moeite kosten zich te verweren tegen de gloeiende punt van de ijzeren staaf.

Woorra naderde en hief de roodgloeiende punt op de hoogte van Tarzan's oogen, toen stootte hij plotseling naar een ervan. Het slachtoffer weerde de gloeiende punt af. Alleen zijn hand was geschroeid. Weer en weer stootte Woorra toe, maar iederen keer slaagde Tarzan er in zijn oogen te redden, zij het ook ten koste van zijn armen en handen.

Toen hij telkens weer faalde in het verblinden van zijn slachtoffer werd Woorra dol van woede.

Hij schreeuwde en vloekte en danste in het rond, het schuim op zijn mond,

toen — plotseling beheerschte hij zich weer.

Hij droeg het ijzer terug naar het komfoor en stak het tusschen de kolen, daarna ging hij naar een ander gedeelte van de kamer, dat niet in een lijn lag met de deur, en zich daarom buiten den gezichtskring van Tarzan bevond. Hij bleef echter slechts een oogenblik weg en toen hij terugkwam hield hij een touw in de hand.

Hij grinnikte weer en ging naar Tarzan toe.

„Dezen keer zal het ijzer warmer zijn,” zei hij — „en dezen keer zal het je oogen bereiken.”

Hij sloeg het touw om het net en Tarzan heen, maakte er een lus aan en trok die stevig aan; toen liep hij rondom den aap-mensch, terwijl hij diens armen en handen met verschillende stukken touw vastbond, totdat Tarzan geen ruimte meer had voor zijn handen, om zich daarmede te beschermen.

Nu ging hij naar het komfoor en greep het ijzer. Het gloeide vreemd rood in het spookachtige licht van de kamer. Hiermee kroop Woorra naar zijn slachtoffer toe, alsof hij trachtte den doodsangst van zijn slachtoffer te rekken, maar Tarzan gaf geen teeken van vrees. Hij wist, dat hij weerloos was en wachtte het onvermijdelijke af met stoïcijnsche kalmte en onverschilligheid. Plotseling werd Woorra weer aangegrepen door een nieuwe vlaag van woede. „Je denkt dat ik je niet bang kan maken,” schreeuwde hij, — „maar ik zal je om genade doen schreeuwen. Eerst het rechteroog!”

En hij kwam weer naderbij en hield de gloeiende punt op de hoogte van de oogen van den aap-mensch.

Tarzan hoorde de deur achter zich opengaan. Hij zag Woorra terugdeinzen, een nieuwe uitdrukking van woede teekende zich af op zijn gezicht, want er kroop een man langs hem heen met een stevige houten spijl in zijn hand. Het was Lord.

Woorra draaide zich om, om in het naastbijgelegen vertrek te vluchten, maar Lord overmeesterde hem, terwijl hij hem een krachtigen slag op het hoofd toebreacht met de spijl.

De toovenaar draaide zich toen om en trachtte zich te verdedigen met het gloeiende ijzer. Hij schreeuwde om hulp en genade, maar er was geen genade in Lord's aanval, en geen hulp daagde op.

Terwijl hij de knots in beide handen rondzwaaide, sloeg de Engelschman het ijzer uit Woorra's hand zoodat de arm bij den pols brak, toen zwaaide hij het nogmaals woest om zich heen en liet hem op den grotesken schedel neerdalen en met een splinteren en kraken van been zonk Woorra op den vloer neer — dood.

Lord wendde zich tot Tarzan.

„Op het nippertje,” zei hij.

„Ja, precies op het nippertje. Ik dank je wel.”

„Ik zag je den panter dooden,” vervolgde Lord. „Op mijn woord. Ik had niet gedacht, dat het mogelijk was. Toen wachtte ik. Ik wist niet wat ik doen moest. Toen begon ik ongerust te worden, ik wist wat een smerige oude duivel Woorra was, dus ging ik je achterna, en het was maar goed dat ik het deed.”

Terwijl hij sprak, vond de Engelschman een mes en sneed de touwen en het net door, dat den aap-mensch gevangen hield; toen onderzochten de twee mannen de binnenste kamer. Daar stond een klein fornuis in een hoek, verschillende retorten en proefbuisjes op een lange tafel, planken met flesschen en potjes er op, een kleine bibliotheek over occultisme, zwarte magie en bezweringen.

In een kleine nis, waarvoor een stoel stond, bevond zich een kristallen bol.

Maar, domineerend boven alles uit, het centrum van alles, was de groote smaragd. Lord keek ernaar, betooverd, gefascineerd.

„Hij is meer dan twee millioen pond waard,” zei hij, „en we hebben hem maar voor het grijpen. Het blijft nog een heele poos donker, en het kan nog langer duren voor iemand ontdekt, dat Woorra dood is en de smaragd verdwenen. Zij zouden ons nooit te pakken krijgen.”

„Je vergeet je vrienden hier,” herinnerde Tarzan hem.

„Ze zouden allemaal hetzelfde doen, als ze de kans kregen,” beweerde Lord. „Ze willen hun vrijheid terug. Die geven wij hen. De smaragd is van ons.”

„Je hebt ook de Kaji vergeten — hoe wil je door hun land komen?”

Lord maakte een gebaar van afkeer.

„Er is ook altijd wat, maar je hebt gelijk. Wij kunnen er niet uit, tenzij met een groote overmacht.”

„En dan is het nog de vraag, of we aan Mafka kunnen ontkomen,” zei Tarzan. „Ik heb een staaltje van zijn macht gezien. Daarbij vergeleken was Woorra een knoeier.”

„Nu, wat dan?”

„Ik zal er heen gaan en probeeren een regeling met Mafka te treffen,” zei Tarzan.

„Goed. Dan ga ik met je mee.”

De aap-mensch schudde het hoofd. „Ik moet alleen gaan. Mafka's occulte krachten zijn van dien aard, dat zij de handelingen van zijn slachtoffers al op grooten afstand onder controle nemen, maar om de een of andere reden heeft hij over mij geen macht. Maar hij zou jou te pakken kunnen krijgen. Dat is de reden, waarom ik alleen moet gaan, hij zou de tegenwoordigheid van een ander in mijn gezelschap kunnen aanvoelen en zoo mijn plannen door hem te weten kunnen komen. Zijn krachten zijn geweldig.”

Toen hij uitgesproken was, nam Tarzan den grooten smaragd op, en pakte hem in een stuk stof, dat hij van een wandkleed afscheurde. Lords oogen vernauwden zich. „Waarom doe je dat?” vroeg hij.

„Ik neem den smaragd mee. Hij zal mij een audiëntie bij Mafka bezorgen.”

Lord lachte spottend.

„En je denkt dus, dat je er zoo mee van door kunt gaan?” vroeg hij. „Waar zie je me nou voor aan? Denk je dat ik gek ben?”

Tarzan kende de hebzucht der menschen.

Dat was een van de redenen, waarom hij zooveel van dieren hield.

„Als je probeert om de boel in de war te sturen,” zei hij — „dan zal ik zeker weten dat je gek bent — je zag, wat ik met den panter uithaalde, en hoe makkelijk het me afging.”

„Wat wil je met twee millioen pond? Misschien wel drie millioen. De hemel alleen weet, wat hij waard is. Er is toch genoeg voor ons alle twee?”

„Ik wil er niets van hebben,” antwoordde de aap-mensch. „Ik heb alles wat ik in de wereld nodig heb. Ik zal hem alleen gebruiken om mijn landgenooten van Mafka te bevrijden. Als dat achter den rug is, kan 't me niet schelen, wat er mee gebeurt.”

Hij bond twee touwen om het pak, waar de smaragd inzat.

Het eene eind wierp hij over zijn hoofd, het andere bond hij om zijn middel zoodat het pak dicht tegen zijn lichaam aanrustte. Hij pakte het mes, dat Lord op de tafel had gelegd, en stak het in zijn schede, toen vond hij nog een lang stuk touw, en wierp dat over zijn schouder.

Lord sloeg hem gemelijk gade.

Hij herinnerde zich den panter en wist dat hij den vreemdeling onmogelijk kon beletten den smaragd mede te nemen.

„Ik ga nu,” zei Tarzan. „Wacht een dag en volg dan met al degenen, die met je mee willen. Of ik succes heb of niet, je zult toch je weg door Kaji moeten bevechten, maar met Mafka uit den weg zul je er heel wat makkelijker door komen. Als ik succes heb, zal ik den smaragd aan de Neubari, bij den mond van de Mafa verbergen, en mijn eigen zaken afdoen. Over ongeveer drie weken zal ik weer terug zijn, dan zal ik den smaragd aan de Zuli teruggeven.”

„Aan de Zuli?” riep Lord uit. „En wanneer kom ik aan de beurt? De smaragd is even goed van mij, en je probeert me er uit te werken. Heb ik daarom je leven gered?”

Tarzan haalde de schouders op.

„Dat is mijn zaak niet,” zei hij. „Het kan me niet schelen wat er met den smaragd gebeurt. Je vertelde me, dat er een plan bestond om met de opbrengst ervan de Zuli in staat te stellen in de beschaafde wereld te gaan wonen.

Ik wist niet dat je van plan was je kameraden te gaan bedriegen.”

Lords oogen ontweken die van den aap-mensch en hij bloosde toen hij antwoordde — „Ik zal zorgen, dat ze ook hun portie krijgen,” zei hij. „Maar ik wil er de controle over hebben. Wat weten zij van zaken? Zij zouden alles in een maand weer kwijt zijn.”

„Tot aan de Neubari dan, over drie weken,” zei de aap-mensch en hij keerde zich om en verliet het vertrek.

Toen Tarzan de vensterbank van de buitenste kamer over klom en de binnenplaats overstak, waar het doode lichaam van den zwarten panter lag, opende Lord de deur, die naar de troonzaal leidde, en spoedde zich naar de kamer van de lijfwacht.

Zijn gedachten hielden zich bezig met een plan, dat gebaseerd was op zijn overtuiging, dat de vreemdeling van plan was er met den grooten smaragd van door te gaan en hem voor zichzelf te houden.

HOOFDSTUK VII.

Groene Magie.

De wachten buiten in de gang voor de troonzaal waren zoo verbaasd, dat ze iemand uit de zaal zagen komen, op dit uur van den nacht, dat Lord hen voorbij was, voor zij van haar verbazing waren bekomen.

Zij achtervolgden hem, schreeuwend dat hij halt moest houden, naar de deur van de wapenkamer waar oogenblikkelijk alle vrouwelijke krijgers ontwaakten en met de armen begonnen te zwaaien.

Lorro was de eerste, die den Engelschman herkende.

„Wat beteekent dat Lord?” vroeg zij. „Wat doe jij hier? Hoe kom je uit je cel? Wat is er gebeurd?”

„De groote smaragd!” schreeuwde Lord.

„De Kaji heeft Woorra gedood en den grooten smaragd gestolen!”

„Woorra gedood?”, riep een half dozijn vrouwen, als uit een mond.

„Zeg je, dat Woorra dood is?”

„Ja, ja,” antwoordde Lord ongeduldig, „maar de smaragd is gestolen. Is dat zoo moeilijk te begrijpen?”

„Woorra is dood,” schreeuwden de vrouwen en opeens renden zij de

dorpsstraat in om het heugelijke nieuws te verspreiden.

Buiten in de duisternis, op korten afstand van het dorp, hoorde Tarzan het lawaai, dat gevolgd werd door de schrille tonen van een primitieve trompet. Hij herkende den kreet waar zich nu nog het dreunen der krijgstrommen aan toevoegde, en vermoedde dat Lord alarm had gemaakt en nu een achtervolging organiseerde.

De aap-mensch versnelde zijn pas, met nimmer falende zekerheid het pad volgend, dat hij slechts eens en dan nog in het duister gegaan was — en achter hem aan kwam de heele stam der Zuli-krijgers met haar blanke mannen en zwarte slaven.

Het was Lord ten slotte gelukt in de hoofden der Zuli te stampen dat de dood van Woorra niet veel beteekende als zij den grooten smaragd niet hadden, die hen weelde en onafhankelijkheid in de buitenwereld had kunnen bezorgen, zoodat het een woedende en bloeddorstige bende was, die den Heer der Jungle door den milden Afrikaanschen nacht achterna zette. De ooren van den aap-mensch vingen de geluiden op van de achtervolgers, en hij had eenig vermoeden van den gemoedstoestand, waarin zijn achtervolgers verkeerden. Als ze hem te pakken kregen, kon hij noch verwachten hen te overmeesteren noch op hun genade rekenen. Zij waren met een groote overmacht, en zij waren te woedend om met hem te onderhandelen. Alleen de kennis van het wilde dier, die omgeving en training hem hadden verschaft, kon hem baten in dezen ongelijken strijd.

Terwijl hij het kronkelende pad volgde, dat langs de beek liep, die naar den tweesprong stroomde, ontdekte hij plotseling een zonderling verschijnsel, zijn nuchtere verstand zei hem dat hij alleen was, niettemin had hij het gevoel dat hij niet alleen was. Iets liep met hem mee, dat zich aan hem vastklampte, als zijn schaduw.

Hij stond stil om te luisteren. Het ding scheen zoo dicht bij dat hij het had kunnen hooren ademen, maar er was geen geluid te bekennen. Zijn geoefende neusgaten zochten een spoor — en er was er geen.

Hij ging weer verder en peinsde over den aard van het mysterie. Hij probeerde zich zelf wijs te maken, dat hij het slachtoffer was van een zinsbegoocheling, maar Tarzan had nog nooit zinsbegoochelingen gehad; hij had alleen wel eens gehoord dat anderen ze hadden. En nog steeds was er dat verschijnsel, dat hem achtervolgde als een spook.

Hij glimlachte. Misschien was dat het — de geest van Woorra. En toen, opeens doemde de waarheid voor hem op. Het was de groote smaragd!

Het scheen onmogelijk, en toch kon het niets anders wezen.

De geheimzinnige steen had iets levends — een aura, die misschien magnetisch was.

Het was begrijpelijk, dat het juist dat was, wat Woorra de occulte krachten had verleend, die hem zoo gevreesd en zoo machtig hadden gemaakt.

Dit was ten deele de reden, waarom de steen zoo zorgvuldig bewaakt was geworden.

Als het waar was, dan kon iets dergelijks het geval zijn met den Gonfal, den grooten diamant der Kaji.

Zonder dat, zou het uit zijn met Mafka's macht. De aap-mensch was benieuwd.

Hij vroeg zich ook af of Mafka's macht zich zou verdubbelen, als hij beide bezat; den diamant en den smaragd.

Welk effect zouden de steenen op anderen hebben. Verleende het bezit alleen van een van beiden reeds aan iederen sterveling zulke krachten als die Woorra en

Mafka bezaten?

Deze gedachte intrigeerde Tarzan.

Hij overwoog dit denkbeeld, terwijl hij het pad naar den tweesprong volgde, toen nam hij een besluit. Zich abrupt naar rechts wendende, verliet hij het pad en zocht naar een schuilplaats. Al spoedig vond hij een groote zwerfsteen aan den voet van den ravijnmuur. Hierachter zou hij zich verbergen, uit het gezicht van ieder, die het pad langs zou komen.

Voorzichtig als immer, keek hij uit naar een weg voor een eventueelen terugtocht als dit noodig mocht blijken en hij bemerkte dat hij de helling van het ravijn gemakkelijk zou kunnen beklimmen; toen ging hij achter den steen zitten en wachtte.

Hij hoorde de Zuli het pad opkomen. Zij deden heelemaal geen moeite om hun aanwezigheid te verbergen. Het was duidelijk, dat zij er zeker van waren, dat de vluchteling hun niet kon ontsnappen.

Nu kwam het hoofd van den troep in het zicht. Hij werd aangevoerd door Lord. Er waren over de vijftig mannen, meest blanken, en drie- of vierhonderd vrouwelijke krijgers.

Tarzan concentreerde al zijn aandacht op de laatsten.

„Ga terug! Ga terug!”, zei hij, heel zijn wil op die woorden concentreerend. „Ga terug naar het dorp en blijf daar.”

De vrouwen bleven langs het pad voortgaan, blijkbaar onaangedaan, toch voelde Tarzan de aanwezigheid van den smaragd sterker dan ooit.

Hij haalde hem voor den dag en trok de huid eraf, waarin hij gewikkeld was. Zijn gepolijste oppervlakte, die het maanlicht weerkaatste, had een sterke uitstraling, die den aap-mensch in een onaardschen glans hulde.

Toen zijn bloote handen den steen aanraakten, voelde hij een prikkeling in zijn armen, en zijn lichaam, alsof een milde elektrische stroom door hem heenging.

Hij voelde een nieuwe golf van kracht en een vreemde, geheimzinnige macht, die hij nooit tevoren bezeten had. Weer wilde hij, dat de vrouwen terug zouden gaan, en nu wist hij, dat zij zouden omkeeren, nu twijfelde hij niet meer aan zijn macht.

— De vrouwen hielden stil en keerden terug. —

„Wat is er aan de hand?” vroeg één van de mannen.

„Ik ga terug,” antwoordde een vrouw.

„Waarom?”

„Ik weet het niet. Ik weet alleen, dat ik terug moet. Ik geloof niet, dat Woorra dood is. Hij roept mij terug. Hij roept ons allemaal terug.”

„Nonsens,” riep Lord uit. „Woorra is dood. Ik zag hem met eigen oogen vermoorden. Zijn schedel was totaal verbrijzeld.”

„En toch roept hij ons terug.”

De vrouwen waren alweer op den terugweg.

„Laat ze gaan,” fluisterde Lord, en keek de vrouwen na, totdat zij om een hoek van het pad verdwenen waren.

„Nu zijn wij met zijn vijftigen over gebleven,” zei Lord toen. „En we hebben de vrouwen niet noodig.”

„En we zullen met minder hoeven te delen, als we den smaragd gaan verkoopen.”

„Wij hebben hem nog niet,” herinnerde een ander hem. „Hij is zoo goed als van ons, als we den Kaji te pakken krijgen, voor hij bij zijn eigen dorp komt. Hij is een taaie gast, maar met zijn vijftigen kunnen we hem wel hebben.”

Tarzan, achter den steen hoorde het, en glimlachte — slechts de schaduw van een glimlach — een grimmige schaduw.

„Kom aan,” zei Lord. „Laten we gaan,” maar hij bewoog zich niet. Niemand bewoog zich.

„Nou waarom ga je niet?” vroeg een van de anderen.

Lord verbleekte. Hij maakte een bevreesden indruk.

„Waarom gaan jullie niet?” vroeg hij.

„Ik kan niet,” zei de man, „en jullie kunnen geen van allen, dat weet je best. Het is de macht van Woorra. De vrouw had gelijk — hij is niet dood. Wat zullen we daarvoor moeten boeten.”

„Ik zeg je, dat hij dood is,” snauwde Lord, „zoo dood als een pier.”

„Dan is het zijn geest,” opperde de man. Zijn stem trilde.

„Kijk,” riep er een en wees. Allen keken in de richting waarin hun metgezel wees. Een, die Katholiek was geweest, sloeg een kruis. Een ander bad stil voor zich heen. Lord vloekte.

Vanachter een grooten steen, die een goed eind van het pad verwijderd lag, verspreidde zich een groenachtig licht, zwak glinsterend en stralen van smaragdkleur uitzendend, die den zachten glans van de maan in de schaduw stelde.

De man stond als betooverd, zijn oogen strak op het wonder gericht. Toen trad er een man vanachter den steen vandaan, een gebronsde reus, slechts gekleed in een lendedoek.

„De Kaji,” riep Lord uit.

„En de groote smaragd,” zei een ander.

„Dat is onze kans,” maar niet één trok een wapen, niemand ging naar den vreemdeling toe. Tarzan naderde hen, bleef even staan, en schatte hun aantal.

„Jullie zijn met meer dan vijftig,” zei hij. „Jullie moeten met mij meegaan naar het Kaji-dorp. Er worden daar een paar landgenooten van mij gevangen gehouden.

„Wij zullen hen bevrijden, en daarna zullen wij allemaal het Kaji-land verlaten en onzen eigen weg gaan.”

Hij vroeg het hun niet, hij beval het hen, want hij en zij wisten beiden, dat hij, zoolang hij den grooten smaragd bezat, niets behoefde te vragen.

„Maar de smaragd?”, vroeg Lord. „Je beloofde dien met mij te zullen deelen.”

„Toen je eenige oogenblikken geleden het plan opvatte mij te dooden,” antwoordde de aap-mensch, „verbeurde je het recht, mij aan die belofte te houden. Bovendien heb ik sindsdien de kracht van den smaragd ontdekt. De steen is gevaarlijk in de handen van een man als jij, hij kan oneindig veel kwaad stichten. Als ik er mee klaar ben, zal ik hem in de Neubari gooien, waar niemand hem ooit zal vinden.”

Lord sperde zijn mond open van verbazing. „Maar man,” riep hij uit, „dat zou je niet kunnen. Je kunt geen fortuin van twee, drie millioen pond zoo maar weggoeien. Nee, dat zeg je maar. Je wilt niet deelen — dat is het 'm. Je wilt hem heelemaal alleen voor je zelf houden.”

Tarzan haalde de schouders op. „Denk wat je wilt,” zei hij, „het kan mij niets schelen. Nu moeten jullie met mij mee,” en dus gingen zij weer op weg, langs het pad dat over de waterscheiding leidde naar het land van Kaji.

In de avondschemering van den volgenden dag zag Tarzan vanaf een kleine hoogte voor het eerst de stad der Kaji en de sterkte van Mafka.

Hij was gebouwd aan den rand van een vallei, dicht tegen den wand van een steilen kalksteenrots. De stad scheen aanzienlijk grooter te zijn dan het Zulidorp, waaruit hij zoo juist ontsnapt was. Hij bleef er eenige oogenblikken naar

kijken, toen wendde hij zich tot de mannen, die achter hem stonden.

„Wij hebben een langen tocht achter den rug en we hebben weinig gegeten,” zei hij. „Jullie zijn allemaal vermoeid. Het zou niet verstandig zijn de stad te naderen, voor het goed en wel donker is, daarom zullen we nu wat rusten.”

Hij nam een speer van een van zijn mannen en trok met de scherpe punt een lange streep op den grond.

„Jullie kunnen niet over deze streep heenkomen,” zei hij. „Niet een van jullie,” daarna gaf hij de speer aan den eigenaar terug, ging een eindje van de streep vandaan, en ging liggen. Zijn eene hand rustte op de glinsterende oppervlakte van den smaragd.

Zoo sliep hij.

De anderen, blij met de gelegenheid om uit te rusten, gingen oogenblikkelijk ook liggen, en weldra waren allen in slaap.

Neen, niet allen. Lord bleef wakker, zijn oogen geboeid door de zwakke uitstraling van het juweel, dat in zijn gedachten de vleeschpotten van de beschaving opriep, die hij voor de opbrengst ervan zou kunnen koopen. De schemering daalde snel, en de duisternis viel. De maan was nog niet op en het was zeer donker. Alleen de groene schijn rondom den aap-mensch verbrak de stygische duisternis. In zijn sprookjesachtigen glans kon Lord den man zien, dien hij Kaji noemde. Hij loerde op de hand die op den smaragd rustte — loerde en wachtte, want Lord wist genoeg van de kracht van den grooten steen en de wijze, waarop hij op zijn bezitter werkte.

Hij maakte plannen, sommige verwierp hij weer.

Hij wachtte, Tarzan bewoog in zijn slaap, zijn hand gleed van de oppervlakte van den steen; toen stond Lord op.

Hij greep zijn speer stevig vast en kroop voorzichtig naar den slapenden man toe.

Tarzan had sinds twee dagen niet geslapen en hij was van uitputting in slaap gevallen.

Bij de streep die Tarzan op den grond had getrokken aarzelde Lord een oogenblik, toen stapte hij er over heen en wist hij, dat de kracht van den smaragd niet meer werkte, zoodra de vreemdeling zijn hand van den steen had laten glijden.

Vele jaren lang had Lord Woorra bespied, en hij wist dat altijd, wanneer hij zijn macht over iets wilde uitoefenen een of ander lichaamsdeel van hem in contact was met den smaragd, maar hij ademde verlicht op, toen hij zijn vermoeden bevestigd zag.

Nu naderde hij den slapenden aap-mensch, zijn speer gereed in de hand. Hij kwam dichterbij en stond een oogenblik zwijgend over den niets vermoedenden slaper gebogen, toen bukte hij zich en greep den smaragd. Het plan om Tarzan te doden was een van degene, die hij had laten varen. Hij was bang dat de man geluid zou maken, voor hij stierf en de anderen wekken, en dit stemde niet overeen met Lords bedoeling, die den smaragd voor zich alleen wilde behouden.

Zachtjes sloop Lord weg in de duisternis.

HOOFDSTUK VIII.

De luipaardenkuil.

De aap-mensch werd met een schok wakker. De maan scheen vol in zijn gelaat. Onmiddellijk wist hij, dat hij te lang had geslapen Hij voelde dat er iets

niet in den haak was. Hij tastte naar den smaragd, en toen hij hem niet voelde, zocht hij er naar. Hij was weg!

Hij sprong overeind en ging naar de slapende mannen toe. Een snelle blik bevestigde zijn eerste vermoeden.

Lord was weg.

Hij keek naar de mannen. Zij waren met zijn vijftigen, zonder den smaragd had hij geen macht over hen, hij kon hen niet onder controle houden. Zij zouden vijanden zijn. Hij wendde zich om en liep het kamp rond, totdat hij het reukspoor van den dief had gevonden.

Het was daar waar hij verwacht had — het leidde van de Mafa-vallei naar die van de Neubari. Hij wist niet, hoever Lord hem vooruit was. Het kon bijna twee uur zijn, maar al waren het weken geweest, het zou geen verschil gemaakt hebben. Niemand kon den Heer van de Jungle ontkomen. Door de duisternis volgde hij het reukspoor, dat sterk in zijn neusgaten drong. Het spoor liet de Kaji-stad links liggen. Het terrein was open en glooide zacht, de maan scheen helder.

Tarzan kwam snel vooruit, veel sneller dan Lord.

Hij had den Engelschman ongeveer een uur gevolgd, toen hij heel in de verte een zacht groen licht bespeurde.

Het bewoog zich een weinig rechts van den rechten koers en Tarzan vermoedde dat Lord, nu hij de Kaji-stad voorbij was, naar den hoofdweg zou afslaan. Als hij zelf recht door ging zou de aap-mensch hem een flink stuk afsnijden.

Terwijl hij dit deed versnelde hij zijn pas, en kwam vlug vooruit met zijn lange veerkrachtige schreden.

Hij won snel op zijn tegenstander, tot hij plotseling den grond onder zijn voeten voelde verdwijnen en hij in een zwart hol tuimelde.

Hij kwam terecht op een zacht kussen van losse aarde en kleine twijgen zoodat hij niet gekwetst werd.

Toen hij weer overeind gekrabbeld was, ontdekte hij, dat het moeilijk was, tusschen de twijgen te loopen, zij bogen mee of strengelden zich om zijn voeten, als hij ze trachtte te ontwijken.

Toen hij naar boven keek, zag hij de opening van den kuil ver buiten zijn bereik. Hij vroeg zich af wat het zijn kon. Waarschijnlijk was het een luipaarderval, die de Kaji gebruikten om de wilde katten levend te vangen.

En hij begreep ook wat het doel was van de looze aarde en de twijgen die zijn val gebroken hadden, zij vormden geen vasten bodem van waaruit een luipaard naar boven zou kunnen springen en ontsnappen.

Hij keek weer naar boven, naar den rand van den kuil.

Het was een heel eind boven hem, en hij betwijfelde, of een kat er uit had kunnen springen, zelfs zonder de takken op den bodem; het was zeer onwaarschijnlijk.

Er zat niets anders op, dan te wachten. Als het een nieuwe kuil was, en hij zag er nieuw uit, zouden de Kaji binnen een dag of wat wel komen, dan zou hij gedood of gevangen worden.

Dat was al, wat hij te verwachten had.

Er zou nu geen luipaard meer vallen, nu de opening van den kuil die gecamoufleerd was geweest met takken en aarde, zichtbaar was.

Hij dacht aan Lord en het kwaad, dat hij zou kunnen stichten, als hij de buitenwereld zou bereiken met dezen grooten smaragd van de Zuli in zijn bezit, maar hij bekommerde zich niet bijster over zijn mislukte poging om den

Engelschman te pakken te krijgen.

Dat was nu eenmaal niet anders, hij had gedaan wat hij kon.

Hij tobde nooit ergens over, hij maakte zich nooit zorgen voor den tijd, hij wachtte eenvoudig op de gebeurtenissen die komen zouden, zich geruststellende met de gedachte, dat, wat er ook gebeuren zou, hij altijd met natuurlijke hulpmiddelen tegenover heel gewone menschen zou komen te staan. Hij was niet zelfingenomen, hij was alleen heel zeker van zichzelf. Het was nu donker en hij maakte van de gelegenheid gebruik om nog wat te slapen. Zijn zenuwen raakten niet van streek door zijn penibelen toestand of de mogelijkheid van gevangenschap of dood.

Hij sliep.

De zon stond hoog aan den hemel, toen hij ontwaakte.

Hij luisterde ingespannen naar het geluid dat hem gewekt had. Het was het geluid van voetstappen, dat van verre tot hem doordrong door den resoneerenden bodem.

Zij kwamen dichterbij en hij hoorde stemmen.

Zoo, daar waren ze dus! Zij zouden raar opkijken, als zij ontdekten wat voor een luipaard zij gevangen hadden.

Zij kwamen dichterbij en hij hoorde hen met voldoening constateeren dat de camouflage van den kuil verdwenen was; toen stonden zij aan den rand van den kuil, keken naar beneden en ontdekten hem. Hij zag de gezichten van verscheidene vrouwelijke krijgers en een paar mannen. Zij waren stomverbaasd.

„Een mooi luipaard!” riep er een. „Mafka zal in zijn sas zijn met zoo'n nieuweling.”

„Maar hoe komt hij hier? Hoe is hij langs de wacht aan den ingang van de vallei gekomen. Laten wij hem er uit halen. Hé daar! Pak dat touw eens en maak het onder je armen vast.”

Een touw werd naar beneden geworpen.

„Hou vast,” zei de aap-mensch. „Dan zal ik eruit klimmen.”

Hij had reeds lang besloten zich vrijwillig te laten vangen — om twee redenen.

De eene was, dat tegenstribbelen waarschijnlijk een zekeren dood zou beteekenen, de andere, dat gevangenschap hem dichterbij Mafka zou brengen, misschien de bevrijding van Wood en zijn vrienden zou vergemakkelijken.

Het kwam niet in Tarzan op, aan de mogelijkheid te denken, dat hij misschien zelf niet zou kunnen ontsnappen.

Hij was niet gewoon bij een onderneming de mogelijkheid van een mislukking in overweging te nemen.

Misschien was dat tot op zekere hoogte wel de oorzaak, dat hij slechts zelden faalde, als hij iets ondernam.

Degenen, die boven stonden, hielden het touw vast, terwijl de aap-mensch naar boven klauterde met de handigheid van een aap.

Toen hij weer op vasten bodem stond, zag hij zich tegenover verscheidene speerpunten geplaatst.

Er waren acht vrouwen en vier mannen. Allen blanken.

De vrouwen waren gewapend, de mannen droegen een stevig net.

De vrouwen namen hem brutaal op.

„Wie ben je?”, vroeg er een.

„Een jager,” antwoordde Tarzan.

„Wat doe je hier?”

„Ik was op weg naar de Neubari en toen viel ik in jullie kuil.”

„Je ging dus de vallei uit?”

„Ja.”

„Maar hoe was je er dan ingekomen? Er is maar een ingang naar Kaji en die wordt bewaakt. Hoe kwam je langs de wacht?”

Tarzan haalde de schouders op.

„Ik ben er zeker niet langs gekomen,” zei hij.

„Ik zeg je dat er geen andere weg is,” hield de krijger vol.

„Maar ik kwam langs een anderen weg. Ik kwam in de bergen een paar dagreizen van hier om te jagen; daarom kwam ik uit het Oosten. Ik was op jacht in het achterland, en ging naar het Noorden. Het is daar niet zoo goed begaanbaar. Daarom zocht ik naar een makkelijker weg om bij de Neubari te komen. Nu ik uit den kuil ben, zou ik wel weer verder willen gaan.”

„Niet zoo'n haast,” zei de vrouw, die zich het eerst tot hem gericht had en die bijna voortdurend het woord gevoerd had.

„Je gaat met ons mee. Je bent onze gevangene.”

„Ook goed,” berustte de aap-mensch. „Zoo je wilt. Jullie hebben acht speren en ik alleen maar een mes.”

Een oogenblik later had Tarzan zelfs het mes niet meer, want zij namen het hem af. Zij bonden zijn handen niet op zijn rug, wat getuigde voor hun verachting van mannenmoed. Een paar vrouwen liepen vooraan, de overige achter Tarzan en de vier andere mannen, toen zij op weg gingen naar de stad, die men nu van dichtbij zien kon.

Als hij gewild had, had de aap-mensch ieder oogenblik kunnen ontsnappen en met de gunstigste kansen in zijn voordeel, dank zij zijn groote snelheid, maar hij wilde juist graag naar de stad van de Kaji.

Zijn bewaaksters praatten doorlopend met elkaar. Zij hadden het over andere vrouwen die er niet bij waren, en altijd geringschattend, zij hadden het er over hoe moeilijk het was, je haar zoo te kappen als je het graag had en vergeleken de snit en het maaksel van de dierenhuiden die haar tot lendeschorten dienden, en allemaal weidden zij uit over de verdiensten van de buitengewoon prachtige huiden die zij vandaag of morgen nog eens hoopten te krijgen.

De vier mannen, die bij Tarzan liepen, probeerden een gesprek met hem aan te knopen. De een was een Zweed en één een Pool, één een Zwitser, en één een Engelschman.

Zij spraken allemaal die vreemde taal der Kaji, die een mengsel was van vele andere talen.

Tarzan kon hen wel verstaan, maar hij had moeite zich verstaanbaar te maken, tenzij hij sprak in de landstaal van degene, waarvan hij vermoedde dat hij Fransch verstond of sprak; deze taal had hij nog van d'Arnot geleerd, voor hij Engelsch leerde. De Zweed alleen verstond geen Fransch, maar hij sprak gebroken Engelsch, een taal die de Duitscher weer wel verstond, maar de Pool niet. Dus was een algemeen gesprek vrij moeilijk. Hij vond het tenslotte maar het makkelijkst tegen den Engelschman te praten, die slechts weinig Fransch kende, in hunne gemeenschappelijke landstaal. Hij hoorde dat de man Troll werd genoemd en hij herinnerde zich, dat Stanley Wood hem had verteld dat een van de twee blanke jagers zoo heette. De man was klein en mager, met stevige gebogen schouders en lange armen die hem het uiterlijk van een gorilla verleenden.

Hij was stevig gespierd.

Tarzan ging naast hem lopen.

„Kwam je hier met Wood en Van Eyk naar toe?“, vroeg hij.

De man keek Tarzan verbaasd aan.

„Ken je ze?“, vroeg hij.

„Ik ken Wood; hebben ze hem weer te pakken gekregen?“

Troll knikte.

„Je komt toch niet weg van die vervloekte plaats hier. Mafka haalt je altijd weer terug, als hij je tenminste niet om zeep brengt. Wood was er ook bijna geweest. Een kerel —“, hij hield op. „Zeg ben jij Clayton?“

„Ja.“

„Wood heeft me van je verteld. Ik had je dadelijk moeten herkennen uit zijn beschrijving van jou.“

„Leeft hij nog?“

„Ja. Mafka heeft hem nog niet uit den weg geruimd, maar hij heeft geweldig 't land.

Er is er nog nooit een zoo dicht bij de vrijheid geweest. Ik denk, dat de ouwe sok in z'n broek heeft staan bibberen, dat wil zeggen, als ie een broek aan had gehad.

Een groote expeditie zou hem het vuur na aan de schenen kunnen leggen — b.v. een bataljon Tommies.

„Allemachtig! Wat zou ik die graag hier binnen zien marcheeren!“

„En hoe staat het dan met den Gonfal?“, vroeg Tarzan. „Zou hij ze daar niet mee tegen kunnen houden, net zooals hij met die anderen doet, met behulp van den grooten diamant.“

„Dat weet geen mensch, maar ik denk van niet. Want als dat zoo was, zou hij zoo bang niet zijn, dat we er één van allen van doorgaan.“

„Denk je dat Mafka van plan is Wood van kant te maken?“

„Nou, dat is tamelijk zeker. Hij heeft er niet alleen de smoor over in, omdat hij 'm smeerde, maar hij heeft er nog meer den duivel over in, dat Wood 'n oogje heeft op Gonfala, de Koningin. En het lijkt er veel op, dat Gonfala in Wood ook wel wat ziet. En dat zou wat moois zijn, want ze is een negerin.“

„Wood vertelde me, dat ze blank was.“

„Ze is blanker dan jij, daar niet van, maar kijk eens naar die dames hier, zijn die blank? Ze lijken blank, maar ze hebben allemaal negerbloed. Maar begin er asjeblijft nooit over.

Herinner je je Kipling? Ze joeg hem een mes in z'n lijf omdat hij op een nacht wenschte dat ze blank zou zijn?“

„Nou, daar zit 'm de kneep, dat is de heele zaak. Ze willen blank zijn, de hemel weet waarom, want niemand ziet ze ooit, behalve wij, en het kan ons niks bommen, wat voor kleur ze hebben. Ze konden wat mij betreft groen zijn. Ik ben 'r met zes getrouwd. Ze laten mij al het werk doen en zelf hangen ze den heelen dag rond en kakelen ze over d'r haar en d'r lendeschorten. Allemachtig, ik kan geen haar en geen lendeschorten meer zien! En als ze het daar niet over hebben, dan zitten ze te roddelen, over de eene of andere tante, die d'r toevallig niet bij is.

Ik had in Engeland een oudje en ik dacht, dat ik het niet getroffen had, ik ben van d'r weggelopen en nou moet je zien, waar ik in terecht gekomen ben. Zes van die exemplaren!“

Troll bleef den heelen weg doorfoeteren. Hij had meer aan zijn hoofd dan het wisselloket van een inlandsch warenhuis.

De stad van de Kaji was ommuurd met blokken kalksteen, die ze van de rots hadden gehaald, waar ze op was gebouwd.

De huizen daarbinnen waren eveneens van kalksteen. Zij waren een of twee

verdiepingen hoog, behalve het paleis van Mafka, dat vier verdiepingen hoog was en tegen de rots afstak.

Het paleis en de stad bleken reeds zeer oud te zijn, sommige gedeelten van het paleis en enkele huizen waren veel meer verweerd dan de andere. Er liepen zwarte mannen en blanke vrouwelijke krijgers in de straten. Een paar kinderen, alleen meisjes, speelden in den zonneschijn, melkgeiten liepen overal tusschen door. Deze dingen en nog vele andere merkte de aap-mensch op, toen hij langs de hoofdstraat naar het paleis van Mafka werd gebracht.

Hij hoorde, hoe de vrouwen hem taxeerden en prezen en over hem spraken als een boer over een prijs-stier.

Een van haar merkte op, dat hij een goeden prijs zou opbrengen.

Maar hij liep door, totaal onverschillig voor dat alles.

Het interieur van het paleis herinnerde hem aan dat van Woorra, behalve dat hier alles mooier en rijker was. Mafka zat dicht bij den bron van inkomsten. Hier bevond zich de oogst van menige geplunderde safari. Tarzan vroeg zich af, hoe Woorra nog ooit iets had kunnen bemachtigen. De vier mannen waren in de stad weggestuurd; alleen de acht vrouwen vergezelden Tarzan in het paleis.

Zij hadden halt gehouden bij den stevig bewaakten ingang en hadden gewacht totdat zij binnen gemeld zouden zijn; toen, geëscorteerd door nog eenige wachten, werden zij tot het paleis toegelaten.

Achteraan een lange gang kwamen zij weer voor een andere stevig bewaakte deur, toen werden zij in een groote zaal gelaten.

Aan het uiterste einde zat een gestalte ineengedoken op een troon. Toen hij haar in 't oog kreeg, viel Tarzan bijna om van verbazing — het was Woorra.

Naast hem op een anderen troon, zat een mooi meisje.

Tarzan begreep, dat dit Gonfala, de koningin, moest zijn.

Maar Woorra! Hij had den man voor z'n eigen oogen zien vermoorden. Ging magie zoover, dat zij weer uit den dood kon opwekken?

Toen hij naar voren werd geleid, en voor den troon stond, wachtte hij, tot Woorra hem zou herkennen, en zijn woede zou uiten over het feit, dat hij te pakken was genomen en dat de groote smaragd van hem was gestolen, maar de man liet niet blijken, dat hij Tarzan ooit te voren gezien zou hebben. Hij luisterde naar het verslag van de aanvoerster van den troep, die den aap-mensch gevangen genomen had, maar al dien tijd bleven zijn oogen op den gevangene gevestigd. Zij probeerden hem te doorgronden, hoewel hij geen teken van herkenning gaf.

Toen het verslag uit was, schudde de toovenaar ongeduldig het hoofd. Hij scheen verbaasd en verward.

„Wie ben jij?” vroeg hij.

„Ik ben een Engelschman. Ik was op jacht.”

„Waarom?”

„Om voedsel.”

Terwijl de magiër Tarzan ondervroeg, hield hij de hand op een geweldigen diamant, die op een standaard naast hem lag. Het was de Gonfal, de groote diamant der Kaji, die zijn eigenaar met dezelfde geheimzinnige macht toerustte als de groote smaragd der Zuli.

Het meisje op den tweeden troonzetel zat stil en gemelijk te kijken, haar oogen onafgebroken op den aap-mensch gevestigd.

Zij droeg borstplaten van puur goud en een shawl om haar middel, bedekt met gouden munten. Haar rok was van huiden van ongeboren luipaarden, zacht en nauwsluitend. Zij was geschoeid, met fijne sandalen en om haar bovenarmen

en polsen en om haar enkels droeg zij vele banden van koper en goud. Een lichte kroon rustte op haar hoofd. Deze was het symbool van haar macht, maar Tarzan wist dat de werkelijke macht berustte bij de groteske en afzichtelijke gestalte aan haar zijde, die alleen in een ouden en vuilen lendedoek was gekleed.

Eindelijk maakte de man een ongeduldig gebaar.

„Neem hem mee,” gebod hij.

„Moet ik dan geen vrouwen voor hem kiezen,” vroeg Gonfala. „De vrouwen zullen goed voor hem willen betalen.”

„Nog niet,” antwoordde haar metgezel. „Er zijn redenen waarom ik hem even in observatie wil houden. Het zal misschien beter zijn, hem uit den weg te ruimen, dan hem aan de vrouwen te geven. Breng hem weg!”

De wacht nam den aap-mensch mee naar een hooger gelegen verdieping en bracht hem in een groote kamer.

Daar lieten ze hem alleen, grendelden de deur achter hem en vertrokken. Het vertrek was absoluut leeg, op twee banken na. Verscheidene kleine vensters in den muur zagen uit op de stad en zorgden voor licht en lucht. In den muur er tegenover was een schouw, welke blijkbaar nog nooit vuur had gezien.

Tarzan nam zijn gevangenis in oogenschouw; hij bevond, dat de vensters te hoog boven den grond waren, om hem als een weg tot ontvluchting te kunnen dienen zonder de hulp van een touw en hij had geen touw. De schouw was het eenige andere voorwerp in het vertrek, dat de belangstelling waard was. Zij was ongewoon groot, zoo diep, dat zij wel een grot leek, en toen Tarzan er in stapte, had zij geen verhooging. Hij vroeg zich met verbazing af, waarom men zoo'n enorme schouw gebouwd zou hebben, zonder hem ooit te gebruiken.

Toen hij erin ging staan, keek hij in den schoorsteen, hopen de hier misschien een weg ter ontvluchting te kunnen vinden, als de schoorsteen tenminste net zoo onmogelijk groot was als de haardplaat. Maar hij moest tot zijn teleurstelling vaststellen, dat niet de zwakste glimp van licht aantoonde, dat de opening naar buiten leidde.

Zou het mogelijk zijn, dat de schouw alleen maar gebouwd was als een architecturale versiering van de kamer — dat zij loos was?

Dit scheen hoogst onwaarschijnlijk, want de kamer had geen enkele andere versiering noch was de schouw zelf van eenige architecturale waarde of schoonheid, het was niet veel meer dan een opening in den muur.

Wat kon de bedoeling geweest zijn?

De vraag werkte op zijn verbeelding. Het was natuurlijk mogelijk, dat er een schoorsteen was, maar dat die afgesloten was, en dit zou een aannemelijke verklaring geweest zijn, als de schouw inderdaad sporen van gebruik had vertoond. Maar dit deed hij niet — er was niet de geringste ontkleuring aan den binnenkant — geen vuur had hier ooit gebrand.

Tarzan stak zijn hand naar boven, zoover als hij reiken kon, toen gleden hij met zijn vingers langs den achterkant van de schouw. Juist bij zijn vingertoppen voelde hij een rand.

Terwijl hij op zijn teenen ging staan, greep hij den rand stevig vast met de vingers van de beide handen toen ging hij voorzichtig hangen. Zelfs als zijn armen uitgestrekt waren en hij zich zoover uitrekte als hij maar kon, voelde zijn hoofd geen bovenkant. Hij boog zijn lichaam een weinig naar voren totdat hij tenslotte voorover op den rand lag.

De inham was verscheidene voeten diep.

Hij trok zijn been op en ging voorzichtig op zijn teenen staan.

Hij strekte een hand uit boven zijn hoofd en ongeveer een voet boven zijn

hoofd voelde hij het steen van het plafond — er was ruimte genoeg voor zijn hoofd. Zijdelings was de opening ongeveer drie voet breed. Hij reikte naar voren om de diepte te meten, maar zijn hand stootte nergens tegen, toen ging hij voorzichtig een paar stappen verder — nog niets.

Zich omzichtig voorwaarts bewegend, tastte hij zijn weg verder. Weldra was hij overtuigd van wat hij reeds vermoed had — hij bevond zich in een gang en het geheim van de schouw was nu gedeeltelijk ontsluit. Maar waar ging de gang heen?

Het was er heel donker. Het kon de drempel van een valkuil zijn, zonder het te weten. Als er zijgangen waren, kon hij hopeloos verdwaald raken in een paar minuten, dus hield hij zijn hand voortdurend in contact met den muur aan die zijde — hij bewoog zich langzaam, tastte met iederen voetstap voor zich uit, voor hij er op ging staan en zijn rechterhand hield hij doorlopend voor zich uitgestrekt.

Zoo bewoog hij zich, over een vrij grooten afstand; de gang draaide langzaam naar links, totdat hij rechts afweek van de oorspronkelijke richting. Toen opeens zag hij een zwakken lichtschijn voor zich uit, die blijkbaar uit den vloer van den gang kwam. Hij hield stil bij den rand van de opening en keek naar beneden. Ongeveer zeven voet beneden zag hij steenen tegels — het was de vloer van een schouw.

Blijkbaar leidde deze geheime gang dus van de eene looze schouw naar de andere.

Hij luisterde ingespannen, maar kon niets anders hooren dan wat zacht ademen moest zijn — een geluid, dat bijna te zwak was voor het getrainde gehoor van den aap-mensch, maar zijn neusgaten vingen den zwakken geur op van een vrouw.

Een oogenblik aarzelde Tarzan, toen sprong hij zacht op den vloer van de schouw. Hij maakte geen enkel geluid. Hij stond in een kamer van barbaarsche weelde.

Voor het raam in den muur tegenover hem, dat uitzicht gaf op de stad stond een goudharig meisje, met haar rug naar de schouw.

Tarzan behoefde haar gezicht niet te zien om te weten dat het Gonfala was.

HOOFDSTUK IX.

Het einde van de gang.

Geruischloos stapte hij de kamer binnen en ging naar den kant van de kamer, die het dichtste bij de deur was. Hij hoopte deze te bereiken, voor zij hem ontdekte. Hij had liever, dat zij niet wist, hoe hij de kamer was binnengekomen. Een stevige houten grendel sloot de deur aan de binnenzijde.

Hij bereikte de deur zonder de aandacht van het meisje te trekken en legde zijn hand op den grendel.

Hij schoof hem zacht terug, toen ging hij van de deur vandaan naar het raam, waar het meisje nog in dagdroomen stond verzonken.

Hij kon haar profiel zien.

Zij zag er nu niet langer gemelijk uit, eer onuitsprekelijk bedroefd.

De man was reeds vrij dicht bij haar, voor zij zijn tegenwoordigheid bemerkte. Zij had hem niet gehoord; alleen werd zij zich er opeens van bewust, dat zij niet alleen was en zij wendde zich langzaam van het raam af. Alleen een even opensperren van de oogen en het even inhouden van den adem verrieden haar

verbazing.

Zij uitte geen enkelen kreet en zei niets.

„Wees niet bang,” zei hij: „Ik ben hier niet om je kwaad te doen.”

„Ik ben niet bang,” antwoordde zij. „Ik heb voldoende krijgers binnen mijn bereik. Maar hoe ben je hier gekomen?”

Zij keek naar de deur en zag dat de grendel niet gesloten was. „Ik moet vergeten hebben de deur te grendelen, maar ik begrijp niet, hoe je voorbij de lijfwacht gekomen bent. Die staat er zeker nog?”

Tarzan gaf geen antwoord.

Hij stond haar aan te kijken, en vroeg zich met verwondering af, welke subtiele verandering er in haar had plaats gevonden, sinds hij haar even te voren in de kroonzaal had gezien.

Zij zag er nu niet meer uit als een koningin maar als een meisje, zacht, lief en smeekend.

„Waar is Stanley Wood?” vroeg hij.

„Wat weet je van Stanley Wood?” antwoordde zij, met een wedervraag.

„Ik ben zijn vriend. Waar is hij? Wat gaan ze met hem uitvoeren?”

„Ben jij zijn vriend,” vroeg ze verbaasd, met wijd opengesperde oogen. „Maar nee, het maakt toch geen verschil — het doet er niet toe hoeveel vrienden hij heeft, hij is niet meer te redden.”

„Zou je graag willen, dat hij gered werd?”

„Ja.”

„Waarom help je me dan niet? Jij hebt het in je macht.”

„Nee ik kan het niet. Ik ben het juist, die hem ter dood moet veroordeelen.”

„Je hielp hem toch eerst ontvluchten,” herinnerde Tarzan haar.

„Ssst. Niet zoo hard,” waarschuwde zij. „Mafka heeft er al zoo'n beetje vermoeden van, maar als hij het zeker wist, weet ik niet, wat er met hem en mij zou gebeuren. Ik weet, dat hij me ervan verdenkt. Daarom ben ik in deze kamer gesloten, en word ik zoo stevig bewaakt. Hij zegt, dat het is, om me te beschermen, maar ik weet wel beter.”

„Waar is die Mafka? Daar zou ik graag eens kennis mee maken.”

„En je hebt hem gezien! Je werd immers bij hem gebracht in de troonzaal.”

„Dat was Woorra,” zei Tarzan.

Zij schudde haar hoofd.

„Welnee, hoe kom je daarbij? Woorra is bij de Zuli.”

„Zoo was dat dus Mafka,” zei de aap-mensch, en toen herinnerde hij zich Lords theorie, dat Mafka en Woorra waarschijnlijk tweelingen waren.

„Maar ik dacht, dat niemand Mafka ooit te zien kreeg?”

„Dat heeft Stanley Wood je verteld,” zei ze. „Dat dacht hij eerst ook, dat hebben ze hem wijs gemaakt. Mafka was een tijdlang heel erg ziek. Hij durfde het niet bekend te maken. Hij was bang dat iemand van de gelegenheid gebruik zou maken om hem van kant te maken. Maar hij wilde jou absoluut zien. Ik begrijp zelf niet waarom, en ik kon zien dat hij de kluts kwijtraakte toen hij met je praatte. Wie ben je? Wat ben je? Hoe kwam je hier in mijn kamer? Beschik je over net zulke krachten als Mafka?”

„Misschien,” zei hij.

Het zou geen kwaad kunnen, als zij dacht, dat hij over zulke krachten beschikte.

Hij sprak nu op zachten toon en keek haar doordringend aan.

„Je zou Stanley Wood graag zien ontsnappen, je zou graag met hem meegaan. Waarom help je me dan niet?”

Ze keek hem verlangend aan. Hij kon de begeerte in haar oogen lezen.

„Hoe kan ik je helpen?” vroeg ze.

„Help me om Mafka te vinden — alleen. Vertel me waar ik hem vinden kan.”

Zij huiverde en vrees teekende zich af op haar gelaat.

„Ja,” zei ze. „Ik zal het je zeggen. Als je —”

Plotseling zweeg zij. Haar gelaatsuitdrukking veranderde, haar lichaam verstijfde.

Haar oogen werden hard, koud en wreed.

Haar mond viel terug in den gemelijken trek, die er in de troonzaal op gelegen had.

Hij herinnerde zich Wood's getuigenis, dat zij soms een engel en soms een duivelin was.

De verandering had zich voor zijn oogen voltrokken.

Maar wat was de oorzaak ervan?

Het was natuurlijk mogelijk, dat zij aan den een of anderen vorm van krankzinnigheid leed, doch dit betwijfelde hij. Hij dacht, dat er een andere verklaring voor was.

„Wel,” begon hij, „je zei . . .”

„De lijfwacht! De lijfwacht!” schreeuwde zij. „Help!”

Tarzan sprong naar de deur en schoof den grendel ervoor. Gonfala trok een dolk uit haar gordel en sprong op hem toe.

Voor zij echter kon toestooten, had de aap-mensch haar pols gegrepen en het wapen van haar afgenomen.

De lijfwacht klopte op de deur en riep om binnen gelaten te worden. De aap-mensch greep Gonfala bij de armen, hij hield den dolk gereed om toe te stooten. „Zeg hun, dat alles in orde is,” fluisterde hij. „Zeg., dat ze weg moeten gaan.”

Zij kreunde en probeerde hem in de hand te bijten. Toen schreeuwde, zij nog veel harder om hulp.

Aan den anderen kant van de kamer tegenover de deur waar de lijfwacht zou binnenkomen, was een tweede deur, eveneens aan den binnenkant gegrendeld. De aap-mensch sleepte de schreeuwende Gonfala daarheen. Terwijl hij den grendel wegschoof, duwde hij de deur open. Er achter was een andere kamer en aan de andere zijde daarvan zag hij een derde deur. Hier bevond zich dus een reeks kamers, waarvan het goed zou zijn, ze in gedachten te houden.

Hij duwde Gonfala in de eerste kamer en sloot en grendelde de deur. De krijgers van de lijfwacht waren nu in ernst bezig de deur te forceeren. Het was duidelijk, dat de deur weldra zou bezwijken, en zij dan het vertrek zouden binnenkomen.

Tarzan rende naar de schouw en klom in de opening van de geheime gang, juist toen de deur kraakte, en de krijgers van de lijfwacht de kamer binnenstormden. Hij bleef nog even wachten en luisterde.

Hij kon Gonfala hooren schreeuwen in de kamer er naast en op de deur hooren bonzen, die nu snel geopend werd.

„Waar is hij?”, vroeg ze. „Hebben jullie hem al gepakt?”

„Wie? Er is hier niemand,” antwoordde een van de krijgers.

„De man — de gevangene, die vandaag werd binnengebracht.”

„Er was hier niemand,” hield de krijger vol.

„Ga dadelijk naar Mafka en vertel hem dat hij ontsnapt is. Een paar van jullie moeten naar de kamer gaan waar hij opgesloten zat en kijken hoe hij er uit is gekomen. Vlug! Sta daar niet als idioten!. Denken jullie dat ik geen oogen in mijn hoofd heb? Ik zeg je, dat hij hier was. Hij nam mijn dolk af, en duwde me in

deze kamer. Ga nu! Maar een paar moeten er hier blijven. Misschien komt hij nog terug.”

Tarzan wachtte niet om de rest te hooren, maar ving den terugtocht aan door de gang naar de kamer, waarin hij gevangen had gezeten. Hij liet Gonfala's dolk op den hoogen rand binnen in de schouw achter, en was juist gaan zitten op een van de banken in de kamer, toen hij voetstappen buiten in de gang hoorde. De deur werd geopend en een half dozijn vrouwelijke krijgers drong naar binnen. Zij keken erg verbaasd, toen zij hem daar zoo rustig in zijn cel zagen zitten.

„Waar ben je geweest?“, vroeg er een.

„Waar zou ik geweest kunnen zijn?“, vroeg de aap-mensch op zijn beurt.

„Je was in het vertrek van Gonfala, de koningin.”

„Maar hoe kan ik daar geweest zijn?“, vroeg Tarzan.

„Dat willen we juist van jou weten.”

Tarzan haalde de schouders op.

„Een van ons hier is gek,” zei hij. „Maar ik ben het niet. Als je denkt dat ik daar was, waarom vraag je het dan niet aan de koningin?”

De krijgers schudden het hoofd.

„Daar schieten we niets mee op,” zei er een. „Hij is hier, dat is alles wat we moesten weten. Laat Mafka het raadsel maar oplossen,” en zij verlieten de kamer.

Een uur ging voorbij, gedurende hetwelk Tarzan niets hoorde. Toen ging de deur weer open en een vrouwelijke krijger beval hem mee te gaan.

Geëscorteerd door een dozijn krijgers, werd hij meegenomen door een lange gang naar een vertrek op dezelfde verdieping van het paleis. Zijn oriënteringsvermogen zei hem, dat het een van de kamers was van de suite, die aan die van de koningin grensde.

Mafka was daar. Hij stond achter een tafel waarop iets lag, dat met een doek was bedekt.

Ook de groote diamant van Kaji, de Gonfal, lag op de tafel.

Mafka's linkerhand rustte er op.

De getrainde neusgaten van den aap-mensch roken bloed, en zijn oogen zagen, dat de doek, die het voorwerp dat op de tafel lag bedekte, met bloed was bekleet.

Wiens bloed?

Iets zei hem, dat, wat er ook onder het bloedbevleete kleed mocht liggen hij het weldra te zien zou krijgen. Hij stond voor den tovenaer, de armen over elkaar gekruist, zijn kalme standvastige oogen gevestigd op de gestalte tegenover hem.

Gedurende eenige minuten stonden de twee daar zwijgend tegen over elkaar, en voerden een zonderlingen gedachtenstrijd.

Mafka probeerde die van zijn gevangene te peilen, en Tarzan voelde dat, maar zijn verdediging was passief.

Hij was ervan overtuigd, dat de ander hem niet onder zijn invloed kon krijgen. Mafka was verontwaardigd.

Het was een nieuwe ervaring voor hem, gedwarsboomd te worden.

Het brein van den man tegenover hem was een gesloten boek. Hij was een beetje bang voor hem, maar nieuwsgierigheid dwong hem zijn onderzoek voort te zetten. Het hield hem ervan terug het bevel te geven hem uit den weg te ruimen. Hij wenschte hem te peilen, hij wilde het zegel verbreken. In dat boek was iets nieuws, iets vreemds te lezen. Mafka was vast besloten er achter te komen, wat het was.

„Hoe kwam je in het vertrek van de koningin?“, vroeg hij opeens.

„Als ik in het vertrek van de koningin was, wie zou het dan beter kunnen weten dan Mafka?“, vroeg Tarzan. „Als ik daar was, wie kan het dan beter weten, hoe ik daar kwam, dan Mafka?“

De toovenaar scheen van zijn stuk gebracht. Hij schudde het hoofd.

„Hoe kwam je daar?“, vroeg hij.

„Hoe weet je, dat ik er was?“, vroeg de aap-mensch.

„Gonfala zag je.“

„Weet je zeker dat ik het zelf was, en niet een spel van haar verbeelding? Zou het voor de groote Mafka niet mogelijk zijn, haar te doen denken, dat ik daar was, terwijl ik er niet was?“

„Maar dat heb ik niet gedaan,“ snauwde de toovenaar.

„Misschien deed iemand anders het,“ veronderstelde Tarzan.

Hij was er nu van overtuigd dat Mafka niets van het bestaan van de geheime gang afwist, die hem toegang tot het vertrek van Gonfala had verschaft. Misschien dat dit gedeelte van het paleis stamde uit de periode van voor Mafka, maar waarom had nooit iemand zich eens afgevraagd, waarvoor die schouwen dienden, die klaarblijkelijk toch niet bestemd waren om er vuur in te branden? Er was er één in deze zelfde kamer waar Mafka was en ongetwijfeld dikwijls genoeg geweest was.

Tarzan vroeg zich af, of deze ook in de gang uitkwam en waar de gang tenslotte heenvoerde, maar hij kreeg weinig tijd voor veronderstellingen, want Mafka stelde hem voor een nieuwe vraag.

„Wie heeft die macht, behalve Mafka?“ vroeg de toovenaar achterdochtig, maar er was een zweem van twijfel in zijn stem. Het was meer een uiting van onzekerheid dan de vaststelling van een feit.

Tarzan antwoordde niet, en Mafka scheen vergeten, dat hij de vraag gesteld had, en ging voort den aap-mensch nauwkeurig te bestudeeren.

De laatste, onverschillig, nam het interieur van de kamer op met een vluchtigen blik, waaraan niets ontging. Door de open deur, die naar andere vertrekken leidde, zag hij een slaapkamer, en een laboratorium. Het laatste leek veel op dat, welke hij in het paleis van Woora had gezien. Het was duidelijk, dat dit de privé-vertrekken van Mafka waren. Plotseling stelde de toovenaar een andere vraag.

„Hoe kwam je bij de Zuli, zonder dat mijn schildwachten je zagen?“

„Wie zegt, dat ik bij de Zuli was?“, vroeg Tarzan.

„Je doodde mijn broeder. Je stal den grooten smaragd van de Zuli, en je kwam hier om mij te vermoorden. Je vraagt, wie mij vertelde, dat je bij de Zuli was? Dezelfde man, die me al die andere dingen vertelde.... Deze man.“

En hij rukte het kleed van het ding dat op tafel lag.

Den aap-mensch met verstarde blikken aanstarende, lag daar het bloedige hoofd van den Engelschman Lord, en daar naast lag de groote smaragd van de Zuli.

Mafka sloeg zijn gevangene nauwlettend gade, om de reactie van dezen verrassenden en dramatischen climax in het interview waar te nemen, maar hij oogstte weinig voldoening.

De uitdrukking op Tarzan's gelaat onderging geen verandering, voor een oogenblik heerschte er stilte, toen sprak Mafka ... .

„Zoo sterven de vijanden van Mafka,“ zei hij. „Zoo zal jij sterven en de anderen, die intrige en ontevredenheid aan de Kaji hebben gebracht.“

Stevig bewaakt, keerde Tarzan terug naar de kamer, waar hij gevangen had

gezeten.

Uit Mafka's instructies aan den aanvoerder van de wacht, had hij verwacht bij zijn terugkeer nog andere gevangenen aan te treffen, maar hij was alleen. Hij vroeg zich af, wie zijn toekomstige lotgenooten zouden zijn, en toen liep hij de kamer door naar een van de groote vensters en keek uit over de stad en de vallei van Kaji.

Hij stond daar gedurende een langen tijd trachtende een plan uit te denken waarbij hij in contact zou kunnen komen met Wood om tezamen met hem een mogelijkheid te overwegen, waarbij de Amerikaan veilig zou kunnen weggkomen. Hij had zelf wel een plan, maar hij had daarvoor de grootere kennis van Wood noodig, wat betrof bepaalde toestanden in verband met Mafka en de Kaji, voor hij zich heelemaal zeker voelde van het welslagen ervan.

Terwijl hij de wenschelijkheid overwoog om nog eens naar Gonfala's kamer terug te gaan, en haar medewerking zien te verkrijgen, die zij op het punt had gestaan te verleenen, totdat de plotselinge Jekyll en Hyde transformatie die wonderlijke verandering in haar teweeg had gebracht, hoorde hij voetstappen voor de deur van zijn gevangenis, toen werd de grendel weggeschoven, de deur zwaaide open en vier mannen werden ruw naar binnen geduwd.

De deur werd achter hen dichtgeslagen en gegrendeld.

Een van de vier mannen was Stanley Wood.

Op het zien van Tarzan uitte hij een kreet van verbazing.

„Clayton?” riep hij uit. „Waar kom jij vandaan, wat ter wereld voer jij hier uit?”

„Het zelfde als jij — ik zit te wachten tot ik van kant gemaakt word.”

„Hoe kreeg hij je te pakken? Ik dacht, dat jij immuun was, dat hij je niet in zijn macht kon krijgen.”

Tarzan vertelde hem van zijn pech bij den luipaardenkuil; toen stelde Wood de andere drie aan hem voor. Zij waren Robert van Eyk, Wood's medewerker, en Troll en Spike, de twee blanke jagers die zich bij hun safari hadden aangesloten. Troll had hij reeds ontmoet.

„Ik had nog geen kans gezien Wood te vertellen, dat ik je gezien had,” legde Troll uit. „Ik zie hem nou ook pas voor het eerst. Hij zat in de petoet en ik werd nou net gearresteerd. Ik weet niet eens waarvoor, of wat ze met me gaan uitvoeren.”

„Dat kan ik je wel vertellen,” zei Tarzan. „Wij worden allemaal van kant gemaakt. Mafka heeft het me net verteld. Hij zei, dat jullie allemaal oproerkraaiers waren.”

„Hij behoefde geen psycho-analyst te zijn, om dat uit te denken,” merkte Van Eyk op. „Als we er maar even de kans voor hadden gekregen zouden we hem een benauwd half uurtje bezorgd hebben. Maar wat kun je tegen zoo'n snuiter beginnen? Hij weet, wat je denkt, voor dat je het zelf uitgedacht hebt.”

„Wij zouden niet zoo in den knoei gezeten hebben, als Wood het niet met die Gonfala had aangelegd,” snauwde Spike. „Het zou nooit misgelopen zijn en we zouden nooit mot gekregen hebben met dien troep heidenen, als jij je niet met dat vrouwvolk had ingelaten en dan nog van die negerinnen. Je moet wel stapelgek zijn, om met zoo'n negerslet rond te dweilen.”

„Hou je smerige bek!” beet Wood hem toe. „Of ik sla hem dicht.”

Hij vloog op Spike af en zwaaide zijn vervaarlijke rechtsche vlak voor diens kaak. Spike deinsde achteruit en Van Eyk sprong er tusschen.

„Hou op,” beval hij. „We hebben al genoeg geduvel zonder dat we nog onder elkaar gaan bakkeleien.”

„Daar hang je recht in,” was Troll het met hem eens. „We slaan ieder de

hersens in, die hier weer over begint.”

„Da's goed,” zei Wood. „Maar Spike zal zijn excuses moeten aanbieden of ik vermoord hem den eersten keer den beste dat ik er de kans voor krijg. Hij zal z'n woorden terugnemen.”

„Je kunt beter je excuses aanbieden, Spike,” raadde Van Eyk.

De jager keek norsch onder zijn gefronste wenkbrauwen uit. Troll ging naar hem toe, en fluisterde hem iets in.

„Goed dan,” zei Spike ten slotte. „Ik neem het terug. Ik bedoelde het zoo niet.” Wood knikte.

„Goed,” zei hij: „Geaccepteerd,” — en hij draaide zich om en ging naar Tarzan toe, die als rustig toeschouwer bij het raam had gestaan.

Hij stond daar een oogenblik zwijgend voor zich uit te kijken en schudde neerslachtig het hoofd.

„Het gekke is,” zei hij op zachten toon, „dat ik weet dat Spike gelijk heeft. Ze moet negerbloed hebben — ze hebben het allemaal, maar het is net, of het geen verschil voor me maakt — ik ben toch stapelgek op haar en dat is alles, wat ik weet. Als je haar maar eens zag, dan zou je het wel begrijpen.”

„Ik heb haar gezien,” zei de aap-mensch.

„Wat?” riep Wood uit. „Heb je haar gezien? Wanneer?”

„Kort nadat ze mij hier brachten,” zei Tarzan.

„Je bedoelt dat ze je hier kwam opzoeken?”

„Zij zat op den troon naast Mafka, toen ik bij hem gebracht werd,” legde Tarzan uit.

„O ja, ik begrijp het al. Ik hoopte dat je haar misschien gesproken had.”

„Dat heb ik — later, in haar kamer. Ik zag kans daar te komen.”

„Wat zei ze? Hoe ging het met haar? Ik heb haar niet meer gezien, sinds ik hier terugkwam. Ik was al bang dat er iets met haar gebeurd was.”

„Mafka verdenkt haar ervan, dat ze je geholpen heeft te ontsnappen. Hij houdt haar opgesloten onder bewaking.”

„Zei ze nog iets over mij?”, vroeg Wood gretig.

„Ja, ze wilde je helpen. Eerst was ze toeschietelijk en vriendelijk en toen, heel onverwachts, schijnbaar zonder eenige reden, werd ze boos en gevaarlijk en schreeuwde ze om hulp.”

„Ja, zoo is ze — het eene oogenblik zacht en lief, en het volgende een echte duivelin. Ik heb het nooit goed begrepen. Denk je dat ze — nou ja, dat ze niet heelemaal bij haar verstand is?”

De aap-mensch schudde het hoofd.

„Nee,” zei hij. „Dat denk ik niet. Ik geloof dat er een andere verklaring voor is. Maar dat doet op het oogenblik niets ter zake. Er is iets anders dat nu van meer belang is — namelijk: hoe komen we hier weg? Wij weten niet wanneer Mafka denkt ons uit den weg te ruimen, noch op welke manier. Wat we ook doen, we zullen het nu dadelijk moeten doen — hem, bij verrassing overvallen.

„Hoe kunnen we hem nu bij verrassing overvallen — opgesloten in die kamer hier, en onder bewaking?”, vroeg Wood.

„Je zult ervan opkijken,” antwoordde Tarzan met een vluchtigen glimlach. „En Mafka niet minder. Zeg eens, als we zelf kans zagen om vrij te komen, zouden we dan van buitenaf op een beetje hulp kunnen rekenen? Hoe staat het met de andere gevangenen? Zouden ze meedoen?”

„Ja, practisch gesproken allemaal, als ze de kans krijgen. Maar wat kunnen we nu één van allen tegen Mafka beginnen? Als we den Gonfal maar eens te pakken kunnen krijgen! Ik denk, dat die de bron is van al zijn kracht over ons.”

„Dat zou ook nog wel kunnen,” zei Tarzan.

„Onmogelijk,” zei Wood. „Wat denk jij ervan, Bob?”, vroeg hij, aan Van Eyk, die juist bij hem kwam staan.

„Geen schijn van kans”, antwoordde Van Eyk.

„Hij houdt het ouwe stuk steen 's nachts bij zich in z'n kamer. — Eigenlijk sjouwt hij den Gonfal overal met zich mee. Zijn kamer is altijd gesloten en bewaakt. 'n Lijfwacht voor de deur, dag en nacht. Nee die krijgen we nooit te pakken.”

Tarzan wendde zich tot Wood. „Ik dacht, dat je me wel eens verteld had, dat ze nogal nonchalant met dien Gonfal omsprongen, dat je hem zelfs wel eens in je handen had gehouden.”

Wood grinnikte.

„Dat dacht ik ook, maar sinds ik hier terug ben, denk ik er anders over. Een van de vrouwen heeft het me verteld. Het schijnt dat Mafka zoo'n beetje chemicus is. Hij heeft een echt laboratorium en spookt er nogal veel in rond — hij doet aan gewone chemie zoo goed als zijn voornaamste liefhebberij: zwarte magie. Nu, hij ontdekte, hoe je imitatie diamanten kunt maken — en toen maakte hij een duplicaat van den Gonfal en die heb ik in mijn handen gehouden. Ze zeggen, dat hij de imitatie zoo neerzet, dat iedereen hem kan zien, en dat hij den Gonfal 's nachts als hij naar bed gaat, wegstopt, zoodat, als er bij toeval iemand in zijn kamer zou komen, om hem te stelen, die den verkeerden steen zou krijgen. Maar hij moet den Gonfal in ieder geval toch dicht bij zich houden, anders zou hij toch min of meer weerloos zijn tegen een vijand.”

„De eenige kans zou zijn: 's nachts Mafka's kamer binnen te dringen,” zei Van Eyk, „en dat kan nou juist niet.”

„Staan zijn vertrekken in verbinding met die van Gonfala?”, vroeg Tarzan.

„Ja, maar de ouwe snaak houdt 's nachts de tusschendeur op slot. Hij neemt geen risico — zelfs niet met Gonfala.”

„Ik denk, dat we wel in Mafka's kamer kunnen komen,” zei de aap-mensch. „Ik ga eens op onderzoek uit.”

„Er op uit?”, riep Wood uit.

„Ik zou wel eens willen weten hoe.”

„Laat niemand me achterna gaan,” waarschuwde de aap-mensch. „Ik ben hier zoo weer terug.”

De twee Amerikanen schudden sceptisch hun hoofden. Tarzan keerde zich om en ging naar het andere einde van de kamer, zij zagen hem de schouw binnen stappen en verdwijnen.

„Wel verdraaid,” riep Van Eyk. „Wie is die snuiter?”

„Een Engelschman, genaamd Clayton,” antwoordde Wood. „Tenminste dat is alles wat ik van hem weet en dat vertelde hij me zelf.”

„Als er zoo'n grappenmaker bestond als Tarzan van de Apen dan zou ik zeggen, dat hij het was,” zei Van Eyk.

„Dat dacht ik ook al, toen ik hem voor het eerst zag. Zeg, hij vliegt door de boomen als een echte Tarzan, doodt zijn wild met pijl en boog en draagt het over zijn schouder door de boomen naar zijn kamp.”

„En dan moet je zien, wat hij nu weer uithaalt. Klimt in den schoorsteen als een — een — wel, als een ik-weet-niet-wat. Wat gaat er eigenlijk in den schoorsteen?”

„Rook,” zei Wood. „Alleen — hij komt terug en rookt gewoonlijk niet — behalve bij uitzondering.”

Tarzan volgde de gang, zooals hij reeds eer had gedaan en kwam bij de

opening in Gonfala's kamer, toen ging hij weer een eindje terug en tastte zijn weg weer af met zijn rechterhand langs den muur van de gang, in plaats van met zijn linker, zooals eerst, hij was in het geheel niet verbaasd te ontdekken, dat de tunnel nu langs het vertrek van Gonfala liep. Het was, wat hij verwacht had — waar al zijn hoop op gevestigd was geweest.

Nu, langs de opening gaande, die naar Gonfala's kamer leidde, tastte zijn linkerhand den muur weer af, en de afstand ruw schattend, kwam hij bij een andere opening, waarvan hij meende, dat zij juist tegenover het midden was van het volgende vertrek, dat er één was van Mafka's suite.

Hier hield hij niet stil, maar hij ging verder, totdat hij nog drie andere openingen was gepasseerd.

Hier eindigde de gang.

Hij stapte op den rand van den schoorsteen en keek naar beneden in de schouw. Het was nu donker, maar een zwak licht scheen door de opening beneden hem. Het was een groenachtig licht, hem maar al te vertrouwd.

Hij luisterde.

Hij hoorde het snurken van een vasten slaper.

Was er nog iemand anders in het vertrek daar beneden, of was de slaper alleen? Zijn gevoelige neusgaten wisten het antwoord. Met den dolk van Gonfala in zijn eene hand, sprong Tarzan zacht op den vloer van de schouw, die uitkwam in de kamer, waar de slaper zich bevond.

HOOFDSTUK X.

Naar de vrijheid.

Voor hem lag een groote kamer, met een enkele deur, die aan de binnenzijde stevig gegrendeld was.

Degene die daar sliep, sliep blijkbaar niet gerust. Het was Mafka. Hij lag op een smalle brits.

Op de tafel aan de eene zijde rustten de Gonfal en de groote smaragd van de Zuli, en er naast een houweel en een dolk. Dezelfde wapens lagen op een tafel aan de andere zijde van de brits. Alles lag binnen het onmiddellijke bereik van den slaper. Een enkele toorts brandde op een van de tafels. Tarzan sloop geruischloos naar de brits en nam de wapens weg, eerst aan den eenen kant, toen aan den anderen.

Vervolgens droeg hij den grooten smaragd en den Gonfal naar de schouw en legde ze op den rand aan den ingang van de gang; toen keerde hij terug naar de brits.

Mafka sliep door, want de aap-mensch had zich zoo stil bewogen als een geest in den nacht.

Hij legde zijn hand op den schouder van den toovenaar en schudde hem zachtjes heen en weer.

Mafka ontwaakte met een schrik.

„Hou je stil, dan zal ik je geen kwaad doen.”

Tarzan's stem was zacht, maar het was de autoritaire stem van iemand, die zich van zijn macht bewust is.

Mafka keek wild om zich heen, alsof hij hulp zocht, maar die was er niet. „Wat wil je van me?“, zijn stem beefde. „Zeg me wat je wilt, en je zult het krijgen, als je me maar niet dood maakt”.

„Ik dood geen oude mannen of vrouwen of kinderen, tenzij men er mij toe

dwingt. Zoolang als mijn leven veilig is, is het jouwe het ook.”

„Wat kom je hier dan doen? Wat moet je van me?”

„Ik moet niets van je. Wat ik hebben wil, zal ik zelf wel nemen.”

Hij keerde Mafka op zijn buik en bond zijn polsen, zijn enkels en zijn knieën met reepen, die hij van het beddegoed afscheurde, toen stopte hij een prop in zijn mond, zoodat hij geen alarm kon maken.

Ook blinddoekte hij hem, zoodat hij niet kon zien, hoe hij zich toegang tot het vertrek had verschaft.

Nadat hij dit had gedaan, keerde hij terug naar de gang, en tastte zijn weg terug naar Gonfala's kamer, terwijl hij de twee groote juweelen liet, waar hij ze eerst had neergelegd.

Hij was ervan overtuigd, dat niemand anders ze daar vinden zou dan hijzelf, zoo zeker was hij ervan, dat deze gangen totaal onbekend waren aan de tegenwoordige gebruikers van het paleis.

Bij den ingang van Gonfala's kamer luisterde hij weer, maar zijn zintuigen bespeurden niemands tegenwoordigheid in de kamer beneden hem.

Toen hij er binnentrad, overtuigde hij zich ervan met een snellen blik, dat de kamer leeg was.

Een enkele kleine toorts verlichtte haar flauw. Een deur aan het andere einde van de kamer stond op een kier. Hij ging er heen en duwde haar open. Terwijl hij dit deed, zag hij Gonfala op haar rustbed zitten, in het midden van de kamer.

Ze keek hem aan.

„Je bent dus terug gekomen. Ik hoopte, dat je het doen zou. Je hebt een goeden tijd gekozen.”

„Ik dacht zoo, hij slaapt toch.”

„Dus je wist het?”

„Ik vermoedde het.”

„Maar waarom ben je teruggekomen?”

„Wood en zijn drie vrienden zitten gevangen. Zij zullen gedood worden.”

„Ja, dat weet ik. Dit is op mijn bevel.”

Een trek van pijn en zelfverachting teekende zich af op haar gelaat.

„Je kunt hen helpen ontsnappen. Wil je?”

„Het zou niets helpen. Hij zou ze alleen maar weer terug halen en hun straf zou nog erger zijn, dan zij nu kunnen verwachten. Het is hopeloos.”

„Als Mafka zich er niet mee bemoeide, zouden de vrouwen dan doen wat jij zegt?”

„Ja.”

„En als je er de kans voor kreeg, zou je dan graag uit Kaji wegwillen.”

„Ja.”

„Waar zou je naar toe willen?”

„Naar Engeland.”

„Waarom naar Engeland?”

„Iemand die altijd heel goed voor me geweest is, maar die nu dood is, zei me dat ik naar Engeland moest gaan, als ik ooit weg kon komen. Hij gaf me een brief om mee te nemen.”

„Wel, pak dan je brief en maak je gereed. Je zult nu de kans krijgen om te ontsnappen. We zullen je over een oogenblik komen halen. Wood — zijn vrienden en ik. Maar jij moet ons helpen. Jij moet de noodige orders aan de vrouwen geven om ons te laten passeeren.”

Zij schudde nadrukkelijk het hoofd.

„Het zal niets geven, zeg ik je al. Hij krijgt ons toch allemaal weer te pakken.”

„Maak je daar nu maar niet bezorgd over. Beloof me alleen maar, dat je zult doen, wat ik je vraag.”

„Ik beloof het je, maar het zal de dood beteekenen zoowel van jou als van mij.”

„Maak je nu klaar. Ik kom over een paar minuten terug met de anderen.”

Hij verliet haar kamer, sloot de deur achter zich, en ging de gang weer in. Een oogenblik later sprong hij weer in de kamer, waar Wood en zijn metgezellen waren opgesloten.

Het was nu geheel donker. Hij sprak tot hen op gedempten toon en beduidde hen te volgen. Weldra waren allen in de gang.

Tarzan ging hen voor naar Mafka's kamer, de gloed van de edelsteen verlichtte hun weg, toen zij het einde van de gang naderden.

Spike hield zijn adem in van verbazing.

„Allemachtig, de groote kei,” riep hij uit.

Troll bleef staan voor de schitterende steenen en staarde ze stom van verbazing aan.

„Die andere — dat moet de groote smaragd van de Zuli zijn. Allebei. Groote Goden! Ze moeten millioenen waard zijn.”

Hij probeerde ze aan te raken, maar deinsde bevreesd achteruit. Hij kende de kracht die er van uit ging, en was er bang voor.

Tarzan klom toen over den rand van de schouw en de anderen volgden. En toen zij allen om Mafka's brits stonden, waren Wood en zijn metgezellen sprakeloos van verbazing, toen zij den ouden tovenaer daar gebonden en weerloos zagen liggen.

„Hoe speelde je dat nu weer klaar?”, riep Wood uit.

„Ik nam eerst de steenen van hem weg. Ik dacht, daar ligt toch alle kracht in. En als ik gelijk heb kunnen we nu weg van hier. En als ik me vergis —” De aap-mensch haalde de schouders op.

Van Eyk knikte.

„Ik denk dat je gelijk hebt. Wat gaan we nu doen met dien ouwen schurk?”

Troll greep een van de houweelen die naast de brits lagen.

„Dat zal ik je laten zien, wat we met hem gaan doen.”

Tarzan greep den pols van den man.

„Niet zoo haastig. Je krijgt je orders van mij.”

„Wie zegt dat?”

Tarzan rukte het wapen uit Troll's hand en sloeg den man in zijn gelaat met zijn vlakke hand. De klap deed hem door de kamer tollen en tegen den muur suizen.

Troll krabbelde weer overeind, terwijl hij aan zijn kaak voelde.

„Dat zal ik je betaald zetten.”

Zijn stem beefde van woede.

„Schiet op, en doe wat je gezegd wordt.”

De stem van den aap-mensch verried niet de minste emotie. Het was echter een stem die gehoorzaamheid afdwong.

Toen wendde hij zich tot Wood.

„Jij en Van Eyk dragen de steenen. Troll en Spike zullen Mafka dragen.”

„Waar gaan we naar toe?”, vroeg Van Eyk bezorgd. Hij wist dat er een wacht van vrouwelijke krijgers buiten op de gang voor Mafka's deur stond.

„We gaan eerst naar Gonfala's kamers. Zij zijn naast die van Mafka.”

„Zij gaat vast om hulp roepen en dan krijgen wij de heele gezellige kluit op ons dak,” wierp Spike tegen.

„Maak je maar niet bezorgd over Gonfala; doe alleen maar wat ik zeg. Alleen

mag je deze wapens wel meenemen. Er zou natuurlijk altijd wel eens iets kunnen gebeuren.”

Wood en Van Eyk namen den smaragd en den Gonfal van den rand van de schouw, toen pakten Spike en Troll Mafka op die sidderde van angst, en allen volgden zij Tarzan naar de deur van Gonfala's vertrek.

Zij gingen door de kamer er naast en vervolgens kwamen zij aan de deur die toegang gaf tot Gonfala's suite.

Evenals de andere deuren was zij aan den binnenkant gegrendeld. Nadat hij de grendels weggeschoven had, duwde de aap-mensch de deur open.

Gonfala stond midden in de kamer, toen het gezelschap binnenkwam. Zij was gekleed voor de reis met een langen mantel van luipaardenvel en stevige sandalen. Een fijn net van gevlochten hertevel hield haar gouden haar bijeen. Toen zij Mafka zag, gebonden en geblinddoekt, met een prop in zijn mond, deinsde zij verschrikt achteruit.

Daarna ontdekte zij Wood, en zij snelde op hem toe. Hij sloeg zijn armen om haar heen.

„Wees niet bang Gonfala. Wij komen om je mee te nemen. Dat wil zeggen, als je met ons mee wilt.”

„Ja, overal waar je maar wilt, met jou. Maar hij? Wat doen jullie met hem?” Zij wees naar Mafka. „Hij zal ons terughalen, waar we ook zullen gaan, en ons doden, of hij zal ons daarginds doden. Hij doodt iedereen die probeert te vluchten.”

Spike spuwde giftig.

„We zullen hem eerst af moeten maken.”

Van Eyk keek naar Tarzan. „Ik ben het met Spike eens. Waarom eigenlijk niet, als het om zijn leven gaat of het onze.”

De aap-mensch schudde het hoofd.

„Wij weten niets van het temperament van die Kaji-vrouwen. Deze man is zoo veel als een godheid voor haar. Hij is het symbool van haar kracht en zonder die kracht zouden ze niets anders zijn dan een stam weerlooze vrouwen. Hij is levend meer waard voor ons — als gijzelaar.”

Wood knikte. „Ik geloof, dat Clayton gelijk heeft.”

De discussie werd onderbroken door eenige opschudding in de gang, waar de vertrekken van Mafka en Gonfala op uit kwamen. Er werd op de deur geklopt, en men riep luid om den tovenaer.

Tarzan wendde zich tot Gonfala. „Roep een aanvoerder en vraag wat zij willen. Wij zullen in de kamer hiernaast wachten. Kom!” Hij beduidde de anderen hem te volgen en ging hen voor naar het aangrenzende vertrek.

Gonfala ging naar den anderen kant van de kamer en sloeg op een trom, die op den vloer naast de deur stond, die naar de gang leidde. Drie maal sloeg zij erop. Daarna schoof zij den grendel weg, die de deur aan den binnenkant afsloot. Een oogenblik later werd de deur opengeworpen en een vrouwelijke krijger trad het vertrek binnen. Zij boog een knie voor de koningin.

„Wat beteekent dat lawaai op de gang? Waarom schreeuwen zij om Mafka, op dit uur van den morgen?”

„De Zuli komen, Gonfala. Zij komen om oorlog met ons te voeren. Zij stuurden een slaaf, om hun smaragd terug te vragen. Zij zijn met een heele bende. Wij riepen de macht van Mafka aan, om de Zuli zwak te maken, zoodat we er veel kunnen doden en hen verdrijven.”

„Zij kunnen toch niets tegen ons beginnen. Woorra is dood en wij hebben den grooten smaragd. Zeg tegen de krijgers, dat ik, Gonfala, de koningin hen gebied

er op uit te trekken en de Zuli te verslaan.”

„De Zuli zijn al voor de poorten van de stad. Onze krijgers zijn bang, omdat zij geen kracht van Mafka krijgen. Waar is Mafka? Waarom antwoordt hij niet op de gebeden van de Kaji?”

Gonfala stampte met haar voet. „Doe wat ik zeg. Je bent hier niet om vragen te stellen. Ga naar de poort en verdedig de stad. Ik, Gonfala, zal mijn krijgers de kracht geven, om de Zuli te verslaan.”

„We willen met Mafka spreken,” drong de vrouw koppig aan.

Gonfala nam een snel besluit. „Goed. Zorg dat mijn bevelen voor het verdedigen van de stad worden uitgevoerd, kom daarna in de troonzaal, en dan mag je Mafka zien. Breng de aanvoerders mee.”

De vrouw vertrok en de deur werd weer gesloten.

Onmiddellijk daarna stapte Tarzan de kamer binnen. „Ik heb geluisterd, wat was je plan?”

„Ik wilde alleen maar tijd winnen.”

„Dus je was heelemaal niet van plan Mafka in de troonzaal te brengen en haar te ontvangen?”

„Welnee, dat zou fataal zijn. Als we hem binnenbrachten, gebonden en geblinddoekt, en met een prop in zijn mond, dan zouden ze ons allemaal van kant maken. En als wij hem zijn vrijheid geven, zal hij ons van kant maken.”

„Niettemin lijkt het me een goed plan. We zullen het doen.”

Een grimmige glimlach gleed over Tarzan's gelaat.

„Je bent gek.”

„Misschien, maar als we nu probeeren te vluchten kunnen we niet uit Kaji weggkomen zonder strijd en ik heb een hekel aan vechtende vrouwen. Ik geloof, dat er een andere uitweg is. Weet je waar de imitatie van den Gonfal wordt bewaard?”

„Ja.”

„Haal die dan en breng haar dadelijk hier en doe er een stuk dierenhuid omheen, zoodat niemand haar kan zien. Vertel het aan geen mensch. Alleen jij en ik mo„gen het weten.”

„Wat ga je doen?”

„Dat zal je wel zien. Doe nu maar wat ik je zeg.”

„Je vergeet dat ik een koningin ben.” Zij rekte zich trotsch uit.

„Ik weet alleen dat je een vrouw bent, die dolgraag uit Kaji weg zou willen met den man waar ze van houdt.”

Gonfala bloosde, maar zij antwoordde niet. In plaats daarvan verliet zij plotseling de kamer en ging naar de vertrekken van Mafka. Zij bleef slechts een oogenblik weg.

Toen zij terugkwam, droeg zij een pakje, dat in een stuk dierenhuid was gewikkeld.

Tarzan nam het van haar over. „Nu zijn we klaar; wijs mij den weg naar de troonzaal.”

Hij waarschuwde de anderen in de kamer om mee te gaan, toen wendde hij zich tot de koningin.

„Is er een particuliere weg naar de troonzaal?”

Gonfala knikte. „Hier heen, kom mee.”

Zij ging hen voor naar Mafka's vertrekken, waar zij een kleine deur opende en een trap afgang. Zij volgden haar naar een andere deur, die uitkwam op de estrade, waar de troonzetels stonden.

De troonzaal was leeg.

De aanvoerders waren nog niet aanwezig. Op Tarzan's aanwijzing plaatste Wood den Gonfal op de tafel naast den troon. Troll en Spike zetten Mafka nog steeds gebonden en geblinddoekt op zijn troon. Gonfala ging zelf op den anderen zitten. Tarzan bleef staan naast de tafel, waar de Gonfal op lag. De anderen stonden achter de troonzetels.

Van Eyk verstopte den grooten smaragd van de Zuli onder een dierenhuid die hij van den vloer van de estrade had opgeraapt.

Zwijgend wachtten zij. Allen, behalve Tarzan, waren nerveus.

Kort daarna hoorden zij het naderen van voetstappen in de gang, die naar de troonzaal leidde. De deuren werden opengeworpen en de aanvoerders van de Kaji kwamen in 't gelid binnenmarcheeren. Zij hielden de hoofden eerbiedig gebogen voor haar koningin en den machtigen tovenaer. Zij keken niet op voor zij vlak bij de estrade waren. Op het zien van Mafka begonnen zij te schreeuwen van woede en verbazing. Zij zagen de vreemdelingen op de estrade en vestigden daarna haar blikken op de koningin. Een van haar deed een pas naar voren.

„Wat heeft dit te beteekenen Gonfala?” Haar toon klonk dreigend.

Het was Tarzan die antwoordde.

„Het beteekent dat de macht van Mafka weg is ... Jullie heele leven heeft hij jullie geringeloord. Hij heeft jullie laten vechten. Hij heeft de beste vruchten van jullie overwinningen geplukt. Hij heeft jullie hier gevangen gehouden. Jullie waren bang voor hem en jullie haatten hem, maar voor alles waren jullie bang voor hem.”

„Hij heeft ons veel macht gegeven,” antwoordde de krijger. „En als die macht weg is, zijn we verloren.”

„De macht is niet weg maar Mafka heeft die niet meer.”

„Doodt hen!”, schreeuwde een van de aanvoerders. De kreet steeg op uit vele kelen. „Doodt hen! Doodt hen!” — Met woeste kreten drongen zij naar voren, naar de estrade.

Tarzan legde zijn hand op den Gonfal. „Halt! Kniel voor jullie koningin!”

Zijn stem was zacht. In het rumoer van hun geschreeuw bereikte zij waarschijnlijk slechts de ooren van enkele krijgers, maar allen bleven zij staan en knielden. Weer sprak de aap-mensch.

„Sta op! Ga naar de poorten en breng de aanvoerders van de Zuli hier. Zij zullen komen. Het gevecht zal uit zijn.”

De krijgers keerden zich om en marcheerden de zaal uit. Tarzan wendde zich tot zijn metgezellen. „Het had succes. Ik wist dat het lukken zou. Wat deze vreemde macht ook moge zijn, zij komt voort uit den Gonfal. De groote smaragd heeft dezelfde mystieke kracht. In handen van slechte menschen is zij slecht. Maar misschien kan zij ook voor goede doeleinden gebruikt worden.”

Gonfala luisterde ingespannen. De geluiden van den strijd verstomden, toen hoorde men weer voetstappen klinken in de lange gang, die naar de paleisdeuren leidde.

„Zij komen!”, fluisterde zij.

Vijftig vrouwelijke krijgers kwamen de troonzaal binnen van de koningin van Kaji. De eene helft waren Kaji en de andere Zuli. Het was een woeste bende. Velen bloedden uit wonden, zij keken woedend naar elkaar en naar het kleine gezelschap op de estrade.

Tarzan wendde zich tot haar.

„Jullie zijn nu bevrijd van de macht van Woorra en Mafka. Woorra is dood. Ik zal Mafka aan jullie overleveren om met hem te doen wat jullie willen. Zijn macht is weg; als jullie den Gonfal maar van hem vandaan houden. Wij verlaten

jullie land. Gonfala gaat met ons mee en net zooveel blanken en slaven als er maar met ons mee willen.

Wanneer we veilig het land uit zijn, zullen wij den Gonfal aan een van jullie krijgers overhandigen, die ons met nog drie anderen mag vergezellen — niet meer. Het is nu ochtend. Wij gaan nu dadelijk weg. Hier is Mafka.”

Hij nam den ouden toovenaar in zijn armen en overhandigde hem aan de krijgers. Temidden van een doodsche stilte verliet het kleine gezelschap blanken de troonzaal met Gonfala de koningin der Kaji.

Tarzan droeg den Gonfal, zoodat iedereen hem zien kon. Van Eyk droeg den grooten smaragd der Zuli verborgen onder een dierenhuid.

In de hoofdstraat van de stad wachtte een kleine troep zwarten en blanken op hen, daar bijeengeroepen door Tarzan met behulp van de necromantie van den Gonfal. Het waren de slaven en de gevangenen der Kaji.

„Wij verlaten dit land,” vertelde hij hen, „en ieder die dit wenscht, kan met ons meegaan.”

„Mafka zal ons doden,” wierp er een tegen.

Schrille kreten klonken van uit het paleis, die overstemd werden door woeste uitroepen van woede en haat.

„Mafka zal nooit meer doden,” zei de aap-mensch.

HOOFDSTUK XI.

Verraad.

Vreedzaam trokken zij door het land van Kaji, onder bescherming van Tarzan en den Gonfal. Zij die jarenlang gevangenen en slaven waren geweest, waren min of meer zenuwachtig.

Zij konden maar niet gelooven aan het wonder, dat hen blijkbaar uit de klauwen van den ouden toovenaar had gered, die hen zoo lang had uitgebuit en getiranniseerd.

Ieder oogenblik verwachtten zij te zullen worden vermoord of teruggesleept naar marteling en dood, maar er gebeurde niets en tenslotte kwamen zij in het stroomgebied van de Neubari.

„Ik zal jullie hier verlaten,” zei Tarzan. „Jullie gaan naar het Zuiden, en ik ga naar het Noorden.” Hij overhandigde den Gonfal aan Van Eyk. „Bewaar hem tot morgen en geef hem dan aan een van de vrouwen.” Hij wees op de drie vrouwelijke krijgers die hen van Kaji af hadden vergezeld. Toen wendde hij zich tot haar.

„Neem den steen mee terug en als een van jullie hem kan gebruiken, gebruik hem dan voor goede doeleinden, en niet voor slechte. Wood, neem jij den grooten smaragd van de Zuli onder je berusting voor Gonfala. Ik hoop dat hij haar geluk zal brengen, maar het is ook mogelijk van niet. In ieder geval zal zij nooit gebrek behoeven te lijden.”

„En wanneer krijgen wij onze portie?”, vroeg Spike.

De aap-mensch schudde het hoofd. „Nooit. Jullie kunnen gaan en blij zijn, dat je er het leven afgebracht hebt. Dat is aardig wat meer dan waar jullie een paar dagen geleden op mochten hopen.”

„Je bedoelt dus, dat je den grooten kei aan de negers terug geeft, en dat wij er geen snars van krijgen? Dat 's gemeen. Hebben wij daarvoor nou zooveel meegemaakt? Dat kan je niet doen.”

„Ik heb het al gedaan.”

Spike wendde zich tot de anderen. „En nemen jullie daar genoeg mee?“, schreeuwde hij woedend. „De twee steenen zijn van ons allemaal. We moeten ze mee naar Londen nemen en verkopen en dan gelijk opdeelen.”

„Ik ben al meer dan tevreden, dat ik er het leven af gebracht heb,” zei Van Eyk. „En ik vind dat Gonfala recht op één van de steenen heeft, de andere zal meer dan voldoende zijn voor de Kaji en de Zuli om haar plannen uit te voeren en de wereld in te trekken. Ze zullen wel weer gauw genoeg van haar duiten afgeholpen worden, maar dan zullen ze toch haar zin hebben.”

„Ik vind dat we behoren te delen,” zei Troll. „We hoeven d'r toch niet zoo bekaaid af te komen?”

Sommige blanken waren het met hem eens. Anderen zeiden dat ze alleen maar veilig en wel naar huis wilden en hoe gauwer de twee steenen verdwenen, hoe liever het hun zou zijn.

„Ze brengen ongeluk,” zei een van de mannen. „Niemand heeft er iets goeds van te verwachten.”

„Dat waag ik er op,” gromde Spike.

Tarzan keek hem koel aan. „Je zult er de kans niet voor krijgen. Ik heb je al gezegd, wat je doen moet, doe het dus. Ik trek weer naar het Zuiden voor dat jullie het land uit kunnen zijn. Ik zal dus kunnen zien of jullie de zaak niet beduvelen. Doe het dus maar liever niet.”

Het werd donker. Het troepje vluchtelingen, misschien honderd man sterk, kampeerde zoo goed en zoo kwaad als het ging en maakte het eten klaar, dat zij uit Kaji hadden meegebracht.

De zwarten, die slaven waren geweest, vervielen natuurlijk in het werk van de dragers en lijfbedienden van de blanken. Men had de zaak zoo'n beetje georganiseerd.

Wood en Van Eyk traden op als plaatsvervangers van den man, dien zij alleen kenden als Clayton en zij hadden het leiderschap even vanzelfsprekend aanvaard als de anderen de geheele regeling hadden geaccepteerd.

Hij stond bij hen de toebereidselen voor den nacht gade te slaan, toen wendde hij zich tot Wood.

„Jij en Van Eyk moeten de leiding nemen. Jullie zullen geen moeilijkheden hebben behalve misschien met Spike. Houdt hem in de gaten. Drie dagreizen naar het Zuiden zullen jullie gastvrije stammen aantreffen. Daarna zal alles glad van stapel lopen.” Dat was alles. Hij keerde zich om en was weldra in de duisternis verdwenen. Geen langdurig en nutteloos afscheidnemen.

„Zoo,” zei Van Eyk, „dat noem ik zakelijk.”

Wood haalde de schouders op. „Zoo is hij nu eenmaal.”

Gonfala tuurde ingespannen in de duisternis. „Is hij weg? Denk je dat hij niet meer terugkomt?”

„Misschien als hij met zijn eigen zaken klaar is, wat die ook zijn mogen — maar dan zijn wij misschien het land al uit.”

„Ik voelde me zoo veilig, toen hij erbij was. Bij jou voel ik me ook wel veilig, Stanlee. Maar hij — hij was een deel van Afrika.”

De man knikte en sloeg zijn arm om haar heen. „Wij zullen wel op je passen schat, maar ik begrijp hoe je je voelt. Ik voelde me net eender toen hij er bij was. Ik had heelemaal geen verantwoordelijkheidsgevoel meer. Ik rekende er op, dat hij overal wel voor zorgen zou.”

„Ik heb me dikwijls afgevraagd,” zei Van Eyk peinzend, „wie hij is en waar hij vandaan komt, en wat hij uitvoert hier in Afrika. Ik vraag me af — of hij niet — ...”

„Of wat?”

„Of Tarzan werkelijk zou bestaan?”

Wood lachte. „Weet je, ik dacht eerst precies hetzelfde. Natuurlijk bestaat er zoo iemand niet, maar deze kerel, die Clayton, zou precies in 't lijstje passen.”

De zwarte bediende, die voor hen kookte, riep hen voor het avondeten. Het was niet veel en ze spraken af, dat Spike en Troll den volgenden dag maar eens op jacht moesten gaan.

Plotseling lachte Wood — een beetje zuur.

„Waarmee?” vroeg hij. „Wij hebben speren en messen. Maar wat zou je daarmee te pakken kunnen krijgen?”

Van Eyk knikte. „Je hebt gelijk. Wat moeten we nou beginnen? We moeten toch vleesch hebben. Den heelen weg, tot aan die gastvrije dorpen zullen we toch van de jacht moeten leven. Er zal niets anders opzitten.”

„Als we eens een drijfjacht op touw zetten? Dan kunnen we de drijvers er op uit sturen en het wild in hun speren jagen. Op die manier zullen we toch moeten probeeren het klaar te spelen.”

Van Eyk grinnikte. „Als je de bof had om iets op te scharrelen met een hartkwaal, zou het misschien wel van pure agitatie dood blijven.”

„Nou ze jagen toch wel op groot wild met speren,” hield Wood vol.

Van Eyk's gelaat klaarde op. Hij knipte met zijn vingers. „Ik heb het. Pijl en boog! Een paar van die zwarten kunnen die vast wel maken en er mee omspringen. Hé! Kamudi! Kom eens hier.”

Een van de zwarte bedienden verhief zich van zijn vereelte zwarte hielen waarop hij gehurkt zat en kwam naar hem toe.

„Ja, Bwana — riep u?”

„Zeg, kan een van jullie met pijl en boog jagen?”

Kamudi grijnsde.

„Ja, Bwana.”

„En hoe staat het met het maken daarvan — kan een van jullie pijl en boog maken.”

„Ja, Bwana, dat kan iedereen.”

„Prachtig. Groeit er hier van die rommel, die je d'r voor noodig hebt?” Van Eyk's stem klonk begeerig en bezorgd tegelijk.

„Daar bij de rivier — een heeleboel.”

„Allemachtig! Dat's geweldig! Als de jongens klaar zijn met eten, ga dan met ze naar beneden daar en breng genoeg rommel mee om voor elk een boog en een bende pijlen te maken. Maak er vanavond vast een paar klaar. Want als we ze niet hebben, hebben we morgen niet te eten. Gesnapt?”

„Ja, Bwana — na 't eten.”

De nacht was fluweel zacht. Een volle maan bescheen het kamp en deed de sintels van de uitgedoofde vuren, waarop de mannen hun eenvoudig maal hadden gekookt, verbleken.

De zwarten waren bezig primitieve pijlen en bogen te vervaardigen, ruw gehouwen, maar doelmatig. De blanken zaten in kleine troepjes bij elkaar.

Er was een tent gemaakt voor Gonfala en hiervoor lagen zij, Wood en Van Eyk, op dierenhuiden die zij uit Kaji hadden meegebracht en spraken over de toekomst.

Gonfala over de wonderen die haar in de onbekende beschaafde wereld wachtten, want zij ging naar Londen.

De mannen spraken over Amerika, over hun familie en oude vrienden, die hen

natuurlijk allang dood waanden.

„Met de opbrengst van den smaragd zal je een rijke vrouw zijn, Gonfala.” Wood's toon klonk een beetje spijtig. „Je zult een mooi huis hebben, prachtige japonnen en bontmantels, auto's en een hoop bedienden, en dan zullen er mannen komen — o, een bende mannen.”

„Waarom zou ik een bende mannen nemen. Ik wil er maar een hebben.”

„Maar zij zullen jou willen hebben. Jou en je geld.” Deze gedachte scheen Wood treurig te stemmen.

„Je mag wel oppassen,” zei Van Eyk. „Want sommige van die knapen zijn heel aantrekkelijk.”

Het meisje haalde de schouders op. „Ik ben niet bang, hoor. Stanlee zal wel voor me zorgen. Niet waar Stanlee?”

„Als je me de kans laat, maar . . .”

„Maar wat?”

„Zie je, je moet goed begrijpen, dat je dat soort mannen nog nooit eer gezien hebt. Er zou er best een bij kunnen zijn, die —” Wood aarzelde.

„Een, die wat?”, vroeg ze.

„Een, die je aardiger zou vinden dan mij.”

Gonfala lachte. „Daar ben ik niet bang voor.”

„Maar ik.”

„Heelemaal niet nodig.” De oogen van het meisje werden vochtig van emotie.

„Je bent zoo jong — naïef — onervaren. Je hebt er geen idee van, wat je tegen de mannen, die er in de wereld rondlopen moet beginnen. Speciaal in de beschaafde wereld.”

„Zijn ze net zoo slecht als Mafka?”

„Zij zijn nog erger, maar op een andere manier.”

Van Eyk stond op en rekte zich uit. „Ik ga een beetje maffen,” zei hij. „En dat konden jullie ook beter doen. Welterusten.”

Zij wenschten hem goedennacht en keken hem na, daarna wendde het meisje zich tot Wood. „Ik ben niet bang,” zei ze. „En jij hoeft het ook niet te zijn. Wij zullen elkaar hebben en wat mij betreft, telt de rest van de wereld niet mee.”

Hij nam haar hand en streelde die. „Ik hoop dat je er altijd zoo over denken zult, liefste. Ik denk er net zoo over — en ik zal er altijd precies zoo over denken.”

„Dan zal er ook nooit iets tusschen ons komen.”

Zij draaide haar hand om onder de zijne en drukte zijn vingers. Nog een oogenblikje spraken zij en maakten zij toekomstplannen, zooals alle verliefde paartjes sinds onheugelijke tijden hebben gedaan en toen ging hij op een kleinen afstand liggen en Gonfala ging naar haar tent. Maar zij kon niet slapen. Zij was tè gelukkig.

Het scheen haar toe, dat zij nu geen moment van haar geluk mocht missen door te slapen; verloren minuten van verrukking die zij nooit meer zou kunnen terugroepen.

Na een poosje stond zij op en ging zij de duisternis in. Het kamp sliep. De maan was in het Westen ondergegaan en het meisje liep in de donkere schaduwen van de oude boomen, waaronder het kamp was gelegd. Zij bewoog zich zacht en stil in een stemming van opperste verrukking, die niet alleen in 't leven geroepen werd door haar liefde, maar ook door het tot nu toe ongekende gevoel van opluchting, dat zij uit de macht van Mafka was bevrijd.

Niet langer was zij het werktuig van de gehate suggesties van wreedheid en wraakzucht waarvan zij zich thans bewust werd, dat zij geen deel van haar ware

karakter uitmaakten, maar toestanden waren, waarin zij door de hypnotische kracht van den ouden tovenaer was gebracht. Zij huiverde, als zij aan hem terugdacht.

Misschien was hij haar vader, maar wat zou dat? Wat had hij haar ooit aan vaderliefde en teederheid geschonken? Zij trachtte hem te vergeven, zij probeerde een vriendelijke gedachte aan hem te wijden, maar neen, zij kon niet. Zij had hem gehaat toen hij leefde en nu hij dood was, haatte zij nog zijn nagedachtenis.

Met geweld schudde zij deze deprimeerende herinneringen van zich af en zij probeerde haar gedachten weer te concentreeren op het geluk, dat nu haar deel was geworden en voor altijd blijven zou. Plotseling hoorde zij stemmen vlak bij zich. „De vent is gek. De waanzin, om den Gonfal aan de negers terug te geven. En we moeten den smaragd ook te pakken zien te krijgen. Denk je 's in, Troll — bijna vijf millioen pond. Dat wilden ze samen naar Londen of Parijs brengen! En dan geeft'ie dien smaragd nog aan dien vervloekten negerslet. Wat moet die daar nou mee beginnen? Enfijn, de Amerikaan zal 'm wel inpikken. Ze denkt dat ie weg van d'r is, en dattie met d'r trouwen wil; maar wie heeft er nou ooit gehoord dat 'n Amerikaan met 'n negerin trouwt. Je hebt gelijk Spike, 't zaakje deugt niet.”

„Waarom — — —”

Het meisje bleef niet staan om nog meer te hooren. Zij keerde zich om en vluchtte stil de duisternis in — haar droom vervlogen, haar geluk gebroken.

Wood werd vroeg wakker en riep Kamudi. „Maak de jongens wakker,” gebood hij. „We gaan vroeg op pad!”

Toen riep hij Van Eyk en de twee hadden het druk met toebereidselen voor den dagmarsch.

„We laten Gonfala slapen, zoo lang als we kunnen,” zei hij. „Het wordt een vermoeiende dag.”

Van Eyk tastte om zich heen in het vage licht van den vroegen ochtendstond; tastte in het gras, waarop hij geslapen had. Plotseling uitte hij een vloek.

„Wat is er aan de hand?” vroeg Wood.

„Stan, de Gonfal is weg! Hij lag onder deze huiden gisteravond.”

Wood onderzocht vluchtig zijn eigen leger; toen nog wat zorgvuldiger. Daarna zei hij, heelemaal over stuur: „De smaragd is ook weg, Bob. Wij hadden beter —”

„De Kaji!” In Van Eyk's stem klonk overtuiging. Samen renden zij naar het gedeelte van het kamp, waar de vrouwelijke krijgers zich voor den nacht te slapen hadden gelegd en daar, terwijl zij juist opstonden van de huiden, waarop zij geslapen hadden, waren zij nog alle drie. Zonder inleiding, verklaring of verontschuldiging doorzochten de twee mannen de legers van de vrouwen.

„Waar zoeken jullie naar?”, vroeg er een.

„De Gonfal,” antwoordde Van Eyk.

„Die hebben jullie,” zei de vrouw. „Wij niet.”

De korte equatoriale schemering had plaats gemaakt voor het volle daglicht, toen Wood en Van Eyk het heele kamp doorzocht hadden om tot de ontdekking te komen, dat Spike en Troll er van door waren.

Wood zag er verslagen en wanhopig uit.

„Dat hadden we kunnen voorzien,” zei hij. „Die twee hadden grondig den duvel in, toen Clayton den Gonfal aan de Kaji teruggaf, en den smaragd aan Gonfala.”

„Wat moeten we nou beginnen,” vroeg Van Eyk.

„We moeten er natuurlijk achteraan. Daar maak ik me niet het meeste bezorgd over — maar we moeten het aan Gonfala vertellen. Ze had zich heel wat van de opbrengst van dien smaragd voorgesteld, sinds we haar hadden verteld, wat een geweldige dingen ze er allemaal voor zou kunnen koopen en wat ze met al dat geld doen kon. Arm kind! Ik heb natuurlijk genoeg om samen van te leven en ze kan er iederen cent van krijgen. Maar dat zal toch niet hetzelfde voor haar zijn, want ze wou zoo graag onafhankelijk zijn en mij niet tot last — alsof zij ooit iemand tot last zou kunnen zijn!”

„Nu, je zult het haar toch moeten vertellen en je kunt beter nu maar ineens door den zuren appel heenbijten. Als we achter die snuiters aan willen, moeten we het nou dadelijk doen.”

„O.K.”

Hij ging naar Gonfala's tent en riep haar. Er kwam geen antwoord. Hij riep luider, en toen nog eens en nog eens, echter zonder resultaat. Toen ging hij naar binnen. Gonfala was er niet! Hij kwam naar buiten, bleek en geschokt. „Ze moeten haar ook hebben meegenomen, Bob.”

De andere schudde het hoofd. „Dat kon onmogelijk, zonder ons wakker te maken — als zij tenminste geprobeerd heeft ons te wekken.” Wood fronste boos de wenkbrauwen. „Je bedoelt . . .”

Van Eyk viel hem in de rede en legde een hand op zijn schouder. „Ik weet er niets meer van dan jij, Stan, — ik constateer slechts een feit. Jij weet even goed, wat ik bedoel, als ik het zelf weet.”

„Maar de verklaring?”

„Ik weet ook geen verklaring. Zij kunnen Gonfala niet met geweld meegenomen hebben, zonder ons wakker te maken, daarom is zij dus of vrijwillig meegegaan, of zij is heelemaal niet meegegaan.”

„Dat laatste is uitgesloten. Gonfala zou nooit van me weglopen. Alleen daarom al niet, omdat we gisteravond spraken over wat we doen zouden als we eenmaal getrouwd waren.”

Van Eyk schudde het hoofd. „Heb je je wel ooit gerealiseerd, wat dat zou betekenen, Stan? Wat zou jullie toekomst zijn — in Amerika? Ik denk zoowel aan haar belang als aan het jouwe, ouwe jongen. Ik denk, dat het een hel op aarde zou zijn voor jullie allebei. Je weet even goed als ik, wat een druppel zwart bloed beteekent voor een man of een vrouw in het groote democratische U.S.A. Jullie zouden er zoowel bij de zwarten als bij de blanken uitliggen. Ik spreek hier niet uit een persoonlijk vooroordeel, ik constateer alleen het feit. Het is wreed en verschrikkelijk, maar het feit blijft bestaan.”

Wood knikte met droevige instemming. Er klonk geen boosheid in zijn stem, toen hij antwoordde: „Dat weet ik even goed als jij, maar ik zou voor haar door het vuur gaan. Ik zou voor haar in de hel willen leven, en den hemel danken voor die gelegenheid. Zooveel houd ik van haar.”

„Dan heb ik niets meer te zeggen. Als je er zoo over denkt, zal ik je helpen. Ik zal er nooit meer over beginnen en als je ooit mocht trouwen, zal dat niets aan mijn gevoelens ten opzichte van haar of jou veranderen.”

„Dank je, ouwe jongen, daar ben ik van overtuigd. En laten we nou maar opschieten en er achteraan gaan.”

„Je gelooft nog steeds dat ze haar meegenomen hebben?”

„Ik heb een theorie. Ze hebben ze allebei; de Gonfal en den Grooten Smaragd. Je zag, hoe Clayton de mystieke kracht ervan gebruikte om de Kaji en de Zuli zijn wil op te leggen. Ze hebben die natuurlijk gebruikt om Gonfala te dwingen

met hen mee te gaan zonder ons te wekken. Je weet, wat mij is overkomen. Mafka sleepte me op dezelfde manier van Clayton weg.”

„Ik denk, dat je gelijk hebt. Daar had ik nog niet aan gedacht, maar waar hadden ze Gonfala dan voor nodig?”

Van Eyk vond het niet gemakkelijk hierop te antwoorden.

De ander bemerkte het. „Je bedoelt toch niet —?” riep hij uit.

Van Eyk haalde hulpeloos zijn schouders op. „Het zijn mannen,” zei hij. „En niet bepaald hoogstaande types.”

„We moeten haar vinden, vooruit — schiet op.” Wood was den waanzin nabij.

Enkele zwarten pikten het spoor op van de twee mannen dat naar het Zuiden leidde en de menschenjacht was begonnen.

HOOFDSTUK XII.

Hereeniging.

Twee weken gingen voorbij. Tarzan keerde terug uit het Noorden met de gewenschte inlichtingen. Soms dacht hij nog wel eens aan de twee Amerikanen en Gonfala en de gevangenen, die hij bevrijd had uit Kaji en hij vroeg zich af, hoe het met hen zou gaan. Ze waren met een voldoende aantal om hun weg veilig te kunnen vervolgen tot bij de gastvrije stammen en daarna zouden zij gemakkelijk de voorposten van de beschaving kunnen bereiken. Hij dacht, dat zij nu wel goed en wel op weg zouden zijn met een goede safari van getrainde dragers en een overvloed van proviand. Hij wist, dat de Amerikanen rijkelijk in staat waren de kosten te dragen, zelfs wanneer zij nog niet in de gelegenheid waren geweest de kosten met den verkoop van den grooten smaragd te dekken.

Het was laat in den middag, toen de Heer der Jungle een wildspoor volgde aan den zoom van een woud. Een zacht windje blies hem in het gelaat en streek door zijn zwarte haren.

Het verschafte zijn neusgaten inlichtingen omtrent de dingen, die nog in het verborgene voor hem lagen.

Opeens bracht het den doordringenden geur mee van Numa, den leeuw. Het was een oude leeuw, want de geur was sterker dan die van een welp of een éénjarige.

Voor Tarzan was het alleen maar een andere leeuw. Hij verdiepte er zich niet verder in, totdat de wind hem den zwakken geur van iets anders in de neusgaten bracht — het reukspoor van een Tarmangani, een zij, een blanke, een vrouw.

Deze geur kwam uit dezelfde richting als die van Numa. Deze twee tezamen: dat voorspelde een tragedie. Tarzan nam zijn weg verder door de boomen.

Wildsporen kronkelen.

Door de boomen kon hij zich in rechte lijn voortbewegen en den afstand naar zijn bestemming verkorten, en door de boomen kon hij zich met ongeloofelijke snelheid voortbewegen. Zij waren zijn natuurlijke element geweest sinds zijn kindsheid, als hij snel buiten gevaar werd gebracht door zijn pleegmoeder, Kala — de apin.

De vrouw, haveloos, ongekamd, uitgehongerd en uitgeput, bewoog zich langzaam en wanhopig langs het wildspoor. Haar gevoelens waren afgestompt door vermoeidheid en lijden.

Zij hoorde niets, totdat een innerlijke stem haar waarschuwde om te kijken op het pad achter haar, en toen zag zij den leeuw.

Hij liep zacht en kalm achter haar aan. Toen hij bemerkte dat hij ontdekt was,

ontblootte hij zijn slagstanden en gromde.

De vrouw bleef stil staan en keek hem aan. Zij had geen kracht meer om in een boom te klimmen en zich veilig te stellen.

Zij wist, dat vluchten nutteloos was. Zij stond daar maar met wijd-open oogen en wanhopig wachtende op het einde.

Het kon haar niets schelen. En was geen enkele reden, waarom zij zou willen blijven leven.

Zij bad alleen, dat de dood met genadige snelheid zou komen. Toen zij stilhield, was de leeuw ook blijven staan. Hij stond haar aan te staren met vurige oogen. Plotseling kwam hij op haar af. Nog een paar sprongen en hij zou zich op haar werpen met die snelle genadeloozen kracht van den koning der dieren, die het toppunt van bloeddorst is.

Hij scheen zich kleiner te maken, hij drukte zijn lichaam bijna plat tegen den grond, toen brak er een afschuwelijk gebrul uit zijn wilde strot en hij sprong vooruit.

De oogen van de vrouw sperden zich nog wijder open, eerst van schrik, toen van verbazing; want terwijl de leeuw aanviel sprong een nagenoeg naakte man uit een overhangenden boomtak boven op den rug van het dier. Zij hoorde de kreten en de grauwen van den man zich vermengen met die van het dier en huiverde.

Zij zag een mes door de lucht suizen, één maal, twee maal. Toen, met een laatst angstwekkend gebrul, zeeg de leeuw neer, dood. De man sprong van zijn rug. En toen eerst herkende zij hem en een gevoel van opluchting en veiligheid maakte zich van haar meester. Nog even schrok zij van den verschrikkelijken overwinningskreet van den aap-mensch, toen Tarzan zijn voet op het lichaam van zijn slachtoffer plaatste, een huiveringwekkende kreet, die vele malen langs bosch en jungle echode, over woestijn en vlakten. Toen keek hij naar de vrouw.

„Gonfala? Wat is er gebeurd? Wat doe je hier alleen?”

Ze vertelde hem slechts weinig. Alleen maar, dat zij gevoeld had, dat zij Woods leven zou bederven en dat zij weggelopen was. Zij was naar het Noorden gegaan, omdat ze wist, dat hij naar het Zuiden ging. Zij had gehoopt een dorp te zullen vinden, waar zij haar zouden willen opnemen, maar zij vond er geen en toen was zij teruggekeerd, om naar Kaji te gaan, naar de eenige menschen, die zij kende en die net waren als zij.

„Je kunt daar niet meer naar toegaan,” zei Tarzan. „Zonder Mafka's bescherming zouden ze je vermoorden.”

„Ja, dat dacht ik ook wel, maar waar moet ik dan naar toe?”

„Je gaat met mij mee. Wood zal den smaragd wel voor je bewaard hebben en je zult er meer geld voor krijgen, dan je ooit nodig zult hebben. Je kunt wonen, waar je maar wilt, veilig en gemakkelijk.”

Het was weken later, toen de aap-mensch het meisje thuis bracht, in de geriefelijke bungalow, waar zijn vrouw haar verwelkomde en verzorgde. Al dien tijd hadden zij getracht iets te weten te komen over Wood en Van Eyk en hun metgezellen, maar zonder resultaat.

Hun totale verdwijning kwam Tarzan nogal geheimzinnig voor en hij besloot er op uit te trekken, om het raadsel op te lossen. Maar eerst had hij nog een paar andere dingen te doen, en de dagen gingen voorbij.

Toen bracht de tijd zelf hem dichterbij de oplossing. Twee blanke mannen met een kleine safari trokken door een onherbergzaam bosch — vochtig — donker — en deprimeerend.

Er scheen geen eind aan te komen.

„Als er ooit twee menschen totaal verdwaald zijn geweest, dan zijn wij het.”

Wood bleef staan en nam zijn zonnehelm af om het zweet van zijn voorhoofd te vegen.

„We zijn niet erger verdwaald dan onze gidsen,” herinnerde Van Eyk hem.

„Als we door blijven loopen in Oostelijke richting moeten we toch op een dorp stuiten, waar we gidsen kunnen krijgen.”

„Goed, laten we dan verder gaan.”

Na een halve mijl gaans geraakten zij uit het bosch en kwamen zij aan den rand van een uitgestrekte hellende vlakte.

„Hè, hè, wat een opluchting,” riep Van Eyk uit. „Nog zoo'n eindje bosch en ik zou krankzinnig zijn geworden.”

„Kijk,” Wood greep zijn metgezel bij den arm en wees: „menschen. Het lijkt er veel op, dat ze op 't oorlogspad zijn. Zie je die veeren? We kunnen misschien beter plat op den grond gaan liggen.”

„Nou, ik geloof, dat we niet veel meer kunnen beginnen. Ze hebben ons al gezien. Daar komen ze.” De twee mannen bleven kijken naar het troepje van twaalf krijgers, dat hen naderde.

„Tjonge, die zien er goed uit,” merkte Wood op. „Ik hoop dat ze goed zijn ook.”

De zwarten hielden op twaalf pas afstand halt, toen kwam er één, die blijkbaar de aanvoerder was, naar hen toe.

„Wat doen de bwana's in deze streek?”, vroeg hij in goed Engelsch. „Zijn ze op jacht?”

„We zijn verdwaald,” legde Wood uit. „We probeeren gidsen te krijgen om hier vandaan te komen.”

„Kom,” zei de zwarte. „Dan zal ik U naar den grooten bwana brengen.”

„Wie is dat?”, vroeg Van Eyk. „Misschien kennen we hem wel.”

„Het is Tarzan.”

De twee blanken staarden elkaar verbaasd aan.

„Je wilt me toch niet wijsmaken, dat die Tarzan werkelijk bestaat?”, vroeg Wood.

„Wie u verteld heeft dat hij niet bestaat, heeft niet de waarheid gesproken. Over een uur zult u hem zien.”

„Hoe heet je?”

„Muviro, bwana.”

„Wel, vooruit dan maar. Muviro, we gaan mee.”

Een uur later stonden de twee mannen op de breede veranda van een ruwe bungalow op hun gastheer te wachten.

„Tarzan,” prevelde Van Eyk. „Het lijkt niet mogelijk.”

Daar moest hij zijn. Zij hoorden naderende voetstappen, vanuit het huis kwam een oogenblik later een man de veranda opgelopen en zag hen aan.

„Clayton,” riepen zij als uit een mond.

„Ik ben blij jullie te zien,” zei Tarzan. „Ik heb maar geen enkel bericht over jullie kunnen krijgen, en ik maakte me al ongerust. Waar hebben jullie gezeten?”

„Den nacht dat je wegging, gapten Spike en Troll den Gonfal en den grooten smaragd en smeerden 'm. Zij namen Gonfala mee. We hebben achter ze aan gejaagd. Den eersten dag den besten verloren wij hun spoor in een rotsachtige landstreek en wij vonden het niet meer terug. Een paar van onze zwarten dachten, dat ze naar het Zuiden waren gegaan. We zochten dien kant uit en raakten toen zelf verdwaald.

„Zijn de Gonfal en de groote smaragd allebei weg? Nou, zooveel te beter misschien. Ze brachten toch maar ongeluk. Rijkdom doet dat meestal.”

„Wat maal ik om die steenen!”, riep Wood uit. „Het is Gonfala, die ik zoek. Ik geef geen bliksem om die steenen.”

„Ik denk wel dat we haar zullen vinden. Voor mij is het niet zoo moeilijk om iemand in Afrika te vinden. Maar nu zal ik jullie je kamers wijzen. Je zult een bad vinden en schoone kleeren, er is vast wel iets bij dat jullie passen zal. Als je klaar bent, kom dan naar de patio, daar kun je ons vinden.”

Van Eyk kwam het eerst de patio in, een paradijs van bloemen, waar het huis omheen was gebouwd. Een goudharig meisje lag in een rieten ruststoel, een nummer van de Illustrated London News in de hand. Toen zij hen hoorde, draaide zij zich om. Haar oogen sperden zich open van verbazing.

„Bob!”, zij was stomverbaasd en sprong overeind.

„Gonfala!”

„Waar is hij? Is hij ongedeerd?”

„Ja, hij is hier. Hoe ontsnapte je aan Spike en Troll?”

„Spike en Troll ontsnappen? Ik ben nooit bij hen geweest.”

„Ging je d'r alleen vandoor? Waarom deed je dat?”

Ze vertelde hem, wat zij afgeluisterd had, toen Spike met Troll praatte.

„Toen wist ik, dat ik Stanley's leven bederven zou. Ik wist dat hij van me hield. Ik had niet gedacht dat hij me alleen maar om den smaragd wilde hebben, en ik hield zooveel van hem. Ik hield te veel van hem, om hem met me te laten trouwen. Misschien, als hij tijd kreeg om er over na te denken, zou hij blij zijn, als hij van me af was.”

Van Eyk schudde het hoofd. „Nee, je bent er heelemaal naast. Ik had het er met hem over en ik herinner me nog precies wat hij zei. Hij zei: „Ik zou door het vuur voor haar gaan. Ik zou voor haar in de hel willen leven en den hemel danken, dat ik er de kans voor kreeg. Zooveel houd ik van haar.” Ik geloof dat hij het zoo ongeveer uitdrukte.”

Er kwamen tranen in de oogen van het meisje. „Mag ik hem gauw zien?”

„Hij kan ieder oogenblik hier zijn. Daar is hij al. Ik ga nu maar.”

Ze keek hem dankbaar aan.

Toen Wood de patio binnenkwam en haar zag, bleef hij een oogenblik staan en verslond haar met zijn oogen. Hij zei geen woord, noch stelde hij een vraag — hij ging alleen maar naar haar toe en sloot haar in zijn armen.

Zij konden niet spreken van tranen en geluk.

Na een oogenblik, toen zij weer wat gekalmeerd waren, vertelden zij elkaar hun lotgevallen.

Daarna wisten zij, dat er nooit meer iets tusschen hen zou kunnen komen. 's Avonds tezamen met de anderen, bespraken zij hun toekomstplannen. Wood zei, dat zij zoo spoedig mogelijk zouden trouwen en naar Amerika gaan.

„Ik moet eerst nog naar Londen,” zei Gonfala. „Ik heb een brief voor het ministerie van Koloniën daar. Je weet misschien nog wel, dat ik er over sprak. Ik zal hem even halen. Ik kan hem zelf niet lezen. Ik heb nooit lezen geleerd.”

Zij ging naar haar kamer en kwam weldra met den brief terug. Hij was vergeeld van ouderdom. Zij overhandigde hem aan Tarzan. „Lees hem alsjeblieft hardop voor,” zei ze.

Tarzan opende het enkele velletje en las:

Aan Hem die er belang bij heeft.

Ik geef dezen brief aan mijn dochter, om mee naar Londen te nemen, en zich te laten identificeeren als zij ooit zoo gelukkig mocht zijn uit Kaji te ontvluchten. Zij doodden haar moeder, kort nadat zij was geboren en verhieven haar tot

koningin van Kaji. Ik heb haar nooit durven vertellen dat zij mijn dochter is, want Mafka heeft gedreigd haar te zullen doden, zoodra zij te weten zou komen, dat hij haar vader niet is.

Mountford

HOOFDSTUK XIII

Kannibalen

Een laagstaande zon wierp lange schaduwen naar het Oosten; de vermoeide dag maakte zich gereed, haar last terzijde te leggen. In de verte brulde een leeuw. Het was het voorspel van den Afrikaanschen nacht, majestueus als de koning der dieren en even wreed. Een troepje van acht man legde haar schaarsche bezittingen neer en sloeg een kamp op bij een waterbron. Twee van de mannen waren blanken.

Evenals hun zwarte tochtgenooten waren zij gewapend met pijl en boog en korte speren, geen van hen was in het bezit van een vuurwapen. Sommigen droegen het vleesch van de laatste jacht en er waren ook twee pakken, die in dierenhuiden waren gewikkeld. Behalve hun wapens was dit alles. Het was een armzalig uitgeruste safari. Als je haar al uitgerust kon noemen.

De zwarten waren rustig en spraken fluisterend, terwijl zij het vleesch kookten voor het avondeten. De blanke mannen keken somber en bezorgd. Een van hen maakte een hoofdgebaar in de richting van de zwarten. „Dat tuig knijpt 'm.”

De andere knikte. „Kannibalenstreek, dat weten ze.”

Zijn metgezel keek bezorgd naar de twee in huiden gewikkelde pakken en zei, na een lange periode van zwijgen: „Ik knijp 'm ook, Troll. Ik zit in de rats over die dingen daar. Ik geloof dat er een vloek op rust.”

Troll haalde zijn schouders op. „Ik kan heel wat vervloekingen slikken voor zes miljoen pond.”

„Ja, als we er tenminste het leven bij afbrengen.”

„Daar ben ik niet bang voor. Waar ik bang voor ben, is, dat we vandaag of morgen tegen dien vent oploopen, dien Clayton. Dan pakt-ie natuurlijk de steenen van ons af.”

„Hij ging naar het Noorden.”

„Ja, maar hij zei, dattie terug zou komen, en hij zei, dattie d'r wel achter zou komen als we de kluit beduvelen.”

Zij vielen weer terug in stilzwijgen, het halfgare vleesch kauwende van een taaien ouden beer, dien de zwarten den vorigen dag hadden gevangen. Vanuit het bosch, waarvandaan een wildspoor naar de waterbron leidde, bespiedden oogen hen. Weer brulde de leeuw.

„De schooier komt al dichterbij,” merkte Spike op. „Ik hoop dat het geen menscheneter is.” Troll huiverde.

„Verhip,” gromde hij, „weet je niks lolligers voor 'n veranderingetje. Iedereen zou de kluts kwijtraken als-ie hier zonder geweer moest ronddwalen. Moet je die beroerde dingen zien!” Hij schopte tegen zijn boog en bundel pijlen, die bij zijn voeten lagen. „Je kunt er misschien een konijn mee vangen — als je de kans kreeg om 'm te raken, maar je kan er geen olifant mee raken, al stond ie op tien pas afstand van je — en je weet wat 'n mooi doelwit een aanvallende leeuw is.

„Man schei uit. Ik krijg kippevel.”

Weer vervielen zij in stilzwijgen.

De schaduwen van het bosch werden langer en strekten zich uit over de

vlakke, want de zon was al bijna onder. Plotseling klonk er een verschrikkelijke kreet.

„Bwana, kijk!”

Een van de zwarten wees naar het bosch. De blanke mannen rolden bijna om van schrik, toen zij opgesprongen waren. Er kwam een twaalfstal zwarte krijgers op hen af.

Spike bukte zich, om zijn pijn en boog op te rapen.

„Blijf af!” waarschuwde Troll. „We zijn in de minderheid en misschien hebben ze geen kwaai bedoelingen.”

Spike ging weer overeind staan, met leege handen. Een voor een rezen de zwarten van den troep traag overeind. De vreemdelingen naderden voorzichtig, hun wapens gereed. Ze bleven op een twaalfstal passen van het kamp staan, hun grimmig uitziende aanvoerder even voor de anderen.

Hij nam de twee blanke mannen en hun zes dragers brutaal op met een verachtelijken blik. Troll maakte een vreedzaam gebaar.

De leider kwam naar voren, gevolgd door zijn krijgers. „Wat doen jullie hier in het land van Bantango?”, vroeg hij.

„Wij zoeken gidsen,” antwoordde Troll in hetzelfde dialect.

„Groote safari achter ons — veel geweren — komen gauw, dan gaan we weg. We wachten hier tot ze er zijn.”

„Je liegt,” zei de hoofdman. „Een van mijn mannen volgde jullie al twee dagen, voor hij bij me kwam. Geen groote safari. Geen geweren. Je liegt.”

„Wat heb ik je gezegd?” vroeg Spike. „Er rust een vloek op ons en kijk eens naar die gevijlde tanden. Je weet, wat gevijlde tanden wil zeggen.”

„Ik zei je wel, dat het een kannibalenstreek was,” zei Troll, met lamheid geslagen.

„Allemachtig, ik zou die twee steenen graag willen geven voor een geweer,” jammerde Spike.

„De steenen!”, riep Troll uit. „Dat is het, waarom hebben we daar niet eer aan gedacht?”

„Waaraan gedacht.”

„De Gonfal. We kunnen er toch net mee doen als de ouwe Mafka deed, je hoeft er alleen je hand maar op te leggen en dan doet iedereen net precies wat je maar wil.”

„Bliksems! Dat is een idee. Maak dan gauw dat ze oprassen.” Hij zweeg en begon den Gonfal, den grooten diamant van de Kaji, uit te pakken.

De aanvoerder kwam een stap naar voren. „Wat heb je daar?”, vroeg hij.

„Sterke medicijn,” zei Troll. „Wil je eens zien?”

De hoofdman knikte. „Ik mooi vind — ik nemen.”

De snelle equatoriale duisternis was gevallen. Alleen de kookvuren van het kleine kamp verlichtten de spannende scène. Vanuit de donkere schaduwen bespiedde een groote leeuw hen.

Spike maakte de riemen los, die de huiden om den Gonfal bevestigd hielden, en met bevende handen duwde hij de huid terug en de groote steen flonkerde en tintelde in de dansende lichtjes van de kampvuren.

De hoofdman sprong achteruit met een korten kreet van verbazing. Hij wist niet wat voor een steen het was, maar de glans ervan imponeerde hem.

Troll knielde naast den Gonfal neer en legde een hand er op. „Ga weg,” zei hij tot den aanvoerder. „Leggen jullie allemaal je wapens neer en ga weg.”

De hoofdman en zijn krijgers bleven Troll en den Gonfal aangapen. Zij legden echter hun wapens niet neer en gingen niet weg. Toen er niets gebeurde, kregen

zij hun zelfvertrouwen weer terug. „Wij niet neerleggen wapens. Wij niet weggaan,” zei de aanvoerder. „Wij blijven. Ik nemen zal.” Hij wees naar den Gonfal. „Jullie meekomen naar ons dorp. Jullie van ons zijn.”

„Ga nou maar liever weg,” drong Troll aan. Hij probeerde zijn stem een gebiedenden klank te geven, maar het lukte niet erg.

„Wat is er aan de hand met den Gonfal?”, vroeg Spike.

„Het lukt niet.”

„Laat mij eens probeeren.” Spike bukte zich en legde de palm van zijn hand op den steen. „Leggen jullie nou's heel gauw die wapens neer en smeer 'm, anders zal onze sterke medicijn jullie naar de andere wereld helpen,” schreeuwde hij dreigend.

De aanvoerder stapte naar voren en schopte Spike in zijn gezicht zoodat hij onderste boven rolde.

Zijn krijgers kwamen naar voren stormen met luide strijdkreten en zwaaiend met hun wapens.

En toen klonk uit de duisternis een donderend gebrul, dat de aarde deed beven en een groote leeuw wierp zich in den woesten strijd. Hij sprong over den gevallen Spike heen, schoot langs Troll en wierp zich op den verbouwereerden aanvoerder en zijn krijgers. Troll had genoeg tegenwoordigheid van geest om van de gelegenheid gebruik te maken om te ontsnappen.

Hij pakte den grooten diamant op en schreeuwde Spike en den dragers toe, hem te volgen en den anderen steen mee te nemen; toen rende hij het bosch in.

Het geschreeuw, vermengd met woeste grauwen, klonk nog gedurende enkele oogenblikken in hun ooren, toen werd het stil.

Den geheelen nacht volgden zij den zoom van het woud en zij hielden eerst halt, toen zij, kort na het aanbreken van den dag, op een kleine rivier stuitten.

Toen lieten zij zich uitgeput op den grond vallen. Toen zij op het vleesch van den ouden beer zaten te kauwen, leefden zij weer wat op, en zij spraken voor het eerst sinds uren weer met elkaar.

„Ik denk, dat we niet goed weten, hoe we met den steen moeten omspringen,” begon Troll.

„Wie zegt wij?”, vroeg Spike.

„Ik kon het wel.”

„Jij?”

„Natuurlijk. Zei ik niet, dat ze naar de andere wereld zouden verhuizen als ze 'm niet smeerden? En wat gebeurde er? De Gonfal tooverde dien ouwen menscheneter te voorschijn. Je weet nog wel die lamp, die dien kerel moest wrijven — ik ben zijn naam vergeten — nou, dit werkte bij mij net eender. Ik wreef en wenschte — en toen gebeurde het al!”

„Klets.”

„Ook goed, dus deed ik het niet?”

„Nee. De leeuw was er al lang, voordat jij dien steen aanraakte. Hij rook vleesch — en anders niks. — Daar kwam-die op af en niet op jou en je vervloekten steen.”

„Ik zal het je bewijzen. Hier, geef eens hier.” Spike nam den diamant van Troll over, pakte hem uit en legde de palm van zijn hand op de glanzende oppervlakte. Hij fixeerde zijn metgezel.

„Ga zitten,” gebod hij.

Troll grinnikte spottend en adviseerde Spike „naar de hel te loopen.” De laatste krabde verlegen zijn hoofd, toen klaarde zijn gezicht op. „Hier!”, riep hij uit. „Ik weet wat beters.”

Hij trok een lijn op den grond met een stok. „Nou zeg ik, dat jij niet over dien lijn heen kan komen en dan kan je 't niet.”

„Wie zegt dat, dat ik dat niet kan?“, vroeg Troll, en stapte over de lijn heen.

„Ik geloof toch, dat ik de zaak nog niet heelemaal door heb,” gaf Spike toe.

„Die kerel Clayton kreeg er toch de Kaji en Zuli mee klein. Dat heb-ie zelf gezien.”

„Toen was Gonfala d'r bij,” herinnerde Troll hem. „Misschien is dat de oplossing. Misschien werkt ie niet zonder haar.”

„'t Kan zijn,” gaf Spike toe. „Maar de Zuli-toovenaar deed hetzelfde met den smaragd, en die had geen Gonfala.”

„Nou probeer het dan met den smaragd.”

„Geef hier.”

„Ik heb 'm niet.”

„Dan moet een van de jongens hem hebben.”

„Ik zei nog, dat je hem mee zou nemen.”

„Een van de jongens zorgde er altijd voor,” hield Spike vol, en wendde zich tot de dragers, die over den grond verspreid lagen. „Hé daar! Wie van jullie heeft den groenen steen meegenomen?”

Ze keken hem wezenloos aan, en toen elkaar.

„Niet hebben,” zei er een. „Niet meenemen.”

„Vervloekt,” schreeuwde Troll.

„Jullie zijn me ook 'n troep stommelingen, een steen van drie miljoen pond daar in dat kannibalenland achter te laten.”

HOOFDSTUK XIV.

Geroofd.

„Moe?”, vroeg Wood.

Gonfala schudde het hoofd. „Heelemaal niet.”

„Je houdt het goed vol voor een meisje, dat nooit inspannender bezigheid heeft verricht, dan op een troon te zitten,” lachte Van Eyk.

„Je zult verbaasd staan. Ik kan misschien harder loopen en het langer volhouden dan een van jullie. Je moet weten, dat ik altijd met de Kaji op jacht ging. Mafka stond er op — dat was een goede sport, hij was een groot voorstander van sport-voor-iedereen, behalve voor Mafka.”

„Ik ben blij,” zei Wood, „dat we nog maar twee lange dagmarschen hebben tusschen dit kamp en het grensstation. Ik zal blij zijn, als alles achter den rug is. Om de waarheid te zeggen, heb ik dik genoeg van Afrika. Ik hoop het nooit meer terug te zien.”

„Ik kan 't me voorstellen, Stanley, het begon er veel op te lijken, dat je hier een aardig poosje had moeten blijven.”

„Ja, een eeuwigheid is inderdaad een aardig poosje.”

Wood trok een grimas. „Je kunt je bijna niet voorstellen, zelfs nu nog niet, dat we werkelijk ontsnapt zijn.”

„Het is ongelooflijk,” gaf Gonfala toe. „Wij zijn de eersten, die Mafka wisten te ontkomen en hij was daar al, o, niemand weet hoelang — zeiden de Kaji altijd. Zij dachten, dat hij de wereld had geschapen.” De drie hadden een kamp opgeslagen aan 't eind van hun dagmarsch op weg naar de beschaafde wereld. Zij hadden een betrouwbare, goed uitgeruste safari, die Tarzan hun verschaft had. De mannen hadden het plan opgevat een dag aan de jacht te spendeeren,

want zij bevonden zich in een prachtig jachtgebied; daarna zouden zij de twee lange dagmarschen naar het grensstation maken.

Het oponthoud voor de jacht was een concessie van Wood aan Van Eyk, die een onverbeterlijke Nimrod was, en van den Heer der Jungle toestemming had gekregen, een paar trofeeën aan zijn collectie toe te voegen.

Toen de duisternis was ingevallen wierp het licht van hun wachtvuur dansende schaduwen op het kamp en scheen ver uit in den nacht, de groote carnivoren in het domein, dat zij doortrokken, zoowel aantrekkelijk als afschrikkend, want dit was een leeuwenstreek.

Het trok ook andere oogen tot zich, een mijl of wat naar het Noorden. „Ik ben benieuwd, wat dat is,” zei Spike.

„Dat is een vuur,” snauwde Troll. „Wat dacht jij, dat het was — een ijsberg.”

„Gek vind je niet?”

„Niet zoo gek als een vent die er van door gaat en een smaragd van drie miljoen pond achterlaat bij een bende kannibalen.”

„Schei nou in vredesnaam is uit met daar over te kauwen; jij liet hem net zoo goed achter. Ik bedoelde dat erbij dat vuur natuurlijk menschen zijn, en ik wou weten, wie het waren.”

„Inboorlingen misschien.”

„Of blanke jagers.”

„Wat zou 't voor verschil maken?” vroeg Troll.

„Ze zouden ons den weg kunnen wijzen.”

„En dan aan dien kerel Clayton vertellen, waar we uithangen. Jij bent gek.”

„Hoe weet je nou, dat hij hier in de buurt is? Misschien hooren we nooit meer wat van 'm.”

„Hij is overal. Iedereen heeft van 'm gehoord. Hij zei, dat hij het te weten zou komen, als we Stanley nepten. En na wat ik in Kaji van 'm heb gezien, zou ik 'm niet graag tegen 't lijf loopen, hij is een omnivoor.”

„Wat is dat?”

„Jij weet ook niks.”

„Nou dat neemt niet weg, dat ik wel eens zou willen weten, wie dat vuur maakte; als het niks is, kunnen we 'm beter smeren, en als het wat is, kunnen we naar den weg vragen.”

„Misschien was dat laatste nog zoo stom niet van je. Het zou in ieder geval geen kwaad kunnen er eens een kijkje te nemen. Dat vuur is misschien nog 'n aardig eindje weg, en . . .”

„En wat?”

„Dit is een leeuwenstreek.”

„Ben je bang?”

„Dat ben ik zeker. En dat ben jij ook, of je moet nog 'n grootere sufferd zijn, dan ik denk. Geen mensch, behalve een idioot, zou niet bang zijn in een leeuwenstreek, 's nachts, zonder geweer.”

„Dan zullen we een paar zwartjes meenemen. Ze zeggen dat leeuwen meer van zwart vleesch houden.”

„Goed, laten we dan gaan.” Geleid door het vuur, naderden de vier mannen het Wood en Van Eyk-kamp, en nadat zij de zaak verkend hadden trokken zij zich terug in een boschje, waar zij alles konden zien, zonder zelf gezien te worden.

„Verrek,” fluisterde Spike. „Kijk is, wie daar is.”

„Gonfala,” fluisterde Troll terug. „En Wood en Van Eyk.”

„Die kunnen naar den bliksem loopen, als we alleen het meisje maar hadden.”

„Wat moet je daarmee?”

„Jij wordt met de minuut stommer. Wat we met haar moeten? Als we haar hebben, kunnen we toch immers met den diamant net alles doen wat Mafka deed en Clayton. We zouden onkwetsbaar zijn, niets of niemand zou ons meer iets kunnen doen.”

„Maar we hebben d'r nog niet.”

„Waaai op! Nou eerst luisteren, waar ze 't over hebben.”

De stemmen van de drie blanken bij het kampvuur drongen duidelijk door tot Troll en Spike. Van Eyk maakte plannen voor de jacht van den volgenden morgen.

„Ik geloof werkelijk, dat het beter is dat Gonfala in het kamp blijft om uit te rusten, maar als ze er nu eenmaal op staat om mee te gaan, kunnen jullie wel samen gaan. Als we met drie mannen waren, konden we natuurlijk een grooter jachtgebied bestrijken.”

„Ik kan, wat iedere man kan,” hield Gonfala vol. „Je kunt wel rekenen, dat je met drie mannen bent.”

„Maar Gonfala.”

„Wees niet dwaas, Stanley. „Ik ben niet zoals de vrouwen, die je in de beschaafde wereld hebt gekend. Uit wat je me verteld hebt maak ik op dat ik me daar net zoo hulpeloos en zoo bang zal voelen als zij hier zouden zijn, maar hier ben ik niet bang. Dus morgen jaag ik als derde man mee en nu ga ik naar bed. Welterusten Stanley. Welterusten Bob.”

„Daar valt niet veel meer tegen in te brengen,” merkte Wood op met een scheef gezicht. „Maar als we weer in *ons* eigen land terug zijn, zal je te doen hebben wat *ik* zeg. Welterusten!”

„Misschien,” zei Gonfala.

De kilte van den nacht hing nog als 'n vochtige mist voor de nieuwe zon, toen de drie jagers hun kamp verlieten voor de jacht, en hoewel de jachtpartij oorspronkelijk een idee van Van Eyk was geweest, waren alle drie er toch even fel op, een leeuw te verschalken. Bij hun ontbijtkoffie hadden ze gewed, wie de gelukkige zou zijn, die de eerste trofee veroverde, met het gevolg, dat er een eenigszins gespannen stemming van rivaliteit ontstond.

Dat ze allemaal een kans hadden, scheen vrij zeker; den geheelen nacht hadden zij doorlopend het gebrul van de groote carnivoren gehoord.

Kort nadat zij alle drie het kamp afzonderlijk hadden verlaten, ging Van Eyk regelrecht naar het Oosten, Wood sloeg naar het Zuiden af en Gonfala naar het Noorden; elk was vergezeld van een geweerdrager en enkele leden van de safari volgden achter Wood en Van Eyk, allen denkend dat een van de mannen wel eer een leeuw onder schot zou krijgen dan het meisje, of, misschien omdat zij zich achter de geweren van de mannen veiliger voelde.

Vanachter een uitstekende rotspunt op den top van een lagen heuvel ten Westen van het Wood-Van Eyk-kamp bespieden Spike en Troll hun vertrek, terwijl achter hen, aan 't gezicht onttrokken, de zes mannen van hun safari wachtten.

De twee blanken zagen Gonfala en haar geweerdrager over de open vlakte naderen. De richting die zij namen deed hen vermoeden, dat zij hen een weinig Oostelijk zou passeeren, maar dan zou zij nog steeds in 't gezicht van Van Eyk en misschien zelfs van Wood zijn.

De laatste was alles behalve tevreden over de schikkingen van dezen dag, hij vond het geen prettige gedachte dat Gonfala op haar eentje op de leeuwenjacht

ging, met slechts een geweerdrager, maar het meisje had ieder bezwaar afgewimpeld.

Hij had er niettemin op gestaan een man als geweerdrager mee te zenden, die bekend stond om zijn moed en die over een goed schot beschikte en hij had hem te kennen gegeven, dat hij altijd met een tweede geweer moest klaar staan voor het geval dat Gonfala in moeilijkheden zou geraken, en, tegen de gewoonte in, een aanvallenden leeuw zelf zou neerschieten.

Hoewel Gonfala de laatste paar weken slechts kort in de gelegenheid was geweest met vuurwapenen te leren omgaan, was het toch een zekere geruststelling voor hem, dat zij zelfs in dien korten tijd een goed schot over zich had gekregen, en wat haar zenuwen betrof, had hij geen angst voor haar.

Hij kon natuurlijk niet weten, dat er een veel grooter gevaar dreigde van de twee mannen, die haar vanuit hun rotsachtigen schuilhoek op den heuveltop bespieden.

Gonfala passeerde den heuvel onder de oogen van Spike en Troll en stak een lagen heuvelrug over, die een voortzetting was van den heuvel waar die in de vlakke overging, en daarna was zij uit het gezicht verdwenen van Van Eyk zoowel als van Wood.

Het terrein dat zij nu betrad werd onderbroken door kloven en uitstekende rotspunten, lage boschjes en een boom hier en daar, zoodat het vrij gemakkelijk was voor Spike en Troll om haar te volgen, zonder gevaar voor ontdekking, en dit deden zij dan ook, steeds zorgende op voldoende afstand achter haar te blijven, zoodat zij slechts af en toe een glimp van haar te zien kregen gedurende het volgende uur. Zonder eenig vermoeden van het feit, dat zij door acht mannen op den voet gevolgd werd, vervolgde Gonfala haar schijnbaar vruchteloze poging om een leeuw onder schot te krijgen, terwijl zij voortdurend een weinig naar het Westen aanhield, tengevolge van een reeks lage heuvels, die rechts van haar lagen en op deze wijze vergrootte zij steeds den afstand tusschen haarzelf en haar twee metgezellen. Zij kwam er bijna toe, te gelooven, dat de leeuwen het terrein verlaten hadden, toen zij, zwak, en ver naar het Oosten twee geweerschoten hoorden knallen.

„Iemand anders heeft meer geluk gehad,” zei ze tot haar geweerdrager. „Ik geloof dat we den verkeerden kant zijn uitgegaan.”

„Nee, Memsahib,” fluisterde hij wijzend. „Kijk! Simba!”

Zij keek snel in de richting waarin hij wees, en daar, in het gras, onder een boom, zag zij den kop van een leeuw, de geelgroene oogen staarden haar strak aan.

Het dier was op bijna honderd meter afstand; hij lag op den grond en omdat alleen zijn kop maar zichtbaar was vormde hij een ongelukkig mikpunt.

Een schot vlak voor hem, dat wist zij, zou hem alleen maar woedend maken en een aanval verhaasten.

„Doe, of je hem niet ziet,” fluisterde ze. „We zullen probeeren er dichterbij te komen en dan van op zij.”

Zij gingen verder, niet direct naar den leeuw, maar alsof zij hem een weinig naar rechts voorbij wilden loopen en steeds volgden zijn oogen hen, maar noch zij, noch de geweerdrager lieten merken, dat zij zich van zijn tegenwoordigheid bewust waren.

Toen zij hem tot op een afstand van vijftig meter genaderd waren, hielden zij halt, zij keek hem aan, maar hij bleef kalm naar haar liggen kijken.

Doch toen ze nog een paar stappen verder deed ontblootte hij zijn groote slag tanden en gromde.

Een eind achter en boven haar had Spike met één blik de situatie overzien.

Hij beduidde zijn mannen halt te houden en trok Troll naast zich. Samen volgden zij de spannende scène beneden hen.

„Ik wou dat hij maar opstond,” zei Gonfala.

De geweerdrager raapte een steen op en wierp deze naar den leeuw. Het resultaat volgde onmiddellijk: met een woedend gebrul sprong de leeuw overeind en viel aan.

„Schiet, memsahib!”

Gonfala knielde neer en vuurde. De leeuw sprong hoog in de lucht en zijn woedend gebrul verscheurde de stilte. Hij was geraakt maar nog niet buiten gevecht gesteld, want hoewel hij over zijn rug rolde, sprong hij oogenblikkelijk weer op en rende op hen toe met beangstigende snelheid.

Gonfala vuurde weer en miste.

Toen richtte de geweerdrager en haalde den trekker over. Er klonk slechts een zachte klik. Het geweer ketste. De leeuw was al bijna bij Gonfala, toen de geweerdrager, de kluts kwijt door het weigeren van zijn geweer, zich omkeerde en er vandoor ging. Zonder dat hij wist, redde hij Gonfala's leven, want op het zien van den vluchtenden man, sprong de leeuw over Gonfala heen en een natuurlijk instinct volgend, dat reeds menigen jager het leven heeft gered, achtervolgde hij den vluchteling.

Gonfala vuurde weer, en weer trof zij doel, maar dat belette het woedende dier niet, weer overeind te krabbelen en zich op den geweerdrager te werpen, de geweldige slagstanden sloten zich om het hoofd van den man tot zij elkaar in het midden van de hersenen weer raakten.

Het meisje was ontzet, toen zij daar hulpeloos moest aanzien hoe de kolossale kat zijn slachtoffer in een oogenblik verpletterde; daarna zakte hij in elkaar, boven op het lichaam van den man, en stierf:

„Zoo,” zei Troll. „Dat noemen ze boffen. We krijgen het meisje niet alleen te pakken, maar nog twee geweren d'rbij.”

„En geen getuigen,” voegde Spike er aan toe. „Kom mee.” Hij beduidde de anderen hem te volgen, en daalde de helling af naar Gonfala.

Zij zag hen bijna dadelijk, en een oogenblik dacht zij, dat het haar vrienden waren, maar onmiddellijk daarna herkende zij hen. Zij wist dat het schelmen waren, die den grooten diamant en den smaragd hadden gestolen, maar zij dacht niet, dat zij zelf iets van hen te vreezen had.

Zij kwamen vriendelijk glimlachend naar haar toe. „Dat scheelde maar een haar,” zei Spike. „We zagen het op dien heuvel daar, maar we hadden je toch niet kunnen helpen, zelfs als we geweren hadden gehad. Je was te ver weg.”

„Wat doen jullie hier?,” vroeg zij.

„We probeerden het grensstation te vinden,” legde Spike uit. „We zijn al een paar weken de koers kwijt.”

Troll was bezig het geweer en de ammunitie van den dooden geweerdrager op te zoeken en Spike wierp steeds blikken op het prachtige geweer dat Gonfala droeg.

„Wij zijn ook op weg naar het station,” legde zij uit. „Jullie kunnen wel met me mee terug gaan naar het kamp en met ons meegaan naar het station.”

„O, dat zou geweldig zijn,” riep Spike uit. „Zeg dat is een mooi geweer, dat je daar hebt. Laat me eens even kijken.”

Gedachteloos overhandigde zij hem het wapen, toen boog hij zich over het lichaam van den dooden geweerdrager.

„Hij is dood,” zei ze. „Jammer. Jullie kunnen hem misschien wel terugdragen

naar het kamp.”

„We gaan niet naar jullie kamp terug,” zei Spike.

„O,” riep ze uit. „Nu, wat moet ik dan doen? Ik kan hem toch niet alleen terug dragen?”

„Jij gaat er net zoo min naar toe.”

„Wat bedoel je?”

„Net wat ik zeg. Je gaat niet terug naar je kamp, je gaat met ons mee.”

„O nee, dat doe ik niet.”

„Hoor eens Gonfala,” zei Spike. „We willen geen last met je hebben. We zullen je niets doen, maar dan moet je ook rustig meegaan. We hebben je nodig.”

„Waarvoor?” Haar stem klonk vast, maar de moed zonk haar in de schoenen.

„We hebben den Gonfal, maar zonder jou werkt 'ie niet.”

„Werken?”

„Ja, werken. We willen ons een beetje opwerken en koning worden — net als Mafka. Zoodra we maar een stukkie land vinden dat ons lijkt. We willen leven als koningen en de bloemetjes buiten zetten. En jij mag koningin zijn, en je krijgt alles wat je hartje begeert. Misschien trouw ik zelfs met je.” Hij grijnsde.

„Je kan naar de hel lopen,” beet Troll hem toe. „Ze is even goed van mij als van jou.”

Gonfala kromp ineen. „Ik ben van geen van jullie beiden. Jullie zijn allebei gek. Als jullie me meenemen worden jullie allebei achtervolgd en van kant gemaakt, of ik en de Gonfal worden van jullie afgenomen. Als jullie nog een beetje gezond verstand hebben, laat je me met rust, dan kunnen jullie den Gonfal mee naar Europa nemen. Ze zeggen, dat je voor het geld, dat je ervoor kunt krijgen, net zooveel kunt kopen als je voor de rest van je leven nodig hebt.”

„We zouden lauw kans hebben, om dien steen in Europa kwijt te raken. Nee zus, we hebben het allemaal al voor je uitgekiend. Jij gaat met ons mee en daarmee uit.”

HOOFDSTUK XV.

Sporen.

Van Eyk legde zijn leeuw neer bij het tweede schot en eenige minuten later hoorde hij de drie schoten, die door Gonfala waren afgevuurd. Wood, wien het niet mee zat, werd aangelokt door het geluid van Van Eyk's geweer en voegde zich bij hem. Hij was nog steeds niet gerust over Gonfala, en nu Van Eyk zijn trofee had, stelde hij voor, het lichaam naar het kamp te laten slepen en onderdehand Gonfala op te zoeken.

Van Eyk stemde toe en zij gingen den kant uit, waar zij de schoten hadden hooren vallen.

Zij zochten twee uren lang zonder resultaat, telkens riepen zij haar naam en van tijd tot tijd vuurden zij hun geweren af, toen, meer bij toeval dan iets anders, stuitten zij op de kleine vlakte waar Gonfala haar leeuw had ontmoet.

Daar lag hij nog op het doode lichaam van den geweerdrager, maar Gonfala was nergens te zien.

De bodem was hard en rotsachtig en gaf aan de ongetrainde oogen van de blanke mannen geen enkele andere aanwijzing, dan dat Gonfala en haar geweerdrager hier waren geweest, zoodat zij concludeerden dat, waar Gonfala niemand had gehad om het dier te stroopen of om den kop van den leeuw te

dragen, zij was teruggekeerd, en dat zij, omdat zij van een anderen kant kwamen, haar hadden misgelopen.

Zij waren daarom niet erg verontrust, totdat zij het kamp bereikten en ontdekten, dat zij niet was teruggekeerd.

Op dat oogenblik was het reeds laat in den namiddag, maar Wood stond er op, er dadelijk weer op uit te trekken en Van Eyk steunde dit plan. Zij verdeelden de safari in drie secties. Van Eyk en Wood stelden zich ieder aan het hoofd van één en zij verspreidden zich in de richting, die Gonfala dien morgen was ingeslagen; terwijl de derde onder een hoofdman bevel kreeg in het kamp te blijven, een groot vuur brandende te houden en van tijd tot tijd een schot te lossen om Gonfala den weg te wijzen, als zij naar het kamp zou terug keeren, zonder Wood of Van Eyk ontmoet te hebben. En gedurende den geheelen nacht hoorden Gonfala en haar ontvoerders de zwakke gewerschoten in het Zuiden.

Het was omstreeks den middag van den volgenden dag, dat Wood en Van Eyk uitgeput en ontmoedigd naar hun kamp terugkeerden.

„Ik ben bang, dat we het maar op moeten geven, ouwe jongen,” zei de laatste medelijdend. „Als ze nog in leven was, zou ze onze gewerschoten wel gehoord hebben.”

„Ik kan maar niet gelooven dat ze dood is,” zei Wood: „Ik wil het niet gelooven.”

Van Eyk schudde het hoofd. „Ik weet, dat het beroerd is, maar je moet de feiten onder de oogen zien en redelijk zijn: Ze kan in deze leeuwenstreek niet eens meer in leven zijn.”

„Maar ze had twee geweren,” hield Wood vol. „Je zag zelf, dat ze het geweer en de ammunitie van den geweerdrager ook had meegenomen, nadat hij gedood was. Als zij door een leeuw was aangevallen, zou ze toch minstens nog een keer geschoten hebben en we hebben geen schot gehoord.”

„Misschien is zij onverhoeds aangevallen — beslopen na het invallen van de duisternis en neergeslagen voor zij wist dat er een leeuw in de buurt was. Je hebt zelf gezien, hoe ze aanvallen, je weet, dat het in een seconde is afgelopen, als je niet klaar staat om ze op te vangen.”

Wood knikte. „Ja, dat weet ik. Ik denk wel, dat je gelijk hebt, maar ik wil het niet opgeven — nog niet.”

„Nou Stan, ik ga naar huis. Als ik dacht dat er ook maar de geringste kans bestond, zou ik hier blijven, maar ik weet, dat die er niet is. Je kunt beter meegaan en probeeren het te vergeten, zoo gauw als je kunt. Hier zal je er nooit overheen komen, maar thuis zal het wel lukken.”

„Er is niets aan te doen, ga jij maar. Ik blijf hier.”

„Maar wat kan je nu alleen uitrichten?”

„Ik zal niets alleen doen. Ik ga terug naar Tarzan, hij zal me wel helpen. Als iemand kan ontdekken, waar zij is of waar zij gedood is, is hij het.”

Tien dagen later slenterde Wood lusteloos rond in het kamp, dat hij niet meer had verlaten, behalve voor een dagelijksch vruchteloos zoeken naar zijn Gonfala.

Hij was niet teruggegaan om Tarzan's hulp in te roepen, maar in plaats daarvan had hij een langen brief aan den aap-mensch doen toekomen door een renbode.

Iederen dag, tien dagen lang, had hij de streek in den omtrek mijlen in 't rond systematisch afgezocht, en iederen dag raakte hij er meer van overtuigd, dat Gonfala niet dood was. Hij had geen spoor gevonden van een menscheijk wezen, dat door leeuwen gedood kon zijn, geen flarden van kleeren, geen spoor van de

twee geweren of de ammunitie, die Gonfala meegenomen had, hoewel hij genoeg leeuwenprooien vond — zebra's, antilopen en gnoe's.

Maar hij had iets anders gevonden, dat steun gaf aan zijn veronderstelling dat Gonfala nog wel in leven zou kunnen zijn — het kamp van Spike en Troll. Het lag op slechts korten afstand ten Noorden van zijn eigen kamp. Gonfala moest hier dicht langs zijn gegaan den morgen dat zij op de jacht ging.

Wat voor menschen hier gekampeerd hadden kon hij niet weten, maar hij veronderstelde, dat het inboorlingen waren, want niets wees er op dat het blanken waren geweest — geen leege blikjes, geen flarden van kleeven, geen aanwijzingen, dat er een tent in den bodem was vastgezet.

Misschien dat Gonfala's lot nog erger was geweest dan de genadige dood, die de koning der dieren haar had kunnen verschaffen. Deze gedachte dreef hem tot wanhoop en vervulde zijn brein met vurige voorstellingen van wraak.

Deze gedachten speelden hem weer door het hoofd, toen hij zich op zijn leger wierp, in hopelooze verwarring zich zelf verwijtend, zooals hij reeds duizenden en duizenden keeren had gedaan, dat hij Gonfala had toegestaan dien dag alleen op de jacht te gaan — hoe lang scheen dat reeds geleden — hoeveel eeuwen van bitter lijden.

Een gestalte verduisterde den ingang van de tent en Wood keerde zich om, keek, en sprong overeind.

„Tarzan! Kerel, ik dacht dat je nooit zou komen.”

„Ik kwam zoodra ik je brief kreeg. — Je hebt natuurlijk alles al afgezocht. Wat heb je gevonden?”

Wood vertelde hem, hoe hij er niet in had kunnen slagen ook maar eenig bewijs te vinden, dat Gonfala aan de leeuwen ten prooi was gevallen, maar dat hij een kamp had gevonden, waar nog kort te voren menschen waren geweest.

„Dat is interessant,” zei Tarzan. „Het is nu te laat, om er nog naar te gaan kijken, maar morgen zal ik er eens een kijkje gaan nemen.”

Den volgenden morgen reeds vroeg gingen Wood en de aap-mensch naar het kamp van waaruit Spike en Troll door hun kampvuur waren aangetrokken en dat geleid had tot de ontdekking van Gonfala. Tarzan onderzocht den bodem en de omgeving zorgvuldig. Zijn levenslange ervaring, zijn getraind waarnemingsvermogen, zijn gevoelige neusgaten ontdekten feiten, die voor den Amerikaan een gesloten boek waren. Het verkoolde hout van de vuren, het platgetrapte gras, het afval, alles verraadde hem iets.

„Het was een klein kamp,” zei hij eindelijk. „Misschien tien of twaalf mannen hebben hier gekampeerd. Zij hadden heel weinig voedsel en weinig bagage. Dat zij toch wel eenige bagage hadden, wijst er op, dat er blanken bij waren, misschien een, misschien twee. De rest waren inboorlingen. Hun voedsel was schaarsch. Dat zou er op wijzen dat zij geen vuurwapenen hadden, want dit is toch een wildrijke streek, dus waren er, zoo op 't oog, geen blanken bij. En toch ben ik er zeker van, dat ze er wel bij waren. Zij hadden alleen het vleesch van een ouden beer om te eten. Sommige van de beenderen zijn gespleten en het merg er uit gehaald. Dat wijst op inboorlingen. Maar de andere beenderen zijn niet gespleten, dat wijst op blanken.”

„Hoe weet je dat ze bagage hadden?”, vroeg Wood, die met geen mogelijkheid iets anders had kunnen ontdekken dan dat daar een vuur had gebrand en dat er was gegeten.

Hij kon de weggeworpen beenderen van hun maaltijd wel zien.

„Als je goed kijkt, kun je zien, waar ze op den grond hebben gelegen. Het is minstens tien dagen geleden en de sporen zijn flauw, maar ze zijn

er toch nog. Het gras is platgedrukt en de indrukken van de touwen waar de pakken mee dichtgebonden waren, zijn nog zichtbaar.”

„Ik zie niets,” bekende Wood na een nauwkeurig onderzoek. Tarzan glimlachte.

„Nu, we zullen eens zien, waar zij heen zijn gegaan,” zei hij: „Het spoor van zooveel menschen moet nog duidelijk zijn.”

Zij volgden het spoor, dat het meest duidelijk was en van het kamp naar het Noorden leidde; om het echter weer kwijt te raken op een plaats, waar een kudde grazende dieren het had uitgewischt, daarna pikte Tarzan het weer een eind verder op.

Ten slotte leidde het naar de plaats, waar het lichaam van den geweerdrager en den leeuw hadden gelegen.

„Je theorie schijnt correct te zijn,” zei de aap-mensch. „Gonfala is blijkbaar door dit kamp gevangen genomen.”

„Dat is elf dagen geleden,” mijmerde Wood moedeloos. „Niemand weet waar ze nu zijn of wat ze met haar hebben gedaan. We moeten geen tijd verliezen en er achter aan gaan.”

„Niet wij,” antwoordde Tarzan. „Jij moet terugkeeren naar je kamp en morgen naar mijn huis toe gaan. Als ik zeker weet, waar Gonfala is en ik kan haar niet zonder hulp bevrijden (weer glimlachte hij) zal ik bericht sturen met een renbode en dan kun jij komen met een escorte Waziri-krijgers.”

„Maar kan ik niet met je meegaan?”, vroeg Wood.

„Ik kan alleen veel vlugger vooruit komen. Doe nu maar wat ik zeg. Dat is alles.” Wood keek de geweldige gestalte van den aap-mensch na, totdat hij achter een heuvel verdween van het golvende landschap. Toen keerde hij neerslachtig terug naar het kamp. Hij wist, dat Tarzan gelijk had, dat een man, wiens zintuigen door generaties van verwaarloozing waren afgestompt alleen maar tot last zou zijn voor den vluggen aap-mensch.

Twee dagen lang volgde Tarzan het spoor in Noordelijke richting; toen wischte een regenbui, die heelemaal niet in dit seizoen thuis behoorde, alles voorgoed uit.

Hij was nu in het land van de Bantango's, een oorlogszuchtige kannibalenstam en ervijanden van zijn Waziri's. Hij wist, dat, indien de ontvoerders van Gonfala hierheen waren gekomen, het alleen maar kon zijn omdat zij zelf Bantango's waren en dus besloot hij dit nauwkeurig te onderzoeken, voor hij verder ging. Als het geen Bantango's waren geweest was het vrij zeker dat zij door dezen stam gevangen waren genomen, want hij wist, wat een klein en slecht uitgerust gezelschap het was.

In ieder geval scheen het 't beste om eens in het dorp van den hoofdman rond te neuzen, naar wien ongetwijfeld de belangrijke gevangenen zouden zijn toegebracht, maar waar het dorp lag, wist de aap-mensch niet.

Ten Oosten van hem strekte zich een reeks lage heuvels uit naar het Noorden en hier ging hij op af.

Toen hij ze beklommen had, ontdekte hij in het Westen en Noorden eenige dorpen en ten slotte, vanaf den top van een van de hogere heuvels kon hij een blik slaan op een vlakte van vrij groote uitgestrektheid, waarop heel wat dorpen gebouwd waren.

De meeste van deze waren armoedig en klein, slechts een handjevol hutten, omringd door palissaden van dunne staken.

De vallei, waarin de dorpen lagen, was begroeid met groepjes van boomen, en naar het Westen ging hij weer over in een bosch. Het was een tooneel van vrede

en liefelijkheid, dat een zekere schilderachtigheid verleende, zelfs aan de rumoerige kraals van de Bantango's en die de wildheid en beestachtigheid van de bewoners scheen te logenstraffen.

De schoonheid van dezen aanblik was niet verspild aan den aap-mensch wiens waardeering voor de schoonheid en grootschheid van de natuur niet afgestompt was door zijn vertrouwd-zijn ermee; zij was integendeel een van de hoofdbronnen van zijn levensvreugde.

Als hij aan den dood dacht, die eens tot hem zou komen, zooals hij tot al wat leefde kwam, speet het hem het meeste, dat hij nooit meer zijn blik zou kunnen laten gaan over de heuvels en valleien en bosschen van zijn geliefd Afrika, en ook thans, terwijl hij als een groote leeuw die zijn prooi beloert lag uitgestrekt op den top van een heuvel was hij nog gevoelig voor de natuurlijke schoonheid van het landschap, dat zich voor hem uitstrekke.

Noch ontging hem een groot dorp, dat in het midden van de vallei lag en verreweg het grootste van alle dorpen was.

Dit, wist hij, moest het dorp zijn van het opperhoofd der Bantango's. De maanlooze nacht viel, een zwarte lijkwade, die het bosch, de boomen en de dorpen bedekte en onttrok aan de oogen van hun bespieder; toen stond de Heer der Jungle op, en rekte zich uit.

Zooveel leek iedere beweging van hem op die van een leeuw, dat men het gebrul van het jagende dier bijna uit zijn machtige borst verwachtte te hooren opstijgen.

Zachtjes ging hij naar beneden, naar het dorp van het opperhoofd. Kleine lichtjes vertoonden zich nu in de vallei en duiden verschillende dorpen aan, door middel van hun kookvuren.

Naar het grootste vuur begaf zich thans een Engelsche Lord, die naakt was, op een lendedoek na.

Vanaf de heuvels, die hij verliet, brulde een leeuw. Hij kwam ook naar beneden, naar de dorpen waar de inboorlingen hun kleine kudden hadden verzameld binnen de armzalige omheiningen van hun kraals. De aap-mensch wierp zijn hoofd achterover. Uit zijn diepe borst klonk de wilde aanvalskreet van den mannetjesaap.

De wilden in het dorp werden stil en keken elkaar vragend aan, de oogen wijd open van schrik.

De krijgers grepen naar hun wapens, de vrouwen drukten haar kinderen dichter tegen zich aan.

„Een demon,” fluisterde er een.

„Ik heb dien kreet al eens meer gehoord,” zei het opperhoofd der Bantango's. „Het is de kreet van den duivel-god der Waziri.”

„Waarom zou hij hierheen komen?”, vroeg een krijger. „De regen is al vele malen gekomen, sinds wij een inval deden in het land van de Waziri.”

„Als hij het niet is,” zei het opperhoofd, „dan is het een andere duivel-god.”

„Toen ik een jongen was,” zei een oude man, „ging ik eens bij een strooptocht mee naar de plaats waar de zon slaapt, naar een groot bosch, waar de harige boommenschen wonen. Zij schreeuwen net zoo hard, een schreeuw die je hart doet stilstaan en je vel koud maakt, misschien is het een van die harige boommenschen. Wij waren een heel eind gegaan. De regens waren juist over, toen wij ons dorp verlieten, zij kwamen terug voor wij terugkeerden. Ik was een groot krijger. Ik doodde heel wat krijgers in dien strooptocht. Ik at hun harten op; dat heeft me zoo dapper gemaakt.”

Niemand gaf antwoord, maar hij ratelde steeds door. De anderen luisterden

ingespannen, of zij den spookachtigen kreet nog eens hooren zouden, of eenig ander geluid, dat op de nadering van een vijand zou wijzen.

Tarzan naderde de palissaden die het dorp van den hoofdman omringden.

Een boom binnen de omheining groeide met zijn takken er over heen. De aap-mensch kwam dicht tegen het hek te staan. Door de opening tusschen twee palen keek hij naar de inboorlingen. Langzamerhand ontspanden zich de zenuwen, toen zij den kreet, die hen zoo verschrikt had, niet meer vernamen, en zij begonnen zich aan hun gewone bezigheden te wijden, de vrouwen gingen verder met koken, de mannen met de eeuwen-oude gewoonte van de heeren der schepping — niets doen.

Tarzan wilde graag de palissaden overklimmen en de takken grijpen van den boom, die er over heen groeide, maar hij wilde het doen zonder de aandacht te trekken van de Bantango's en in verband met de bouwvallige constructie van de palissaden wist hij dat dit onmogelijk zou zijn gedurende den rustigen tijd, die aan het uur van het avondeten in het dorp voorafging.

Hij moest wachten.

Misschien zou er zich later wel een gelegenheid voordoen. Met het geduld van het wilde dier, dat zijn prooi besluipt, wachtte de aap-mensch zijn kans af. Hij kon wachten, als het moest een uur, een dag, een week. Tijd beteekende voor hem even weinig als voor de apen, die hem hadden opgevoed, zijn contact met de beschaving had hem nog niet tot slaaf gemaakt van den afgod „tijd”.

Niets van wat hij kon zien van het gedeelte van het dorp dat zichtbaar was tusschen de palissaden wees er op, dat de Bantango's er een blanke gevangene op na hielden, maar hij dacht, dat wanneer zulks het geval was, zij waarschijnlijk toch in een hut opgesloten zouden zijn, en het was onder andere dat, wat hij moest weten, voor hij zijn onderzoekingstocht voortzette.

Het avondeten was afgelopen. De zwarten vielen in slaap.

De rust van den Afrikaanschen nacht werd slechts van tijd tot tijd onderbroken door het gebrul van den jagenden leeuw, die steeds dichterbij kwam, een geluid zoo vertrouwd, dat het noch de belangstelling van de zwarten in het dorp noch die van hun bespieder daarbuiten vermocht te wekken.

Een uur ging voorbij.

De leeuw staakte zijn gebrul; een bewijs, dat hij thans zijn prooi naderde en besloop.

De zwarten roerden zich weer met een ontwaakte belangstelling nu het fenomeen van de spijsvertering zijn werk had verricht en werden bewogen door denzelfden primitieven drang, die El Marocco en andere mondaine plaatsen vult met dansliefhebbers als het theater is uitgegaan. Een donkere maestro verzamelde zijn spelers met hun primitieve instrumenten om zich heen en de dans begon. Dit was het moment, waarop Tarzan gewacht had.

Te midden van het gedreun der trommels en de kreten der dansers klom hij over de palissade en zwaaide hij zich in de boomen er boven. Vanaf een gemakkelijken tronk keek hij naar beneden. Hij kon de hut van het opperhoofd zien en den hoofdman zelf. De oude kerel zat op een stoel naar de dansers te kijken, maar noch de hoofdman, noch de dansers wekten de belangstelling van den aap-mensch — die was gericht op iets, dat aan de voeten van het opperhoofd lag — de groote smaragd van de Zuli.

Er kon geen vergissing in het spel zijn en zijn aanwezigheid hier wekte een reeks gevolgtrekkingen op in het snelle brein van den aap-mensch, die tot de besliste conclusie kwam, dat Spike en Troll in de buurt waren geweest, en dat het logisch was, dat zij Gonfala hadden ontvoerd. Waren zij nu hier in het dorp

van de Bantango's? Tarzan betwijfelde het; er was niets, dat er op wees, dat er gevangenen in het dorp waren, maar hij moest zekerheid hebben, dus wachtte hij met het oneindige geduld, dat een erfenis van zijn opvoeding was. De avond ging voorbij en ten slotte werden de dansers moe en de dorpsstraat lag weldra verlaten.

Slaapgeluiden stegen op uit de donkere hutten, onplezierige geluiden, die de bedgenooten waren van onplezierige geuren. Hier en daar dreinde een kind of jammerde een zuigeling, achter de palissaden kuchte de leeuw.

De aap-mensch sprong zachtjes in de leege straat. Als een schaduw ging hij van hut tot hut, zijn getrainde neusgaten onderzochten de geuren, die hem, even zeker als zijn oogen het gezien zouden hebben, zouden verraden, waar er hier blanke gevangenen konden liggen. Niemand hoorde hem, zelfs geen slapende hond maakte hij wakker. Toen hij de ronde had gedaan, wist hij, dat zij, die hij zocht, hier niet meer waren, maar hij wilde nog meer weten.

Hij keerde terug naar de hut van den hoofdman. Op den grond ervoor als een waardeloos prul, lag de groote smaragd van de Zuli. Zijn spookachtig groen licht verspreidde een zachten glans over het gebronsde lichaam van den jungle-lord, kleurde de hut van den hoofdman bleekgroen en accentueerde de duisternis van haar lagen ingang. De aap-mensch wachtte een oogenblik, luisterend, toen bukte hij zich en ging de hut binnen. Hij luisterde naar de ademhaling van de bewoners. Aan deze ademhaling herkende hij de vrouw en de kinderen en den eenigen man — die eene moest dus het opperhoofd zijn. Hij knielde naast hem neer en boog zich diep over hem heen. Stalen vingers sloten zich licht om de keel van den slaper.

De aanraking wekte hem. „Maak geen lawaai,” fluisterde de aap-mensch. „Als je leven je lief is.”

„Wie ben je?“, vroeg de hoofdman fluisterend. „Wat wil je van me?”

„Ik ben de duivel-god,” antwoordde Tarzan. „Waar zijn de twee blanke mannen en de blanke vrouw?”

„Ik heb geen blanke vrouw gezien,” antwoordde het opperhoofd.

„Lieg niet, ik heb den groenen steen gezien.”

„De twee blanke mannen lieten hem achter, toen zij wegliepen,” hield de hoofdman vol, „maar er was geen blanke vrouw bij. De zon is al zoo dikwijls van haar bed opgestaan als ik vingers aan mijn twee handen en teenen aan mijn eenen voet heb, sinds de blanke mannen hier waren.”

„Waarom liepen zij weg?“, vroeg de aap-mensch.

„Wij waren bij hun kamp. Een leeuw kwam en viel ons aan, de blanke mannen liepen weg en lieten den groenen steen achter.”

Een vrouw werd wakker en ging overeind zitten. „Wie praat daar?“, vroeg zij.

„Zeg haar, dat ze haar mond houdt,” waarschuwde Tarzan.

„Hou je stil,” beet het opperhoofd de vrouw toe, „als je niet dood wil — het is de duivel-god.”

De vrouw weerhield een kreet en ging weer liggen, haar gezicht begraven in de smerige voden, die haar bed uitmaakten.

„Waar gingen de blanke mannen heen?“, vroeg de aap-mensch.

„Zij kwamen van het Noorden. Toen zij wegliepen gingen zij het bosch in, aan den Westkant. Wij gingen ze niet achterna. De leeuw had twee van mijn krijgers gedood en de anderen gewond.”

„Waren er veel in de safari van de blanke mannen?”

„Maar zes, behalve zichzelf. Het was een kleine safari. Ze hadden maar weinig eten en geen geweren. Zij waren erg arm.” Zijn toon was geringschattend. „Ik

heb je nou alles verteld. Ik heb de blanken en hun mannen geen kwaad gedaan. Ga nu weg. Ik weet niet meer.”

„Je stal den groenen steen van hen,” beschuldigde Tarzan hem.

„Niet waar. Ze waren bang en liepen weg en vergaten hem, maar ze namen den witten steen mee.”

„De witte steen?”

„Ja, de witte steen. Een hield hem in zijn handen en zei, dat we onze wapens neer moesten leggen en weggaan. Hij zei, dat het sterke medicijn was en dat het ons dooden zou, als we het niet deden en weggingen, maar we bleven en het doodde ons niet.”

In de duisternis glimlachte de aap-mensch.

„Is er later nog een blanke vrouw door jullie dorp gekomen? Als je liegt kom ik terug om je te vermoorden.”

„Ik heb nog nooit een blanke vrouw gezien,” antwoordde het opperhoofd. „Als er een door mijn land was gekomen zou ik het weten.”

Tarzan sloop uit de hut even zacht als hij gekomen was. Toen hij wegging nam hij den grooten smaragd mee en zwaaide in den boom, die over de palissade groeide.

De hoofdman slaakte een zucht van verlichting en het koude zweet brak hem uit.

De geur van Numa, den leeuw, drong sterk in de neusgaten van den aap-mensch. Hij wist dat de groote kat dicht langs de palissade sloop. Hij maakte geen ruzie met Numa dezen nacht, want hij voelde er niets voor een hongrigeren jagenden leeuw te tergen.

Dus maakte hij het zich gemakkelijk in den boom boven het kannibalendorp, om te wachten tot Numa zich weggepakt zou hebben.

HOOFDSTUK XVI.

Tantor.

Den eenen vermoeienden dag na den anderen was Gonfala met Spike en Troll Noordwaarts getrokken. Zij hadden een grooten omweg gemaakt om het land van de Bantango's te vermijden, want hoewel zij nu zoowel den Gonfal als Gonfala hadden, waren zij toch nog niet voldoende overtuigd van de doelmatigheid dezer combinatie, waar zij eerst zoo almachtig mee hadden gedacht te worden.

Gonfala's veiligheid had tot dusverre gelegen in de jaloezie van den eenen man op den anderen. Omdat ze er bij was, spraken zij niet meer met elkaar dan absoluut noodzakelijk was, en elk van hen zat doorlopend in den angst, dat de andere hem vermoorden zou. Terwille van haar eigen veiligheid waakte het meisje over de veiligheid van de anderen door te doen alsof ze op allebei verliefd was.

Een van de zwarten droeg den grooten diamant, geen van de blanke mannen kreeg de kans hem aan te raken zonder de woedende verontwaardiging van den andere op te wekken; want nu Gonfala eindelijk bij hen was, vreesde elk van hen, dat de ander de magische kracht van den steen zou gebruiken om hem uit den weg te ruimen.

Spike was op zoek naar een district waar hij verscheidene jaren geleden met een safari doorgetrokken was.

„Het is gewoon een tuin, Miss,” legde hij aan Gonfala uit. „En een wild! Het

wemelt er gewoon van 't wild, en van dat tamme soort, waar nog nooit op gejaagd is, zoodat je d'r zomaar regelrecht naar toe kan wandelen en ze afmaken, als je d'r zin in hebt. We konden daar leven als koningen met een bende bedienden ook, want de inboorlingen zijn zoo geschikt en d'r zijn d'r ook niet veel. Ik bedoel niet tē veel. We zouden ze makkelijk de baas kunnen met den Gonfal en jou d'r bij.”

„Ik geloof niet, dat je aan den Gonfal veel zult hebben,” zei het meisje.

„Waarom niet?”, vroeg Troll.

„Je weet immers niet hoe je hem moet gebruiken. Je moet over bepaalde geestelijke eigenschappen beschikken om succes te hebben.”

„Heb jij die dan niet?”, vroeg Spike.

„Ik had ze, totdat Mafka ze weer van me afnam. Hij kon dat doen, omdat zijn geest de mijne onder controle had. Ik heb die krachten nooit meer gebruikt, sinds Mafka's dood.”

„Maar denk je, dat je het nog kan?” Spike's stem verried de spanning, waarin hij verkeerde. Hij had stellig op de kracht van den Gonfal gerekend. Al zijn toekomstplannen waren erop gericht, in staat te zijn de handelingen van anderen te kunnen controleeren door middel van de geheimzinnige krachten van den grooten diamant en nu hing alles nog in de lucht. Het vervolgde hem, dag en nacht.

„Ik denk het wel,” antwoordde Gonfala. „Maar ik zal ze niet gebruiken, om een van jullie beiden te helpen als jullie me niet plechtig beloven, me niets te zullen doen.”

„Ik zou er niet over denken je kwaad te doen, Miss,” verzekerde Spike haar.

„En ik zeker niet, maar hij is niet te vertrouwen,” zei Troll.

Spike ging naar Troll toe met gebalde vuisten. „Jou gemeene smeerlap,” schreeuwde hij. „Jij bent dat ventje dat ze in de gaten moeten houden, maar dat zal van nou af niet meer noodig zijn. Ik ga jou eerst den nek omdraaien, en wel nou dadelijk.”

Troll sprong naar achteren en pakte zijn geweer. „Kom eens een beetje dichter bij, als je durft,” dreigde hij, den mond van het wapen op Spike's buik gericht.

„Dat kan je beter uit je hoofd laten,” vermaande Spike hem. „Je zou een ander geweer kunnen noodig hebben, in het land, waar we nou door moeten. Je zou er alleen met zes negers niet doorheen komen.”

„Da's op jou ook van toepassing,” gromde Troll.

„Laten we d'r nou mee ophouden en de ruzie bijleggen, je bereikt er toch niks mee.”

„Jullie bereiken er evenmin iets mee als ik,” zei Gonfala, „en dat zit er ook bij jullie tusschen. Jullie haalden me van mijn vrienden vandaan en vandaag of morgen zullen zij met jullie afrekenen. Als ze dat doen zal het beter voor jullie zijn als je me met rust hebt gelaten. Stanlee Wood zal niet, rusten, voor hij me gevonden heeft en als hij aan Tarzan vertelt, dat ik ontvoerd ben, dan kun je er staat op maken, dat ze me vinden zullen en dan krijgen jullie je trekken thuis.”

„Tarzan!” riep Spike uit. „Wat heeft Tarzan hiermede te maken?”

„Weet je niet wie dat is?”, vroeg Gonfala.

„Natuurlijk, iedereen heeft van 'm gehoord, maar ik heb 'm nog nooit gezien. Ik dacht altijd dat hij maar zoo'n verzinseltje was van den een of ander. Wat weet je van 'm? Heb jij hem wel eens gezien?”

„Ja, en jullie ook.”

„Niks hoor,” zei Troll.

„Herinner je je Clayton?”, vroeg het meisje.

„Natuurlijk herinner ik me Clayton. Die kerel, die zoo sterk was als twee, zeg . . . je wil toch niet zeggen ...”

„Ja, dat wil ik wel. Clayton is Tarzan.”

Troll's gezicht betrok. Spike fronste zijn wenkbrauwen, toen haalde hij zijn schouders op. „En wat dan nog?”, vroeg hij. „Hij kan ons toch nooit vinden, niet daar, waar wij zijn of waar we naar toe gaan en als hij het deed, wat zou d'ie dan nog tegen den Gonfal kunnen beginnen? We zouden net met 'm doen, wat we wilden.”

„Natuurlijk,” stemde Troll toe. „We zouden 'm weg kunnen blazen, zoo.” Hij knipte met z'n vingers.

„O nee, dat zou je niet,” zei Gonfala.

„En waarom niet?”

„Omdat ik je daarvoor de kans niet zou geven. Jullie kunnen den Gonfal toch niet gebruiken zonder mijn hulp en als Tarzan en Stanlee Wood komen, zal ik hen helpen. Zie je, met den Gonfal blaas ik jullie weg.”

De twee mannen keken elkaar aan.

Oogenblikkelijk daarna ging Spike een eindje uit de buurt en riep Troll bij zich.

Toen zij buiten het gehoor waren, bleef hij staan. „Luister,” zei hij, „die dame begint ons de wet te stellen. Als ze dien steen nog eens in haar klauwen krijgt geef ik geen cent meer voor ons hachie.”

„Dan begint het 'r op te lijken, dat we niet veel aan dien Gonfal zullen hebben,” zei Troll. „We kunnen hem zonder haar niet laten werken en als zij hem in handen krijgt brengt ze ons om zeep. Wat gaan we nou beginnen?”

„In de eerste plaats d'r voor zorgen, dat ze hem niet te pakken krijgt; we zullen 'm een van beiden zelf moeten dragen. Zij zou die negers anders kunnen overhalen om hem aan haar te geven, als we even niet in de buurt waren. Jij mag hem dragen, als je wilt.”

„Dat heb ik toch allang gezegd,” herinnerde Troll hem.

„Nou maar, nou is het heel wat anders,” legde Spike uit. „We kunnen geen van tweeën d'r mee overweg en geen van tweeën zullen wij hem aan haar geven, dus zijn we veilig, zoolang als we hem maar zelf houden.”

„Maar wat hebben we dan eigenlijk aan den steen?”

„Wacht totdat we in dat land zijn, waar ik je over vertelde. Dan zullen we het juffertje wel klein krijgen. We hoeven alleen maar tegen d'r te zeggen, dat ze den steen moet laten doen, wat wij willen of dat we d'r anders d'r nek omdraaien. Ze zal wel moeten ook, want waar we d'r mee naar toe nemen, zou ze toch niet weg kunnen, als ze ons van kant maakte, dus dan zou ze d'r toch niks aan hebben.”

Troll schudde het hoofd. „Misschien probeert ze ons toch wel koud te maken, alleen al, omdat ze 't land aan ons heeft.”

„Nou, in ieder geval is er nou niks meer aan te doen,” zei Spike. „Laten we maar verder gaan. Kom negers, kom Gonfala! We gaan d'r vandoor, de zon is al een uur op.”

Terwijl zij hun kamp opbraken, stond vele kilometers ten Noorden van hen Tarzan aan den rand van het bosch, dat de vallei van de Bantango's in 't Westen afsloot.

Hij keek zorgvuldig om zich heen, met 't oog op zijn vrachtje; daarna woude hij met de punt van zijn speer den grond om in een driehoek, die gevormd werd door drie boomen; met zijn handen schepte hij de aarde er uit, totdat hij een hol had van ongeveer een voet diep. Hierin liet hij den grooten smaragd der Zuli vallen. Toen hij het hol weer dicht gemaakt had en bedekt met de gevallen

bladeren en twijgen die hij zorgvuldig opzij had geschoven, kon geen menschelijk wezen ooit de schuilplaats ontdekken.

Met zijn mes merkte hij een boom, vijftien passen van een der drie boomen verwijderd, die den driehoek vormden. Alleen Tarzan zou ooit de plaats kunnen terugvinden.

Zou hij niet meer terugkeeren dan zou de waarde van een dozijn koninkrijken daar verborgen liggen tot het einde der tijden.

Niet in staat het spoor terug te vinden, dat de storm had uitgewischt, besloot de aap-mensch, concludeerende uit wat hij van de twee mannen wist, dat het nu vrij zeker was, dat zij de ontvoerders van Gonfala waren en uit zijn kennis van de gebeurtenissen leidde hij af, wat het meest logische doel was, waar zij op afgegaan waren. Hij wist dat zij bekend waren met de tooverkracht van den Gonfal en dat zij niet in staat waren geweest, die kracht zelf aan te wenden. De hoofdmans van de Bantango's had hem verteld van hun falen om de kracht van hun sterke medicijn te demonstreeren.

Bij toeval of welbewust hadden zij Gonfala gevonden en wat lag nu meer voor de hand dan dat zij met haar hulp de wonderen van Gonfal hoopten op te wekken?

En waar zouden ze deze krachten het beste benutten? Wel, in het land van de Kaji natuurlijk, want daar zouden ze veiliger zijn voor ontdekking dan waar ook ter wereld, en zij zouden een stam vinden, die geheel ingesteld was op de overheersing van den steen. Daar zouden zij vrouwen vinden en Tarzan dacht, dat als hij ook maar eenig verstand had van mannen, deze omstandigheid heel wat gewicht in de schaal zou leggen voor Spike en Troll.

Dus zette Tarzan zijn tocht voort naar het Noorden langs een weg die parallel liep met die welke Spike en Troll hadden genomen op eenigen afstand Westelijk daarvan.

Twee dagen later trok Tarzan naar het Noorden en nog steeds vond hij geen spoor van hen, die hij zocht.

Hij jaagde en at en sliep en trok onvermoeid door bosch en veld. Toen hij door een strook bosch trok langs de helling van een reeks heuvels, die dik met bamboe waren begroeid hoorde hij opeens een geluid dat hem plotseling luisterend deed stil staan.

Het herhaalde zich: het was het zachte trompetten van een olifant in moeilijkheden. De aap-mensch keerde zich af van de richting waarin hij zich oorspronkelijk voortbewoog en drong voorzichtig het bamboe door.

Hij bewoog zich met den wind mee, dus maakte hij een wijde bocht om het reukspoor, dat achter hem lag, op te kunnen vangen. Er kon iets in de buurt van den olifant zijn. De voorzichtigheid van het dier steunde en verscherpte hier de intelligentie van den mensch. Onmiddellijk vertelde de geur aan Tarzan, dat Tantor de Olifant het vierkant was omgelopen en nog sterker drong de scherpe geur van Dango den hyena tot hem door. Toen, schrill en heesch, klonk de ijselijke lach van het onreine dier gevolgd door een klagelijken hulpkreet van den olifant.

Tantor was in moeilijkheden en de aap-mensch spoedde zich voort om de oorzaak te weten te komen.

Bijna zoo oud als Tarzan zelf was, was deze vriendschap tusschen Tarzan en Tantor.

Misschien had hij dezen olifant nooit te voren gezien, maar toch zou hij voor Tarzan Tantor zijn, want deze naam en zijn vriendschap strekte zich uit tot alle olifanten. Toen hij naderbij kwam, bewoog hij zich voorzichtig, als een dier —

voortdurend een val vermoedend. Voor hen die in de jungle leven is eeuwige waakzaamheid de prijs van het leven.

Ten slotte kwam hij dicht genoeg bij, om door het bamboe heen te kunnen zien, wat er aan de hand was.

De bovenkant van Tantor's rug was juist zichtbaar in een olifantenkuil.

Langs den rand van den kuil liepen bijtend en grauwend een paar hyena's; er boven cirkelde Ska, de gier, en uit deze kenteekenen leidde de aap-mensch af, dat Tantor dicht bij den dood was.

Het bamboe opzij duwend, liep Tarzan naar de kleine open ruimte, die de bouwers van den put hadden gemaakt en die slechts een verbreding was van een breed olifantenpad.

Onmiddellijk verplaatsten de hyena's hun belangstelling van den olifant naar den aap-mensch en met ontblootte slag tanden keken zij hem aan. Maar toen de man naar hen toe kwam trokken zij grommend af. Hij schonk geen aandacht aan hen, want hij wist dat Dango gewoonlijk alleen slechts weerlooze menschen aanviel.

Toen ging hij naar den put toe.

Toen Tantor hem in 't oog kreeg trompette hij een zwakke waarschuwing. De huid van den olifant hing wijd om zijn machtig skelet, blijkbaar was hij gedurende langen tijd zonder voedsel of water geweest. Hij was in den kuil gevallen, die waarschijnlijk gegraven was en toen weer in den steek gelaten, af omdat de stam die hem er gegraven had, was verhuisd, óf omdat er toch nooit een olifant was ingevallen. Hoe ook, zij hadden opgehouden hem te controleren.

Tarzan sprak Tantor toe in de zonderlinge taal, die hij bij de dieren in de jungle gesproken had. Misschien verstond Tantor zijn woorden niet, wie weet, maar iets, de toon misschien, deed hem weten, dat de aap-mensch hem wilde helpen, dat hij een vriend was. Maar Tantor had nog iets meer noodig, behalve vriendelijke woorden en zoo zette Tarzan zich aan het snijden van de bamboestengels die de jongste scheuten droegen en bracht deze aan het gevangen dier.

Tantor at gretig, het water in de scheuten verschaftte hem ten slotte iets van het vocht, waaraan zijn groote lichaam meer behoefte had, dan aan eten. Toen zette Tarzan zich aan 't werk met speer en mes en handen om de schijnbare Hercules-taak te verrichten van het uitgraven van een helling, waarlangs Tantor de vrijheid in zou kunnen lopen.

Het was niet het werk van een uur, maar van vele uren, en het kwam niet klaar voor den volgenden dag; toen, zwak en wankelend krom de groote dikhuid langzaam uit den kuil.

Het was een groot dier, een van de grootste oude mannetjes-olifanten, die Tarzan ooit gezien had. De eene slag tand was, door een zonderlinge speling van de natuur, veel donkerder dan de andere, en dit, en zijn enorme grootte, moesten hem te midden van zijn soortgenooten gekenmerkt hebben als een olifant van klasse. Toen hij uit den kuil kwam, gleed zijn gevoelige slurf langs het lichaam van den aap-mensch in wat veel weg had van een liefkoozing, daarna, terwijl Tarzan zijn weg naar het Noorden voortzette, keerde Tantor zich langzaam om en begaf zich langs het olifantenpad in Oostelijke richting, naar het dichtstbijzijnde water.

Dagen gingen voorbij. Stanley Wood, op Tarzan's bezitting wachtende, werd steeds meer ongerust, toen er geen nieuws doorkwam over het verblijf van Tarzan. Hij smeekte Muviro, het opperhoofd der Waziri's om hem een escorte te

verschaffen die hem kon vergezellen op zoek naar Gonfala. Ten slotte bezweek Muviro voor zijn aanhoudende smeekbeden en zond hem weg met zes krijgers als escorte.

Wood begon het onderzoek op het punt waar Tarzan hem verlaten had, waar de leeg gepikte beenderen van den leeuw, die Gonfala gedood had, in de zon lagen te bleeken. Hij wist alleen, dat hij op die plaats naar het Noorden was gegaan.

Het was een blind en schijnbaar hopeloos zoeken, maar het beteekende tenminste actie en alles was te verkiezen boven het met leege handen zitten, zijn hersenen gepijnigd door twijfel en veronderstellingen over het lot van Gonfala.

Toen zij de Bantango-streek naderden, raadden de Waziri, die den aard en het temperament van de bewoners kenden, hem aan een omweg te maken, en geheel toevallig kozen zij de Oostelijke route, de route die Spike en Troll om dezelfde reden hadden gekozen en zoo kwam het dat zij een week later het definitieve bewijs kregen, dat zij op het goede spoor waren. Van in dorpen bevriende zwarten hoorden zij, dat een safari van negers en twee blanke mannen en een blank meisje den nacht bij hun stam hadden doorgebracht.

Het opperhoofd voorzag hen toen van gidsen tot aan het volgende bevriende dorp, meer naar het Noorden. Wood sprak ook met deze menschen en kwam te weten, dat het opperhoofd van het dorp, waar zij heengingen de safari eveneens van gidsen had voorzien voor het volgende deel van hun reis en voor het eerst sinds weken voelde de jonge Amerikaan de hoop in zijn hart herleven.

Hij had vernomen, dat tot op dat punt Gonfala levend en wel was en dat, uit wat de dorpsbewoners hadden gezien, niets er op wees, dat zij slecht behandeld werd.

Heel de geweldige ervaring als spoorzoeker van den Heer der Jungle had gefaald tengevolge van een hevige regenbui, en toen had blind toeval hem op het verkeerde spoor gebracht en Stanley Wood op het goede. Door zulk een triviale gril van het Lot werden menschenlevens in de waagschaal gesteld en gingen er menschenlevens verloren.

HOOFDSTUK XVII.

Vreemdelingen.

Spike en Troll hielden krijgsraad met het opperhoofd van een Noordelijken stam. Zij waren reeds een eind opgeschoten, van dorp tot dorp begeleid door bevriende inboorlingen.

Het had hen tot nog toe meegezeten, maar nu scheen het uit te zijn met hun geluk. Zij probeerden het oude opperhoofd over te halen hen gidsen mee te geven tot het volgende dorp.

„Niet meer dorpen zijn,” zei hij. Hij mocht deze blanken niet. Hij verachtte hen omdat hun safari klein en armzalig was, te armzalig zelfs om te berooven.

Zij hadden niets anders dan twee geweren en het meisje. Over haar had hij nog een oogenblik gedacht. Hij had ook gedacht aan een zwarten sultan in het Oosten, aan wien hij haar zou kunnen verkoopen, maar deze gedachte zette hij weer uit zijn hoofd. Hij wilde liever geen last krijgen met de blanken.

Zwarte soldaten waren eens naar zijn dorp gekomen onder bevel van blanke officieren en die hadden hem toen gestraft voor het berooven van de safari. Zij waren van heel ver gekomen, alleen daarvoor en het voorval had hem groot respect ingeboezemd voor de macht en den langen arm van den blanke.

„Wat is er dan in 't Noorden,” vroeg Spike.

„Bergen,” antwoordde de hoofdman.

„Dat,” zei Spike tot Troll, „lijkt er veel op, dat mijn vallei op de proppen komt. Die is omringd door bergen.”

Hij probeerde het opperhoofd uit te leggen, hoe de vallei, die ze zochten er uit zag en welke stam er woonde.

Er kwam een sluwe uitdrukking in de oogen van het opperhoofd. Hij wilde deze menschen kwijt en hij zag een kans om het klaar te spelen.

„Ik ken die vallei,” zei hij. „Morgen zal ik jullie gidsen geven.”

„Ik geloof; dat het ons geen klein beetje mee zit,” gnoof Spike, toen hij en Troll van hun besprekingen met het opperhoofd terugkeerden en naast Gonfala gingen zitten.

Het meisje vroeg niet waarom, maar Spike legde het niettemin uit. „Het zal nou niet lang meer duren,” zei hij, „voor we gezond en wel in mijn vallei zijn.”

„Je zult er niet veilig zijn,” zei Gonfala. „Tarzan en Stanley Wood zullen nu wel gauw komen — heel gauw.”

„Zij zullen ons toch nooit vinden daar, waar we nou naar toe gaan. Dan zullen de inboorlingen hen wel van dorp tot dorp begeleiden, net als ze het jullie hebben gedaan,” herinnerde zij hen, „het zal gemakkelijk genoeg zijn om je te volgen.”

„Ja,” gaf Spike toe. „Zij kunnen ons volgen tot waar deze luitjes ons zullen begeleiden.”

„En daar zullen we halt houden. Zij zullen je daar vinden.”

„Maar wij blijven daar niet,” zei Spike, „ik ben niet gek. De vallei, waar deze luitjes ons naar toe brengen is niet mijn vallei, maar als ik daar eenmaal ben, kan ik de andere wel alleen vinden. Ik ging er door heen, toen ik uit mijn vallei kwam. Het is ongeveer nog twee dagmarschen meer naar het Oosten. Maar als we in de eerste vallei zijn, hebben we geen gidsen meer nodig voor de rest van den weg, dus als we nou uit deze eerste vallei komen, zeggen we, dat we naar de kust gaan en dan gaan we naar het Oosten, maar daarna zwaaien we af naar het Noorden en gaan we weer naar het Westen, naar mijn vallei. En dan kan niemand ons vinden.”

„Tarzan en Stanley Wood vinden jullie toch wel.”

„Ik wou dat je nou eens ophield over dien Tarzan en dien Stanley Wood. Ik word er nou misselijk van. Het werkt op m'n zenuwen.”

Troll zat Gonfala door half gesloten oogen aan te staren. Hij had den laatsten tijd niet veel gesproken, maar hij had veel naar Gonfala gekeken. Altijd, wanneer zij zijn blik opving, sloeg hij zijn oogen neer.

Zij waren tot nu toe in staat geweest in hun onderhoud te voorzien met het dooden van wild en het vleesch aan de inboorlingen te verhandelen voor andere voedingsmiddelen, hoofdzakelijk groenten en koren. Dezen avond aten zij overvloedig en gingen zij vroeg naar bed. Gonfala had een hut voor zich alleen, de twee mannen hadden een andere in de nabijheid.

Zij hadden een vermoeienden dag achter zich en vermoeide spieren en een overvloedig maal deden hen dadelijk in slaap vallen. Gonfala en Spike bijna dadelijk nadat zij zich op hun slaapmatten hadden uitgestrekt. Troll echter niet.

Hij bleef lang wakker liggen en dacht na. Hij hoorde het zware ademen van Spike en leidde daaruit af, dat hij vast in slaap was. Hij luisterde naar de geluiden van het dorp.

Langzamerhand stierven zij weg. Het dorp sliep.

Troll dacht, hoe gemakkelijk het zou zijn Spike te vermoorden, maar hij was

bang van Spike.

Zelfs nu de man sliep, was hij nog bang voor hem. Dat maakte, dat Troll hem nog des te meer haatte, maar het was geen haat alleen, die den wensch bij hem deed opkomen, hem te dooden. Troll had dagdroomen gehad — heel plezierige dagdroomen. Spike stond de vervulling hiervan in den weg en toch kon hij den moed niet vinden, den slapenden man te dooden — nog niet. „Later,” dacht hij.

Hij kroop naar de deuropening van de hut en keek naar buiten. Er was geen teeken van leven te bekennen in het dorp. De stilte was bijna drukkend, zij strekte zich uit tot in de zwarte leegte van den nacht rondom het dorp.

Toen Troll overeind ging staan buiten de hut, struikelde hij over een kookpot, het lawaai, tegen den achtergrond van stilte, leek geweldig.

Met een binnensmondschen vloek bleef de man staan luisteren. Spike, gestoord, maar niet geheel ontwaakt, bewoog zich in zijn slaap en keerde zich om, de eerste zware sluimering van den voornacht was verstoord.

Hierna zou hij onrustig slapen en vlugger ontwaken. Troll hoorde hem niet bewegen en na een oogenblik luisteren sloop hij op zijn teenen weg.

Doodstil naderde hij de hut, waar Gonfala sliep.

Het meisje, rusteloos en waakzaam, lag met wijd geopende oogen in de schemering te staren, die door de deuropening haar hut binnendrong. Zij hoorde voetstappen naderen. Zouden zij voorbijgaan of naar haar toekomen?

Weken van gevaar, weken van achterdocht, weken van doorlopend op haar hoede zijn, hadden hun invloed op haar doen gelden, zoodat zij nu achter de meest gewone gebeurtenissen een bedreiging vermoedde, en zoo voelde zij nu intuïtief, dat er iemand naar haar hut toekwam. En met welk ander doel dan om kwaad te bedrijven, zou iemand heimelijk in den nacht komen?

Overeind zittend, ineengedoken, wachtte zij af. Iedere spier was gespannen, zij haalde nauwelijks adem. Wat het ook was, het kwam nader en nader.

Plotseling teekende zich een donkere schaduw af in de lage deuropening.

Een dier of een mensch, die op handen en voeten naar binnen kroop.

„Wie ben je? Wat moet je?” Het was een gesmoorde kreet van angst.

„Stil. Ik ben het. Maak geen herrie. Ik moet met je praten.”

Ze herkende de stem, maar dit nam haar vrees niet weg. De man kroop dichterbij haar toe.

Nu was hij vlak bij haar; zij kon zijn zware ademhaling hooren. „Ga weg,” zei ze. „We kunnen morgen wel praten.”

„Luister!” zei hij. „Je voelt er niks voor naar die vallei te gaan en de rest van je leven te blijven bij Spike en dien troep negers, is 't wel? Als we daar zijn, zal hij mij en jou uit den weg ruimen en alles voor z'n eigen alleen houden. Ik ken 'm — zoo'n schoft is het wel. Wees nou een beetje lief voor me dan zal ik je meenemen. We gaan er van door en nemen den diamant mee. We gaan naar Europa, naar Parijs”.

„Ik wil met jou nergens naar toe. Ga weg! Verdwij, voor ik Spike roep.”

„Eén geluid van jou en ik draai je den nek om en nou zal je doen, wat ik wil, of je d'r zin in hebt of niet.”

Hij stak zijn hand uit in de duisternis en tastte naar haar keel. Voor hij dien echter gevonden had, vond zij tijd om één enkelen kreet te uiten.

„Spike!”, schreeuwde zij opeens.

Toen sloten Troll's gespierde vingers zich om haar keel en duwde hij haar met heel zijn gewicht tegen den grond. Zij worstelde en vocht, sloeg hem in het gezicht en rukte aan zijn vingers om haar keel. Gewekt door den schreeuw, rees Spike overeind, steunend op zijn elleboog.

„Troll?” riep hij. „Hoorde jij wat?”

Hij kreeg geen antwoord.

„Troll!”

Hij tastte naar de mat, waarop Troll moest liggen. Hij was er niet.

Oogenblikkelijk werd hij achterdochtig en indachtig aan zijn eigen slechte geweten, vermoedde hij dadelijk de waarheid. In een twaalftal passen was hij bij Gonfala's hut en hij werkte zich door de deuropening.

Troll liep met een vloek en een grauw tegen hem op. De armen om elkaar geklemd rolden de twee mannen tegen den grond, bijtend, stompnd, trappend en slaand, en nu en dan onderbrak een ruwe vloek of een kreet van pijn hun zware ademhaling. Gonfala kroop achter in de hut, doodsbang dat de een den ander zou vermoorden en haar aldus zou berooven van de eenige veiligheid die zij bezat.

Zij rolden dichter naar haar toe en zij ging op zij om hen uit den weg te blijven.

Haar nieuwe positie was vlak bij de deuropening. Dit bood haar een gelegenheid om tijdelijk te ontsnappen, die zij vlug waarnam. Eenmaal buiten begon zij zich ongerust te maken, dat een van de mannen vermoord zou worden.

Zij zag, dat enkele inboorlingen, gewekt door de herrie in de hut, naar buiten waren gekomen. Zij liep naar hen toe en smeekte hen een eind aan het gevecht te maken.

De hoofdman kwam ook, en hij was heel boos over deze stoornis. Hij riep een aantal krijgers bijeen en gebod hen de vechtende mannen te scheiden.

Zij aarzelden, maar gingen eindelijk toch naar de hut toe. Op hetzelfde oogenblik verstomden de geluiden van den strijd en een oogenblik later kroop Spike naar buiten, wankelend op zijn beenen. Gonfala vreesde het ergste.

Van de twee mannen had zij den meesten angst voor Spike, want hoewel ze allebei even brutaal en onbeschoft waren, was Troll niet zoo overmoedig als zijn metgezel.

Deze zou zij zich nog van 't lijf kunnen houden door zijn lafheid. Ten minste, dat had zij gedacht tot vannacht, thans was zij daar niet meer zoo zeker van.

Maar zij was ervan overtuigd, dat Spike toch altijd nog de gevaarlijkste was. Haar eenige gedachte was nu van hem weg te komen, al was het maar tijdelijk.

Want waar zou hij nog voor terugdeinzen nu hij verhit door den strijd was en bovendien nog dacht, dat Troll dood was.

Zij vluchtte naar den versten hoek van het dorp en verborg zich tusschen een hut en een palissade.

Een oogenblik dacht zij Spike te hooren, die haar wel zou achtervolgen — maar hij kwam niet. Hij wist niet eens dat zij de hut had verlaten, hij dacht dat hij haar achtergelaten had met den dooden Troll en hij was naar zijn eigen hut gegaan, om zijn wonden te verzorgen. Maar Troll was niet dood.

's Morgens vond Spike hem, bloedend en duizelig in de dorpsstraat rondzwerfen en naar den grond staren.

Zeer tot zijn ongenoegen was Troll zelfs niet eens ernstig gewond. Hij keek op en zag Spike aankomen.

„Wat is er gebeurd?”, vroeg hij.

Spike keek hem een oogenblik achterdochtig aan; toen kwam er een verbaasde uitdrukking op zijn gezicht. „Je bent door zoo'n vervloekte vrachtauto overreden,” zei hij.

„Zoo'n vervloekte vrachtauto?”, herhaalde Troll. „Ik heb hem niet eens aan zien komen.”

Gonfala keek om een hoekje van de hut, waar achter zij zich had verscholen, zag de twee mannen en ademde verlicht op. Troll was niet dood; zij was dus niet alleen overgebleven met Spike. Zij ging naar hen toe.

Troll keek naar haar. „Wie is die dame?“, vroeg hij.

Gonfala en Spike keken elkaar aan en de laatste tikte tegen zijn voorhoofd. „Een beetje geschift,“ legde hij uit.

„Ze ziet er heelemaal niet naar uit of ze geschift is,“ zei Troll.

„Ze lijkt op m'n zuster — mijn zuster — zuster.“ Hij bleef haar onnoozel aanstaren.

„We kunnen beter zien dat we wat te bikken krijgen en d'r vandoor gaan,“ viel Spike hem in de reden.

Hij voelde zich allesbehalve op z'n gemak in de tegenwoordigheid van Troll.

Het wil dan wat zeggen, iemand te hebben vermoord, maar dit was erger. Het was een zwijgend en verslagen trio dat de twee gidsen in Noordoostelijke richting volgde, nadat zij hadden ontbeten. Spike liep vooraan. Troll bleef dicht bij Gonfala.

Hij keek haar dikwijls aan met een vragende uitdrukking in zijn oogen. „Hoe heet je?“, vroeg hij.

Gonfala kreeg plotseling een inval. Misschien was het dwaas te veronderstellen, dat het helpen zou, maar zij verkeerde in een wanhopige positie.

„Je wilt me toch niet wijsmaken, dat je den naam van je eigen zuster vergeten bent?“, riep zij uit.

Troll staarde haar aan, zonder uitdrukking in zijn gezicht. „Maar hoe heet je dan?“, vroeg hij. „Alles is zoo raar in m'n hoofd.“

„Gonfala,“ zei ze. „Je weet toch wel, je zuster?“

„Gonfala, o, ja, — m'n zuster.“

„Ik ben blij dat je hier bent,“ zei ze, „want nu kan niemand me meer kwaad doen, nietwaar?“

„Kwaad doen? Laten ze 't maar eens probeeren!“ riep hij strijdlustig uit.

De safari hield halt en zij ging naar Spike toe, die met de twee gidsen praatte.

„De lammelingen willen niet verder mee,“ legde hij uit. „We hebben maar vijf mijlen afgelegd, nou willen ze niet verder mee en laten ze ons kalm in den steek.“

„Waarom?“, vroeg Gonfala.

„Ze zeggen, dat de streek verderop taboe is. Ze zeggen, dat daar blanke menschen wonen, die slaven van d'r zullen maken en aan de leeuwen geven. Ze hebben onze eigen jongens ook al de stuipen op het lijf gejaagd.“

„Laten we dan teruggaan,“ raadde het meisje. „Waar doen we het eigenlijk voor, Spike? Als ze je van kant maken, heb je heelemaal niets meer aan den Gonfal. Als je teruggaat en me veilig bij mijn vrienden brengt, zal ik m'n best doen om ze over te halen jou den Gonfal te geven en je verder met rust te laten. Ik beloof je, dat ik het doen zal en Stanley Wood doet het vast, als ik het hem vraag.“

Spike schudde z'n hoofd. „Niks d'r van! Ik ga d'r naar toe, en jij gaat met me mee.“ Hij ging vlak bij haar staan en keek haar brutaal in de oogen. „Als ik wat op te geven had dan gaf ik nog liever den Gonfal op dan jou — maar ik geef ze geen van tweeën op.“

Het meisje haalde de schouders op. „Ik heb je je kans gegeven,“ zei ze. „En je bent gek, als je d'r geen gebruik van maakt.“

Dus drongen zij zonder gidsen verder de ongebaande wildernis in en iederen dag opnieuw was Spike ervan overtuigd dat zij nu wel op de betooverde vallei

zijner droomen zouden stuiten en iederen avond voorspelde hij dat het morgen zou gebeuren.

Troll's geestelijke toestand bleef onveranderd. Hij dacht, dat Gonfala zijn zuster was en hij bewees haar, hoe weinig consideratie er was in zijn ruwe levensopvatting, als het er om ging een belofte te houden.

Het beschermende instinct van brute mannelijkheid was ten haren behoefte aangewakkerd en hiervoor was zij niet Troll, maar haar noodlot, dankbaar.

Hij scheen niet te weten waar hij geweest was of waar hij heenging en het scheen hem niet veel te kunnen schelen ook.

Hij sjokte mee, den eenen dag na den anderen, in bot stilzwijgen; vroeg niets en toonde geen belangstelling voor iets of iemand buiten Gonfala.

Hij was bezeten door de gedachte, dat zij in gevaar verkeerde en dus droeg hij doorlopend een van de geweren, om haar beter te kunnen beschermen.

Dagenlang waren zij nu al in de bergachtige streek, op zoek naar de onvindbare vallei en aan het einde van een vermoeienden tocht kampeerden zij op de berghelling aan een kleinen bergstroom met helder water.

Toen de duisternis viel, kleurde de westerkim zich met het roodgoud van de ondergaande zon.

Doch lang nadat dit natuurverschijnsel behoorde te zijn overgegaan in duisternis, bleef de roode gloed hangen.

Gonfala zat er naar te staren als naar een fascineerenden droom. Spike keek er ook naar, met groeiende belangstelling. De zwarten keken er angstig naar.

Troll zat met gekruiste beenen naar den grond te staren.

Spike ging naast Gonfala zitten. „Weet je wat dat is, juffertje?“, vroeg hij. „Je snapt toch zeker wel, dat dat de zon niet meer is, hè?“

„Het lijkt wel brand — een boschbrand,“ zei ze. „Het is in ieder geval vuur. Ik ben daar nooit geweest, maar dat licht heb ik al eens meer gezien. Ik denk dat het uit den krater van zoo'n vulkaan komt, maar ik zal je vertellen, wat dat voor ons zeggen wil — het wil zeggen, dat we onze vallei gevonden hebben. Toen ik in die vallei was, heb ik dat licht altijd 's nachts in het Zuiden gezien. Als we nou dus een beetje naar het Noordwesten aanhouden, zullen we d'r over een dag of vier vijf zijn, en dan, juffertje, gaan we samen ons huishoudentje opzetten.“

Het meisje antwoordde niet. Zij was nu niet bang meer, want ze wist, dat Troll Spike zou vermoorden, als ze het hem vroeg, en zij had geen reden meer om bang te zijn, als zij met Troll alleen overbleef, afgezien van de geringe kans, dat hij zijn geheugen nog eens terug zou krijgen.

Den volgenden morgen was Spike bijna vroolijk, zoo blij was hij, in het vooruitzicht nu gauw zijn vallei te zullen vinden, maar zijn vroolijkheid verdween, toen hij ontdekte, dat twee van zijn zes dragers er in den nacht vandoor waren gegaan.

Het koude zweet brak hem uit, totdat hij ontdekte, dat ze den Gonfal niet hadden meegenomen.

Daarna besloot hij voortaan te gaan slapen met den grooten steen bij zich en geen risico meer te loopen.

Hij kon het nu rustig doen, zonder Troll's achterdocht op te wekken, want Troll koesterde geen achterdocht meer. Hij schonk geen aandacht meer aan den Gonfal en sprak er ook nooit over. Tegen den middag daagde er een groote vallei voor hen op, die zich uitstreekte in de richting, die Spike wenschte te gaan en daarom daalden zij er nu in af om wat makkelijker vooruit te komen dan gedurende de lange dagen daarvoor in de bergen.

De vallei was gedeeltelijk met bosschen bedekt, de boomen groeiden

voornamelijk langs den loop van een rivier, die van het bovineind van de vallei stroomde, zich er dwars doorheen kronkelde en dan verdween in een bergkloof aan de Westzijde, maar uitgestrekte vlakten waren er open en bedekt met sappig gras, terwijl zich in het Oosten van de vallei een groot bamboebosch bevond.

Spike, die niet wist of de vallei bewoond was, noch, indien het zoo was, hoe de aard van de bewoners was, verkoos de beboschte strook, die de rivier omzoomde te gaan, om gebruik te kunnen maken van de dekking die zij bood.

Langs de rivier bevond zich een breed olifantenspoor en hier kwamen zij prachtig vooruit, totdat een van de zwarten plotseling halt hield, ingespannen luisterde en in de verte wees.

„Wat is er aan de hand?“, vroeg Spike.

„Menschen, Bwana-komen,“ antwoordde de zwarte.

„Ik hoor niks,“ zei Spike. „Jij?“ Hij wendde zich tot Gonfala.

„Ja, ik hoor stemmen.“

„Dan kunnen we beter van het spoor af gaan en wegkruipen tot we weten wie het zijn. Hier allemaal. Hier is een zijpaadje.“

Spike leidde het gezelschap naar den linkerkant van het hoofdspoor langs een kronkelend paadje, dat door tamelijk dicht kreupelhout voerde, maar zij hadden nauwelijks honderd meter geloopt toen zij weer aan de open vlakte kwamen. Hier hielden zij halt aan den zoom van het woud. Zij wachtten en luisterden.

Onmiddellijk daarna hoorden zij duidelijk de stemmen van mannen, die steeds dichterbij kwamen, totdat het plotseling tot hen doordrong dat de menschen, die zij gehoord hadden, juist langs het smalle pad naderden, waarlangs zij gedacht hadden te kunnen ontsnappen. Spike zocht naar een schuilplaats, maar vond er geen. Het dichte kreupelhout achter hem was ondoordringbaar, terwijl zich aan den anderen kant de vlakte uitstreekte tot aan de heuvels in het Westen. Als een laatste toevlucht keerde hij zich naar het Noorden, langs den zoom van het woud, de anderen aansporende zich te haasten, zoodat zij tenslotte allen renden.

Toen zij omkeek, zag Gonfala het troepje, dat hen op de vlucht gejaagd had, te voorschijn komen. Eerst kwam er een twaalftal woestuitziende negers, waarvan er telkens twee een leeuw aan een teugel voerden.

Hierop volgden zes blanken, gekleed in zonderlinge gewaden. Zelfs op een afstand kon zij zien, dat zij prachtig waren uitgedoscht. Achter hen volgden nog eenige blanken. Deze waren net eender gekleed maar op een meer bescheiden wijze. Zij droegen zoowel speren als zwaarden. Een van de krijgers droeg iets dat aan zijn zijde bungelde, en zelfs op een afstand kon men het voor niets anders houden dan een bloedend menschenhoofd.

„Er zijn blanken bij,“ zei Gonfala tot Spike. „Misschien zijn ze wel geschikt.“

„Daar zien ze nou niet bepaald naar uit,“ antwoordde hij. „Ik loop liever geen risico meer na alles wat ik met jou en den Gonfal meegemaakt heb.“

„Iedereen zal beter zijn dan jij,“ zei het meisje, en bleef staan. „Kom mee, idioot,“ schreeuwde hij en terugkomende greep hij haar vast en probeerde haar mee te sleuren.

„Troll!“ schreeuwde zij. „Help.“

Troll liep voor hen uit maar nu keerde hij zich om. Zijn gezicht was bleek en verwrongen van woede.

„Laat 'r los!“ schreeuwde hij. „Laat m'n zuster los.“ Toen wierp hij zich op Spike en samen rolden ze over den grond, stompnd, bijtend en trappend

Een oogenblik aarzelde Gonfala, niet wetende wat te doen. Zij keek naar de twee beesten op den grond en toen keerde zij zich om in de richting van de

vreemde krijgers.

Niemand, meende ze, kon haar meer kwaad doen dan Spike, maar zij zag al spoedig dat er reeds een beslissing voor haar genomen werd, want de heele troep kwam in hun richting.

Zij bleef staan en wachtte tot zij dichterbij zouden komen.

Zij hadden ongeveer de helft van den afstand afgelegd toen een van de krijgers stil bleef staan en in de richting van de vallei wees. Een oogenblik aarzelden ze, toen keerden zij zich om en renden weg, de vlakke over, de leeuwen rukten aan hun leidsels en sleurden de bewakers achter zich aan. De krijgers, in 't gelid, volgden.

Het meisje was benieuwd, wat hen zoo plotseling op de vlucht kon hebben gejaagd; ze keek naar de vallei in de richting waarin de krijgers waren verdwenen.

Een kudde van misschien wel honderd olifanten met krijgers op hun rug kwam snel op hen af.

En op den grond aan haar voeten beukten en schopten en ranselden Spike en Troll elkaar.

HOOFDSTUK XVIII.

Ondankbaarheid.

Stanley Wood had geen moeite het spoor van Gonfala's ontvoerders te volgen tot aan het punt, waar hun gidsen hen in den steek hadden gelaten en van daaruit wisten de getrainde Waziri-speurders het spoor nog te volgen tot aan den zoom van een woud waar het door den schuifelenden tred van een kudde olifanten was uitgewischt.

En hoe zij ook zochten, zij konden het spoor niet meer terugvinden. Wood was teneinde raad; hij was terneergeslagen en ontmoedigd. Moeizaam trok hij verder de vallei door. Was Tarzan maar hier. Hij, van alle menschen zou een antwoord op het raadsel kunnen vinden.

„Kijk Bwana,” riep een van de Waziri. „Een stad.”

Wood tuurde in de verte en was ten hoogste verbaasd, want daar lag inderdaad een stad.

Geen inboorlingendorp van havelooze hutten was dit, maar een ommuurde witte stad waarvan de koepels, goud en azuur, boven den glinsterenden muur uitrezen.

„Wat is dat voor een stad?,” vroeg hij.

De Waziri schudden het hoofd en keken elkaar aan.

„Ik weet het niet, Bwana,” zei er een. „Ik ben hier nog nooit geweest.”

„Misschien is de Memsahib daar,” opperde een van de krijgers.

„Misschien,” gaf Wood toe. „Als de bewoners hier vijandig zijn, zullen ze ons allemaal gevangen nemen,” peinsde hij half luid en dan zal niemand weten, waar Gonfala misschien is. We moeten ons niet allemaal gevangen laten nemen.”

„Nee,” vond ook Wanranji; „we moeten ons niet allemaal gevangen laten nemen.”

„Dat is een groote stad,” zei Wood. „Er zullen daar wel veel krijgers zijn. Als ze vijandig zijn, zullen ze ons gemakkelijk aan kunnen — en ons misschien allemaal doden, nietwaar?”

„We zijn Waziri,” zei Wanranji trotsch.

„Ja, dat weet ik en jullie zijn groote strijders, dat weet ik ook. Maar goeie

genade, zeven man kunnen geen heel leger in de pan hakken, zelfs niet al zijn d'r zes Waziri's bij."

Wanranji schudde zijn hoofd. „Wij konden probeeren,” zei hij. „Wij zijn niet bang.”

Wood legde zijn hand op den ebbenhouten schouder.

„Jullie zijn reuze-kerels, Wanranji, en ik weet dat jullie regelrecht de hel binnen zouden vallen, om een vriend van den grooten Bwana te helpen, maar ik ben niet van plan jullie er aan te wagen. Als deze menschen vredelievend zijn, zal een er net zoo veilig zijn als zeven, en als ze dat niet zijn, zouden zeven mannen er zeker niet beter afkomen dan een; ik zal jullie naar huis sturen. Zeg aan Muviro, dat we Tarzan niet konden vinden. Zeg hem, dat we denken, dat we nu wel weten, waar de Memsahib is. We weten het wel niet zeker, maar 't lijkt toch heel waarschijnlijk. Als je Tarzan ziet of als hij alweer thuis is, zal hij wel weten, wat hij te doen heeft.

Als je hem niet ziet, moet Muviro zelf maar 'n besluit nemen. Nu, gaan jullie nu maar en het beste.”

Wanranji schudde het hoofd. „Wij kunnen den Bwana niet alleen laten,” zei hij. „Laten we een krijger terugsturen met een boodschap, dan zal de rest van ons bij u blijven.”

„Nee, Wanranji. Je hebt gehoord, wat ik gezegd heb. Ga terug.”

Aarzelend verlieten zij hem. Hij keek hen na, totdat zij uit het gezicht verdwenen waren, het bosch in; toen keerde hij zich om en richtte zijn schreden naar de mysterieuze stad in de verte.

Wederom stond Tarzan van de apen op den rand van het hooge plateau aan de Westelijke grens van de vallei van Onthar en keek neer op Cathne, de gouden stad.

De witte huizen, de gouden torens, de prachtige gouden Brug, die de rivier overspande voor de poorten van de stad, glansden en schitterden in het zonlicht.

Den eersten keer dat hij er naar gekeken had, was de dag donker en onheilspellend geweest, en hij had de stad gezien als een stad van vijanden, omdat toen zijn metgezel Valthor van Athne, de ivoren stad was, wiens volk de ervijanden waren van de Cathniërs. Maar vandaag, schitterend in den zonneschijn, bood de stad hem slechts vriendschap. Nemone, de koningin, die hem had willen vermoorden, was dood. Alextar, haar broeder, was uit den slottoren, waarin zij hem gevangen had gehouden, verlost en tot koning uitgeroepen door de mannen, die Tarzan's betrouwbare vrienden waren. Thudos, Phordos, Gemnon en de anderen van de betrouwbare partij, waarvan Tarzan wist, dat zij zijn terugkeer naar Cathne met blijdschap zouden begroeten. Tomos, die onder Nemone als haar voornaamste raadgever had gefungeerd, moest of dood zijn of gevangen zitten. Hij zou geen bedreiging meer vormen voor den aap-mensch.

Opgewekt daalde Tarzan langs de steile helling af naar de vlakte van de vallei en stak het Leeuwendeld over naar de Gouden Stad.

Het Leeuwendeld.

Welk een herinneringen riep het op.

De tocht naar Xarator, den heiligen vulkaan, in wiens vurigen poel de koning en de koningin van Cathne sinds onheuglijke tijden hun vijanden hadden geworpen; de spelen in de arena, de wilde leeuwen die door de vallei van Onthar zwierven en er dien anderen naam aan gegeven hadden; — het Leeuwendeld.

Snel stak de aap-mensch de vallei over tot hij voor den gouden brug stond, tusschen de twee heroïsche leeuwen, die den ingang ervan flankeerden.

De wacht had reeds eenigen tijd zijn komst gadeslagen.

„Het is Tarzan,” had een van hen gezegd, toen de aap-mensch nog een halve mijl weg was, en toen hij voor de poort stil hield kwamen zij allen naar hem toe om hem te verwelkomen.

De kapitein van de wacht, een edelman, die Tarzan goed kende, begeleidde hem naar het paleis.

„Alextar zal blij zijn te weten, dat je weer terug bent,” zei hij. „Als jij er niet geweest was, zou hij nu geen koning zijn — en misschien zelfs niet eens in leven. Wacht hier in de wachtkamer, totdat ik Alextar gesproken heb.”

De kamer en de inrichting ervan waren van dezelfde soort als die van de paleizen van den koning en de edelen van Cathne. Het lage plafond werd gedragen door reeksen zuilen, gebeeldhouwde deuren, ingelegd met mozaïk van goud en ivoor leidden naar den gang en een vertrek er naast; op den steenen vloer lagen eenige leeuwenhuiden en verscheidene zware wollen tapijten van een eenvoudig patroon. Wandversieringen stelden gevechtstafereelen voor tusschen de leeuwenmensen van Cathne en de olifantenmensen van Athne, en boven de muurschilderingen bevond zich een reeks van opgezette koppen van leeuwen, luipaarden, een geweldige olifantenkop en verscheidene menschenhoofden, hoofden van krijgers, die prachtig geconserveerd waren en de ivoeren hoofdversieringen droegen van Athnische edelen-trofeeën van de jacht en den oorlog.

Het duurde lang, voor de kapitein van de garde terugkeerde en toen hij eindelijk kwam, was zijn gezicht rood en bezorgd en twintig krijgers vergezelden hem.

„Het spijt me, Tarzan,” zei hij, „maar ik heb order gekregen, je te arresteren.”

De aap-mensch keek naar de twintig speren die hem omringden en haalde de schouders op. Zoo hij al verrast of teleurgesteld was, hij toonde het in geen geval. Voor de zooveelste maal was het wilde dier door zijn ervvijand den mensch in de val geloopen, en hij gunde den mensch niet de voldoening van zelfs maar een verklaring te vragen.

Zij ontnamen hem zijn wapens en leidden hem naar een kamer op de tweede verdieping van het paleis, die direct boven het wachtlokaal was gelegen.

Het was een betere cel, dan waarin hij eerst in Cathne had gezeten, toen hij in een donker hol was opgesloten met Phobeg, den tempelwachter, die op den staart van den god had getrapt en daarom ter dood was veroordeeld; want deze kamer was groot en goed verlicht door twee getraliede vensters.

Toen zij hem hadden verlaten en de deur gegrendeld, liep Tarzan naar een van de ramen toe en keek een oogenblik neer op de binnenplaats van het paleis, daarna ging hij naar de bank, die tegen een muur stond en ging liggen.

Schijnbaar onbewust van eenig gevaar, of het misschien verachtende, viel hij in slaap.

Het was donker, toen hij ontwaakte door het opengaan van de deur van zijn cel. Een man, die een toorts droeg, stond in de deuropening. De aap-mensch stond op, toen de ander binnentrad en de deur achter zich sloot.

„Tarzan,” riep hij uit en naar hem toekomende, legde hij zijn hand op den schouder van den ander — de Cathniaansche wijze van groeten, van vriendschap en trouw.

„Ik ben blij je te zien, Gemnon,” zei de aap-mensch. „Vertel eens, maken Dona en haar vader en moeder het goed? En jouw vader, Phordos?”

„Zij maken het goed, maar zij zijn niet al te gelukkig. Het ziet er hier weer niet mooi uit, zooals je al wel zult hebben begrepen uit je eigen behandeling.”

„Ik begreep, dat er iets niet in orde moest zijn,” stemde de aap-mensch toe — „maar wat het was, wist ik niet, en weet ik nog niet.”

„Je zult het gauw genoeg te weten komen,” zei Gemnon. „Wij leven inderdaad in een ongelukkig land.”

„Alle landen waar mensen wonen zijn ongelukkig,” merkte de aap-mensch op. „De mensen zijn de domste van alle dieren. Maar wat is er hier gebeurd? Ik dacht dat met den dood van Nemone al jullie moeilijkheden uit den weg waren geruimd?”

„Dat dachten wij ook, maar we vergisten ons. Alextar bleek zwak, laf en ondankbaar. Bijna onmiddellijk na zijn troonsbestijging kwam hij onder invloed van Tomos en zijn kliek en je weet, wat dat zeggen wil. We zijn allemaal in ongenade. Tomos is de eigenlijke heerscher van Cathne, maar tot nog toe heeft hij ons nog niet uit den weg durven ruimen. De krijgers en het volk haten hem en dat weet hij. Als hij te ver gaat, zullen wij in opstand komen, en dat zou het einde van Tomos beteekenen. Maar vertel me iets over je zelf. Wat brengt je weer naar Cathne?”

„Dat is een lange geschiedenis,” antwoordde Tarzan. „Maar het slot is, dat een jonge vrouw werd ontvoerd door twee blanke mannen. Zij en de man waar zij mee zou trouwen stonden onder mijn bescherming. Ik zoek naar haar. Verscheidene dagen geleden ontmoette ik twee zwarten, die tot de safari behoorden van de mannen, die het meisje hadden ontvoerd. Zij gaven een beschrijving van de streek, waar de safari zich bevond, toen zij er vandoor gingen. Zij lag ten Zuid-Oosten van Xanator. Daarom ben ik hier, ik ga naar de streek ten Zuid-Oosten van Xanator om te probeeren, of ik het spoor kan oppikken.”

„Ik denk dat je niet lang zult behoeven te zoeken,” zei Gemnon. „Ik geloof dat ik wel weet, waar de jonge vrouw is — niet dat het jou of haar veel helpen zal, nu je de gevangene bent van Tomos. Je moet weten, dat hij je niet kan uitstaan.”

„Waarom denk je dat je weet waar ze is?”, vroeg de aap-mensch.

„Alextar zendt me dikwijls naar de vallei van Themar om een aanval op de Athniërs te doen.

Het is natuurlijk het werk van Tomos, hij hoopt dat ik gedood zal worden. Ik was daar nog niet lang geleden. De aanval was niet bijzonder geslaagd; er zijn altijd edelen, die hij vreest en die hij kwijt wil. Wij kregen maar één hoofd te pakken. Op den weg terug zagen we een klein gezelschap van mensen, die geen Athniërs waren. Er waren vier of vijf slaven, twee blanke mannen en een blanke vrouw. De blanke mannen waren samen aan 't vechten. De vrouw rende naar ons toe, zoodat we dachten dat ze wilde vluchten voor de twee mannen, die bij haar waren.

Wij gingen haar tegemoet en waren van plan, den heelen troep gevangen te nemen, toen we een groot leger Athniërs door de vallei zagen aankomen op hun krijgsolifanten. Wij waren met te weinigen om hen te lijf te gaan, dus renden we naar den Strijders-pas en ontkwamen.

Ik maak natuurlijk de gevolgtrekking, dat de Athniërs de jonge vrouw gevangen hebben genomen en de anderen die erbij waren ook en dat zij nu in Ivoor-stad is; maar, zooals ik al zei, je hebt er niet veel aan of je dat al weet. Tomos heeft jou te pakken.”

„En wat denk je dat hij met me van plan is? Een nieuwe Phobeg van me maken?”

Gemnon lachte. „Ik zal nooit vergeten, hoe je den sterksten man van Cathne in 't rond zwaaide en hem tenslotte in den schoot van het publiek slingerde.

Tomos verloor zijn laatste duit bij dat gevecht — nog een reden, waarom hij je niet kan uitstaan. Nee, ik denk, dat hij je dezen keer niet tegen een man laat vechten, misschien tegen een leeuw. Het kan ook vergif of een dolk zijn — dat is zekerder. Maar de reden, waarom ik vanavond hier ben is, om te probeeren je te redden. De eenige moeilijkheid is, ik heb geen krijgsplan. Een vriend van mij is vanavond kapitein van de wacht. Zodoende kon ik bij je komen, maar als ik je deur ongegrendeld liet en je liet ontsnappen zou zijn leven geen oortje meer waard zijn. Misschien kun je zelf iets bedenken.”

Tarzan schudde het hoofd. „Ik moet eerst weten, wat Tomos van plan is. Het eenige, wat ik nu weet is, dat je weg moet gaan, voordat ze je hier betrappen.”

„Is dat alles wat ik voor je doen kan, na alles wat je voor mij hebt gedaan? Er moet toch iets op te vinden zijn?”

„Geef mij je dolk. Misschien kan ik hem gebruiken. Ik kan hem onder mijn lendedoek verbergen.”

Zij spraken nog een oogenblik, voor Gemnon vertrok en even later was Tarzan weer in slaap.

Hij liep niet in zijn cel heen en weer, tobkend en piekerend. Hij had meer het temperament van het wilde dier dan van den mensch.

HOOFDSTUK XIX.

Vergelding.

De zon is een onverschillige oude duivelin. Zij schijnt met denzelfden glans op goeden en boezen, op iemands trouwdag en op den dag van zijn dood.

De groote Afrikaansche zon, die tenslotte dezelfde is, als die op Medicine Hat schijnt, scheen vroolijk op den morgen, waarop Tarzan zou sterven.

Hij moest sterven omdat Alextar dat besloten had.

Het idee kwam van Tomos.

De zon scheen zelfs op Tomos, maar tenslotte is de zon 93 millioen mijlen weg, en dat is een te lange weg om er nog rekening mee te houden, waarop je schijnt.

Zij kwamen omstreeks elf uur in den morgen en haalden Tarzan uit zijn cel.

Zij dachten er niet eens over hem eten of drinken te bezorgen. Waarom heeft een mensch die gaat sterven nog eten en drinken noodig? Hij had grooten dorst en misschien, als hij er om gevraagd had, zouden de bewakers hem wel wat te drinken hebben gegeven, want tenslotte waren zij gewone soldaten en geen favorieten van den koning en daarom meer tot welwillendheid en humaniteit geneigd.

De aap-mensch vroeg echter nergens om. Niet, omdat hij er bewust te trotsch voor was. Zijn trots was iets instinctiefs; het sloot zelfs iedere gedachte uit om aan een vijand een gunst te verzoeken. Toen hij uit het paleis werd weggevoerd langs den heerweg zag hij reeds, welk lot men voor hem bestemd had.

Daar liep een optocht van edellieden en krijgers, de wagen van den koning, die door leeuwen getrokken werd en een enkele groote leeuw, die door acht stoere negers aan een lijn werd vastgehouden. Tarzan had dat alles al eens eerder gezien, dien keer dat hij de prooi was geweest bij de koninginnejacht.

Vandaag zou hij de prooi zijn bij de koningsjacht, maar vandaag mocht hij niet rekenen op een wonder, zooals dat hem van de machtige kaken van Belthar had gered bij die andere gelegenheid.

Dezelfde menigte van krijgers stond aan de kanten van den weg, en toen de

optocht zich naar de gouden brug bewoog en naar het Leeuwenveld ging, liep de menigte mee.

Het was een goedgehumde menigte, zoals men die ook wel naar de velden voor groote sportwedstrijden of een leger- en vlootdag ziet gaan. Zij waren niet bloeddorstiger dan zij, die elkaar verdringen om Man Mountain Dean en de Honorable Mr. Detton te zien, of een ijshockeywedstrijd in Madison Square Garden en wie zou zoo onwelwillend zijn te veronderstellen, dat zij komen om herrie of bloed te zien. Geen denken aan!

Zij hadden niets geriskeerd, toen zij Tarzan uit zijn cel hadden gehaald. Twintig speerdragers waren het bewijs, hoeveel respect zij voor hem koesterden.

Nu bonden zij hem aan Alextar's kar, en de triomftocht begon. Buiten op het Leeuwenveld hield de optocht halt en een lange haag van krijgers toonde aan waar zich de prooi bevond, die door den leeuw zou worden achtervolgd.

De aap-mensch werd losgemaakt, de wedders zetten in, op welke plaats de leeuw zijn slachtoffer zou overmeesteren en de jachtleeuw werd op het reukspoor van zijn prooi gebracht.

Tomos verkneukelde zich. Alextar scheen zenuwachtig; hij was bang van leeuwen. Hij zou nooit uit eigen beweging op jacht gaan.

Tarzan keek naar hem. Hij zag een jongen man, tegen de dertig, met nerveuze, dwalende oogen, een zwakke kin en een wreeden mond.

Niets herinnerde er aan dat hij de broeder was van de prachtige Nemone. Hij keek naar Tarzan, maar hij sloeg zijn oogen neer voor den vasten blik van den aap-mensch.

„Vlug!” zei hij nijdig. „Het duurt te lang.”

Zij haastten zich en in hun haast gebeurde het.

In een fractie van een seconde was het betrekkelijk vredige tooneel veranderd in één van paniek en chaos. Per ongeluk maakte een van de zwarten, die den jachtleeuw bij de leidsels had, den halsband van het dier los en met een woedend gebrul wierp de getrainde menschendooder zich op hen, die het dichtst bij hem stonden en deed een aanval op de haag van speerdragers die tusschen hem en de menigte van toeschouwers stond.

Hij werd door een twaalftal speren teruggehouden, terwijl de ongewapende burgerij in paniek vluchtte, de zwakkeren onder hun voeten vertredend. De edellieden schreeuwden bevelen. Alextar stond met knikkende knieën in zijn wagen en smeekte om hulp.

„Honderdduizend drachme's voor den man die het dier doodt!” schreeuwde hij. „Meer! Alles wat hij wil, zal hij hebben!”

Niemand scheen ook maar op hem te letten. Iedereen was op zijn eigen veiligheid bedacht. Om de waarheid te zeggen, verkeerde hij op dat oogenblik heelemaal niet in gevaar, want de leeuw was heel ergens anders bezig. De prikkende speren maakten den dollen carnivoor razend; toch zette hij zijn aanval op de krijgers niet voort, maar in plaats daarvan keerde hij zich plotseling om en viel regelrecht op den wagen van den koning aan.

Nu had Alextar inderdaad reden om bang te zijn. Hij had weg willen loopen, maar zijn knieën sloegen onder hem dubbel, zoodat hij op de bank in zijn gouden voertuig moest blijven zitten. Hij zag er weerloos uit. Hij was practisch gesproken alleen. Zijn lijfwacht was weggegaan om te helpen bij de aanvallers van den leeuw. Tomos was de tegengestelde richting uitgevlucht. Alleen de prooi bleef.

Alextar zag den man een dolk uit zijn lendedoek te voorschijn halen en neerhurken op den weg van den aanvallenden leeuw.

Hij hoorde woeste grauwen rollen van de menselijke lippen. De leeuw was nu bij hem.

Alextar schreeuwde, maar gefascineerd bleven zijn van vrees vervulde blikken aan het woeste tooneel voor hem hangen.

Hij zag den leeuw opspringen om den genadeslag toe te brengen en wat toen volgde ging zoo snel in zijn werk, dat hij het nauwelijks kon volgen.

Tarzan bukte zich en dook ineens tusschen de groote uitgestrekte voorpooten, die gereed waren om hem te grijpen, toen sprong hij op en wierp zich op den rug van den leeuw, een sterke arm om de ruige keel geslagen. De woedende grauw van het dier beantwoordde de grauwen van het menshdier op zijn rug. Alextar werd koud van angst. Hij probeerde weg te loopen, maar hij kon niet. Of hij wilde of niet, hij moest blijven zitten en het afschuwelijke schouwspel aan zien — hij moest zien hoe de leeuw den man zou dooden en zich dan op hem werpen.

En waar hij nog het meeste van geschrokken was, dat waren de grauwen van den man.

Zij rolden nu over den grond in het stof van het Leeuwendveld. Soms was de man boven, soms de leeuw; nu en dan flitste Gemnon's dolk in het zonlicht en flikkerde even, toen het lemmet in de zijde van het woedende dier werd gedreven.

De twee werden nu omringd door de speerdragers, die dadelijk gereed stonden hun speer in het hart van den leeuw te boren, maar er deed zich geen enkele gelegenheid voor, die niet het leven van den man mede in gevaar bracht. Met een laatste geweldige poging om aan den greep van den aap-mensch te ontsnappen, zakte de leeuw op den grond in elkaar en het duel was voorbij.

Tarzan sprong overeind.

Een oogenblik nam hij de omringende krijgers in oogenschouw, die met de schitterende oogen van jachthonden bij hun prooi hadden toegekeken, toen zette hij een voet op het doode dier en uit zijn machtige borst weerklonk de strijdkreet van den mannetjes-aap.

De krijgers krompen ineens bij het hooren van dien onheilspellenden verschrikkelijken kreet, die opnieuw de korte stilte van het Leeuwendveld verbrak.

Alextar sidderde weer. Hij was bang geweest voor den leeuw, maar hij was nog banger voor den man.

Hij had hem hier gebracht om door den leeuw gedood te worden en had hij dien zelfden leeuw niet eigenhandig afgemaakt? En hij was maar een beest. Zijn grauwen en zijn verschrikkelijke kreet hadden dat bewezen. Wat voor dankbaarheid kon hij verwachten van een beest? De man wilde hem dooden.

„Weg met hem!” beval hij zwak. „Weg met hem!”

„Wat moeten we met hem doen?” vroeg de edelman.

„Doodt hem! Doodt hem! Weg met hem!” Alextar schreeuwde het nu bijna.

„Maar hij redde uw leven!” herinnerde de edelman hem.

„Hè? Wat? O, goed, breng hem weer terug naar zijn cel. Later zal ik wel zien, wat ik met hem doe. Zien jullie niet dat ik moe ben en niet lastig gevallen wensch te worden?” vroeg hij twistziek.

De edelman boog beschaamd het hoofd toen hij de garde beval Tarzan naar zijn cel terug te brengen en hij liep naast Tarzan, wat een edelman nooit deed, tenzij het iemand van zijn eigen kaste betrof.

„Wat je deed,” merkte hij op gedurende den terugweg naar de stad, „verdient een betere behandeling dan deze.”

„Ik meen tenminste, dat ik hem hoorde beloven, dat iedere wensch van

dengene, die den leeuw doodde, zou vervuld worden,” zei de aap-mensch. „Dat en honderdduizend drachme's.”

„Ja, dat hoorde ik ook.”

„Hij schijnt kort van memorie te zijn.”

„Wat had je willen vragen?”

„Niets.”

De edelman keek hem verbaasd aan. „Je wilde niets vragen?”

„Neen.”

„Is er dan niets dat je graag zoudt willen hebben?”

„Ja, maar ik zou nooit iets aan een vijand vragen.”

„Ik ben je vijand niet.”

Tarzan keek hem aan en een vluchtige glimlach gleed over zijn grimmig gelaat. „Ik heb sinds gisteren nog geen water gehad en ook geen eten.”

„Wel,” merkte de edelman lachende op, „je zult beide hebben, en zonder dat je er om hoeft te vragen.”

Na zijn terugkeer in de stad werd Tarzan in een andere cel gezet; deze was op de tweede verdieping van een vleugel van het paleis die op den grooten heirweg uitzag.

Het duurde niet lang voordat de deur ontgrendeld werd en er een krijger binnenkwam met voedsel en water.

Terwijl hij ze op het eind van de bank neerzette, keek hij Tarzan bewonderend aan.

„Ik was er ook bij, en ik zag, hoe je den jachtleeuw van den koning doodde,” zei hij. „Zoo iets zie je maar één keer in je leven. Ik zag je ook met Phobeg vechten voor Nemone, de koningin. Dat was ook iets om nooit te vergeten, je spaarde Phobeg's leven toen je hem had kunnen doden, toen iedereen om den genadeslag schreeuwde. Daarna zou hij voor je willen sterven.”

„Ja, dat weet ik,” antwoordde de aap-mensch. „Leeft Phobeg nog?”

„Nou en of — hij is, nog steeds tempelwachter.”

„Als je hem ziet breng hem dan mijn groeten over.”

„Dat zal ik,” beloofde de krijger. „Ik zal hem wel gauw zien. Maar nou moet ik gaan.”

Toen kwam hij dicht bij Tarzan staan en fluisterde: „Drink geen wijn en wie er ook komt, houd je in den rug gedekt en wees op een vechtpartij bedacht.” Toen was hij weg.

„Drink geen wijn,” peinsde Tarzan.

Wijn, dat wist hij, was de drank waarin in Cathne gewoonlijk vergif werd toegediend, en als hij met zijn rug tegen den muur bleef staan, zou niemand hem van achteren neersteken.

Goede raad! De raad van een vriend, die misschien iets afgeluisterd had, onder de krijgers in de Gouden stad.

Hij begaf zich naar een van de ramen en keek uit op den grooten heirweg.

Hij zag een leeuw majestueus naar het centrum van de stad wandelen zonder ook maar eenige aandacht aan de voetgangers te schenken of door hen opgemerkt te worden. Het was een van de vele tamme leeuwen die overdag door de straten van Cathne zwierven.

Soms aten zij de lijken, die hen voorgeworpen werden, maar zij aten slechts zelden een levend mensch op.

Hij zag een klein groepje menschen aan den overkant van den weg staan. Zij praatten ernstig met elkander en keken dikwijls steels naar het paleis. Een krijger verliet het paleis en bleef staan om een praatje met hen te houden, toen

keken zij op naar het raam waarvoor Tarzan stond.

Het was dezelfde krijger, die Tarzan eten had gebracht. Toen de menigte den aap-mensch herkende begon men te juichen. Menschen kwamen uit beide richtingen toelopen, sommigen liepen zelfs hard. Er waren veel krijgers bij.

De menigte en het tumult groeide aan.

Toen het donker werd, werden er toortsen gebracht en een detachement krijgers verliet het paleis. Aan het hoofd stond een edelman die probeerde de verzameling uiteen te drijven. Iemand schreeuwde „Tarzan moet vrij,” en de heele menigte nam het over als een leuze.

Er naderde een geweldige kerel, met een toort in de hand. In het licht daarvan herkende Tarzan den man als Phobeg den tempelwachter. Hij wuifde met de toort Tarzan toe en schreeuwde: „Schande Alextar, schande!” en het publiek nam ook dezen kreet over en zong het eenstemmig. De edelman en de leden van de wacht probeerden hen te kalmeeren en te verspreiden en toen ontstond er een gevecht waarbij koppen werden kapot geslagen en menschen door zwaarden getroffen en in de speren liepen.

Op dit moment was de menigte reeds zoozeer aangegroeid dat zij den geheelen heirweg besloeg.

Zij waren reeds opgewonden en toen er eenmaal bloed was gevloeid raakten zij heelemaal buiten zichzelf.

Voor het paleis was de garde hulpeloos, en zij die het overleefd hadden, waren blij veilig het paleis in te kunnen vluchten.

Nu riepen zij „weg met Tomos!” „Dood aan Tomos”, en de heesche stem van het publiek nam dit nieuwe slagwoord weer over. Het scheen de menigte tot hernieuwde activiteit aan te zetten, want nu drong zij als één man de poorten van het paleis binnen.

Terwijl zij bonsden en duwden tegen de zware poorten, schreeuwde een man in het achterste gelid: „De jachtleeuwen. Alextar heeft zijn jachtleeuwen op ons losgelaten! Dood aan Alextar!” Tarzan keek den weg over naar de koninklijke stallen en inderdaad daar kwamen alle vijftig leeuwen, door hun bewakers aan de leidsels gehouden.

Opgewonden door de groote menigte en geïrriteerd door het lawaai rukten zij aan hun kettingen, terwijl de nacht weergalmde van hun donderend gebrul, maar het volk, thans tot een demonischen waanzin gewekt, was onvervaard.

Maar wat kon het uitrichten tegen deze tentoonstelling van brute kracht?

Zij begonnen zich reeds terug te trekken, langzaam, vloekend en scheldend, hun wantrouwen uitschreeuwend, roepende om Tarzan's bevrijding.

Onwillekeurig steeg er een diep gebrom op uit de keel van den aap-mensch, een grauw van protest, dat hij niet in staat was hen te helpen, die hem hun vriendschap kwamen toonen.

Hij beproefde de tralies van het venster, waarvoor hij stond. Zij bogen zich eenigszins buitenwaarts door de kracht en het gewicht waarmee hij er tegenaan hing, daarna ging hij met zijn heele gewicht aan een enkele spijl hangen.

Deze boog door en schoot uit zijn zetting: het weeke ijzer bezweek voor zijn reuzenkracht.

Dat was voldoende.

Snel haalde hij de overige spijlen er een voor een uit en wierp ze op den grond.

Tarzan leunde uit het raam en keek naar beneden. Beneden hem was een afgesloten plein. Het was leeg. Een muur scheidde het van den weg buiten.

Hij keek den weg af en zag dat het volk nog steeds aftrok voor de naderende

leeuwen. En zij schonken zooveel aandacht aan de leeuwen, dat zij niet zagen hoe de aap-mensch door het raam kroop en op het plein sprong. Tegenover hem was een achterpoort die aan den binnenkant was gegrendeld.

Hierdoor stapte hij naar buiten, juist binnen den gezichtskring van de vertrekkende menigte, tusschen hen en de leeuwen in. Eenigen zagen en herkenden hem. Plotseling steeg een luid gejuich op, een uitdagend geluid, maar met een nieuwen klank er in, een klank van hernieuwd vertrouwen en overmoed.

Tarzan greep een toorts van een van de burgers. „Breng toortsen!” commandeerde hij. „Toortsen en speren vooraan!”

Toen ging hij de leeuwen tegemoet en mannen met toortsen en speren stormden voorwaarts.

Het eenige, waaraan zij behoefte hadden gehad, was een leider. Alle wilde dieren zijn bang voor vuur.

De koning der dieren is geen uitzondering.

De jachtleeuwen van Alextar, koning van Cathne, deinsden terug, toen de gloeiende toortsen in hun snuiten werden geduwd. Hun bewakers aanvurend en vloekend, waren teneinde raad. Een van de leeuwen wiens manen vlam hadden gevat, wentelde zich in woede en angst en rende terug naar de stallen. Hierdoor raakten zijn leidsels verward in die van andere leeuwen, zij raakten in den knoop en werden uit de handen van hun bewakers gerukt. De bevrijde leeuwen treuzelden nog even om hun bewakers toe te takelen, en toen zetten zij het op een loopen, den heirweg langs, terug naar de stallen.

Aangemoedigd door dit succes, vielen de toortsdragers op de overige leeuwen aan, hen met vuur slaande tot de dieren razend werden van angst en Tarzan, heelemaal vooraan, vuurde hen aan.

Het werd een waar pandemonium. De heesche kreten van de menigte vermengden zich met het gebrul van de carnivoren en het geschreeuw van hen, die getroffen waren.

Thans waren de leeuwen woedend van angst. Met verwarde leidsels en brandende manen konden zij het niet langer uithouden.

Zij, die nog niet losgebroken waren en op den loop waren gegaan, deden het thans. Het volk wilde er achteraan, maar Tarzan hield hen terug. Met opgeheven hand kalmeerde hij hen.

„Laat de leeuwen gaan,” raadde hij hen. „Ik weet grooter wild. Ik ga achter Alextar en Tomos aan.”

„En ik ga met je mee,” dreunde een zware stem naast hem. Tarzan draaide zich om en keek naar den spreker.

Het was Phobeg, de tempelwachter.

„Goed,” zei de aap-mensch.

„Wij gaan naar Alextar en Tomos!”, riep Phobeg.

Een geloei van instemming steeg op uit de menigte.

„Naar de poorten,” riepen er een paar. „Naar de poorten!” „Naar de poorten!”

„Er is een gemakkelijker weg!” riep Tarzan. „Kom”.

Zij volgden hem naar de achterpoort, waarvan hij wist dat zij ongegrendeld was en toegang gaf tot het paleis. Hier kende Tarzan den weg goed, want hij was hier zoowel de gevangene als de gast van Nemone, de koningin geweest.

Alextar en enkele van zijn edelen zaten te eten. De koning was bang, want hij kon niet alleen de kreten van het volk hooren, maar hij werd tevens doorlopend op de hoogte gehouden van wat er buiten het paleis voorviel; en hij wist dat de jachtleeuwen, waarvan hij zoo zeker was geweest dat zij de oproerlingen uit

elkander zouden drijven zich omgedraaid hadden en op de vlucht waren gegaan. Hij had iederen weerbaren man in het paleis naar de poorten gestuurd, toen de kreten van het volk te kennen gaven, dat ze deze wilden bestormen, en hoewel zijn edelen hem trachtten te overtuigen dat het volk niet meer voorbij de krijgers zou komen, zelfs als de poorten bezweken, was hij toch bang.

„Het is jouw schuld, Tomos,” jammerde hij. „Jij zei, dat we den wilden man moesten opsluiten en nu zie je, wat er gebeurt! Het volk wil me onttroonen. Misschien dooden ze me zelfs wel. Wat zal ik doen? Wat kan ik doen?”

Tomos had zijn zenuwen ook al niet beter in bedwang dan zijn koning want hij had het volk om zijn dood hooren roepen. Hij overwoog het een of het ander plan, dat hen zou kunnen redden, en opeens wist hij er een.

„Laat den wilden man roepen,” zei hij, „en vrij laten. Geef hem geld en groote eerbewijzen. Laat bij de poorten weten, dat je dat gedaan hebt.”

„Ja, ja,” stemde Alextar in, en zich tot de edellieden wendende. „Ga dadelijk den wilden man halen en jullie gaan naar de poorten en vertellen aan het volk, wat we gedaan hebben.”

„Later,” zei Tomos, „kunnen we hem een glas wijn offreeren.”

De eerste edelman liep snel de zaal door en wierp de deur open, die naar de gang leidde, waar hij een trap kon opgaan naar de tweede verdieping, waar Tarzan was opgesloten, maar hij overschreed den drempel niet. Ontsteld keerde hij weer in de zaal terug.

„Daar is Tarzan al!” riep hij. Alextar en Tomos en de anderen sprongen overeind, toen door de geopende deur het gemompel doordrong van het volk, dat den aap-mensch volgde, daarna stapte Tarzan de zaal binnen en achter hem aan verdrongen zich Phobeg en de anderen.

Alextar stond op om te vluchten, evenals Tomos, maar met een sprong was Tarzan de zaal door en greep hem. Geen enkele edelman trok zijn zwaard om zijn koning te verdedigen.

Als ratten verlieten zij het zinkende schip, zij waren dadelijk bereid Alextar in den steek te laten.

Zoo groot was zijn angst, dat de man bijna in elkaar zakte. Hij viel op zijn knieën en smeekte om zijn leven. „Je begrijpt het niet,” jammerde hij. „Ik had juist bevel gegeven om je vrij te laten. Ik wou je geld geven — ik zal je geld geven — ik zal een leeuwenman van je maken — ik zal je een paleis geven — en slaven en alles.”

„Daar had je vandaag op het leeuwenveld aan moeten denken, nu is het te laat. Niet, dat ik het zou aannemen, wat je me aanbiedt,” voegde de aap-mensch er aan toe. „Maar het zou misschien voor een oogenblik je leven en je troon gespaard hebben, want dan zou je volk niet zoo woedend en verontwaardigd geworden zijn.”

„Wat ga je nu met me doen?” vroeg de koning.

„Ik ga niets met je doen,” antwoordde Tarzan. „Wat je volk met je doet, gaat mij niet aan, maar als ze Thudos geen koning maken, zijn het ezels.”

Nu was Thudos de eerste van de edelen, zooals Tarzan wist, en in zijn aderen vloeide edeler bloed dan van den anderen adel, waarop de koning van Cathne zich kon beroepen.

Hij was een beroemd oud-strijder, bemind en geëerd door het volk, en toen het volk in de zaal hoorde, wat Tarzan zei, riepen zij om Thudos en zij, die in de gang waren droegen het naar buiten en de kreet verspreidde zich door heel de stad.

Alextar hoorde het en zijn gelaat werd aschgrauw. Hij moest krankzinnig

geworden zijn, net als eens zijn zuster voor hem. Hij kroop langzaam overeind en ging tegenover Tomos staan.

„Dit heb jij mij aangedaan,” zei hij, „jaren lang heb je me in de gevangenis gehouden. Je hebt het leven van mijn zuster geruïneerd, en nu heb ik door jou mijn troon verloren. Maar nu zul je niemand anders leven ruïneeren,” en meteen trok hij zijn zwaard zoo snel, dat niemand hem kon weerhouden en sloeg het lemmet met al zijn kracht in Tomos' schedel, dien hij kliefde tot den neus.

Toen het lichaam aan zijn voeten neerplofte, brak hij uit in een krankzinnigen lach, terwijl allen in de zaal verbluft en zwijgend bleven staan, toen, even snel als een oogenblik tevoren, plaatste hij de punt van het zwaard tegen zijn hart, en wierp zich erin.

Zoo stierf Alextar, de laatste der krankzinnige heerschers van Cathne.

HOOFDSTUK XX.

Athne.

De hoofdpoort van Athne, de Ivoren stad, ziet uit op het Zuiden, want in die richting loopt de weg, die leidt naar Cathne, de Gouden Stad, de vesting van de ervvijanden der Athniërs.

In die richting rijden de krijgers en de edelen van Athne op zoek naar vrouwen, en hoofden en andere roof, uit die richting komen de strooptochten uit Cathne, die ook vrouwen en hoofden en andere buit zoeken, dus is de hoofdpoort van Athne sterk en goed bewaakt. Hij is voorzien van twee lage torens waarin krijgers nacht en dag wacht houden.

Voor de poort is een groote platgetreden vlakke, waar de olifanten getraind worden en de krijgers van Athne afgericht op hun machtige rijdieren.

Het is er stoffig en er groeit niets anders dan een geweldige Cynodon en zelfs deze overleeft de verpletterende schreden van de dikhuiden slechts in verspreide boschjes.

De velden van de Athniërs liggen ten Noorden van de stad, en daar werken hun slaven, dus wanneer iemand de stad vanuit het Zuiden zou naderen zouden de krijgers elk teeken van menschelijk leven waarnemen.

Het was middag.

De heete zon brandde op de wachttorens. De krijgers, afgemat door de hitte, speelden een dobbelspel, tenminste zij, die geen wacht hadden.

Plotseling sprak een van de laatsten: „Daar komt een man uit het Zuiden,” zei hij.

„Hoeveel,” vroeg een van de spelers.

„Ik zei een man. Ik zie er maar een.”

„Dan behoeven we geen alarm te maken. Maar wie zou er nu alleen naar Athne komen?”

„Is het een Cathniër?”

„We hebben al eens eer deserteurs hier gehad. Misschien is dit er ook een.”

„Hij is nog te ver weg om hem goed te kunnen zien,” zei de krijger, die den vreemdeling ontdekt had, „maar hij ziet er niet uit als een Cathniër. Zijn kleeding is me onbekend.”

Hij ging toen naar het inwendige van den toren en over den rand van het parapet leunende riep hij den kapitein van de wacht.

Een officier kwam naar buiten en keek naar boven.

„Wat is er?” vroeg hij.

„Daar komt iemand uit het Zuiden,” legde de krijger uit.

De officier knikte en beklom de ladder, die naar het bovenste deel van den toren leidde.

De krijgers staakten hun spel en allen gingen naar het Zuidelijk parapet om naar den vreemdeling te kijken.

Hij was nu dichterbij en zij konden nu zien, dat hij vreemde kleeren droeg.

„Het is geen Cathniër,” zei de officier, „maar het is de één of andere gek of een heel moedig man om alleen naar Athne te komen.”

Toen Stanley Wood de poorten van Athne naderde, zag hij de krijgers in de uitkijktorens naar hem kijken en toen hij er heel dicht bij stond riepen zij hem aan, maar hij kon hun taal niet verstaan.

„Vriend,” zei hij, en maakte met zijn hand een vreedzaam gebaar. Oogenblikkelijk ging de poort open en de officier en verscheidene krijgers kwamen naar buiten. Zij probeerden met hem te spreken en toen zij ontdekten dat zij elkaar geen van beiden verstaan konden namen zij hem tusschen hen in en geleidden hem door de poort. Hij bevond zich aan het einde van een heirweg met aan weerszijden lage gebouwen, die als winkels waren ingericht. De krijgers die hem in de stad hadden gebracht, waren blank, evenals de meeste menschen op den weg, hoewel er ook eenige negers bij waren.

Iedereen scheen erg veel belang in hem te stellen en hij was weldra omringd door een groote menigte die allen tegelijk praatten, wezen en aan zijn kleeren en wapenen kwamen. De laatste werden hem weldra door zijn bewakers ontnomen, de officier gaf eenige bevelen en de krijgers dreven het volk uiteen en gingen met Wood op weg.

Hij voelde zich niet erg op zijn gemak en hulpeloos omdat hij niet in staat was met deze menschen te praten.

Er waren zooveel vragen, die hij wilde stellen, — misschien was Gonfala in deze stad en nu zou hij het misschien nooit te weten komen, als hij er niemand naar vragen kon, die hem verstond.

Hij besloot, dat het eerste wat hij doen moest was de taal van deze menschen leeren.

Hij vroeg zich af, of zij hem vriendelijk gezind waren.

Het feit, dat zij blanken waren, gaf hem hoop.

Wie konden zij zijn? Hun kleeding, die zoo verschillend was van al wat modern was, gaf hem geen enkele opheldering.

Zij konden zoo van de plaatjes van een oud geschiedenisboek gestapt zijn, zoo ouderwetsch waren hun wapens en hun versierselen, maar hij wist niet goed waar hij ze precies thuis moest brengen. Waar stonden zij van af, deze vreemde tamelijk knappe mannen en vrouwen?

Hoe en wanneer bereikten zij deze onbekende vallei in Afrika? Konden zij afstammelingen zijn van Atlantische kolonisten, die hier gestrand waren na het wegzinken van hun continent?

IJdele veronderstellingen.

In ieder geval, wie zij ook waren, zij waren er, en hij was hun gevangene of hun gast — hij vreesde het eerste.

Men omringt een gast gewoonlijk niet met gewapende krijgers. Toen zij langs den heirweg trokken bekeek Wood de uitrusting van zijn escorte en het volk dat voorbijkwam wat nauwkeuriger.

De officier van de wacht was een knappe, zwartharige kerel, die schijnbaar onbewust van zijn omgeving voortliep; er was niets onaangenaams in zijn manier van doen.

Als er hier sociale kasten waren, dan was Wood ervan overtuigd dat deze man tot den adelstand behoorde.

De hoofdband, die zijn haar bijeen hield, droeg een versiering van uitgesneden ivoor in den vorm van een ronden omgebogen troffel, waarvan de punt boven het hoofd van den man uitstak en zich naar voren boog.

Hij droeg armbanden en enkelbanden van lange platte snoeren, bestaande uit plaatjes die dicht tegen elkander sloten en rond zijn ledematen waren bevestigd in de gaatjes, die boven en onder in de snoeren waren aangebracht.

Sandalen van olifantenhuid omsloten zijn voeten en waren eveneens met leeren riemen aan den onderkant van zijn enkelbanden bevestigd. Op iederen arm onder den schouder droeg hij een ivoren plaat, waarin een devies was uitgesneden, om zijn hals droeg hij een band van kleinere ivoren plaatjes, kunstig bewerkt, en vanuit de laagste daarvan liep een band naar beneden, die aan een leeren pantserkleed was bevestigd, dat ook door schouderbanden werd vastgehouden. Vanaf elken kant van zijn hoofdband hing nu een andere ivoren plaat, van grootere afmeting, waarboven weer een kleiner plaatje zijn ooren bedekte.

Zware gebogen ivoren stukken, wigvormig, waren op iederen schouder bevestigd aan dezelfde banden, die den wapenrok vasthielden. Hij was gewapend met een dolk en een klein zwaard. De krijgers, die hem begeleidden, waren net eender gekleed, maar het uitgesneden ivoor was minder fijn bewerkt en hun wapenrokken en sandalen waren van ruwer leer en van lomper maaksel.

Op hun rug droegen zij een klein schild. De gewone krijgers droegen zoowel stevige speren als zwaarden en dolken. Uit hun bewapening maakte Wood op, dat wat hij eerst gemeend had, dat ivoren versierselen waren, inderdaad een beschermende wapenrusting was. De Amerikaan werd naar een groote ommuurde ruimte gevoerd in het midden van de stad. Hier stond een groot centraal gebouw en vele kleinere gebouwen, alle in een parkachtigen tuin gelegen van buitengewone schoonheid, die verscheidene hectaren gronds besloeg. Even binnen de poort was een klein gebouw, waar een aantal krijgers rondhing. Binnen zat een officier achter een tafel en hierheen werd Wood gebracht, en hier ook bracht de officier, die hem meegevoerd had, blijkbaar zijn verslag uit.

Wat zij bespraken kon Wood natuurlijk niet begrijpen, maar toen de eerste officier heen ging, begreep hij, dat de bewaking aan de anderen zou worden overgelaten.

Hoewel net eender gekleed, gaf deze tweede officier niet den indruk op het peil van geboorte en opvoeding te staan, dat bij den eerste zoo opvallend was geweest ...

Hij was een ruwe onhebbelijke kerel, die er heel wat minder gunstig uitzag dan de meeste gewone krijgers die Wood had gezien.

Toen hij alleen gelaten werd met zijn gevangene, begon hij hem allerlei vragen toe te schreeuwen, en toen hij ontdekte, dat Wood hem niet kon verstaan, en hij Wood niet, sloeg hij woedend op tafel. Ten slotte riep hij eenige krijgers, die hij enkele instructies gaf, en weer werd Wood weggeleid.

Dezen keer brachten zij hem naar een binnenplaats aan den achterkant van het terrein, niet ver van een vrij groot gebouw van één verdieping met welks interieur hij weldra goed vertrouwd zou raken.

Hij werd binnen een ommuurde ruimte gebracht, waar zich aan de noordzijde een open afdak bevond, waar een vijftigtal mannen bijeen waren. Een hooge schutting van pallisaden vormden de overige drie zijden van het vierkant,

waarvan de buitenzijde werd bewaakt door krijgers en Wood begreep thans dat hij definitief als een gevangene werd beschouwd, en niet eens een belangrijke of uitzonderlijke, want de andere bewoners van de binnenplaats waren meest havelooze onverzorgde kerels, zoowel blank als zwart.

Toen Wood de ommuurde ruimte naderde was ieders oog op hem gevestigd en uit den toon van een lachje hier en daar kon hij opmaken dat hij het doelwit was van menige ruwe grap.

Hij was vervuld van afkeer en hij voelde zich nog eenzamer dan wanneer hij alleen opgesloten zou zijn geweest, en toen hoorde hij zijn naam noemen, door één, die zich te midden van die verzameling onder het afdak bevond.

Even later scheidden twee mannen zich af van de overigen en kwamen naar hem toe. Het waren Spike en Troll.

Een golf van woede steeg op in den Amerikaan, want hun aanwezigheid hier was het overtuigend bewijs van het feit, dat zij de ontvoerders van Gonfala waren.

Zijn gezicht moet verraden hebben wat er in hem omging, toen hij naar hen toekwam, want Spike stak zijn hand op als 'n teeken van waarschuwing.

„Hou je nou gedekt,” riep hij, „want met herrie bereiken we toch niks. We zijn hier in 'n helsch spektakel en als we nou herrie gaan schoppen, zal het 'r niet beter op worden. We zouwe d'r allemaal meer mee opschieten, as we mekaar 'n beetje hielpen.”

„Waar is Gonfala,” vroeg Wood. „Wat hebben jullie met 'r uitgevoerd?”

„Ze hebben d'r van ons afgepakt, toen ze ons gevangen namen,” zei Troll. „En daarna hebben we d'r niet meer gezien.”

„We hebben gehoord dat ze in 't paleis is,” zei Spike. „Ze zeggen dat de hooge oome hier verkikkerd op d'r is. Hij heeft haar en den Gonfal allebei ingepikt, — de vuile schoft.”

„Waarom hadden jullie haar meegenomen?”, vroeg Wood. „Als een van jullie tweeën haar aangeraakt heeft ...”

„Haar aangeraakt,” riep Troll uit. „Je denkt toch niet, dat ik iemand de kans zou geven an me zuster te komen, is 't wel.”

Spike knipoogde achter Troll's rug en tikte op zijn voorhoofd.

„Niemand heeft d'r aangeraakt,” verzekerde hij Wood, „tenzij het gebeurd is, nadat we d'r zijn kwijtgeraakt. En je vraagt waarom we d'r meegenomen hebben? We hadden d'r noodig. We konden niks met den Gonfal beginnen zonder haar.”

„Die vervloekte steen,” zei Wood.

„Ik geloof nou ook, dat er een vloek op rust,” was Spike het met hem eens. „Hij heeft nog nooit iemand wat anders dan pech bezorgd, moet je maar naar mij en Troll kijken. Wat hebben we gekregen voor onze moeite? We waren den smaragd al kwijt en alles wat we nog over hebben, is, dat we iederen dag de olifantsstallen mogen uitmesten en afwachten, hoe ze ons een keer uit den weg denken te ruimen.”

Terwijl zij spraken, werden zij omringd door de andere gevangenen, die door nieuwsgierigheid gedreven de nieuwe aanwinst kwamen inspecteren.

Zij ondervroegen Wood, maar omdat hij hen niet verstaan kon en zij hem niet, wendden zij zich met hun vragen tot Spike, die antwoordde in een zonderling jargon van Afrikaansche dialecten, teekens en enkele woorden in de Athnische taal, die hij hier en daar had opgepikt. Het was een allerzonderlingste wijze van gedachten wisselen, maar het beantwoordde toch blijkbaar schitterend aan zijn doel. Terwijl Wood daar stond, als voorwerp van hun belangstelling, overwoog hij snel, welke houding hij ten opzichte van Spike en Troll zou aannemen. De kerels

waren schelmen van het zuiverste water en riepen slechts gevoelens van bittere vijandschap in hem op. Voor het kwaad, dat zij Gonfala alleen al berokkend hadden, vond Wood, dat zij den dood verdienden; aan den anderen kant waren zij de eenigen hier, waarmee hij kon praten, en de eenigen die gemeenschappelijke belangen met hem hadden. Zijn verstand zei hem, dat Spike gelijk had, toen hij zei, dat ze samen moesten werken. Dus zooals de zaken nu stonden was het 't beste, zijn gerechten toorn ten opzichte van hen maar zoolang op zij te zetten en zich bij hen aan te sluiten in de hoop dat zij tezamen iets voor Gonfala zouden kunnen doen.

„Ze willen weten waar je vandaan komt,” zei Spike. „Ik heb ze verteld dat je uit een land komt, dat duizend maal zoo groot is als Athne en dat je daar een soort graaf was of zoo iets, net als d'r officieren hier. Hier is d'r ook zoo eentje. Zie je dien grooten kerel daar staan met z'n armen over elkaar?”

Hij wees op een grooten prachtigen kerel, die niet met de anderen naar hen toe was gekomen.

„Hij is vast een hooge banjer, of ik heb d'r nog nooit één gezien. Hij bemoeit z'n eigen ook nooit met het uitschot hier, maar in mij en Troll schijnt-ie wat te zien, en hij leert ons zijn taal.”

„Ik zou hem graag eens spreken,” zei Wood, want zijn eerste interesse ging uit naar de taal van dit volk in welks handen het lot hem had gedreven.

„Goed, kom maar mee. Hij is geen kwaai kerel. Hij is, wat ze hier een olifantenman noemen. Dat is net zoo iets, als 'n graaf bij ons thuis. D'r is hier een paar maanden geleden 'n soort revolutie geweest en toen zijn d'r een bende van die olifantenlui afgemaakt, die geen kans zagen om weg te komen of met de revolutionairen mee te doen. Maar dezen kerel hebben ze niet afgemaakt. Ze zeggen, omdat ie toch een goeie vent was en omdat iedereen met 'm op had, zelfs de revolutionairen.

Maar hij wou toch niet met ze meedoen, en nou hebben ze hem hier maar gedeponereerd om kamermeisje te spelen voor de olifanten. Die revolutionairen hier zijn net zoo iets als de gangsters bij jullie. In ieder geval is het een troep schooiers die de nette lui altijd een hoop last bezorgen en probeeren te gappen wat ze met d'r eige stomme hersens niet kenne verdienen. Nou, daar is Valthor. Mag ik je voorstellen an me ouwe vriend Stanley Wood.”

Valthor keek verbaasd, maar greep toch Wood's uitgestrekte hand.

„Verrek,” riep Spike uit: „ik vergeet telkens dat je geen Engelsch ken.”

Toen brabbelde hij de voorstelling in het bastaardtaaltje, dat hij had opgepikt.

Valthor glimlachte en zei, dat hij de kennismaking op prijs stelde. „Hij zegt, dat tie blij is, kennis met je te maken,” vertaalde Spike.

„Zeg maar, van mij het zelfde,” zei de Amerikaan, „en vraag hem of hij me wil helpen zijn taal te leeren.”

Toen Spike deze toespraak had vertaald, glimlachte en knikte Valthor, en toen ontstond er dadelijk een band die niet alleen tot een toegewijde vriendschap groeide gedurende de volgende weken, maar Wood tevens voldoende kennis van de Athnische taal verschaft, om hem in staat te stellen van gedachten te wisselen met ieder, die met hem in contact kwam.

Gedurende dezen tijd werkte hij met de andere slaven in de groote olifantenstallen van Phoros, den dictator, die zich den troon van Athne had toegeëigend na de revolutie.

Het eten was slecht en onvoldoende, het werk vermoeiend en de behandeling ruw, want de officieren, die belast waren met het toezicht op de slaven behoorden tot de laagste klasse van voor de revolutie en maakten misbruik van

hun macht, zoodra zij maar een beetje te zeggen kregen.

Gedurende al dien tijd hoorde hij niets over het lot van Gonfala, want natuurlijk bereikte er weinig nieuws uit het paleis de slaven in de stallen.

Of zij nog in leven was of niet, kon hij niet te weten komen, en die voortdurende toestand van onzekerheid en angst drukte nog zwaarder op hem dan de ruwheden, die hij moest verdragen.

„Als ze mooi is,” vertelde Valthor hem, „geloof ik niet, dat je voor haar behoeft te vreezen. Wij dooden geen mooie vrouwen — zelfs de Erythra doen dat niet.”

„Wie zijn de Erythra?”, vroeg Wood.

„Dat zijn de menschen die de regeering omverwierpen en Phoros op den troon van Zygo, den koning van Athne zetten.”

„Zij is heel mooi,” zei Wood. „Ik wou zielsgraag, dat zij niet zoo mooi was.”

„Misschien zal het haar geen kwaad doen. Voorzoover ik Menofra ken, zal je vriendin wel veilig zijn, tenminste voor de attenties van Phoros, en voor zoover ik Phoros ken, zal hij haar aan niemand anders gunnen, als zij heel mooi is.

Hij zal altijd wachten en hopen, dat er iets met Menofra gebeurt.”

„En wie is Menofra?”

„In de eerste plaats een jaloersche duivelin en bovendien nog de vrouw van Phoros.”

Dit was een kleine geruststelling maar het was het beste wat Wood vergund was te vernemen.

Hij kon slechts wachten en hopen.

Er was weinig om een krijgsplan op te baseeren.

Valthor had hem verteld, dat er misschien een contrarevolutie zou komen om Phoros af te zetten en Zygo weer op d 'n troon te brengen, maar in de slavenschuren was er te weinig nieuws over te verkrijgen om 'n plan te maken, zelfs indien dit zou gebeuren, aangezien er daar geen enkele communicatie bestond tusschen de partij van Zygo in de stad, terwijl Zygo zich met de meeste van zijn trouwgeblevene edelen en volgelingen in de bergen verscholen hield, waar zij heen gevlucht waren, toen de revolutie uitbrak.

Tot de plichten van Wood behoorde onder anderen de taak om den olifant, die hem speciaal was toegewezen, af te rijden.

Hij was voor dit doel gekozen tezamen met Valthor, Spike en Troll, omdat zij intelligenter waren dan de gewone slaven in de schuren. Hij had het snel geleerd en reed bijna dagelijks uit op de vlakte ten Zuiden van de stad onder een sterke bewaking van krijgers.

Eens kwamen zij terug van het veld naar de stallen na het afrijden, dat altijd vroeg in den morgen gebeurde en zij waren juist bezig hun geweldige rijdieren te schrobben en te wasschen, toen er bevolen werd weer op te gaan zitten en uit te rijden.

Op weg naar de vlakte hoorden zij van de begeleidende krijgers dat zij waren uitgezonden om een wilden olifant te vangen, die hun velden beschadigd had.

„Zij zeggen dat het een geweldige knaap is en woest,” zei een van de krijgers, „en als hij zoo erg is als ze beweren, dan komen we geen van allen weer terug.”

„Onder Zygo reden de edelen zelf uit om den wilden olifant te vangen en niet de slaven,” zei Valthor.

De krijger stuurde zijn olifant wat dichter naar dien van den Athnischen edelman.

„Ze zijn allemaal te bezopen om uit te rijden,” zei hij met gedempte stem. „Als ze maar een beetje dronken waren, zouden ze zelf wel uitrijden. En als ze nuchter zijn, durven ze niet.”

Wij krijgers zijn misselijk van die lui. De meesten van ons zouden veel liever weer onder echte olifantenmannen rijden, zooals uwe excellentie."

„Misschien gebeurt dat nog wel eens," zei Valthor — „als jullie maar moed houden."

„Hi-yah," schreeuwde de krijger voor hen.

„Ze hebben hem gezien," legde Valthor aan Wood uit, die naast hem reed.

Oogenblikkelijk daarna zagen zij de prooi uit een bamboebosch aan den rand van de vlakke komen.

Valthor float: „Het is een reuzeknaap, en als hij zoo woest is als ze beweren, dan zullen we een aardig jachtpartijtje hebben. Maar het is een moord om onervaren slaven op zoo iets af te sturen. Pas op jezelf, Wood. Blijf hem uit den weg, wat de bewakers ook zeggen, wat je doen moet. Doe maar net of je je olifant niet in bedwang kunt houden. Kijk maar eens! Daar komt hij recht op ons af. Het is een kwaai — en bij Diaus geen moment bang voor ons."

„Ik heb nog nooit zoo'n groote gezien," zei Wood.

„Ik ook niet," bekende Valthor. „Hoewel ik toch heel wat olifanten in mijn leven gezien heb. En hij is gebrandmerkt ook — kijk eens naar dien eenen slagtaand. Die is veel donkerder dan de andere. Als hij die niet had, zouden ze dadelijk een koningsolifant van hem maken."

„Wat moeten we nu doen?," vroeg Wood. „Ik zie niet in, hoe je zoo'n kerel moet vangen, zelfs als hij het niet op je voorzien heeft."

„Ze zullen een paar wijfjes naar hem toerijden en probeeren hem met een zacht lijntje naar de stad in de groote kraal te lokken, die vlak achter de poort is. Kijk eens."

De groote slurf van den olifant ging omhoog en hij trompette woedend. Het was duidelijk, dat hij van plan was aan te vallen. De commandeerende officier gaf bevel aan de slaven om de wijfjes naar hem toe te rijden, maar de officier bleef zelf achter. Evenals de andere drie was hij een Erythros en niet van adel.

Daar hij trots noch eergevoel had, kon hij anderen het gevaar tegemoet zenden, terwijl hijzelf in betrekkelijke veiligheid bleef.

Enkele slaven gingen naar voren, maar zij toonden niet veel enthousiasme, want het groote dier ging tot den aanval over. Hij stormde regelrecht door de rij van aankomende wijfjes heen, duwde hen links en rechts opzij en wierp zich op het mannetje, dat door den commandeerenden officier werd bereden.

Bevelen schreeuwend, probeerde de officier zijn rijdier te doen keeren en te ontsnappen, maar de olifant, dien hij bereed, was een afgerichte gevechtsolifant, die van geen wegloopen wist, bovendien was zijn harem van wijfjes daar en hij was niet van plan, die aan een sterker mannetje af te staan zonder er voor te vechten. Aldus in tweestrijd tusschen zijn natuurlijke neigingen en zijn gewoonte om te gehoorzamen aan de bevelen van zijn berijder ging hij noch den toestormenden olifant tegemoet, noch keerde hij hem den rug toe, maar in zijn aarzeling keerde hij zich half om met den zijkant naar hem toe en in deze positie liep de thans aangekomen kolossus hem finaal tegen den grond met al de kracht van een dolgeworden locomotief. Hij rolde ondersteboven, de officier smakte op den grond, maar oogenblikkelijk was de kerel weer overeind en ging er van door — verreweg het stomste wat hij ooit doen kon, want bijna ieder dier achtervolgt een vluchteling.

Rauwe kreten om hulp vermengden zich met het getrompet van den wilden olifant en de laatste wierp zich op zijn vluchtend slachtoffer. Valthor spoorde het wijfje, dat hij bereed aan tot een draf, in een poging om de aandacht van het mannetje af te leiden, en Wood volgde zijn voorbeeld, waarom dat wist hij niet.

Valthor kwam te laat.

De olifant had den radeloozen man ingehaald, wierp hem driemaal in de lucht en vertrapte hem toen in het stof van de vlakke, totdat hij slechts een donkere vlek vormde op den kalen grond.

Toen eerst arriveerden Valthor en Wood.

Wood verwachtte niet anders, dan dat het tooneel waarvan hij zooeven getuige was geweest, zich zou herhalen met hemzelf of Valthor als slachtoffer, maar niets van dien aard gebeurde.

De Athniër reed zijn wijfje rustig naar den grooten mannetjesolifant toe, die zelfvoldaan met den staart stond te slaan; al de waanzin was er blijkbaar opeens uit, nadat hij zijn slachtoffer gedood had en Wood, het voorbeeld van Valthor volgende, ging rustig aan den anderen kant rijden.

Gedurende al dien tijd zong Valthor met zacht geneurie een liedje zonder woorden, dat door de olifantenmannen van Athne altijd gebruikt werd om de groote dieren te kalmeeren, als ze in een nerveuze of geïrriteerde stemming zijn, en nu, op de maat van zijn gezang, gaf hij eenige instructies aan Wood, zoodat zij tezamen den wilden olifant naar de stad konden brengen in de kraal.

Tusschen de twee wijfjes, die zeer goed wisten, wat er van haar verlangd werd, werd het mannetje gevankelijk naar de stad geleid, terwijl de officieren, de strijders en slaven achter hen aankwamen, blij en opgelucht dat zij er het leven afgebracht hadden.

Valthor werd reeds met respect behandeld door zijn meegevangenen zoowel als door de krijgers, die hem bewaakten en nu nam Wood zijn plaats als persoon van gewicht naast hem in.

Het verhaal van de wijze waarop de wilde olifant gevangen was, had weldra het paleis bereikt.

Wood kreeg er den volgenden dag het bewijs van toen een officier en een troep krijgers kwamen om hem in de tegenwoordigheid van Phoros te brengen.

„Hij wenscht den man te zien, die Valthor hielp den schurk te vangen,” zei de officier.

Valthor boog zich naar hem over en fluisterde: „Hij heeft een andere bedoeling. Daarvoor alleen zou hij je niet laten roepen.”

HOOFDSTUK XXI.

Phoros.

De nacht sloop zachtjes uit haar leger in het Oosten en bracht haar gevolg van geheimzinnigheid, duistere daden en vreemde dieren, die het daglicht niet kunnen verdragen, met zich mede. Hoewel de zon nog het Westen kleurde met een matte, roode tint, was het reeds donker en onheilspellend in den Pas der Krijgers, die leidde van de vallei van Onthar naar de vallei van Themar.

In Onthar ligt Cathne, de Gouden Stad, in Themar ligt Athne, de Ivoren stad, in den Pas der Krijgers bevond zich Tarzan van de Apen. Alleen ging hij naar Athne om op te sporen waar Gonfala zich kon bevinden.

Gemnon had getracht hem er van af te brengen zonder geleide er heen te gaan en Thudos, dien hij op den troon van Cathne had geholpen, eveneens.

„Als je hier niet na een redelijken tijd terug bent,” zei Thudos, „zal ik een leger naar Athne sturen om je terug te halen.”

„Als ik niet na een redelijken tijd terug ben,” zei de aap-mensch, „dan zal dat zijn, omdat ik dood ben.”

„Misschien,” gaf Thudos toe. „Maar zij zullen je niet dooden, voordat zij het absoluut noodzakelijk vinden. Zij hebben altijd moeite om aan voldoende slaven te komen om het werk in de stad te doen en zij zullen zoo'n pracht exemplaar als jij niet gauw van kant maken. En net als wij hebben zij ook mannen nodig, om in de arena te vechten.”

„Dat zou je zeker liever doen dan olifanten schrobben,” zei Gemnon glimlachend.

Tarzan schudde het hoofd.

„Ik houd niet van vechten en niet van dooden en er zijn erger dingen dan olifanten schrobben.”

En dus was hij op weg gegaan en hij had zijn route zoo genomen, dat hij de vallei van Themar niet bij dag behoefde over te steken, daar hij Athne ongezien wenschte te naderen en te verkennen. Dat beide valleien, speciaal die van Onthar, wemelden van de wilde leeuwen was een risico dat hij moest accepteren; maar behalve bij het oversteken van Themar kon hij profiteeren van de bescherming die de bosschen hem, practisch gesproken, bijna den geheelen weg over boden.

Het risico was groot, want de leeuwen van Themar waren geen gewone leeuwen. Vele waren ontsnapte jachtleeuwen uit Cathne, die meestal gevoed werden met menschevleesch en er op afgericht waren op menschen te jagen. Generaties lang waren ze getraind op snelheid en uithoudingsvermogen, zoodat er op de heele wereld niet zulke prooidieren waren als deze.

Toen de duisternis viel, hoorde Tarzan het gebrul van de groote katten in de vallei, die hij verlaten had.

Met den grootst mogelijken spoed ging hij door den Pas der Krijgers en betrad hij de vallei van Themar.

Tot nu toe had hij nog geen leeuwengebrul uit die richting gehoord. De wind was naar hem toe.

Hij bracht hem geen reukspoor van Numa, maar hij wist, dat hij zijn eigen geur in de richting van de jagende leeuwen van Cathne zou dragen.

Hij versnelde zijn stap, want, hoewel hij reeds menigen leeuw had gedood wist hij, dat geen levend wezen mocht hopen een aanval te overleven van deze dieren die dikwijls in troepen jaagden.

Nu was hij op de open vlakte van Themar. Hij kon het gebrul van de leeuwen in Themar nog hooren. Plotseling ving hij een nieuwen klank in hun gebrul op. Hij kende dezen zeer goed. Hij vertelde hem, dat zij op het spoor van een of ander levend wezen waren, en dat tot hun prooi hadden gekozen.

Was het zijn eigen spoor?

Een volle maan verrees boven de bergen en verlichtte den bodem van de vallei en onthulde de donkere strook bosch in de verte.

De woeste leeuwenstemmen werden luider en krachtiger en weerkaatsten in de bergengte, die den Pas der Krijgers werd genoemd en waar hij juist doorheen was gekomen; toen wist Tarzan dat de jachtleeuwen van Cathne hem op het spoor waren.

Gij of ik zouden de leeuwen niet hebben kunnen tellen aan hunne stemmen, maar voor Tarzan was het karakteristieke geluid van iedere stem te onderscheiden en zoo wist hij, dat vijf leeuwen meedoogenloos achter hun prooi aanslopen.

Hij versnelde zijn pas nog meer. Hij taxeerde, dat de leeuwen ongeveer een mijl achter hem waren en het bosch ongeveer drie mijlen verder. Als er niets in den weg kwam, kon hij het bosch eerder bereiken dan de leeuwen, maar hij liep

over onbekend terrein, dat hij alleen kende uit de beschrijvingen, die Gemnon en Thudos er van gegeven hadden. Hij wist, dat er allicht iets in de eigenaardigheid van den bodemgesteldheid kon voorkomen, dat hem den weg zou versperren: een diepe uitgedroogde beek met overhangende oevers van zachte modder zou al voldoende zijn.

Voort snelde hij, zijn machtige borst regelmatig op en neer gaande, zijn hartslag nauwelijks versneld door de inspanning, maar de leeuwen kwamen steeds dichterbij en hij begreep uit het geluid van hun stemmen dat zij op hem wonnen. En hen kennende, verbaasde hij zich toch over hun uithoudingsvermogen, zoo ongewoon voor leeuwen en hij verbaasde zich ook over de resultaten die met zorgvuldig fokken verkregen kunnen worden.

Nu, voor het eerst, begon hij te draven, want hij wist, dat op 't moment dat zij hem in het oog zouden krijgen, zij harder vooruit zouden komen, dan hij gedurende zoo'n langen afstand zou kunnen volhouden. Dan zou het slechts een kwestie zijn van wie de grootste snelheid op den langsten afstand kon ontwikkelen. Geen beek daagde op, noch andere obstakels, en ten slotte kwam hij binnen een halven mijl afstand van het bosch, met voldoende ruimte en tijd over, om hem een redelijke kans op veiligheid te bieden. En toen gebeurde het onverwachte. Uit de schaduw van het bosch kwam een groote leeuw regelrecht op hem af.

Wie in de jungle lang wil leven moet snel denken.

Tarzan overwoog de situatie zonder zijn snelheid te verminderen. Het bosch was zijn doel; één leeuw was minder gevaarlijk dan vijf en de eene leeuw was alles, wat er tusschen hem en het bosch was.

Met een woesten grauw daagde hij den leeuw uit.

Het dier was naar hem toe komen loopen, maar nu hield het aarzelend stil. Zou hij op zijn stuk blijven staan of er vandoor gaan?

Veel zou er van af hangen of het een gewone wilde leeuw was of een afgerichte jachtleeuw.

Het feit dat hij aarzelde in plaats van zijn uitdaging te aanvaarden, deed Tarzan vermoeden dat hij het eerste was.

De vijf leeuwen van Onthar wonnen snel op hem. In het heldere maanlicht moesten zij hun prooi reeds in het oog gekregen hebben. Hun stemmen verkondigden dat.

Thans gingen zij tot den aanval over. Waren het wilde leeuwen geweest, dan zouden zij gezwegen hebben, zoodra zij hun prooi op het spoor waren gekomen, maar de grond dreunde van hun gebrul.

Tarzan vond, dat zij op deze wijze veel energie verspilden, maar hij wist, dat zij hierop getraind waren, opdat de jagers hen zouden kunnen volgen, ook wanneer zij hen uit het gezicht hadden verloren. Tarzan zag, dat de leeuw tegenover hem twijfelde. Hij was misschien verbaasd over de tactiek van het mensch-ding, dat hemzelf tot prooi maakte, en het gebrul van de vijf andere leeuwen droeg stellig bij tot zijn zenuwachtigheid.

Een vijftig meter scheidde hen slechts en nog had de leeuw geen besluit genomen, toen uit de borst van den aap-mensch de woeste aanvalskreet van den mannetjes-aap opsteeg.

Het was de laatste druppel — de leeuw keerde zich om en sprong terug het bosch in. Een oogenblik later klom Tarzan in een gastvrijen boom, terwijl vijf woedende leeuwen opsprongen om hem te pakken.

Toen hij een behaaglijke rustplaats had uitgezocht brak de aap-mensch dorre takjes af en wierp die naar de leeuwen en schold hen uit voor Dango-Ungo-Horta

en andere beleedigende namen, die leelijke gewoonten en eigenschappen van hen zelf en hun voorouders aanduidden.

Hoewel hij een rustig en gewoonlijk zwijgzaam man was, was hij goed thuis in het jargon van de jungle-achterbuurt, dat hij van de groote apen had geleerd, die hem hadden opgevoed. Misschien verstonden de leeuwen hem, misschien ook niet.

Wie weet?

In ieder geval waren ze erg boos en sprongen zij hoog in de lucht in vergeefsche pogingen hem te bereiken, wat hen alleen nog woedender maakte.

Maar Tarzan mocht geen tijd verspillen met hen, en, zijn weg door de boomen nemende, slingerde hij zich naar het Noorden van Athne. Hij had er rekening mee gehouden de stad te bereiken terwijl zij nog sliep, en hij wist uit de inlichtingen die Gemnon en Thudos, die Athne dikwijls bezocht hadden gedurende den jaarlijkschen wapenstilstand als de steden handel met elkaar dreven.

Hij liep de stad halverwege naar het Noorden om, waar hij minder goed bewaakt werd dan aan den Zuidkant. Hier liep hij het grootste gevaar voor ontdekking, want hij moest den muur overklimmen bij het licht van den vollen maan. Hij koos een plekje ver van de Noordelijke poort verwijderd en kroop op zijn buik naar de stad door de beplanting van de bebouwde velden. Hij hield dikwijls stil om te luisteren, maar hij zag geen teeken van leven op de stadsmuren.

Toen hij op ongeveer honderd voet afstand van den muur van Athne was, stond hij op en rende zoo hard als hij kon en sprong er tegenop als een kat, totdat zijn vingers den bovenkant omklemden. Toen trok hij zich op en plat vooroverliggend, keek hij, wat er aan den anderen kant was.

Een loods-achtig gebouwtje stond tegen den muur gedrukt en er langs liep een nauwe straat. Tarzan liet zich op het dak van de loods glijden en een oogenblik later sprong hij naar beneden op de straat. Dadelijk stak er een hoofd door een open raam naar buiten en een mannenstem vroeg: „Wat doe je daar? Wie ben je?”

„Ik ben de duivel,” antwoordde Tarzan met een spookachtige fluisterstem.

Onmiddellijk werd het hoofd teruggetrokken en het raam dicht geslagen. Tarzan had handig geprofitteerd van iets, dat Gemnon hem had verteld, namelijk, dat de Athniërs in een boozen geest geloofden, die 's nachts buiten op zoek was naar iemand, die hij zou kunnen vermoorden.

Aan den duivel werden alle onopgehelderde sterfgevallen toegeschreven speciaal als ze 's nachts plaats vonden.

De aanwijzingen volgende, die hij had ontvangen, ging Tarzan door de smalle donkere straten naar het centrum van de stad, zoodat hij tenslotte aan de ommuurde ruimte kwam waar het paleis stond. Men had hem gezegd dat hij alleen bewakers aan de Noordelijke en Zuidelijke poorten zou aantreffen.

De andere poorten, als die er tenminste waren, zouden zorgvuldig gegrendeld zijn en maar zelden worden gebruikt.

Toen Tarzan de ommuurde ruimte naderde van de Westzijde, ontdekte hij noch een poort, noch bewakers.

De muur was laag vergeleken bij dengene die de stad omringde en bleek dus geen hindernis voor den aap-mensch.

Eenmaal over den muur bevond hij zich in een tuin van boomen, struiken en bloemen, een liefelijk oord vervuld van zachte, zoete geuren, maar daar had hij op dit oogenblik geen aandacht voor — hij zocht naar andere geuren dan die van

bloemen.

Langs kleine gebouwtjes en andere tuinen loopende kwam hij aan een groot gebouw, waarvan hij wist, dat het 't paleis moest zijn, en hier, tot zijn verbazing ontdekte hij dat verscheidene kamers schitterend verlicht waren. Hij had gedacht, dat iedereen in slaap zou zijn behalve de wachters.

Een aantal oude boomen groeide in den tuin, die aan dit gedeelte van het paleis grensde, en onder dekking van hun schaduw liep Tarzan naar het gebouw en keek door een van de ramen.

Hier zag hij een groote feestzaal, waar een lange tafel de geheele lengte van de zaal besloeg en waaraan honderd of nog meer mannen zaten, waarvan de meeste min of meer in staat van dronkenschap verkeerden.

Er werd veel gelachen en gepraat en er waren er een paar slaags geraakt, zonder dat iemand er ook maar eenige aandacht aan schonk, behalve de twistenden zelf. De mannen waren voor het grootste gedeelte ruwe kerels en hadden niets weg van de Cathniërs. De man aan het hoofd van de tafel zag er werkelijk beestachtig uit.

Hij sloeg op de tafel met een vuist als een hamer en loeide meer als een stier dan als een mensch.

Slaven kwamen en gingen, brachten meer te drinken en namen de leege glazen en borden weer mede. Sommige van de gasten zaten nu te eten, maar de meesten concentreerden al hun energie en hun talent op de voornaamste bezigheid van den avond ... drinken.

„Zei ik je niet, haar hier te brengen?“, schreeuwde de groote kerel aan het hoofd van de tafel, zich tot het gezelschap in het algemeen wendende.

„Zei, wie, waar te brengen?“, vroeg een ander, die meer aan het benedeneind van de tafel zat.

„Het meisje!“, schreeuwde de groote weer.

„Welk meisje, Phoros?“

„Het meisje,“ antwoordde Phoros met dubbelslaande tong.

„O, *het* meisje,“ zei er één.

„Nou, waarom haal je haar dan niet?“

„Wie halen?“

„Het meisje halen,“ herhaalde Phoros.

„Wie moet haar halen,“ vroeg een ander.

„Jij moet 'r halen,“ beval Phoros.

De kerel tot wien dit gericht was, schudde het hoofd.

„Ik zou je danken,“ zei hij, „Menofra zou me de huid vol schelden.“

„Ze weet 't immers niet. Ze is naar bed gegaan,“ verzekerde Phoros hem.

„Nou, in ieder geval waag ik het er niet op. Stuur d'r maar een slaaf opaf.“

„Je kan d'r beter niemand op afsturen,“ raadde een man hem, die naast Phoros zat, een, die er niet zoo dronken uitzag als de anderen. „Menofra zou d'r eigen van kant maken en jou d'r bij.“

„Wie is hier de baas?“, vroeg Phoros.

„Moet je aan Menofra vragen,“ raadde de ander.

„Ik ben de baas,“ beweerde Phoros. Hij wendde zich tot een slaaf. De kerel keek toevallig een anderen kant uit. Phoros wierp hem een zwaren roemer naar het hoofd, die op 't nippertje miste. „Hier jij! Ga 't meisje halen!“

„Welk meisje meester?“, vroeg de slaaf.

„D'r is maar één meisje in Athne, jou zwijnenjong. Ga d'r halen.“

De slaaf spoedde zich de kamer uit. Toen volgde er een discussie over wat er gebeuren zou als Menofra er achter kwam.

Phoros verkondigde, dat hij genoeg had van Menofra en dat, als ze zich niet met d'r eigen zaken bemoeide, hij d'r uit mekaar zou halen en vergeten d'r weer in mekaar te zetten.

Hij vond dit zoo'n reuzemop dat hij onbedaarlijk begon te lachen en van de bank afviel, maar eenige anderen schenen nerveus en keken angstig naar de deur.

Tarzan keek en luisterde.

Hij voelde afkeer en schaamte, omdat hij tot dezelfde sexe behoorde als deze wezens.

Sedert zijn geboorte had hij tusschen de dieren in bosch en veld geleefd, tusschen de allerlaagste soort en nooit had hij hen zoo diep zien zinken als menschen kunnen doen.

De meesten hielden er toch nog een soort moed en waardigheid op na, zelden vervielen zij tot liederlijkheid met uitzondering misschien van enkele apensoorten, die meer met de menschen verwant waren. Als men hem er naar gevraagd had, zou hij zeker Darwins evolutie-theorie verwerpen.

Maar zijn gedachten hielden zich met heel iets anders bezig — wie was „het meisje”?

Hij vroeg zich af, of het Gonfala kon zijn, maar iedere veronderstelling werd te niet gedaan door het verschijnen van een groote, mannelijk uitziende vrouw, die de kamer binnenzeilde, gevolgd door den slaaf, die zooeven weggezonden was om het meisje te halen. Dus dat was *het* meisje.

Tarzan bekeek haar met verbazing. Ze had groote roode handen, een behaarde wrat op haar kin en een tamelijk opvallenden knevel. In ieder ander opzicht was zij eveneens zeer onaantrekkelijk.

„Wat moet dat beteekenen?”, vroeg ze, Phoros aangelurende: „waarom liet je me op dit uur van den morgen roepen, jou dronken ploert?”

Phoros' mond viel open; hij keek zijn kameraden ontredderd aan, alsof hij hulp zocht.

Maar niemand bood hem die.

Ieder, die niet heelemaal stomdronken was, probeerde er waardig en nuchter uit te zien.

„Liefste,” legde Phoros beminnelijk uit, „wij wilden dat je bij ons kwam zitten en meefuifde.”

„Liefste, niks te liefste!”, beet de vrouw hem toe. Toen kneep zij haar oogen samen. „Wat fuiven?”, vroeg zij toen.

Phoros keek weer hulp zoekend om zich heen. Hikkend en met benevelde oogen keek hij naar den man die naast hem zat. „Waarom fuifden we ook weer, Kandos?”

Kandos deed zenuwachtig en gejaagd en bevochtigde zijn droge lippen met zijn tong.

„Lieg niet tegen me!” schreeuwde de vrouw. „Je weet zelf heel goed, dat je heelemaal niet van plan was mij te laten halen.”

„Maar Menofra,” riep Phoros uit op wat hij een kalmeerenden toon dacht te zijn.

De vrouw draaide zich om naar den verschrikten slaaf achter haar. „Wie moest je voor hem halen?”, vroeg ze.

„O, groote koningin, ik dacht dat hij U bedoelde,” jammerde de slaaf, op zijn knieën vallende.

„Wat zei hij tegen je?”, Menofra gilte deze woorden bijna.

„Hij zei: „Ga het meisje halen, en toen ik vroeg welk meisje, zei hij: „Er is maar

een meisje in Athne, jou zwijnenjong.”

Menofra fronste dreigend haar wenkbrauwen.

„Het eenige meisje in Athne, hé? Ik weet wie je moest halen — het is die geelharige slet, die met die twee mannen binnengebracht werd. Je dacht dat je mij kon nemen hè!

Nou je zult er de kans niet voor krijgen. Je hebt altijd al op een kans geloerd, en vandaag was je dronken genoeg om een beetje moed bij elkaar te schrapen. Nou ik zal je helpen, en als ik met jou klaar ben, zal ik het eenige meisje in Athne te grazen nemen. Ik zal haar naar je toesturen, als er tenminste nog wat van je over is — ik zal d'r naar je toe sturen — in stukjes.”

Zij wendde zich nu tot het verblufte en verschrikte gezelschap. „D'r uit jullie zwijnen — allemaal.”

Toen ging ze naar het hoofd van de tafel en pakte Phoros bij een oor. „En jij gaat met met mee — koning!”

Het laatste woord klonk giftig van verachting.

HOOFDSTUK XXII.

Menofra.

Tarzan verliet het raam, gleed langs den zijkant van het gebouw en keek naar de tweede verdieping. Daar, zoo vermoedde hij, zouden de slaapvertrekken zijn. In een van de kamers daarboven was Gonfala ongetwijfeld opgesloten.

De muur was begroeid met wingerdranken.

Hij schudde eraan en probeerde uit te vinden, of zij zijn gewicht zou kunnen dragen; ten slotte kwam hij bij een ouden klimop, waarvan de stam zoo dik was als een arm, een gedrongen oude plant die aan den ruwen muur geklemd zat met millioenen luchtwortels.

Hij probeerde haar met zijn gewicht, toen, overtuigd dat ze hem wel zou houden, begon hij naar het venster te klimmen dat er vlak boven was. Dicht bij het open raam hield hij even stil en luisterde; zijn gevoelige neusgaten ontleedden de geuren, die uit de kamer kwamen.

Er sliep een man in.

De zware ademhaling vertelde hem, dat de man sliep. Zijn gesnurk en geur vertelden hem dat de man dronken was.

Tarzan zwaaide een been over het kozijn en stapte de kamer binnen. Hij bewoog zich geruischloos, zijn weg tastend door de duisternis. Hij nam er zijn tijd voor en langzamerhand raakten zijn oogen aan de duisternis hier binnen gewend.

Hij had een gave, die sommige menschen gemeen hebben met de nachtdieren, hij kon in het donker beter zien dan andere menschen.

Misschien was zij door noodzaak tot een hooger trap van ontwikkeling gebracht: iemand, die 's nachts in de jungle kan zien, heeft meer levenskansen.

Weldra identificeerde hij een donkere massa, die op den vloer tegen den muur lag, als de slaper.

Dat was echter niet zoo moeilijk, het gesnurk van den man verraadde reeds de plaats waar hij lag.

Tarzan ging langs den anderen kant de kamer door en vond een deur. Zijn vingers tastten naar een slot of grendel en vonden het laatste. Hij piepte een beetje toen hij hem openschoof en hij was bang, dat het den man zou wekken, maar dat gebeurde niet.

De open deur gaf toegang tot een spaarzaam verlichte gang, een booggang, waar andere deuren waren en boogvormige openingen, die toegang gaven tot een andere gang.

Tarzan hoorde stemmen.

Zij waren luid en boos en er waren schuifelende geluiden. De stemmen waren die van Menofra en Phoros.

Duidelijk daarop klonk een kreet gevolgd door een plof, alsof er een lichaam viel; toen stilte.

Tarzan wachtte, luisterend.

Hij hoorde een deur openen, een eindje verder in de gang, in de richting waaruit de stemmen hadden geklonken, toen stapte hij terug in de kamer achter hem en liet de deur even op 'n kier, zoodat hij in de gang kon kijken.

Hij zag een man naar buiten komen door een deur en de zijgang ingaan. Het was Phoros. Hij wankelde een beetje en in zijn rechterhand droeg hij een bebloed zwaard.

De uitdrukking op zijn gezicht was beneveld en wezenloos. Hij ging langs de deur, van waaruit Tarzan hem gadeslagen had en ging een andere gang in; toen kwam de aap-mensch weer naar buiten en volgde hem.

Toen hij het begin van de gang had bereikt, die Phoros ingegaan was, zag Tarzan den Athniër aan den sleutel in het slot van een deur morrelen, die slechts een klein eindje verder was; hij wachtte tot Phoros de deur had geopend en de kamer was binnengegaan. Toen snelde de aap-mensch achter hem aan.

Hij hoopte de deur te bereiken, voordat Phoros haar aan den binnenkant kon sluiten, indien hij dit al van plan was, maar dat was hij niet. Inderdaad, in zijn dronken zorgeloosheid, sloot hij de deur niet eens goed, en hij was de kamer net binnengegaan, toen Tarzan de deur openduwde en hem volgde.

De aap-mensch had zich uiterst stil bewogen, zoodat, hoewel hij vlak achter Phoros stond, deze onbewust was van zijn tegenwoordigheid. De kamer was verlicht door een enkele toorts — een pit die in een ondiepe schaal dreef, die half gevuld was met vet.

In een hoek op den grond, gebonden aan handen en voeten, lag Gonfala, in een anderen hoek, eveneens gebonden, lag Stanley Wood.

Zij zagen en herkenden Tarzan beide maar hij legde een vinger op zijn lippen om hen tot zwijgen te manen.

Phoros gluurde naar zijn twee gevangenen, zijn zware lichaam zwaaide heen en weer.

„Dus de minnenden zijn nog hier!”, spotte hij. „Maar waarom bleven ze zoo ver bij mekaar vandaan? Hier, jouw stomme idioot, kijk naar mij, ik zal je laten zien, hoe je een meisje het hof moet maken. Ze is nou van mij; Menofra, die ouwe helleveeg, is dood. Kijk maar eens naar dit zwaard! Zie je het bloed. Ik heb d'r juist om zeep geholpen.”

Hij wees met zijn zwaard naar Wood. „En zoodra ik je heb laten zien, hoe je je als minnaar hebt te gedragen, ga jij d'r ook an.”

Hij deed een pas in de richting van Gonfala, maar op hetzelfde moment grepen stalen vingers den pols van de hand, waarin hij het zwaard hield; het wapen werd hem ontworpen en hij werd heftig tegen den grond geworpen.

„Hou je stil of ik maak je koud,” fluisterde hij, en ... Phoros staarde in de koele grijze oogen van een nagenoeg naakten reus, die over hem gebogen stond, met de punt van zijn eigen zwaard op zijn borst gericht.

„Wie ben je?”, stamelde hij. „Maak me niet dood. Zeg me wat je wil. Je kan alles van me krijgen wat je maar wilt, als je me maar niet dood maakt.”

„Ik zal zelf wel nemen wat ik hebben wil. Beweeg je niet.”

Tarzan ging naar Wood toe en sneed zijn banden door.

„Maak Gonfala los,” zei hij. „En als je klaar bent, bindt dan dezen man en stop een prop in zijn mond.”

Wood werkte snel.

„Hoe kom je hier?”, vroeg Tarzan hem.

„Ik zocht naar Gonfala. Ik volgde haar spoor tot in deze stad, toen namen ze me gevangen.

Vandaag liet Phoros me halen.

Op de een of andere manier, misschien omdat een van zijn luitjes het van Spike of Troll afluisterde, kwam hij op het idee, dat ik wist hoe de Gonfal werkte.

Spike had opgescheept over zijn kracht, maar hij en Troll konden er toch niet mee overweg.

Zij hadden ook aan iemand verteld, dat Gonfala de godin van den steen was en zoo bracht hij ons bij elkaar, om ons een staaltje magie te laten vertoonen.

Onze ontmoeting was zoo plotseling en onverwachts, dat wij door den mand vielen, iedereen moet hebben kunnen zien, dat we van elkaar hielden.

In ieder geval had Phoros het zóó door, misschien omdat hij jaloersch was. Hij had geprobeerd Gonfala het hof te maken, al zoo lang als zij gevangen zat, maar hij was te bang voor zijn vrouw om erg ver met haar te gaan.”

Toen Gonfala bevrijd was, bond Wood Phoros en toen hij daarmee klaar was hoorden zij het geluid van schuifelende voetstappen in de gang. Zouden de voetstappen voorbij gaan, of zou er iemand naar deze kamer toe komen?

Zij kwamen steeds dichterbij, toen hielden zij stil voor de deur, alsof degene die daar liep, luisterde.

De deur werd open geduwd en onthulde een afschuwelijke verschijning. Gonfala smoorde een kreet, Wood deinsde terug, alleen Tarzan toonde geen emotie.

Het was Menofra.

Een afgrijselijke wonde gaapte aan haar hoofd en schouder. Zij was bedekt met bloed en wankelde op haar beenen door het verlies ervan, maar ze behield niettemin haar zelfbeheersching.

Zij ging snel terug naar de gang, sloot de deur en draaide den sleutel om, die de dronken Phoros in het slot had gelaten; toen hoorden zij luid om de wacht roepen.

„We schijnen er leelijk ingevlogen te zijn,” merkte Wood op.

„Maar we hebben een gijzelaar,” herinnerde Tarzan hem.

„Wat een afschuwelijk gezicht,” zei Gonfala sidderend en wees in de richting van de deur. „Hoe denk je dat het gebeurd is?”

De aap-mensch wees met zijn duim in de richting van Phoros. „Dat zou hij je wel kunnen vertellen. Ik denk, dat hij blij was, dat wij er bij waren.”

„Het is een lief stel,” zei Wood, „maar ik denk, dat heel wat getrouwde stellen graag hetzelfde zouden doen, als ze er de kans voor kregen.”

„Zoo iets afschuwelijks mag je niet zeggen, Stanley,” riep Gonfala uit. „Denk je, dat wij zoo zouden doen?”

„O, dat is heel wat anders,” verzekerde Wood haar, „deze menschen zijn beesten.”

„Geen beesten,” verbeterde Tarzan. „Zij zijn menschenlijke wezens en zij gedragen zich als menschenlijke wezens.”

„Daar komt de wacht,” zei Wood.

„Er is een wilde-man daar binnen,” vertelde Menofra hen. „Hij heeft de twee

gevangenen losgemaakt en ze hebben den koning gebonden en een prop in zijn mond gedaan. Zij willen hem misschien wel dood maken. Maar dat wil ik niet hebben, ik wil hem zelf hebben. Ga naar binnen en vang den vreemdeling en breng den koning bij me.”

Tarzan stond dicht bij de deur.

„Als je zonder mijn toestemming binnen komt,” riep hij, „dood ik den koning.”

„Nou, nou weet je 't Phoros,” zei Wood, „wat er met je gebeurt. Als Menofra je in handen krijgt zal ze je flink te grazen nemen.”

Phoros kon geen antwoord geven vanwege de prop.

De krijgers en de koningin hielden krijgsraad in de gang. Zij konden geen beslissing nemen. De drie gevangenen in de kamer waren niet beter af. Tarzan begreep er niets van.

Hij vertelde dit aan Wood.

„Ik ben bevriend met een Athnischen edelman,” zei hij, „en van hem weet ik, dat de bevolking hier ridderlijk en nobel is, heelemaal niet zooals wat we er tot nu toe van gezien hebben.

Er gingen geruchten in Cathne, dat er veranderingen in de regeering hadden plaats gevonden, maar zij dachten natuurlijk dat er een ander deel van den adel aan de macht zou komen; als deze menschen den adel voor moeten stellen, dan moet onze vriend Spike minstens een aartsbisschop zijn.”

„Zij zijn heelemaal niet van adel,” zei Wood. „Zij zijn uit de onderste lagen van de maatschappij. Zij overmeesterden den koning en den adel een paar maanden geleden. Ik denk dat ze het land aardig naar de maan helpen.”

„Nu begrijp ik het,” zei Tarzan. „Nu, ik denk dat mijn vriend Valthor mij er dan wel niet uit zal kunnen helpen.”

„Valthor,” riep Wood uit. „Ken je die? Nee maar zeg, dat is de eenige vriend die ik hier heb.”

„Waar is hij? Hij zal ons vast helpen,” zei Tarzan.

„Niet, waar hij nu is. Hij en ik waren samen slaven in de olifantenstallen.”

„Valthor, slaaf?”

„Ja, en hij mag nog van geluk spreken,” verzekerde Wood hem. „Ze slachtten al de andere leden van adel, die ze te pakken konden krijgen, af, behalve een paar, die zich bij hen aansloten. De rest vluchtte naar de bergen. Maar iedereen had zooveel op met Valthor, dat ze hem niet doodden.”

„Het is goed, dat ik geen risico nam, toen ik hierheen kwam,” merkte de aap-mensch op. „Zij hadden die geruchten gehoord in Cathne, daarom kwam ik in het donker om eens polshoogte te nemen, voor ik probeerde Valthor te vinden en mijzelf bekend te maken.”

Er werd op de deur geklopt.

„Wat wil je?”, vroeg Tarzan.

„Als je den koning aan de koningin uitlevert, zullen we jullie niets doen,” zei een stem.

Phoros begon te worstelen en te spartelen op den vloer en schudde heftig het hoofd.

Tarzan glimlachte.

„Wacht even, dan zullen we er eens over praten,” zei hij, toen, tot Wood: „Neem de prop uit zijn mond.”

Zoodra de prop er uit was, begon Phoros te slikken en te sputteren voor hij een verstaanbaar woord kon uitbrengen, zoo bang en opgewonden was hij.

„Laat ze me niet te pakken krijgen,” slaagde hij er in eindelijk te zeggen. „Ze zal me vermoorden.”

„Ik geloof wel, dat je daarop rekenen kunt,” zei Wood.

„Misschien kunnen we een overeenkomst sluiten,” merkte Tarzan op.

„Alles, alles wat je maar wilt,” riep Phoros uit.

„Onze vrijheid en een veilige escorte naar den Pas der Krijgers,” eischte de aap-mensch.

„Die zul je hebben,” beloofde Phoros.

„En den grooten diamant,” voegde Wood er aan toe.

„En den grooten diamant,” gaf Phoros toe.

„Hoe kunnen we weten, dat je je woord zult houden?,” vroeg Tarzan.

„Ik geef je mijn eerewoord,” verzekerde Phoros hem.

„Daar hecht ik niet veel waarde aan, ik wil nog iets meer.”

„Wat dan?”

„Wij zullen je meenemen en bij ons houden om je te kunnen doden, als je je niet aan de overeenkomst houdt.”

„Dat ook nog. Ik vind alles goed, als *zij* me maar niet in handen krijgt.”

„En dan is er nog één ding,” voegde Tarzan er aan toe. „De vrijheid van Valthor.”

„Top.”

„En nu we het hier over eens zijn,” zei Wood, „zou ik bij de hel wel eens willen weten, hoe je hier denkt uit te komen, terwijl die ouwe hellekat met haar lijfwacht het fort bezet houdt.”

„Heb je wel eens een kroning meegemaakt Tarzan?”

De aap-mensch schudde het hoofd.

„Nou, neem Phorsie dan eens mee naar buiten, vriend, dan zul je een koning zien kronen.”

„Ik weet niet wat je bedoelt, maar ik ben niet van plan hem mee naar buiten te nemen, voor ik de zekerheid heb, dat zijn beloften zullen worden nagekomen.”

Hij wendde zich tot Phoros. „Nou, hoe denk je er over? Zou de lijfwacht doen, wat je beveelt?”

„Ik weet het niet. Ze zijn bang voor haar. Iedereen is bang voor haar en Dyaus weet, dat ze er reden voor hebben.”

„Het schijnt ons niet mee te zitten,” merkte Wood op.

Tarzan ging naar Phoros toe en maakte zijn handen los.

„Ga naar de deur,” gebod hij, „en vertel aan je vrouw, wat we afgesproken hebben.”

Phoros ging naar de deur. „Luister eens schat,” zei hij vleierend.

„Niks te luisteren, jou beest, jou moordenaar,” schreeuwde ze terug. „Ik wil je tusschen mijn vingers voelen, dat is alles wat ik vraag.”

„Maar schat, ik was dronken. Ik bedoelde het niet zoo erg. Luister nou toch eens naar rede. Laat me deze menschen nou een vrijgeleide geven, om het land te verlaten, dan zullen ze me niet doodmaken.”

„Niks te schatten tegen mijn, jou ... jou . . .”

„Maar mijn eigen kleine Menofra, luister nou toch naar rede. Roep Kandos, en laten we er dan over praten.”

„Ga naar binnen jullie lafaards en sleur 'm d'r uit,” schreeuwde Menofra tot de lijfwacht.

„Blijf daar!” schreeuwde Phoros. „Ik ben de koning. De koning beveelt.”

„Ik ben de koningin!” gilte Menofra. „Ik zeg je, bevrijd den koning.”

„Ik ben in goeie handen,” schreeuwde Phoros. „Ik hoef niet bevrijd te worden.”

„Ik denk,” zei de officier van de wacht, „dat we het beste Kandos kunnen laten halen.”

„Dit is geen geval waarin een officier van de wacht een beslissing mag nemen.”

„Dat is goed,” moedigde de koning hem aan. „Roep Kandos.”

Ze hoorden hoe de officier een krijger wegzond om Kandos te halen en zij hoorden de koningin razen en tieren en dreigen.

Wood ging naar de deur.

„Menofra, ik heb een idee, waar je misschien nog niet aan gedacht hebt. Laat Phoros tot aan de grens met ons meegaan, dan kan je hem te pakken nemen als hij terugkomt.

Dan hebben we allebei onzen zin, en het zal ons een hoop last besparen.”

Phoros keek benauwd. Daar had hij nog niet aan gedacht. Menofra antwoordde niet dadelijk, toen zei ze: „Hij zou me op de een of andere manier toch beduvelen.”

„Hoe kan hij je nou beduvelen?”, vroeg Wood.

„Dat weet ik niet, maar hij zal d'r best wat op vinden. Hij heeft z'n leven lang iedereen al beduveld.”

„Maar nou kan dat niet. Jij hebt het leger toch? Wat kan hij dan beginnen?

„Nou, misschien kan ik er nog 'ns over denken,” gaf de koningin toe. „Maar ik geloof niet, dat ik zoolang kan wachten. Ik wil 'm nou dadelijk onder handen nemen. Heb 'ie gezien wat 'ie met me uitgevoerd heeft?”

„Ja, dat is verschrikkelijk,” sympathiseerde Wood.

Niet lang daarna keerde de krijger terug met Kandos.

Menofra begroette hem met een stortvloed van scheldwoorden, toen zij hem in 't oog kreeg, en het duurde een heele tijd voor hij kans zag haar te kalmeeren en de geschiedenis te hooren kreeg. Toen nam hij haar mee, zoodat niemand hen kon afluisteren, en zij fluisterden eenigen tijd samen.

Toen zij klaar waren, ging Kandos weer naar de deur toe.

„Het is allemaal voor mekaar,” kondigde hij aan. „De koningin heeft haar toestemming gegeven. De troep kan vlak na zonsopgang vertrekken. Het is nou nog donker en de weg is 's nachts niet veilig. Zoodra als jullie en de vrijgeleide ontbeten hebben, mogen jullie in vrede vertrekken. Beloven jullie nog den koning met rust te laten?”

„Dat doen we,” zei Tarzan.

„Goed,” zei Kandos, „dan ga ik nou voor de vrijgeleide zorgen.”

„En vergeet ons ontbijt niet!”, riep Wood.

„Daar kan je op rekenen,” beloofde Kandos.

HOOFDSTUK XXIII.

Veroordeeld.

Stanley Wood was in een optimistische stemming. „Het begint er op te lijken dat er nu eindelijk eens een eind gaat komen aan onze moeilijkheden,” zei hij, en legde zacht zijn hand op die van Gonfala. „Je hebt heel wat te verduren gehad, maar ik beloof je, dat als we in de beschaafde wereld komen, je voor het eerst van je leven weten zult, wat volmaakte rust en veiligheid beteekenen.”

„Ja,” zei Tarzan, „de volmaakte rust en veiligheid van auto-ongelukken, spoorwegongelukken, vliegtuigongelukken, roovers, kidnappers, oorlog en pestilentie.”

Wood lachte.

„Maar geen leeuwen, luipaarden, buffels, wilde olifanten, slangen en tsetse-vliegen, om niet te spreken van aardbevingen en kannibalen.”

„Ik geloof,” zei Gonfala, „dat jullie allebei overdrijven. Jullie maken iemand bang om te leven. Maar ten slotte verlang ik ook eigenlijk meer naar vrijheid dan naar vrede en veiligheid. Je weet, dat ik mijn heele leven een gevangene ben geweest, behalve die paar weken, nadat jullie me uit Kaji hadden meegenomen en voor Spike en Troll me te pakken kregen. Misschien kun je je dan voorstellen, hoe ik naar vrijheid verlang, en het kan me niet schelen hoeveel gevaar ik daarbij moet lopen. Het lijkt me het heerlijkste wat er op de wereld bestaat.”

„Dat is het,” zei Tarzan.

„Nou maar liefde beteekent toch ook wel wat,” merkte Wood op.

„Ja,” bevestigde Gonfala, „maar niet zonder vrijheid.”

„Je zult het allebei hebben,” beloofde Wood.

„Binnen bepaalde grenzen, dat zul je wel merken, Gonfala,” waarschuwde Tarzan haar met een glimlach.

„En nou heb ik alleen nog maar belangstelling voor eten,” zei Wood. „En ik geloof, dat het daar komt.” Wood wees naar de deur. Iemand morrelde aan den knop. Dadelijk daarna ging de deur open, net ver genoeg om twee potten naar binnen te schuiven, toen werd de deur weer in het slot geworpen.

„Zij riskeeren niks,” merkte Wood op en ging naar de deur om de twee volle schotels naar zijn metgezellen te brengen.

De eene bevatte een vleeschgerecht, de andere water.

„Wat? Geen ijzerspul?”, vroeg Wood.

„Ijzerspul? Wat is dat?”, vroeg Gonfala, „kun je dat eten?”

„Nee, daar kun je *mee* eten, — vorken en lepels. Geen vorken, geen lepels, geen ochtendblad — wat vervelend.”

„Hier,” zei Tarzan en overhandigde Gonfala zijn jachtmes. Om beurten prikten zij er de stukjes vleesch mee op en dronken de saus en het water zoo direct uit de schotels en gaven Phoros ook zijn deel.

„Niet zoo kwaad,” merkte Wood op.

„Wat is het Phoros?”

„Lamsvleesch. D'r bestaat niks lekkerder. Ik begrijp niet dat Menofra ons geen ouwe olifanten-huid naar boven stuurde om op te kauwen.”

„Misschien is ze verteederd.”

Toen schudde hij zijn hoofd.

„Niks hoor, Menofra zal nooit verteederd raken — ten minste niet, zoolang ik erbij betrokken ben. Dat wijf is zoo door de wol geverfd, dat ze denkt, dat een bedorven maag een soort weldaad is.”

„Oh,” zei Gonfala soezerig. „Ik heb zoo'n slaap. Ik kan mijn oogen niet open houden.”

Phoros keek naar de anderen en geeuwde.

Tarzan stond op en rekte zich uit.

„Jij ook al?”, vroeg Phoros.

De aap-mensch knikte.

Phoros' oogen vielen dicht.

„Die ouwe duivelin,” mompelde hij. „Wij zijn allemaal bedwelmd, misschien wel vergiftigd.”

Tarzan zag hoe zijn vrienden één voor één indommelden. Hij probeerde de uitwerking van het narcoticum den baas te blijven. Hij vroeg zich af, of zij een van allen ooit weer zouden ontwaken, toen zakte hij in elkaar en rolde bewusteloos op den vloer.

De kamer was versierd met barbaarsche pracht. Opgezette koppen van dieren

en mensen hingen langs de muren. Er waren primitieve muurschilderingen in kleuren, die door ouderdom verbleekt en verfijnd waren.

Dierenhuiden en wollen kleedjes bedekten den vloer, de banken en een divan, waarop Menofra lag, haar lichaam door een elleboog gesteund, haar verbonden hoofd rustend in een groote hand.

Vier krijgers stonden bij de eenige deur; aan Menofra's voeten lagen Gonfala en Wood, nog steeds bewusteloos, naast haar stond Kandos, aan het voeteneinde van den divan gebonden en bewusteloos lag Phoros.

„Je hebt den wilde-man dus naar het slavenkamp gestuurd, zooals ik al bevolen heb,” vroeg Menofra.

Kandos knikte. „Ja, koningin en omdat hij zoo sterk is, heb ik hem aan een paal geketend.”

„Dat is goed,” zei Menofra. „Zelfs een idioot kan zoo af en toe nog wel eens wat handigs doen.”

„Dank u koningin,” zei Kandos.

„Geen dank, je maakt me misselijk. Je bent een leugenaar, een oplichter en een verrader. Phoros dacht, dat je z'n vriend was en nou ben je overgelopen. Wat zou je nou weer graag mij te grazen nemen want mijn vriend ben je nooit geweest en je haat me.

Maar je doet het niet, omdat je een lafaard ben en ik zal d'r ook niet de kans voor geven. Als ik ooit zou merken, dat je van plan was naar de tegenpartij over te loopen, zou je kop in een minimum van tijd aan den muur hangen.

De man komt weer bij.”

Zij keek naar Wood, die langzaam zijn oogen opende en zijn armen en beenen voorzichtig bewoog, alsof hij probeerde ze onder contrôle te krijgen.

Hij was de eerste die weer tot zichzelf kwam. Hij opende zijn oogen en keek om zich heen. Hij zag Gonfala naast zich liggen. Haar ademhaling overtuigde hem ervan, dat zij nog leefde. Toen keek hij naar Kandos en de koningin.

„Dus zoo houden jullie je woord,” beschuldigde hij hen, en toen zocht hij naar Tarzan. „Waar is de andere?”

„Hij is in veiligheid,” zei Kandos. „De koningin is zoo genadig geweest, jullie allemaal te sparen.”

„Wat gaan jullie met ons doen?”

„De wilde-man gaat naar de arena,” antwoordde Menofra. „Jij en het meisje zullen nog niet dadelijk gedood worden en in ieder geval niet voordat ik met jullie klaar ben.”

„En dat is?”

„Je zult het gauw genoeg hooren. Kandos roep een priester. Phoros zal wel gauw bijkomen.

Gonfala opende haar oogen en ging overeind zitten. „Wat is er gebeurd?”, vroeg zij. „Waar zijn we?”

„We zijn nog steeds gevangen,” legde Wood haar uit. „Deze luitjes hebben ons bedrogen.”

„De beschaafde wereld schijnt nog ver weg te zijn,” zei ze, en tranen kwamen in haar oogen.

Hij greep haar hand.

„Je moet flink zijn, liefste.”

„Ik heb er genoeg van flink te zijn, ik ben al zoo lang flink geweest. Ik zou veel liever huilen, Stanley.”

Thans keerde het bewustzijn van Phoros terug en hij keek van den een naar den ander. Toen zijn oog op Menofra viel, huiverde Phoros.

„Zoo, de rat is ook wakker,” zei de koningin.

„Je hebt me dus gered, mijn liefste,” zei Phoros.

„Je mag het zoo noemen als je wilt,” zei Menofra koel, „maar ik zou d'r liever een anderen naam aan geven, dat zal je dadelijk wel merken.”

„Nou, mijn schat, laten we het verleden vergeten; laten we geen ouwe koeien uit de sloot halen. Kandos, maak me los. Wat voor een gezicht is dat nou, een geboeide koning?”

„Ik vind het een pracht gezicht,” verzekerde Menofra hem.

„Maar hoe zou jij het vinden werkelijk geboeid te worden? Het zou met gloeiend-heete kettingen moeten gebeuren, weet je. Ik vind, dat we het meteen maar moesten doen. Het is geen kwaad idee, ik ben blij dat je me d'r op bracht.”

„Maar Menofra, m'n lieve vrouwtje, dat meen je toch niet?”

„Zoo, denk je van niet? Maar jij probeerde wel mij met je zwaard naar de andere wereld te helpen om met die slet te kunnen trouwen. Nou, ik zal je niet met gloeiend-heete kettingen laten boeien, dat wil zeggen nou nog niet. Eerst ga ik de verleiding van je pad wegnemen, maar het voorwerp van je begeerte laat ik hier. Ik zal je laten zien wat een plezier je had kunnen hebben.”

Er werd op de deur geklopt en een van de krijgers zei: „Daar is de priester.”

„Laat hem binnen,” beval Menofra.

Wood had Gonfala overeind geholpen en de twee gingen op een bank zitten: verbaasde toehoorders van Menofra's duistere woorden. Toen de priester de kamer was binnentreden en voor de koningin had gebogen, wees ze naar hen.

„Trouw deze twee,” beval ze.

Wood en Gonfala staarden elkaar verbaasd aan.

„Daar zit wat achter,” zei de eerste. „Die ouwe helleveeg doet het vast niet uit vriendelijkheid, maar je moet 'n gegeven paard nooit in zijn bek kijken.”

„Het is toch in ieder geval, waar we altijd op gewacht en gehoopt hebben,” zei Gonfala. „Maar ik zou het liever onder andere omstandigheden gewild hebben. Hier zit iets griezeligs in. Ik geloof niet, dat er uit het brein van die vrouw iets goeds kan voortkomen.”

De huwelijksceremonie was buitengewoon eenvoudig, maar indrukwekkend. Zij legde het paar de strengste verplichtingen van trouw op en veroordeelde hen tot dood en eeuwige verdoemenis, als een van de twee de ander ontrouw zou worden.

Gedurende de plechtigheid glimlachte Menofra sardonisch, terwijl Phoros moeite had zijn woede en spijt te verbergen.

Toen het klaar was, wendde de koningin zich tot haar gemaal. „Koning, of burger, wie tusschen deze twee komt, moet sterven. Dat weet je, nietwaar Phoros?”

Je weet dus, dat je haar nou kwijt bent — voor altijd. Je wilde mij om zeep helpen nietwaar? Nou — ik zal jou laten leven en deze slet erbij, maar pas op je tellen, Phoros, want ik zal je in de gaten houden.”

Zij wendde zich tot de wacht.

„Neem ze nou maar mee. Breng den man naar de slavenloods en neem Phoros en de slet mee naar de kamer naast de mijne, en sluit ze op.”

Toen Tarzan weer tot zijn bewustzijn kwam, ontdekte hij, dat hij aan een paal van een palissade was geketend, met een ijzeren band om zijn nek.

Hij was heelemaal alleen — maar bossen beschimmeld stroo, vodden van smerige kleeren, kookbenodigdheden en de overblijfselen van kampvuren die nog smeulden, wezen er op, dat de schuur en het plein er voor ook de woonplaats van anderen waren, en hij stelde zeer terecht vast, dat hij in een

slavenloods was opgesloten.

De stand van de zon vertelde hem, dat hij ongeveer een uur lang onder den invloed van het narcoticum had verkeerd.

Het was snel uitgewerkt en liet alleen een doffe hoofdpijn achter en een landerig gevoel, dat hij er zoo gemakkelijk ingevlogen was. Hij vroeg zich af, wat er met Wood en Gonfala was gebeurd, en hij had er geen idee van waarom zij van hem gescheiden waren.

Zijn gedachten hielden zich bezig met dit probleem en dat, hoe hij zou kunnen ontsnappen, toen de poort van de omheining werd geopend en Wood binnengebracht werd door 'n escorte krijgers, die den Amerikaan alleen maar door de opening schoven en vertrokken, nadat zij de poort weer gesloten hadden. Wood stak het erf over naar Tarzan.

„Ik vroeg me al af, wat ze met je uitgevoerd hadden,” zei hij. „Ik was al bang dat ze je uit den weg geruimd hadden.”

Toen vertelde hij den aap-mensch welk lot Menofra voor Gonfala had bestemd.

„Het is monsterachtig Tarzan, dat wijf is een beest. Wat moeten we doen?”

Tarzan klopte op den ijzeren band, die om zijn hals zat. „Ik kan niet veel doen,” zei hij somber.

„Waarom denk je dat ze je hebben vastgeketend en mij niet?”, vroeg Wood.

„Ze zullen een speciaal buitenkansje voor mij in petto hebben,” merkte de aap-mensch op met een zwakken glimlach.

Het overige gedeelte van den dag ging voorbij in heen en weer gepraat, grootendeels in monoloog-vorm, want Tarzan was niet erg spraakzaam gestemd.

Wood praatte om zijn gedachten van Gonfala's lot af te wenden, maar het lukte hem niet.

Laat in den middag werden de slaven naar de loods teruggebracht, en dadelijk gingen zij om Tarzan heen staan. Een van hen drong zich naar voren nadat hij een glimp van den gevangene had opgevangen.

„Tarzan!”, riep hij uit, „ben jij het werkelijk?”

„Ik vrees van ja, Valthor,” antwoordde de aap-mensch.

„En jij bent ook weer terug, zie ik,” zei Valthor tot Wood. „Ik had niet gedacht je ooit weer terug te zien. Wat is er gebeurd?”

Wood vertelde hem de heele geschiedenis van hun tegenslagen en Valthor keek ernstig.

„Jullie vriendin Gonfala zal wel veilig zijn, zoolang als Menofra in leven blijft, maar dat zou wel eens niet zoo lang kunnen wezen. Daar zal Kandos wel voor zorgen, als hij geen al te groote lafaard is, en dan, met Menofra uit den weg, zal Phoros weer aan de macht komen en dan zal hij jullie uit den weg ruimen. En daarna zal er niet veel hoop zijn voor Gonfala. De situatie is ernstig en ik zie niet, hoe jullie er uit kunnen komen, tenzij de koning en zijn aanhangers weer terug komen en de stad weer innemen. Ik geloof wel, dat ze nu een goeie kans zouden hebben, want bijna alle burgers en de meeste krijgers zijn misselijk van Phoros en de rest van de Erythra.”

Een groote neger kwam naar Tarzan toe.

„Kent u me niet meer, meester?”, vroeg hij.

„Maar natuurlijk,” antwoordde de aap-mensch. „Je bent Gemba. Je was slaaf in het huis van Thudos in Cathne. Hoe lang ben je al hier?”

„Heel veel manen, meester. Ik werd gevangen genomen bij een strooptocht. Het is hier hard werken en de nieuwe meesters zijn dikwijls wreed. Ik wou, dat ik weer in Cathne was.”

„Daar zou je het nu goed hebben, Gemba. Je vroegere meester is nu koning van Cathne. Ik denk als hij wist, dat Tarzan hier gevangen zat hij zou komen en den oorlog verklaren aan Athne.”

„En ik denk wel, dat, als hij dat deed,” zei Valthor, „voor den eersten keer in de geschiedenis een Cathnisch leger hier met open armen zou worden ontvangen, maar zoover zal het wel nooit komen, want ik zou niet weten, hoe zij er achter moeten komen, dat Tarzan hier is.”

„Als ik dien halsband maar van mijn nek kon krijgen,” zei de aap-mensch, „dan zou ik wel uit de slavenloods en de stad wegkomen en Thudos met zijn leger meebrengen. Hij zou vast komen om mijn vrienden te redden als ik het hem vroeg.”

„Maar je kunt hem er niet af krijgen,” zei Wood.

„Je hebt gelijk,” gaf Tarzan toe. „Het is gezwam in de ruimte.”

Verscheidene dagen lang gebeurde er niets, dat de eentonigheid van het bestaan in de slavenloods van den koning van Athne verbrak. Zij hoorden niets van het paleis of wat daar gebeurde, geen enkel gerucht drong tot hen door over wat hun toekomstig lot zou zijn. Valthor had gezegd, dat Tarzan waarschijnlijk voor de arena werd bewaard, dank zij zijn krachtig uiterlijk, maar hij wist niet, wanneer er weer een voorstelling zou zijn.

De nieuwe heerschers in Athne hadden alles veranderd en gespot met alles wat onder het oude regime een heilige traditie was geweest. Men sprak er zelfs van, dat de naam Athne zou veranderd worden in Phoros-stad. Het eenige bezwaar was nog, dat de koningin het Menofra-stad wilde noemen.

Iederen morgen werden de slaven naar hun werk gebracht en den geheelen dag bleef Tarzan alleen, geketend als een wild dier. Iedere vorm van gevangenschap was een kwelling voor den Heer der Jungle, maar geketend te zijn was een marteling.

Niettemin toonde hij niets van het geestelijk lijden, dat hem kwelde. Als men naar hem keek zou men kunnen denken dat hij het uitstekend naar zijn zin had. Maar onder dit kalme uiterlijk woedde een zee van opstandigheid.

Op een middag werden de slaven vroeger naar de loods teruggebracht dan gewoonlijk. De bewakers dreven hen ongewoon ruw naar binnen en verscheidene officieren waren, tegen de gewoonte in, aanwezig. Zij volgden de slaven in de loods, en telden hen, en streepten hun namen aan op een rol, die van de officieren bij zich had; toen overlegden zij met elkander, en uit de gesprekken begreep Tarzan, dat een deel van de slaven een poging had gedaan om te ontsnappen. Een van de bewakers was gedood.

In de opwinding en verwarring waren verscheidene slaven ontsnapt in het bamboebosch, dat dicht aan den Oostelijken rand van de bebouwde velden van Athne grensde.

De rol toonde aan, dat er drie zoek waren. Als zij weer gevangen genomen zouden worden, zouden zij gemarteld en afgemaakt worden. De officieren en krijgers behandelden de slaven buitengewoon ruw toen zij hen ondervroegen, terwijl zij probeerden bekentenissen van hen af te persen om mogelijk te weten te komen hoever het complot zich uitstreekte en welke slaven de belhamels waren.

Toen zij de loods verlieten, verkeerden de slaven in een toestand van opwinding en ontevredenheid.

De lucht was geladen met de electriciteit van een onderdrukt oproer, die zich bij de geringste vonk zou ontladen, maar Valthor maande tot geduld.

„Jullie zullen er hoogstens mee bereiken, dat je allemaal doodgemarteld

wordt,” zei hij tot hen. „Wij zijn maar een handjevol ongewapende slaven. Wat kunnen we beginnen tegen de gewapende krijgers van de Erythra? Wachten jullie. Zoo waarachtig als Dyaus in den hemel zal er verandering komen. Buiten de slavenloods heerscht er evenveel ontevredenheid als er binnen en eens zal Zygo, onze koning, uit de bergen komen, waar hij zich verborgen houdt, en ons verlossen.”

„Maar de meesten zullen toch altijd slaven blijven, wie er ook koning is,” zei er een. „Net als ik. Het zou voor ons niet veel uitmaken, wie er koning is, Zygo of Phoros, ik zou toch slaaf blijven.”

„Nee,” zei Valthor. „Ik kan jullie verzekeren, dat, als Zygo weer aan de macht komt, jullie allemaal vrijgelaten zullen worden. Ik geef jullie mijn woord daarop.”

„Nou,” zei er een, „van een ander zou ik het niet gelooven, maar we weten allemaal, dat, als de edelman Valthor iets zegt, hij ook zorgt dat het gebeurt.”

Het was nu al bijna donker, de kampvuren werden aangemaakt en de slaven kookten hun armzalig voedsel in kleine potten.

Taaï olifantenvleesch maakte het grootste bestanddeel uit, hierbij werd dan nog een grof soort rapen gevoegd.

Hiervan maakten de mannen een soort hutspot. Soms konden zij, die op de velden werkten, dit dieet afwisselen met andere groenten, die zij van de velden konden halen en binnensmokkelen.

„Deze hutspot,” merkte Wood op, „moet wel veel vitamines bevatten, want alles zit er in, tot olifantenhaar en keisteenen toe. Nou, dat olifantenhaar en die keisteenen dat is nog tot daaraantoe, maar die rapen! In het bestel van het aardse geluk is er geen plaats voor de knolraap.”

„Ik houd het ervoor, dat je niet van knolrapen houdt,” ze Valthor.

Sinds Tarzan naar de slavenloods was gebracht, hielden Troll en Spike zich op een afstand.

Spike was erg bang voor den aap-mensch en hij probeerde deze vrees op Troll over te brengen, hoewel de laatste vergeten was, dat hij eenige reden had om bang voor hem te zijn.

Spike was ongerust, omdat hij bang was dat, wanneer zij weer op vrije voeten zouden komen, Tarzan kans zou zien hen den grooten diamant afhandig te maken. Troll bekommerde zich hier heelemaal niet over, omdat hij den heelen diamant glad vergeten was. Het eenige wat Troll zich duidelijk herinnerde was, dat Gonfala zijn zuster was en dat hij haar had verloren. Hierover maakte hij zich danig ongerust en hij sprak er bijna voortdurend over. Spike stijfde hem in deze dwaling, en sprak nooit over den diamant, hoewel deze bijna voortdurend het voorwerp van zijn gedachten en plannen was.

Zijn voornaamste hoop om hem terug te krijgen was gevestigd op de mogelijkheid, dat de rechtmatige koning van Athne weer op den troon zou komen en hem als gast inplaats van als een gevangene zou behandelen en den Gonfal aan hem terug geven, en hij wist uit de gesprekken, die hij met anderen had gevoerd, dat de terugkeer van Zygo het midden hield tusschen een mogelijkheid en een waarschijnlijkheid. Terwijl de slaven aan hun avondmaaltijd zaten en de mogelijkheid voor hun drie kameraden om te ontsnappen bespraken, kwam een officier het slavenpark binnen met een afdeeling krijgers waarvan er een een ijzeren halsband en een ketting droeg.

Toen zij de loods naderden, riep de officier Valthor.

„Hier ben ik,” zei de edelman, terwijl hij opstond.

„Ik heb een cadeautje voor je, aristocraat,” kondigde de officier aan, die voor de revolutie uitbrak stalknecht was geweest in de olifantsstallen van Zygo.

„Dat zie ik,” antwoordde Valthor, terwijl hij naar den halsband en den ketting keek, „en het is er een, dat een stalknecht graag zal afleveren.”

De officier werd rood van woede.

„Let op je woorden, of ik zal je mores leeren,” snauwde hij. „Jij bent nou de stalknecht en ik de aristocraat.”

Valthor schudde zijn hoofd.

„Nee, stalknecht, je vergist je. Jij zult altijd een stalknecht blijven in je hart, en dat weet je maar al te goed. Daarom haat je mij of verbeeld je je in ieder geval dat je me haat, maar eigenlijk haat je jezelf, omdat je altijd een stalknecht zal blijven, wat Phoros je ook probeert wijs te maken. Hij heeft al heel wat gekke dingen gedaan, sinds hij den koning heeft weggejaagd, maar hij kan geen leeuw maken uit een jakhalzenstaart.”

„En nou is 't genoeg,” beet de officier hem toe. „Hier jij, doe dien halsband om zijn nek en klink hem vast aan dien paal naast den wilde-man.”

„Waarom doet Phoros mij die eer aan?,” vroeg Valthor.

„Het is Phoros niet, het is Menofra. Zij is nou de baas”

„Oh, ik begrijp het al,” zei de edelman. „Haar reden om mijn klasse te haten zit dieper geworteld dan de jouwe, want die is ontstaan op de mesthoop. Jouw beroep was ten slotte fatsoenlijk. Menofra was een straatmeid voor Phoros met haar trouwde.”

„Nou je zegt het maar zoolang je er de kans voor hebt, aristocraat,” zei de officier spottend, „want morgen sterven de wilde man en jij in de arena, een wilde olifant zal jullie vermorzelen en doodsteken.”

HOOFDSTUK XXIV.

Dood.

De andere slaven waren woedend over het vonnis, dat over Valthor was uitgesproken, die moest sterven zooals de officier had verteld voor hij wegging als straf voor het oproer, waarbij drie slaven waren ontsnapt en een Erythros krijger gedood was, en tevens als een waarschuwing voor anderen.

Valthor was natuurlijk niet uitgezocht omdat hij iets met het oproer te maken had, maar omdat hij populair was en een aristocraat.

Wood was buiten zichzelf, toen hij vernam dat Tarzan zou sterven. Tarzan en Valthor waren beiden zijn vrienden. Het leek hem absoluut onmogelijk dat het moedige hart van den Heer der Jungle voor goed zou ophouden te kloppen, dat dit volmaakte lichaam gebroken en vermorzeld zou worden in het stof van de arena, alleen om den bloeddorst van onbeschaafde barbaren te bevredigen.

„We moeten er toch iets op kunnen verzinnen,” zei hij, „er is vast wel een uitweg. Zouden we die kettingen niet stuk kunnen krijgen?”

Tarzan schudde zijn hoofd.

„Ik heb de mijne al bestudeerd,” zei hij, „en geprobeerd. Als het gietijzer was, zouden we een schakel kunnen breken, maar het is smeedijzer, en dat kun je alleen maar buigen. Als we een beitel hadden — maar die hebben we niet hier. Nee, het eenige wat we kunnen doen is ... afwachten.”

„Maar ze zullen je dooden, Tarzan! Begrijp je dat dan niet! Ze willen je uit den weg ruimen!”

De aap-mensch permitteerde zich een vluchtigen glimlach. „Dat is op zichzelf niets bijzonders,” zei hij. „Er zijn reeds zooveel menschen gestorven, veel menschen sterven en nog heel veel zullen er sterven — zelfs jij, mijn vriend.”

„Tarzan heeft gelijk,” zei Valthor. „Wij moeten allemaal sterven, het is alleen maar van belang, hoe je sterft. Als wij den dood moedig onder de oogen zien, als echte soldaten, dan zullen we ons niets te verwijten hebben. Ik voor mij ben blij, dat ik door een olifant zal worden gedood, want ik ben een olifantenman. Jij weet wat dat wil zeggen, Tarzan, want jij bent in Cathne geweest, waar de leeuwenmannen den adel vertegenwoordigen, en je weet met welk een trots zij dien titel dragen. Het is hier net eender, behalve dat de edellieden hier olifantenmannen zijn. Zij fokken leeuwen, wij fokken olifanten, hun God Thors is een leeuw, onze Dyaus is een olifant. De edelen die bij de Erythros revolutie ontsnapten, namen hem mee naar de bergen, want de Erythra, die geen God hebben, zouden hem gedood hebben.”

„Als ik zou mogen kiezen op welke manier ik zou willen sterven,” zei Tarzan, „zou ik den leeuw boven den olifant verkiezen. Om te beginnen, doodt de leeuw sneller, maar mijn voornaamste reden is, dat de olifant altijd mijn vriend is geweest, mijn beste vriend misschien, en ik vind het geen prettige gedachte dat een vriend mij zou moeten dooden.”

„Deze olifant zal geen vriend zijn, Tarzan,” herinnerde Valthor hem.

„Nee, dat weet ik, maar ik dacht ook niet aan hem als aan een bepaald individu,” legde Tarzan uit, „en nu, omdat we met al ons gepraat toch niet verder gekomen zijn, ga ik slapen.”

De ochtend van hun dood brak aan als iedere ochtend. Niemand sprak over hetgeen hem boven het hoofd hing. Met Wood kookten zij hun ontbijt en praatten zij en Valthor lachte en soms gleed zelfs een glimlach over Tarzan's gezicht.

Wood was het zenuwachtigst.

Toen het tijd werd voor de slaven om naar hun werk te gaan, kwam het afscheid nemen van den aap-mensch.

Tarzan legde zijn hand op zijn schouder. „Ik houd niet van afscheid nemen mijn vriend,” zei hij.

Als Wood geweten had hoe zelden het woord „mijn vriend” door Tarzan gebruikt werd, zou hij zich geveleid hebben gevoeld. Hij beschouwde vele dieren als zijn vrienden, maar slechts weinig menschen. Hij hield van Wood om zijn intelligentie, zijn moed en zijn eerlijkheid.

„Heb je geen boodschap voor . . . ,” Wood aarzelde.

Tarzan schudde het hoofd.

„Nee, dank je,” zei hij. „Zij zal het begrijpen, zoals altijd.”

Wood draaide zich om en ging weg, achter de andere slaven aan die de kraal verlieten.

Hij struikelde over den drempel en vloekte zachtjes, terwijl hij met zijn hand over zijn oogen streek.

Het was namiddag voor zij Tarzan en Valthor kwamen halen; een vijftigtal krijgers en verscheidene officieren, allen in hun beste plunje, en hun pasgepoetste wapens glinsterden in de zon. Vlak voor het paleis werd een optocht gevormd.

Er waren veel rijk opgetuigde olifanten, die zadeltenten op hun rug droegen, waarin de nieuwbakken adel van Athne plaats had genomen. Alle zadeltenten waren open, behalve een zeer fraaie. Hierin zat Menofra alleen.

Toen Valthor haar zag lachte hij luid.

Tarzan keerde zich om en keek hem vragend aan.

„Kijk zij eens,” riep de edelman uit. „Ze is zoo met zichzelf verlegen, alsof ze geen kleeren aan haar lijf heeft. Nu, dat zou voor haar inderdaad niet veel

verschil maken. Het arme schepsel probeert er als een koningin uit te zien. Moet je dat verwaande gezicht zien, en die kroon. Dyaus, zij draagt een kroon in de arena — en ze heeft hem nog achterste voren op ook! Het is de moeite waard om te sterven als je daarvoor zoiets te zien krijgt.”

Valthor had niet getracht zijn stem te dempen.

Integendeel scheen hij juist harder te praten. Zijn gelach had de aandacht getrokken, zodat er velen naar zijn woorden luisterden. Zij bereikten zelfs de ooren van Menofra. Dat was duidelijk voor ieder, die haar zien kon, want haar gezicht werd vuurrood en zij zette de kroon af en legde die naast zich op de zitting.

Zij beefde van woede en toen zij het bevel tot den opmarsch gaf, wat zij onmiddellijk deed, sloeg haar stem over van kwaadheid.

Met de honderd olifanten op een rij achter elkander, de talrijke krijgers te voet, de banieren en wimpels, was de optocht zeer kleurig, maar er ontbrak iets aan, dat haar pracht indrukwekkend zou hebben gemaakt. Er was iets onechts aan haar voorgewende plechtigheid en de heele vertooning werd gekenmerkt door de onechtheid van haar voornaamste deelnemers. Dit was ook de indruk dien zij maakte op den Heer der Jungle, die in ketenen geklonken achter Menofra's olifant liep. De optocht volgde den heirweg naar de Zuidelijke poort, tusschen twee rijen van zwijgende burgers. Er was geen hoerageroep, geen bijval — men fluisterde opmerkingen, als Valthor en Tarzan passeerden en het was duidelijk te zien, dat de sympathie van het volk naar Valthor uitging hoewel zij dit niet openlijk durfden toonen. Tarzan was een vreemdeling voor hen; hun eenige belangstelling in hem lag in het feit, dat hij hun een paar oogenblikken van spanning en amusement beloofde in de arena. Toen zij de poort uit waren wendde de stoet zich naar het Oosten en kwamen zij tenslotte bij de arena die dadelijk ten Oosten van de stad lag.

Even buiten de poort waardoor de optocht de arena binnenging, werden Tarzan en Valthor uit den stoet gehaald en een kleinere poort binnengebracht die door een hooge palissade van kleine balken leidde naar een open ruimte tusschen twee gedeelten van de groote tribune. De open ruimte was eveneens omringd door een lage palissade met een kleine poort die naar de arena leidde.

Het viel den mensch-aap op, hoe slecht de constructie van de twee palissaden was, en hij vroeg zich vaag af, of de heele arena zoo bouwvallig zou zijn.

Bij de omheining stond een aantal gewapende krijgers en nu werden ook andere gevangenen binnengebracht, menschen, die Tarzan nooit tevoren had gezien.

Zij waren uit de stad meegebracht achter de olifanten van de laatste waardigheidsbekleeders, die achter Menofra hadden gereden. Verscheidene van deze gevangenen, die met Valthor spraken, waren klaarblijkelijk mannen van opvoeding.

„Wij zijn nagenoeg de laatsten van de aristocratie die niet ontsnapten of naar de Erythra overliepen,” legde Valthor Tarzan uit. „Phoros en Menofra denken dat als zij al hun vijanden afslachten, er geen oppositie meer zal zijn en zij dan dus niets meer te vreezen zullen hebben, maar inderdaad maken zij zich alleen nog maar meer vijanden want de middelklasse sympathiseerde natuurlijk meer met de aristocratie dan met het uitvaagsel, dat de Erythra steunt.”

Ongeveer vier voet van den bovenkant van de binnenste palissade was een horizontale balk, die de klampen stutte, die de palissaden overeind hielden en op dezen balk mochten de gevangenen gaan staan, om te zien wat er in de arena gebeurde, voordat het hun beurt was om er binnen te gaan.

Toen Tarzan en Valthor hun plaatsen op den balk hadden ingenomen was de koninklijke page juist de arena rondgereden en Menofra klauterde onhandig uit de zadeltent van haar olifant om de koninklijke loge binnen te gaan.

De tribunes waren bijna half bezet en nog steeds stroomden de toeschouwers door de ingangen.

Er was bijna geen ander geluid dan het schuifelen van de gesandaalde voeten en van tijd tot tijd het trompetten van een olifant. Het kwam Tarzan voor dat het geen zorgeloos, vrolijk uitgangetje was om een vrijen dag te vieren; eer een versufte menigte, neergedrukt door vrees. Een lach zou hier even vreemd geklonken hebben als een kreet.

De eerste ontmoeting was tusschen twee mannen: de één een ruwe Erythros als krijger gewapend met zwaard en speer, de andere een gewezen edelman, wiens eenige wapen een dolk was. Het was geen duel, het was een terechtstelling voorafgegaan door een marteling. Het publiek keek er grootendeels zwijgend naar. Er klonken slechts enkele aanmoedigingskreten uit de loges van de officials en den nieuwen adel. Valthor en Tarzan keken er met afkeer naar.

„Ik geloof dat hij dien grooten kerel makkelijk had kunnen dooden,” zei de aap-mensch. „Ik zag dat hij makkelijk te hanteeren was. Het is werkelijk jammer dat de andere er geen erg in had.”

„Denk je, dat jij Hyark zou kunnen dooden?”, vroeg een bewaker, die naast Tarzan stond.

„Waarom niet?”, vroeg de aap-mensch. „Hij is onhandig en stom en voor alles is hij een lafaard.”

„Hyark een lafaard? Die is goed. Hij is een van de dappersten van alle Erythra.”

„Dat geloof ik dadelijk,” zei Tarzan. Valthor lachte.

Hyark stapte trotsch heen en weer voor de koninklijke loge, om het applaus in ontvangst te nemen van Menofra en haar kring.

Slaven sleepten het verminkte lijk van zijn slachtoffer weg en een officier kwam naar de open ruimte om de volgende strijders op te roepen.

De bewaker riep hem toe: „Hier is er een, die denkt dat hij Hyark kan dooden.”

De officier keek op.

„Wie denkt dat?”, vroeg hij.

De bewaker wees met zijn duim naar Tarzan. „Die wildeman hier. Misschien wil Menofra zoo'n ontmoeting wel eens zien. Nou, het zou wel eens lollig kunnen worden.”

„Ja,” zei de officier. „Ik zou het ook wel eens willen zien. Misschien na het volgende gevecht. Ik zal het haar vragen.”

De volgende gevangene die in de arena werd gebracht was een oude man.

Men gaf hem een dolk om zich te verdedigen; toen werd er een leeuw op hem losgelaten.

„Dat is ook een oude leeuw,” zei Tarzan tot Valthor. „Hij is de meeste van zijn tanden al kwijt. Hij is verzwakt van schurft en honger.”

„Maar hij zal den man dooden,” zei Valthor.

„Ja, hij zal den man wel dooden; het is toch nog een stevige knaap.”

„Ik veronderstel dat je denkt, dat je die ook wel aankan,” spotte de bewaker.

„Misschien,” stemde de aap-mensch toe.

De bewaker vond dit een reuzenmop en lachte bulderend.

De leeuw maakte korte metten met den ouden man en gaf hem ten slotte den genadeslag; toen kwam de officier nadat zij den leeuw met veel speren weer in

zijn kooi hadden gedreven en zei, dat Menofra toestemming had gegeven tot het gevecht tusschen Hyark en den wildeman. „Ze heeft beloofd Hyark tot kapitein te bevorderen, als hij twee mannen op een middag kan dooden,” zei de officier.

„Die hier zegt, dattie den leeuw ook wel hebben kan,” schreeuwde de bewaker schuddend van het lachen.

„Maar nou gaat Hyark eerst je wildeman afmaken, dus zullen we d'r nooit achter komen of hij den leeuw zou kunnen hebben,” zei de officier, die net deed, of hij hierover zeer teleurgesteld was.

„Ik zal ze allebei tegelijk voor mijn rekening nemen,” zei Tarzan, „dat wil zeggen als Hyark niet bang is om met een leeuw de arena in te gaan.”

„Dat belooft me wat,” zei de officier. „Ik ga d'r dadelijk met Menofra over spreken.”

„Waarom zei je dat, Tarzan?”, vroeg Valthor.

„Zei ik je niet dat ik liever door 'n leeuw dan door een olifant gedood wordt?”

Valthor schudde het hoofd. „Misschien heb je gelijk. Ten slotte zal het gauwer achter den rug zijn. Dat wachten werkt op mijn zenuwen.”

De officier keerde weldra terug. „Het is voor mekaar,” zei hij.

„En hoe dacht Hyark erover?”, vroeg Valthor.

„Ik geloof dat hij er niet erg veel voor voelde. Hij zei dat hij juist gehoord had dat zijn vrouw erg ziek was en vroeg aan Menofra om iemand anders de eer aan te doen den wildeman te mogen dooden.”

„En wat zei Menofra?”

„Ze zei, dat, als Hyark niet in de arena ging en den wildeman afmaakte zij eigenhandig Hyark af zou maken.”

„Menofra heeft veel gevoel voor humor,” merkte Valthor op.

Tarzan sprong op den grond en werd naar de arena gebracht, waar de ijzeren halsband van zijn hals werd verwijderd en men hem een dolk overhandigde.

Hij liep naar de koninklijke loge waaronder Hyark stond. Hyark kwam hem tegemoet rennen in de hoop gauw met hem te kunnen afrekenen en uit de arena te zijn, voor de leeuw losgelaten werd.

De man bij de kooi had eenige moeite met het optrekken van de deur. De leeuw, nerveus en opgewonden door zijn laatste ontmoeting, brulde en gromde, terwijl hij langs de tralies streek om te probeeren de mannen te bereiken die bij hem aan 't werk waren.

Hyark hield zijn speer recht voor zich uit.

Hij hoopte Tarzan te kunnen doorsteken, zoodra deze binnen zijn bereik kwam. In deze ontmoeting zou hij niet met zijn slachtoffer spelen. Hij dacht aan niets anders, dan om zich zoo gauw mogelijk van de zaak af te maken en de arena te verlaten.

Tarzan kwam naar voren in een eenigszins gebogen houding. Hij had den dolk tusschen het koord gestoken, dat zijn lendedoek vast hield. Het feit, dat hij met ongewapende handen kwam verbaasde het publiek en bracht Hyark van zijn stuk, die er allang spijt van had, dat hij de uitdaging zoo blufferig had geaccepteerd.

Hij was natuurlijk niet bang van den man, maar twee tegelijk. Wat zou er gebeuren als de man niet gedood kon worden voor de leeuw op hen afkwam? De leeuw kon zich net zoo goed op Hyark werpen als op den ander. En dit maakte Hyark nog meer van streek.

Zij waren nu dicht bij elkaar. Met een vloek deed Hyark een uitval met de punt van zijn speer naar de naakte borst van zijn tegenstander, toen deed Tarzan, zich welbewust van zijn eigen kracht en snelheid, wat hij van plan was.

Hij greep het heft van de speer en ontrukte het wapen aan Hyarks greep en wierp het op den grond achter zich. Hyark greep naar zijn zwaard, maar was te langzaam. De aap-mensch had zich al op hem geworpen; stalen vingers grepen hem en slingerden hem in het rond.

Een kreet steeg op uit de menigte — de leeuw was los.

Terwijl hij Hyark bij den kraag van zijn wambuis en de koppel van zijn zwaard vastgreep, maakte de aap-mensch hem weerloos, niettegenstaande zijn tegenspartelingen.

Nu, voor het eerst, werd het publiek rumoerig.

Zij lachten en spotten over Hyark, zij schreeuwden waarschuwingen tot den wildeman, en riepen, dat de leeuw aankwam, maar Tarzan wist het reeds.

Uit een ooghoek hield hij den carnivoor in de gaten, die op een draf de arena in kwam rennen.

Hij kon het dier nog beter taxeeren, nu hij het van dicht bij zag. Het was een kleine leeuw, oud en deerniswekkend uitgeteerd.

Blijkbaar had men hem langen tijd honger laten lijden, om hem wild te maken.

Tarzan ontstak in woede tegen degenen, die verantwoordelijk waren voor deze wreedheid en daarom smeedde hij een plan om den leeuw te wreken.

Toen de leeuw naderde ging Tarzan hem tegemoet met den verschrikten Hyark hoog boven zich uit, en juist vlak voor het dier zich voor zijn doodelijken sprong gereed hield, gaf de aap-mensch Hyark een geweldigen duw in de richting van den grooten kat en toen deed Hyark juist wat Tarzan verwacht had — hij draaide zich om en ging er vandoor. Tarzan stond stil en verroerde geen vin.

Hij stond juist in den koers van den leeuw, maar de laatste aarzelde geen oogenblik, hij draaide zich om en zette den vluchtenden Hyark achterna, den schreeuwenden, verschrikten Hyark.

„De dappere Hyark zal heel wat harder moeten loopen om zijn kapiteinsbevordering te veroveren,” zei Valthor tot zijn bewaker. „Hij zou beter af geweest zijn als hij was blijven staan; de leeuw moest er wel achteraan, toen hij de beenen nam. Als hij op zij was gestapt zou de leeuw regelrecht bij Tarzan zijn terecht gekomen. Ten slotte zou hij dan nog een kleine kans gemaakt hebben, maar hij kon den leeuw nu niet meer ontloopen.”

Juist vlak voor de loge van Menofra haalde de leeuw Hyark in en de schreeuwende man, verpletterd door het schurftige lichaam van den leeuw, vond een genadigen en snellen dood.

Voor zijn laatste stuiptrekkingen voorbij waren, begon het uitgehongerde dier hem reeds te verscheuren.

Tarzan ging de arena door naar de koninklijke loge en den etenden leeuw. Onderweg raapte hij Hyarks gevallen speer op en bekroop den leeuw stilletjes van achteren; deze, verdiept in zijn maaltijd bemerkte den naderenden man niet.

Het publiek zat stil en gespannen en verbaasde zich over den moed van den naakten wildeman.

Dichter en dichter kroop Tarzan naar den leeuw toe; en nog was de leeuw die het lijk van Hyark zat te verslinden, onbewust van zijn aanwezigheid.

Vlak achter den carnivoor legde Tarzan zijn speer op den grond. Hij had hem meegenomen als voorzorgsmaatregel, indien zijn plan mocht mislukken.

Toen, met de snelheid en handigheid van Sheeta, den panter, sprong hij op den etenden kat en greep hem bij de manen en de slappe huid van den rug, trok hem letterlijk van zijn prooi af en slingerde het zwak brullende en tegenspartelende dier in de rondte.

Het was de bliksemsnelheid van zijn daad, die haar mogelijk maakte — dat, en zijn geweldige sterkte en met een bovenmenselijke kracht slingerde hij het dier in de koninklijke loge. Toen, zonder nog een blik achterom te werpen, keerde hij zich om en wandelde terug naar de afdeeling voor de gevangenen.

Het lichaam van den leeuw kwam op Menofra terecht, en wierp haar van haar zetel, maar de leeuw, nog verschrikt en verbluft, dacht op dit oogenblik slechts aan vluchten en sprong in de loge ernaast. Hier sprong hij, met zijn scherpe klauwen links en rechts slaande, tusschen den schreeuwenden adel heen en weer. Hij sprong van de eene loge naar de andere, een reeks van gillende slachtoffers achterlatende tot hij eindelijk bij een uitgang belandde, waar hij doorheen sprong en achter het amphitheater de vrijheid tegemoet snelde.

De tribunes waren in opstand en het volk juichte Tarzan toe, toen hij zijn plaats weer innam naast Valthor op de bank.

De bewaker, die hem bespot had, keek nu angstig naar hem, terwijl de anderen hem prezen en geluk wenschten.

„Menofra moest eigenlijk een onderscheiding en een titel aan jou geven,” zei Valthor, „want je hebt haar en het publiek zooveel genoeg verschaft, als ze nog nooit in hun leven hebben gehad in deze arena.”

Tarzan keek naar de koninklijke loge en zag Menofra staan, die blijkbaar niet gekwetst was.

„De leeuw heeft een prachtgelegenheid voorbij laten gaan,” zei hij, „en wat den titel betreft, dien verdien ik niet, want het was den leeuw en niet Menofra of het publiek, dien ik een genoeg probeerde te doen.”

Toen het op de tribunes weer rustig was geworden keerde de officier van de wacht terug naar de afgesloten ruimte.

„Je leek wel gek,” zei hij tegen Tarzan, „om dien leeuw in Menofra's loge te gooien. Als je dat niet had gedaan, geloof ik vast, dat ze je vrijgelaten had, maar nou heeft ze bevolen dat je onmiddellijk afgemaakt moet worden. Jij en Valthor komen nu aan de beurt. Ga nu dadelijk naar het midden van de arena.”

„Ik wou,” zei Valthor, „dat ze je een betere ontvangst hadden bereid in de Ivoren Stad. Ik wou dat je mijn eigen vrienden had gekend en zij jou. Dat je hier kwam om te sterven is al te tragisch, maar het noodlot was tegen je.”

„Wel mijn vriend,” zei Tarzan, „tenslotte hebben we elkaar weer eens gezien; en ... we zijn nog niet dood.”

„Maar we zullen het gauw genoeg zijn.”

„Daar kon je wel eens gelijk in hebben,” gaf de aap-mensch toe.

„Nu we zijn er. Heb je nog een plan?”

„Geen enkel,” antwoordde Tarzan. „Ik kan in ieder geval geen olifant in Menofra's loge gooien.”

„In ieder geval niet deze,” zei Valthor. „Ik ken hem. Ik heb geholpen om hem te vangen. Het is een ruwe duivel. En hij haat menschen, ze hebben hem speciaal hiervoor bewaard en daarna zullen ze hem waarschijnlijk wel afmaken — hij is te gevaarlijk.”

„Zij doen de olifantenkraal open,” zei Tarzan. „Daar komt hij.” Een groote olifant stormde luid trompettend door de geopende poorten. Eerst scheen hij de twee mannen in het midden van de arena niet op te merken en hij liep dicht langs de tribunes, alsof hij een opening zocht om te ontsnappen; toen opeens keerde hij zich naar het midden en liep op de twee mannen toe.

Tarzan had de geweldige grootte en den éénen donkeren slagrand dadelijk opgemerkt en op het projectieveld van zijn herinnering teekende zich een ander tafereel af, op een anderen dag — hij bevond zich aan den rand van een kuil, en

hij zag jakhalzen, die beten naar een geweldigen olifant met één donkeren slagtaand, terwijl boven hem Ska, de gier, rondcirkelde.

De slurf van den olifant was opgeheven, hij trompette, toen hij op hen afkwam en toen stapte Tarzan vlug naar voren en hief zijn hand op met de palm naar het dier gekeerd.

„Danka, Tantor!” commandeerde hij, „Tarzan yo.”

Het groote dier aarzelde, toen bleef hij staan. Tarzan ging naar hem toe, Valthor beduidende om vlak achter hem te komen loopen, en toen bleef hij staan met één hand op de slurf, die nu omlaag hing en onderzoekend langs het lichaam van den aap-mensch tastte.

„Nala Tarzan,” commandeerde de aap-mensch. „Nala, tarmangani,” en hij trok Valthor naast zich.

De olifant hief zijn slurf op en trompette luid, toen greep hij er eerst den een en toen den ander mee vast en tilde hen op zijn kop. Een oogenblik bleef hij heen en weer staan zwaaien tot Tarzan weer op zachten toon tot hem sprak, toen weer luid trompettende, liep hij op een drafje de arena rond terwijl de toeschouwers in stomme verbazing het schouwspel gade sloegen.

Het groote dier had de helft van de arena afgelegd en stond tegenover de afdeeling voor de gevangenen toen Tarzan een snel bevel gaf.

De olifant wendde zich snel naar links en ging dwars door de arena terwijl Tarzan hem aanspoorde met bemoedigende woorden in die zonderlinge taal, die de groote apen en halfapen en de kleine apen gebruiken en die naar gelang van hun intelligentie door de meeste dieren in bosch en veld wordt verstaan.

Met gebogen kop verbrijzelde de geweldige olifant de bouwvallige palissade aan de binnenzijde van het perk en wierp die tegen den grond, daarna bezweek de buitenste palissade en toen droeg hij Tarzan en Valthor mee naar de vlakke, de vrijheid tegemoet.

Toen zij den hoofdingang van het amphitheater passeerden en koers zetten naar het Zuiden, zagen zij de eerste afdeeling achtervolgers de arena uitstroomen en de zadeltenten van de wachtende olifanten bestijgen, en voor zij een halve mijl verder waren, waren de achtervolgers reeds vlak achter hen.

Hoewel hun eigen rijdier er flink den pas inzette, wonnen de achtervolgende olifanten veld.

„Race-olifanten,” merkte Valthor op.

„Zij zijn zwaarder beladen dan de onze,” wierp de aap-mensch tegen. „Vijf en zes krijgers en nog een zware zadeltent.”

Valthor knikte.

„Als we ze een half uur voor kunnen blijven hebben we een mooie kans om weg te komen.”

Toen wendde hij zijn blikken af van zijn achtervolgers en keek voor zich.

„Moeder van Dyaus,” riep hij uit. „We zitten tusschen een wilden olifant en een hongerigen leeuw; daar komen de Cathniërs en zij zijn op het oorlogspad. En het is geen gewone strooptocht. Kijk maar eens.”

Tarzan keerde zich om en zag een menigte ter grootte van een heel leger over de vlakke op hen afkomen en in de kooien voerden zij de woeste gevechtsleeuwen van Cathne met zich mee.

Hij keek om.

Vlak achter hem hadden de krijgsolifanten van Athne hen bijna ingehaald.

Strijd.

„Ik denk, dat we nog een kans hebben, om ze allebei te ontsnappen,” zei Valthor. „Stuur hem in Oostelijke richting. Daar zijn Zygo en zijn trouwe aanhangers in de bergen.”

„Wij hoeven niet op den loop te gaan voor onze vrienden,” antwoordde Tarzan.

„Ik hoop dat ze ons als vrienden herkennen voor ze hun gevechtsleeuwen loslaten. Zij zijn getraind op het bespringen van olifanten en het doden van de berijders.”

„Dan zullen we ze te voet tegemoet gaan,” zei de aap-mensch.

„En dan door de Erythra gepakt worden,” voegde Valthor er aan toe.

„Wij zullen die risico moeten nemen, maar wacht! Ik weet wat.” Hij sprak tot den olifant, het dier bleef staan en keerde zich om; toen sprong Tarzan op den grond, Valthor beduidende hem te volgen. Hij fluisterde den olifant een paar woorden in het oor en ging toen opzij.

De groote slurf ging omhoog, de geweldige ooren naar voren en het machtige dier rende terug, de andere olifanten tegemoet.

„Ik denk dat hij ze lang genoeg op zal houden om de Cathniërs te kunnen bereiken voor zij ons kunnen inhalen,” zei Tarzan.

De twee mannen keerden zich toen om en gingen de naderende krijgers tegemoet — de rijen glinsterende speren en gouden helmen en de gevechtsleeuwen aan hun gouden kettingen.

Plotseling verliet één der krijgers het gelid en rende hen tegemoet en toen hij dichterbij kwam zag Tarzan dat het een officier was. Het was Gemnon.

„Ik herkende je dadelijk,” zei hij. „We kwamen juist om je te bevrijden.”

„Hoe wist je dan, dat ik in den knoei zat?”, vroeg Tarzan.

„Gemba vertelde het. Hij zat samen met jou gevangen in het slavenperk maar hij ontsnapte en kwam regelrecht naar Thudos met de mededeeling dat je gedood zou worden.”

„Twee vrienden van me zitten nog gevangen in Athne,” zei Tarzan, „en nu jullie zooveel krijgers van Phoros hier op de vlakte bij elkaar hebben in een toestand van volmaakte verwarring ...”

„Ja,” zei Gemnon, „Thudos had al op die mogelijkheid gerekend en wij zullen aanvallen zoodra we bij de anderen zijn.”

Valthor en Gemnon hadden elkaar reeds eerder ontmoet, toen Valthor in Cathne gevangen zat.

Thudos, de koning verwelkomde hen beiden want Gemba had hem van de Erythra verteld en natuurlijk sympathiseerde hij met de aristocratie van Athne.

„Als Thoös met ons is vandaag,” zei hij, „zullen we Zygo weer op den troon helpen.” Toen, tot zijn adjudant. „Maak de gevechtsleeuwen los.”

De groote olifant met den donkeren slagtag was de voorste olifanten van Athne met zulk een kracht tegemoet gegaan, dat al de krijgers uit hun zadeltent waren gesleurd en de gevechtsolifant tegen den grond was geworpen; toen viel hij den volgenden aan, en liep hem ondersteboven, waarna de andere probeerde hem te ontwijken en een oogenblik later mengden de gevechtsleeuwen van Cathne zich in den strijd.

Zij vielen de olifanten zelf niet aan, maar besprongen de zadel-tenten en takelden de krijgers toe. Twee of drie leeuwen vielen een enkelen olifant tegelijk aan en ten slotte slaagden twee er gewoonlijk wel in de zadeltent te bereiken.

De aanvoerder van de Erythros strijdkrachten probeerde zijn mannen te verzamelen en een lijn te vormen om de naderende Cathniërs tegen te houden,

maar terwijl hij hiermee bezig was, was het Cathnische voetvolk er reeds in geslaagd hen te naderen en deze droegen het hunne bij tot de verwarring, die de groote olifant reeds gesticht had en die door de leeuwen voltooid was.

De Erythros krijgers wierpen speren naar hun vijanden en probeerden hen onder de pooten van hun rijdieren te verpletteren.

Het eerste doel van de Cathniërs was: de olifantsleiders te dooden en hun olifanten te verjagen, en terwijl eenige krijgers hiermede bezig waren, kwamen andere dicht naar de olifanten toe en probeerden de zadeldriemen met hun scherpe dolken door te snijden, zoodat de zadeltenten omkantelden en de inzittenden op den grond vielen. De kreten van de krijgers, het trompetten van de olifanten, het gebrul van de leeuwen en het geschreeuw van de gewonden bracht een onbeschrijfelijk lawaai teweeg, dat de verwarring van het tooneel nog vergrootte en den bloeddorst van de deelnemenden duivelsche afmetingen deed aannemen.

Terwijl een deel van zijn strijdkrachten zich bezighield met de Erythra op de vlakte voor de stad, manoeuvreerde Thudos met de rest tot hij een positie bereikt had tusschen de strijdenden en de stad om de Erythros den terugtocht af te snijden en hierdoor en door den dood van hun aanvoerder, raakten de Athniërs de kluts kwijt en vluchtten naar alle kanten, de stad aan de genade van den vijand overleverend. Thudos voerde zijn zegevierende troepen Athne binnen en naast hem liepen Tarzan en Valthor. Zij bevrijdden Wood en de andere gevangenen in het slavenperk, tot Spike en Troll toe, en toen, op Wood's dringend verzoek, gingen zij naar het paleis, op zoek naar Gonfala. Zij ondervonden slechts weinig tegenstand, de paleiswacht ging er weldra vandoor toen zij tegen zoo'n overmacht kwamen te staan. Tarzan en Wood, voorafgegaan door een paleislaaf; spoedden zich naar het vertrek, waar Gonfala was opgesloten.

De deur, die aan de buitenzijde was gegrendeld, werd snel geopend en de twee mannen snelden naar binnen om Gonfala boven het lichaam van Phoros aan te treffen met een dolk in haar hand.

Toen zij Wood zag, wierp zij zich in zijn armen.

„Hij kreeg juist bericht dat Menofra dood was,” zeide ze, „en toen moest ik hem dooden.”

Wood drukte haar tegen zich aan.

„Arm kind,” fluisterde hij. „Wat zul je een angst gehad hebben. Maar nu is alles voorbij. De Erythros zijn overwonnen, we zijn nu onder vrienden.”

Na den val van Athne ging alles snel in zijn werk. Zygo werd uit de bergen terug geroepen en weer op den troon verheven door zijn ervvijanden de Cathniërs.

„Nu kunnen jullie voortaan in vrede leven,” zei Tarzan.

„Vrede!”, riepen Thudos en Zygo bijna tegelijkertijd uit. „Wie zou er nu altijd in vrede willen leven!”

„Ik herstelde Zygo op den troon,” legde Thudos uit — „opdat wij Cathniërs weer waardige tegenstanders zouden hebben. Wij willen geen vrede, wat jij Zygo.”

„Nooit mijn vriend,” antwoordde de koning van Athne.

Nog een week bleven Tarzan en de andere Europeanen in Athne, toen gingen zij weer naar het Zuiden en namen Spike en Troll en den grooten diamant mee.

Op korten afstand van Athne ontmoetten zij Muviro met een honderdtal krijgers, die hun beminden bwana kwamen opzoeken en aldus geëscorteerd

keerden zij terug naar de bezittingen van den aap-mensch.

Hier liet Tarzan Spike en Troll naar de kust vertrekken met de belofte dat zij nooit meer naar Afrika zouden terugkeeren.

Toen zij vertrokken, wierp Spike een verlangenden blik op den grooten diamant.

„Wij zouden daar best ook een stukkie van magge hebbe,” zei hij, „tenslotte hebben we er een heele hoop geduvel voor gehad.”

„Goed,” zei Tarzan, „neem hem dan maar mee.”

Wood en Gonfala keken den aap-mensch verbaasd aan maar zeiden niets, totdat Troll en Spike vertrokken waren; toen vroegen zij, waarom hij den grooten diamant aan de twee schurken had gegeven. Een fijn lachje speelde om de lippen van den aap-mensch.

„Het was de Gonfal niet,” zei hij. „Die heb ik thuis. Het was de imitatie, die Mafka altijd liet zien, om den echten Gonfal te beschermen. En er is nog iets, waar jullie je wel voor zullen interesseeren. Ik vond den grooten smaragd van de Zuli en begroef hem in het land van de Bantango's.

Op 'n goeien dag gaan we die ook halen.

Jij en Gonfala zullen er goed voor zitten, als jullie weer in de beschaafde wereld terugkeeren — jullie zullen genoeg hebben om je een heele hoop zorgen op je hals te halen en er voor de rest van je leven mee opgescheept te zitten.”

EINDE.

PERSONEN EN PLAATSEN.

Neubari	Rivier.
Mafa	Een zijrivier van de Neubari.
De Kaji	Een stam van oorlogzuchtige vrouwen.
Lord en Lady Mountford	20 jaar geleden in Afrika verdwenen.
Stanley Wood	Een Amerikaansch schrijver van reisverhalen.
Robert van Eyk	Wood's vriend en reisgenoot.
Spike en Troll	Blanke jagers verbonden aan de Wood-Van Eyk safari.
Mafka	Toovenaar.
Gonfala	Koningin van de Kaji.
Gonfal	De groote diamant van de Kaji.
Zuli	Stam van oorlogzuchtige vrouwen, vijanden der Kaji.
Lord	Een Engelschman, gevangene der Zuli.
Woorra	Toovenaar van de Zuli.
Lorro	Een vrouwelijke krijger bij de Zuli.
De groote smaragd van de Zuli.	
Kamudi	Een inboorling.
Muviro	Hoofdman van de Waziri.
Bantango	Een kannibalenstam.
Wanranji	Een krijger der Waziri.
Tomos	Eerste minister van Cathne, goudstad.
Alextar	Koning van Cathne.
Valthor	Een Athnisch edelman.
Phoros	Dictator van Athne, ivoorstad.
Zygo	Koning van Athne.
Menofra	Vrouw van Phoros.
Dyaus	Athnisch Olifant-god.
Demon	Een demon.
Kandos	Rechterhand van Phoros.
Gemba	Een blanke slaaf.
Hyark	Een krijger gedood in de arena door Tarzan.

INHOUD.

HOOFDSTUK:.....	Pag.
I.	Uit het verleden .....
II.	Een vreemde geschiedenis.....
III.	De macht van Mafka .....
IV.	Ter dood veroordeeld .....
V.	De zwarte Panter .....
VI.	In de val .....
VII.	Groene Magie .....
VIII.	De luipaardenkuil .....
IX.	Het einde van de gang .....
X.	Naar de vrijheid .....
XI.	Verraad .....
XII.	Hereeniging .....
XIII.	Kannibalen .....
XIV.	Geroofd .....
XV.	Sporen .....
XVI.	Tantor .....
XVII.	Vreemdelingen .....
XVIII.	Ondankbaarheid .....
XIX.	Vergelding .....
XX.	Athne .....
XXI.	Phoros .....
XXII.	Menofra .....
XXIII.	Veroordeeld .....
XXIV.	Dood .....
XXV.	Strijd .....